

Begroting 2024

GEMEENTE WEERT

Inhoudsopgave Begroting 2024

Inhoudsopgave Begroting 2024.....	1
1 BELEIDSBEGROTING.....	3
Bestuurlijke samenvatting.....	4
Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep	10
Programma 2 Iedereen doet mee.....	21
Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit.....	32
Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	41
Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio.....	52
Programma 6 Bestuur en burgerzaken.....	60
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	70
Overhead.....	73
Vennootschapsbelasting.....	77
Paragrafen	78
Lokale heffingen	79
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	89
Onderhoud kapitaalgoederen.....	103
Financiering	106
Bedrijfsvoering	111
Verbonden partijen	119
Grondbeleid	130
Vastgoed	133
Wet open overheid.....	138
2 FINANCIËLE BEGROTING.....	140
Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2024-2027.....	140
Baten en lasten 2024	141
Meerjarenperspectief.....	146
Financiële analyse programma's	147
Prioriteiten	165
Vervangingsinvesteringen	170
Reserves en voorzieningen meerjarig	176
Incidentele baten en lasten	179
Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	184
Balansprognose en EMU-saldo	185
3 BIJLAGEN	187
Taakveldenoverzicht meerjarenraming	188
BBV Beleidsindicatoren	192
Lijst subsidies.....	194
Lijst met afkortingen	196

1 BELEIDSBEGROTING

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

College zet volop in op aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Hierbij bieden wij u de begroting 2024 aan. In het tweede volle jaar van deze bestuursperiode gaan we steeds meer concrete resultaten zien van de ambities uit 'Samen Doen: eerlijk sociaal en ambitieus'. Met onze ambities en ons toekomstbeeld zoals geschetst in de strategische visie 2030 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert', zetten we in 2024 vol in op ons maatschappelijke en strategische voorzieningenniveau en de (positieve) gezondheid van onze inwoners.

We zien dat de druk op de woningmarkt – die mede door de groei van de Brainport regio Eindhoven toeneemt – invloed heeft op het woon- en leefklimaat van onze inwoners. Daarom richten we ons op aantrekkelijke sport-, cultuur- en zorgvoorzieningen en voldoende betaalbare woningen voor iedere doelgroep. Het voorzieningenniveau is belangrijk voor onze inwoners in de dorpen en de stad, maar ook voor bezoekers die naar Weert komen vanwege de centrumfunctie die Weert heeft.

De wereld om ons heen verandert ook in 2024. Er treedt een nieuwe regering aan die ongetwijfeld grote invloed heeft op dat wat wij willen bereiken voor onze inwoners. Onze keuze om ons in 2024 te richten op het voorzieningenniveau lijkt goed te passen bij de hernieuwde, landelijke aandacht voor de middelgrote steden en de regio's buiten de Randstad.

Weert heeft voldoende financiële ruimte voor de realisatie van onze ambities, maar er zijn ook onzekerheden. Aan de inkomstenkant is onduidelijk hoeveel geld we na 2025 van het Rijk gaan ontvangen uit het Gemeentefonds. De prijsontwikkeling voor energie, bouwkosten en de inflatie betekent onzekerheden aan de uitgavenkant. Hiermee houden we zoveel als mogelijk rekening in de begroting.

Onze medewerkers – ons menselijk kapitaal – zijn van groot belang om resultaten te behalen. Met behulp van onze nieuwe werkgeverscampagne verwachten we in 2024 de juiste mensen aan te trekken voor Weert. Ook maken we Weert aantrekkelijker als werkgever, met een vernieuwende aanpak.

Focus op realisatie, gebiedsgericht sturen en de omgeving

In 2024 bouwen we verder aan een sterke sociale basis voor iedereen. Dit betekent dat we sturen op gezondheid, armoedebestrijding, bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie. Dat bekijken we breder door ook zaken als 'energiearmoede' te betrekken, waarvoor het energiezuiniger maken van de bestaande woningvoorraad al een oplossing biedt. Een andere is de (grensoverschrijdende) arbeidsmarkt, omdat we willen dat iedere inwoner binnen de gemeente passend werk moet kunnen vinden. De versterking van de sociale basis gaat dus onverminderd door. We maken onze keuzes vanuit een brede kijk op positieve gezondheid.

Een belangrijke ontwikkeling die zowel de gemeente als onze inwoners gaan merken in 2024 is de invoering van de Omgevingswet per 1 januari. Participatie bij initiatieven van inwoners en het proces van vergunningverlening worden anders. En de gemeentelijke omgevingsvisie zal invloed hebben op de manier waarop de organisatie gaat werken, omdat we opgaves zien die vragen om een brede programma aanpak.

We verwachten de samenwerking in Midden-Limburg te versterken via de Regio Deal, waarvoor een nieuw voorstel is ingediend bij het Rijk en de Provincie. Daarbij gaan we onze public affairs, zoals lobby, professionaliseren, zodat we tijdig kunnen beïnvloeden bij en/of inspelen op de ontwikkeling van het gemeentefonds, de koers van het nieuwe kabinet en de ontwikkelingen in

Brainport Eindhoven. Om de uitvoering in de regio te versterken blijven we stevig investeren in samenwerkingsverbanden als SML (Samenwerking Midden-Limburg), Kempen~Broek en Keyport.

Bij de identiteit en eigenheid van Weert en de dorpen speelt er goed een grote rol. De restauratie van de Lichtenberg is daar een mooi voorbeeld van. Hetzelfde geldt voor onze evenementen. Onze visie op evenementen en de vernieuwde citymarketingorganisatie gaan vanaf 2024 helpen om de verwondering in Weert en de herkenbaarheid buiten Weert te vergroten; we gaan Weert beter positioneren, immers 'wie kiest, wordt gekozen!'. Carnavalsseizoen 2024/2025 is Weert de 'Närrische kulturstadt' van Europa. In 2024 bereiden we ons hierop voor. Een aanbod dat past bij onze identiteit en historie willen we ons groeiend aantal inwoners een levendige stad bieden en bezoekers aantrekken die hun vrije tijd besteden in Weert.

De ingezette lijn bij onze woningbouwopgave en ons grondbeleid zetten we door. Daarbij blijven we kijken naar een haalbare inzet op duurzaamheid en zorgen we voor een voldoende veilige omgeving.

Als het nieuwe kabinet de huidige plannen vervolgt, wordt de transitie van het landelijk gebied en de ontwikkeling van de agrarische sector in 2024 zeer belangrijk. Als gemeente blijven we een regierol spelen voor onze omgeving en onze ondernemers en inwoners. Daarvoor starten we in 2024 met een eigen gemeentelijk programma landelijk gebied. Ook gaan we de recreatieve functie van het buitengebied vergroten en aantrekkelijker maken voor fietsers en wandelaars.

Samen werken aan onze groene thuishaven

Onze inwoners en ondernemers zijn de mensen voor wie we ons dagelijks inzetten. Samen met hen, met het onderwijs, verenigingen en belangengroepen willen we werken aan de ontwikkeling van onze stad en dorpen. Het realiseren van de doelstellingen uit onze strategische visie 2030 - een groene en veilige thuishaven waar iedereen goed kan wonen, mee kan doen en elkaar kan ontmoeten - doen we samen met waardering voor ieders rol en verantwoordelijkheden. Zo pakken we aan wat nodig is vanuit de gemeente en laten los wat net zo goed of zelfs beter door anderen kan worden georganiseerd.

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	22.482	13.726	-8.756
2	Iedereen doet mee	84.056	22.329	-61.726
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	12.334	5.957	-6.376
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	24.395	18.395	-6.000
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	12.130	505	-11.625
6	Bestuur en burgerzaken	10.635	1.091	-9.544
	Totaal programma's	166.030	62.003	-104.027
Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien				
	Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien	8.242	135.387	127.145
	Overhead	23.942	161	-23.780
	Vennootschapsbelasting	17	0	-17
Geraamd saldo van baten en lasten				
	Geraamd saldo van baten en lasten	198.232	197.551	-680
	Totaal reserves	12.530	14.340	1.810
	Geraamd resultaat	210.761	211.892	1.130

De hoofdlijn van de begroting 2024

De begroting is opgesteld vanuit de kadernota 2024. Financieel ziet het er wat gunstiger uit dan in de kadernota is ingeschat. Dit is mogelijk doordat we een aantal -ons inziens verantwoorde -risico's hebben genomen. De grootste daarvan is het inboeken van een voordeel op de lasten jeugdzorg als gevolg van de Hervormingsagenda Jeugd van € 1,5 mln. Onze toezichthouder (de Provincie) heeft aangegeven dat alle gemeenten dit mogen doen omdat het realiseren daarvan een Rijksverantwoordelijkheid is. Concreet betekent dit dat het aan de Rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd kunnen worden. Ook draagt het Rijk het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, het gemeentefonds, is opgenomen op basis van de meicirculaire. De toekomst van het gemeentefonds kent onzekerheid omdat na 2025 zowel de financieringssystematiek als de verdeelsystematiek vernieuwd worden. Daarnaast is onduidelijk wat bezuinigingen bij het Rijk zullen betekenen voor de omvang van het gemeentefonds.

Aan de andere kant zien we dat we in 2025 nog een fors positief saldo hebben en we bovendien nog een behoorlijke algemene reserve hebben. Er is dus tijd en ruimte om bij te sturen als de toekomst tegenvallers laat zien.

Daardoor is het gelukt om een groot aantal prioriteiten op te nemen. Dat maakt dit een ambitieuze begroting. Financieel zijn behoorlijk wat ambities gedekt, maar de uitvoering zal een uitdaging worden. Als niet alle seinen op groen staan, zal het niet lukken om alles te doen zoals in deze begroting gepland. De huidige tijd kent risico's waar steeds meer op de gemeente afkomt en we te maken hebben met een tekort op de arbeidsmarkt. We zullen indien nodig ervoor kiezen om eerst in gang gezette plannen af te maken.

Dit alles heeft geleid tot een begroting 2024 die sluit met een positief saldo van ruim € 1 miljoen, waarbij de meerjarenbegroting in 2027 richting de nul gaat. Waarbij we de woonlasten voor inwoners zo laag mogelijk hebben gehouden en deze niet harder dan de prijsontwikkeling stijgen.

Terugblik 2023

In 2023 hebben wij u de jaarstukken over het jaar 2022 gepresenteerd.

Over 2022 werd een overschot van € 10.092.000 gerealiseerd. Het structureel resultaat van de baten en lasten was € 6.607.000 voordelig. Waarbij opgemerkt wordt dat dit "structureel" is conform de definitie die ons hiervoor door de provincie is voorgeschreven. Het structureel resultaat volgens deze definitie zegt niets over de ontwikkeling daarvan naar de toekomst toe.

Op basis van de (op dat moment) meest recente berekening van de risico's in de grondexploitaties kon een verlaging van de risicobuffer grondexploitaties met € 600.000 doorgevoerd worden. Dit bedrag werd ten gunste van de Algemene Reserve gebracht.

Tijdens de raadsbehandeling van de Jaarstukken 2022 is besloten om geen bestemmingsreserve Oekraïne in te stellen, maar om het bedrag van € 2.395.000 ook te storten in de Algemene reserve.

Financieel meerjarenbeeld

Alle bedragen in deze begroting zijn afgerond op duizenden euro's tenzij anders aangegeven.

	2024	2025	2026	2027
Lasten begroting	210.761	199.074	202.916	199.821
Baten begroting	211.892	205.402	202.952	199.948
Saldo begroting	1.130	6.328	36	127

Saldo van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting 2024 en de bijgestelde begroting 2023 incl. tussenrapportage 2023 - voordelig € 1.010.000

PR.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
PR1	Invoering omgevingswet		293
PR1	CDOKE capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	916	916
PR2	Subsidies aan professionele instellingen (AMW, Punt Welzijn)		167
PR2	Bijstandsuitkeringen / arbeidsparticipatie statushouders		187
PR2	Loonkostensubsidie		190
PR2	Toename BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten)	269	
PR2	Maatwerk Wmo		1.387
PR2	Jeugdhulp (indexering tarieven, woonplaatsbeginsel, toename aantallen)		654
PR2	Ontwikkelingen (regionale) zorgkosten - Beschermd Wonen WMO	1.091	
PR3	Onderhoud bomen en plantsoenen		228
PR4	Subsidies aan professionele instellingen (RICK, Munttheater en Bosuil)		167
PR5	Bestrating (prijsindex)		246
PR6	Bijdrage veiligheidsregio		198
Ov.	Budgetten ICT/software		590
Alg.	Treasury: rentebaten en -lasten / dividenduitkering		667
Alg.	Gemeentefonds: jeugdzorg, voogdij 18+	948	
Alg.	Gemeentefonds: Accres/uitkeringsbasis en lokale ontwikkelingen	4.706	
Alg.	Gemeentefonds: hogere stelposten (lasten) jeugdzorg en behoedzaamheidsbedrag	476	
Alg.	Prioriteitenbudget (structureel)		2.333
Alg.	Vervangingsinvesteringen		379
Alg.	OZB opbrengsten woningen (incl areaaluitbreidingen)	840	
Alg.	OZB opbrengsten niet-woningen (incl areaaluitbreidingen)	532	
	Neerwaarts bijstellen budget energiekosten	2.358	
	Toename personele lasten (index cao en werkgeverslasten)		1.689
	Toename kapitaallasten		755
	Overige mutaties ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar	-	80
	TOTAAL	12.136	11.126
	Saldo	1.010	

Leeswijzer

De begroting is opgesteld vanuit de kadernota 2024

Met de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert' heeft de raad de stip op de horizon gezet, een toekomstbeeld voor 2030. Met het coalitieprogramma zijn verdere stappen gezet op weg naar die stip. In beide documenten zijn de contouren voor de ontwikkeling van Weert vormgegeven in vijf waarden. Deze vijf waarden zijn daarmee leidend geworden voor ons werk tot 2030. Bij de begroting 2023 hebben we de programma-indeling gebaseerd op de vijf waarden. En in het voorjaar heeft uw raad de kadernota op basis daarvan vastgesteld.

Bij het uitwerken van de kadernota in de begroting is (als gevolg van voortschrijdend inzicht) nog een tweetal doelen toegevoegd:

- In programma 1: Aantrekkelijk voorzieningsniveau behouden
- In programma 6: Meer aandacht voor participatietrajecten

Ook is bij 3 doelen in programma 4 het concrete doel in 2030 gewijzigd in een bewegingsrichting (conform de systematiek van Sturen op Effecten):

- Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar
- Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert
- Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert

In programma 6 zijn de maatschappelijke effecten 'Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat' en 'Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat' toegevoegd, omdat daar vanuit participatietrajecten aan wordt bijgedragen.

Opzet

De gepresenteerde opzet van de begroting zet de lijn van visie, programma en begroting eenduidig door. Naast de vijf waarden die de basis vormen voor de programmastructuur, is er sprake van een zesde programma, waarin onze interne- en externe dienstverlening centraal staat. Informatie over de interne bedrijfsvoering is met name terug te vinden in de paragrafen 'Bedrijfsvoering en Overhead'.

Per programma (en dus per waarde) is weergegeven welke visie we hier op hebben, welke actuele ontwikkelingen spelen omtrent deze waarde, welke ambities we voor 2024 vanuit het coalitieprogramma hierbij hebben en welke effecten, doelen en resultaten we hierbij concreet voor ogen hebben. Zo ontstaat een logisch verband tussen onze visie voor de lange termijn, het coalitieprogramma voor de huidige bestuursperiode en de jaarlijkse begroting.

Sturen op effecten

Hoewel nog steeds verdere verbetering mogelijk is, is in deze begroting de systematiek van Sturen op Effecten doorgevoerd. Er wordt zichtbaar welke resultaten (1 jaar) en doelen (2-3 jaar) aan het realiseren van deze langdurige maatschappelijke effecten (>3 jaar) bijdragen. Ook hangen (indien mogelijk en van toepassing) actuele meetindicatoren aan de doelen. Zo kan de voortgang op doelen en resultaten worden gemeten en kan hierop indien nodig worden bijgestuurd. Daarbij is het zo dat het niet op alle beleidsterreinen mogelijk is doelen in indicatoren te vangen. Zo zijn de doelen in het sociaal domein bijvoorbeeld veelomvattend en grotendeels afhankelijk van keuzes die mensen zelf maken. De gemeente heeft een rol in het stimuleren en faciliteren van gedrag en richt zich dus vooral op het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning. Ook voor deze beleidsterreinen zullen wij ons de komende jaren blijven inspannen om meten en monitoren mogelijk te maken. Maar dan nog is niet alles meetbaar te maken of zijn de kosten daarvan te hoog.

Dashboard (www.weert.nl/sturenopeffecten)

Bij deze begroting bieden we u een dashboard aan. Vanaf boekjaar 2024 gebruiken we dit dashboard als een levend instrument waarin we de voortgang van effecten, doelen en resultaten monitoren. Het dashboard is overzichtelijk, eenvoudig en gebruiksvriendelijk opgesteld en te allen tijde raadpleegbaar. Het dashboard is ook toegankelijk voor inwoners, ondernemers en

(maatschappelijke) organisaties. Met het inzicht dat het dashboard geeft, kan vervolgens het gesprek worden gevoerd of we op koers zijn of dat bijsturing nodig is, zoals bijvoorbeeld het versnellen of vertragen van activiteiten, het uitvoeren van aanvullende activiteiten of het stoppen met bepaalde activiteiten.

In het dashboard is per programma uit de begroting te zien welke effecten, doelen en resultaten bijdragen aan het realiseren van een waarde uit de strategische visie. Tevens is het mogelijk om alle maatschappelijke effecten in één oogopslag te zien en datzelfde geldt ook voor de doelen en resultaten. Elk afzonderlijk effect, doel of resultaat is raadpleegbaar en voorzien van een beschrijving met de daarbij behorende meetindicatoren.

De uitvoering van activiteiten start pas na vaststelling van de begroting. Daarom hebben alle effecten, doelen en resultaten nu een grijze kleur. Naast een kleur wordt dan ook een kwalitatieve duiding toegevoegd, omdat een effect, doel of resultaat niet altijd gemeten wordt, maar wel op een andere manier te monitoren is.

Bedragen

Tot slot: alle bedragen in deze begroting zijn afgerond op duizenden euro's tenzij anders aangegeven. Daardoor ontstaan kleine afrondingsverschillen in aansluitingen en optellingen.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

Wat is de visie?

Weert is een plek waar je wilt maar ook kúnt wonen. Wat je wensen of inkomsten ook zijn. Met aantrekkelijke voorzieningen en activiteiten. Niet alleen nu, maar ook in 2030. Dat perspectief is niet alleen aantrekkelijk maar ook noodzakelijk om balans te houden in de bevolkingsopbouw. Weert krijgt immers te maken met een dubbele vergrijzing en groeiende vraag naar woonruimte, niet alleen als autonome ontwikkeling maar ook vanuit de regio. Om genoeg inwoners te binden of aan te trekken, met of zonder gezin, maar ook inwoners in de loop van hun leven passende woonruimte te blijven bieden, is het belangrijk om voldoende variatie in het woningaanbod te ontwikkelen. Dan zijn er voldoende woningen voor verschillende typen huishoudens, inkomensgroepen, leeftijden en woonwensen. Daarnaast zetten we erop in om de woningvoorraad geschikt te maken voor het gebruik van alternatieve vormen van energie.

Een thuis is ook een plek waar je je veilig voelt. Nu is Weert altijd een relatief veilige gemeente geweest, maar dat dit zo blijft is niet vanzelfsprekend. Ook Weert werd in 2020 geconfronteerd met leegstand in de binnenstad en het landelijk gebied. Door slim deze leegstand op te lossen en nieuwe functies aan gebouwen te koppelen, door het centrum compacter te maken, heeft Weert de veiligheid en leefbaarheid kunnen waarborgen. Maar eveneens door accuraat op te treden in geval van overlast en ondermijning en in wijken woonmilieus te mixen en verloedering tegen te gaan.

Een breed gedragen waarde, die is geworteld in Weert, is de aanwezigheid en functie van groen. De natuurlijke en landschappelijke kwaliteit, inclusief haar cultuurhistorie, is aanwezig in de woon- en werkomgeving. Groen heeft betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit), economie, energiegebruik, educatie, gezondheid en opvang van de gevolgen van klimaatverandering. Weert in 2030 kenmerkt zich net zo goed door deze kwaliteit. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar, maar ook met hun woonplek en de rijke cultuurhistorie ervan.

In alle wijken en dorpen zijn goede en betaalbare voorzieningen waar verenigingen, instellingen en inwoners elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen organiseren.

Wat is het beeld nu?

Bouwen voor elke doelgroep

We hebben een kwantitatieve en kwalitatieve opgave om de druk op de woningmarkt te verzachten en om in te spelen op de behoeften. De kwantitatieve opgave richt zich op het aantal te realiseren woningen. We hebben een ambitieus woningbouwprogramma maar zijn voor de daadwerkelijke planrealisaties afhankelijk van marktpartijen en corporaties. Procedures, rentestijging, stijgende grond- en bouwkosten, langere levertijd van materialen en beschikbaarheid van arbeidskrachten hebben hier invloed op.

Om de autonome groei op te vangen zijn - op basis van de prognoses Etil 2021 en rekening houdend met het tekort aan gerealiseerde woningen in de afgelopen jaren ten opzichte van de groei van het aantal huishoudens - nog ruim 1.000 woningen nodig. Daarnaast is er sprake van een toenemend inkomend migratiesaldo. De planvoorraad voor woningen bedraagt 210% (2.191 woningen per 1-1-2023). Hiermee bieden we een goede basis om invulling te geven aan onze ambitie. We anticiperen hiermee op oplopende prognoses en dus een grotere behoefte-ontwikkeling. Er is behoefte aan woningen voor alle typen huishoudens. Deze zijn grotendeels ook voorzien. De opgave is om nog meer locaties voor sociale huurwoningen te vinden. De druk voor de huisvesting van specifieke doelgroepen wordt steeds groter. Daarnaast zorgt de urgentiestatus van de bewoners van de Sint Jozefslaan oost (fase 1 Gebiedsontwikkeling Keent & Moesel) er voor

dat de wachttijd van reguliere huurders nog langer wordt. We staan open voor initiatieven voor nieuwe woonvormen, zoals bijvoorbeeld voor een kleinschalig ecodorp en voor een complex waar gespikkeld gewoond gaat worden en waarvan de achtergrond is dat mensen meer naar elkaar om kijken.

De kwalitatieve woningbehoefte wordt met name bepaald door de vergrijzing. In de leeftijdsgroepen tot 65 jaar neemt het aantal inwoners in Weert af. Het aantal 65-75-jarigen neemt toe met 10% (625 personen) tot 2030 en neemt daarna af. In deze leeftijdsgroep is men over het algemeen nog vitaal, met weinig beperkingen. Het aantal 75-85-jarigen neemt toe met 46% (1.871 personen) tot 2040 en neemt daarna af. In deze leeftijdsgroep kan men over het algemeen nog redelijk vooruit ondanks dat de eerste beperkingen zich voor gaan doen. De grootste relatieve toename vindt met 173% (2.293 personen) plaats bij het aantal 85-plussers. De toename loopt door tot 2050. In deze leeftijdsgroep is er vaker sprake van verscheidene beperkingen en neemt het risico op vereenzaming toe, mede omdat we met meer beperkingen thuis moeten blijven wonen. In het najaar van 2023 komen geactualiseerde prognoses beschikbaar.

Erfgoed behouden en versterken

Ons erfgoed is onze identiteit. Het draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Inwoners en bezoekers van Weert van alle leeftijden worden in de gelegenheid gesteld om ons erfgoed op verschillende manieren te beleven en kennis daarover te verkrijgen.

Aantrekkelijk voorzieningenniveau behouden

Weert heeft een goed voorzieningenniveau. Deze voorzieningenstructuur, waarvan verenigingen, instellingen en inwoners gebruik maken, staat echter ook onder druk. Het wordt voor verenigingen moeilijker om vrijwilligers aan te trekken om het bestuur van de vereniging te bemensen en in het beheer van het gebouw te voorzien. Sommige accommodaties kennen een bovenmatige en andere een te geringe bezetting, en er is een groeiende noodzaak om te investeren in verduurzaming.

Ambities 2024

Bouwen voor elke doelgroep

Weert groeit en blijft groeien. Wij maken deel uit van het economische kerngebied (waaronder Brainport Eindhoven) en nemen onze verantwoordelijkheid hierin. Iedereen heeft recht op een huis om zich thuis te voelen. Daarom is passende huisvesting van groot belang voor zowel de huidige als de nieuwe inwoners van Weert. We streven naar een goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen in overeenstemming met vraag en aanbod. We zetten in op gemengde wijken met extra aandacht voor sociale-, en middenhuur en (nieuwe) woonvormen, waar ook ondersteuning kan worden geleverd.

In de in 2023 ondertekende Woondeal Limburg is een stevige ambitie opgenomen. We willen een deel van deze ambitie in Weert invullen. Bouwen van voldoende sociale huur- en middenhuurwoningen is hierbij randvoorwaardelijk, evenals aandacht voor mobiliteit.

We zetten voor de korte en middellange termijn in op inbreiding in bestaand bebouwd gebied, zoals bij de Gebiedsontwikkeling Keent & Moesel en de Gebiedsontwikkeling Horne Kwartier. Waar het past in de omgeving, wordt de hoogte in gegaan. In de kerkdorpen wordt woningbouw afgestemd op de behoefte. We voeren een actiever grondbeleid.

We onderzoeken de mogelijkheden voor nieuwe in- en uitbreidingslocaties en spelen in op kansen die zich voordoen. Initiatieven voor Flexwonen zijn nodig om de grootste druk te verzachten en in te spelen op de toenemende druk van specifieke doelgroepen op de sociale huurwoningen. In het Programma Volkshuisvesting, verplicht op grond van de Omgevingswet, werken we een en ander uit. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet versterking regie volkshuisvesting en de Wet goed verhuurderschap, alsmede de verplichting om een Huisvestingsverordening te maken voor specifieke doelgroepen, verzwaren de gemeentelijke taken op het gebied van wonen.

We stimuleren natuurinclusief bouwen en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld. Ook in Weert hebben we te maken met de dubbele vergrijzing: er komen steeds meer ouderen én ouderen worden steeds ouder. We onderzoeken vernieuwende creatieve oplossingen om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. We faciliteren duurzame en innovatieve concepten en zetten in op het creëren van vitale gemeenschappen.

In Weert en in de regio zijn enkele duizenden internationale werknemers actief. We zetten in op meer grootschalige locaties voor short-stay huisvesting van internationale werknemers. Dit doen we onder voorwaarden, waarbij we oog hebben voor de leefbaarheid.

- Passende huisvesting voor zowel huidige als nieuwe inwoners van Weert.
- Goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen.
- Inbreiding in bestaand bebouwd gebied op korte en middellange termijn.
- Onderzoek naar uitbreiding voor woningbouw op langere termijn mogelijk is.
- Actief grondbeleid.
- Stimuleren van natuurinclusief bouwen.
- Experimenteren met nieuwe alternatieve woonvormen en tijdelijke (flex)woningen.
- Grootschalige locaties voor shortstay huisvesting internationale werknemers.
- Uitbreiden van het aantal levensloopbestendige woningen.

Veilige en leefbare gemeente

In Weert kan iedereen veilig wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat willen we zo houden. Leefbaarheid en sociale veiligheid gaan in toenemende mate samen, maar leefbaarheid kent ook andere aspecten zoals (geluids)overlast, het voorzieningenniveau en afval-bijzet-problematiek. Ook is het van belang om aandacht te hebben voor de sociale cohesie.

Leefbaarheid zegt iets over hoe de omgeving aansluit bij de wensen en beleving van de inwoners. Leefbaarheid gaat zowel over de fysieke als de sociale leefomgeving en kent verschillende onderdelen. Samen met onze inwoners en partners, waaronder de wijk- en dorpsraden, hebben we een taak om de leefbaarheid van Weert op peil te houden of te verbeteren en de participatie van inwoners hierin te versterken. We willen de komende tijd samen een visie ontwikkelen op de betekenis van leefbaarheid voor de gemeente Weert en de rol van de wijk- en dorpsraden hierbij.

In de wijken Keent en Moesel gaan we de komende jaren aan de slag om zowel fysiek als sociaal extra te investeren. We trekken hierbij samen op met onze partners in de wijk, zoals Wonen Limburg, Punt Welzijn, Land van Horne, Gilde en wijkraden.

Daar waar ontwikkelingen in het sociale of fysieke domein er om vragen wordt een wijk- of dorpsontwikkelingsvisie opgesteld. Dit kunnen we niet voor alle wijken tegelijk. We doen dit samen met onze partners en prioriteren op basis van analyses, zoals de Rigo-cirkel (Rigo-cirkel geeft inzicht in de sociale kwaliteit en kwetsbaarheid van buurten en wijken op basis van objectieve registratie data), waar Wonen Limburg mee werkt en op basis waarvan de prioriteit van inzet van Punt Welzijn wordt bepaald. Inwoners van wijken en dorpen die zelf het initiatief nemen voor een visie, ondersteunen wij actief. We maken gebruik van koppelkansen die zich voordoen (riolering/klimaat, energiesysteem van de toekomst, woningbouwplannen).

- Blijvend aandacht voor een prettige, gezonde, groene leefomgeving.
- Gezamenlijke invulling geven aan de rol van wijk- en dorpsraden.
- Zowel fysiek als sociaal extra investeren in Keent en Moesel.

Erfgoed behouden en versterken

Voor de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiegemeente zijn een goed cultureel aanbod en het behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed in alle facetten belangrijk. We stellen nieuw erfgoedbeleid vast, waarin we veel aandacht hebben voor erfgoededucatie.

- Behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed.
- Maximale inzet voor het behoud en restauratie van de Lichtenberg.
- Nieuw erfgoedbeleid.

Aantrekkelijk voorzieningenniveau behouden

Weert heeft een goed voorzieningenniveau. Deze voorzieningenstructuur staat echter ook onder druk (matige bezetting, krimp aantal vrijwilligers, geen investeringsruimte). Clusteren van voorzieningen kan een oplossing zijn. De herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur zal richtinggevend zijn voor de toekomst en onder andere duidelijk maken waar we wel en niet meer in investeren (kernportefeuille). De herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur resulteert in een accommodatie- en huisvestingsplan waarin we streven naar een optimale match tussen vraag naar en aanbod van accommodaties. In het accommodatie- en huisvestingsplan staat niet het gemeentelijke aanbod aan gebouwen, maar de huisvesting van activiteiten centraal.

Zelf geven we het goede voorbeeld door een plan van aanpak op te stellen voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (duurzaam meerjarenonderhoudsplan) op basis van de Routekaart Energietransitie en door middelen vrij te maken voor deze investeringen (meerjareninvesteringsplan).

- Plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed (duurzaam meerjarenonderhoudsplan).
- Meerjareninvesteringsplan gemeentelijk vastgoed.

Programma 1

Goed wonen voor elke doelgroep

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Aantrekkelijk voorzieningenniveau behouden	
	Meerjareninvesteringsplan gemeentelijk vastgoed vastgesteld
	Plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed vastgesteld
Anticiperen op de forse groei van de regio Eindhoven	
	Aantal inwoners groeit met 250
Behouden van cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed	
	Actualiseren Weerter Verordening Instandhouding Monumenten (Wevim)
	Archeologische vondsten uit het Kasteelpark zijn voor een breed publiek toegankelijk
	Budget dat meer passend is bij de behoefte aan Weerter Verordening Instandhouding Monumenten (Wevim) subsidies
	In samenwerking met de sector opgesteld erfgoedbeleid is vastgesteld
Gevarieerd en uitgebreid aanbod van kunst	
	Er is gestart met de uitvoering van acties die voortkomen uit het nog vast te stellen beleid 'Kunst in de openbare ruimte 2028'
Krapte op de woningmarkt verminderen	
	250 woningen opgeleverd in 2024
	4e locatie grootschalige huisvesting internationale werknemers beleidsmatig verankerd
	Besluit over programma en investeringsbudget MFA Weert-Zuid
	Besluitvorming over het definitieve programma van eisen voor het gekozen scenario Beekstraatkwartier
	Casco restauratie Lichtenberg is gestart
	Doorbraak en realisatie 2 locaties met 50-100 flexwoningen
	Doorlopen planologische procedure Gebiedsontwikkeling Keent & Moesel fase 1 Sint Jozefslaan oost
	Geactualiseerd Grondbeleid
	Planologische procedure MFA/woningbouw op locatie Microhal doorlopen
	Principebesluit Beekstraatkwartier over scenario
	Project Moesel fase 1 afgerond en kwaliteit groen verbeterd
	Restauratie monumentale kazerne bebouwing Horne Kwartier is gestart
	Start bouw woningen locaties J.W. Frisolaan en Zevensprong
	Start planvorming Gebiedsontwikkeling Keent & Moesel fase 1 Sint Jozefslaan Oost
	Vastgesteld Programma Volkshuisvesting
Meer diverse en kwalitatievere woningvoorraad	
	100 levensloopbestendige woningen er bij
Toegankelijkheid en samenwerking met Weerter samenleving versterken	
	Overeenstemming over onderlinge rol gemeente en wijk- en dorpsraden

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Aantrekkelijk voorzieningenniveau behouden	
	Het duurzaamheidspercentage van de voorzieningen portefeuille van de gemeente Weert is gelijk of hoger dan het jaar ervoor
Anticiperen op de forse groei van de regio Eindhoven	
	Extra woningen bouwen boven op de prognose
	Ruimtelijke procedure doorlopen tav plannen voor 1000 woningen
Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijs	
	Doelindicator in ontwikkeling
Behouden van cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed	
	Hoogte en aantal onderhoudssubsidies staan in verhouding tot de beschermde objecten uit de vastgestelde erfgoedlijst
Gevarieerd en uitgebreid aanbod van kunst	
	Doelindicator in ontwikkeling
Krapte op de woningmarkt verminderen	
	Wachttijd sociale woningen is maximaal 2 jaar
Meer diverse en kwalitatievere woningvoorraad	
	Aantal nieuwe woonvormen is niet afgenomen t.o.v. van voorgaande jaren
Toegankelijkheid en samenwerking met Weerter samenleving versterken	
	Gemeente brede jaarlijkse enquête onder inwoners

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Beheer overige gebouwen en gronden	1.377	1.200	1.139
Sportaccommodaties	5.375	6.477	6.662
Musea	1.274	920	1.102
Cultureel erfgoed	723	770	661
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	13.446	6.393	9.565
Wonen en bouwen	2.445	2.159	3.354
Totaal lasten	24.640	17.919	22.483
Baten			
Beheer overige gebouwen en gronden	1.611	519	636
Sportaccommodaties	1.039	915	938
Musea	31	0	30
Cultureel erfgoed	72	23	23
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	11.923	6.393	9.565
Wonen en bouwen	2.269	1.640	2.533
Totaal baten	16.945	9.490	13.725
Totaal saldo van baten en lasten	7.696	8.428	8.755
Reservemutaties	0	-403	-603

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Toevoeging res. gemeentelijk vastgoed MJOP	4.379
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Onttrekking res. gemeentelijk vastgoed MJOP	-4.339
R1000	Algemene reserve	Instellen bestemmingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	-6.450
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO11 aanpak oneigenlijk grondgebruik	-267
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO03 voorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)	-45
R5250	Dekkingsreserve sporthal a.d. Bron	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-176
R5252	Dekkingsreserve atletiekaccomodatie fase 1	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-41
R5253	Dekkingsreserve turnhal	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-10
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Onttrekking 1/15 deel SPUK	-98
R5255	Dekkingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	Toevoeging aan reserve	6.450

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R5550	Dekkingsreserve restauratie Martinustoren	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-7
R5551	Dekkingsreserve aankoop St. Annamolens	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	0
TOTAAL			-603

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten programma 1						
Nr. Prioriteit		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
22	Voorzieningenstructuur 2024-2027		300.000		300.000	S
23	Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid	2.875.000				S
24	Takenuitbreiding toezicht en handhaving		180.500		180.500	S
28	Regie op een gezonde woningmarkt met een divers en kwalitatief aanbod		92.000		92.000	S
29	Ophogen exploitatiebudget gemeentearchief		49.000		49.000	S
29	Dekking uit bijdrage Maasgouw		-49.000		-49.000	S
3	Vorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)			45.000	45.000	I

Vervangingen programma 1						
Nr. Vervanging		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
14	Vervanging speelvoorzieningen	391.000	29.195		29.195	S

22 Voorzieningenstructuur 2024-2027

Wat willen we bereiken?

De huidige maatschappelijke voorzieningenstructuur wordt tegen het licht gehouden om de huisvesting van maatschappelijke activiteiten toekomstbestendig te kunnen waarborgen. Hierbij wordt ook gekeken naar beschikbaarheid van bestaande voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De huidige en geplande maatschappelijke accommodaties zullen in samenhang bekeken worden, waarbij gezocht wordt naar optimaal gebruik van faciliteiten op basis van functionaliteit en gebruik. Uitgangspunt is om gebruikers in staat te stellen hun activiteiten voort te zetten. We richten ons op effectiever en gedeeld gebruik van zowel sport- als maatschappelijke accommodaties. Hierbij kijken we ook naar onderwerpen zoals tariefstelling en subsidiëring in relatie tot de financiële exploitatie van voorzieningen. Dit wordt in samenhang beoordeeld.

Wat mag het kosten?

In het prioriteitenbudget is een reservering gedaan van 3 keer € 150.000. In 2024 bedraagt deze reservering € 300.000 en vanaf 2025 en verder € 450.000. Dit geld is bedoeld om kapitaallasten te dekken van gebouwelijke aanpassingen die worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De dekking van prioriteit 23 maatschappelijke voorziening Weert Zuid (€ 80.500) is al voor de jaren 2026-2027 van deze post afgehaald.

23 Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid

Wat willen we bereiken?

Een nieuwe maatschappelijke accommodatie voor verenigingen en inwoners van Weert-Zuid. Ter vervanging van het Buurthuis Moesel en Microbar en Stegel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het realiseren van een nieuwe maatschappelijke accommodatie voor verenigingen en inwoners van Weert-Zuid. Dit als onderdeel van de herontwikkeling van het centrumgebied Moesel passend binnen de Gebiedsvisie Keent & Moesel.

Wat mag het kosten?

De hoogte van de kosten is afhankelijk van het aantal te realiseren m2 multifunctionele accommodatie (MFA). Vooral nog is het uitgangspunt van een MFA van ongeveer 750m2 bruto vloeroppervlakte (bvo). Uitgaande van een investering van € 3.993 incl. BTW per m2 bedragen de investeringskosten voor een MFA van 720 m2: € 2.874.960 met een jaarlast van € 80.500 (50 jaar tegen 0,8% rente) vanaf 2026. Opgenomen investering bedraagt € 2.875.000. Een raming van de exploitatiekosten is nog niet beschikbaar en is afhankelijk van de te kiezen beheersconstructie c.q. het verdienmodel. De investering wordt gedekt uit de middelen uit prioriteit 22 Voorzieningenstructuur 2024-2027.

24 Takenuitbreiding toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, energietransitie, ondermijning en de transitie van het buitengebied brengen nieuwe taken met zich mee op het gebied van toezicht en handhaving. Daarmee neemt ook de inzet voor deze taken toe. Door toezicht en handhaving in te zetten, wordt het beleid in de praktijk controleerbaar en handhaafbaar, waarmee we ook beter kunnen sturen op de beoogde doelstellingen en het behouden van een veilige en gezonde leefomgeving. Een actueel voorbeeld hiervan is het toezicht en de handhaving op de uitvoering van de hemel- en grondwaterverordening, waarvoor geen capaciteit voor handen is. In de toename van deze taken is niet voorzien en het werk is er ook nog niet op ingericht.

Wat gaan we daarvoor doen?

De toezichts- en handhavingstaken bevinden zich in een blijvend dynamisch veld en dat vraagt onder andere om het ontwikkelen van uitvoeringsinstrumentarium, aanpassen van processen, het monitoren van inzet en resultaat en bijsturing in de uitvoering en beleid, intern en met partners. Daarnaast neemt de omvang van de toezichts- en handhavingstaken toe, zoals het aantal preventieve gesprekken, controles en de handhavingsmaatregelen die daarop kunnen volgen. Jaarlijks worden prioriteiten gesteld in het handavingsplan en daarop wordt gemonitord en geëvalueerd.

Wat mag het kosten?

Voor de ontwikkeling van het uitvoeringsinstrumentarium en processen 1 fte = €93.000. Voor de toezichts- en handhavingstaken 2 fte = €175.000, waarvan 50% wordt gedekt uit de middelen die beschikbaar komen uit het klimaatakkoord.

Hiermee komen de lasten van deze prioriteit op € 180.500.

28 Regie op een gezonde woningmarkt met een divers en kwalitatief aanbod

Wat willen we bereiken?

Realiseren van onze woonambities en de woonopgaven. Hier meer regie en een actievere grondpolitiek op voeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Weert staat net als heel Nederland voor grote kwantitatieve en kwalitatieve opgaven op het gebied van wonen. In het coalitieprogramma en in de concept Omgevingsvisie heeft de gemeente grote ambities uitgesproken in het realiseren van woningen. Nieuwe wetten komen op ons af vanuit de sterkere rol die de Rijksoverheid, samen met de andere overheden, wil nemen in de bouwopgave. Om hier greep op te krijgen en houden is meer regie/sturing nodig met het opstellen en uitvoeren van een programma Volkshuisvesting wonen. We werken met een groot aantal disciplines en

partijen aan de opgaven vanuit een actieve grondpolitiek, het uitvoeren van de woondeal en bedenken met betrokken partijen creatieve oplossingen om gebiedsontwikkelingen te stimuleren.

Wat mag het kosten?

0,78 fte schaal 12 = € 92.000.

29 Ophogen exploitatiebudget gemeentearchief

Wat willen we bereiken?

Archieven behouden en toegankelijk en zichtbaar maken. Dit sluit aan bij het coalitieprogramma waarin staat dat we het behoud van erfgoed in al haar facetten belangrijk vinden. Archieven zijn daar een belangrijk onderdeel van.

Wat gaan we daarvoor doen?

De toekomst is voor wat betreft archieven digitaal. Daarom willen we met voorrang een duurzaam digitaal opslagmedium (e-depot) realiseren, de archiefwebsite vernieuwen en het archiefbeheersysteem uitbreiden. Dit is nodig om archieven te behouden en zichtbaar te maken voor eenieder. Voor de realisatie en het beheer hiervan is structureel extra geld nodig.

Daarnaast willen we erfgoed en archiefstukken zichtbaar maken via 2 historische exposities per jaar in de ruimte van het Bibliocenter. Ook hiervoor is structureel extra geld nodig.

Wat mag het kosten?

Het bedrag dat structureel extra nodig is, bedraagt € 49.000. Dit kan volledig worden gedekt uit de inkomsten die het gemeentearchief ontvangt voor het plaatsen van het archief van een andere gemeente in de vrije ruimte van de archiefbewaarplaats in Weert. € 35.000 is bestemd voor het verder digitaliseren en € 14.000 is voor 2 exposities per jaar.

3 Voorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)

Wat willen we bereiken?

We willen een goed cultureel aanbod, cultuurhistorie en erfgoed in al haar facetten behouden, versterken en stimuleren. Dit is belangrijk voor de aantrekkingskracht van Weert als woon- werk- en recreatiegemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Weert is, in navolging van Aken(DE), Bad Ischl(AT), Nantes(FR) en Kohl(DE), tijdens het jaarcongres van de Närrische Europäische Gemeinschaft (NEG) in Nantes 2022 verkozen tot Närrische Kulturstadt 2024. De periode van cultuurstad loopt van november '24 t/m november '25. De uitverkiezing biedt een unieke mogelijkheid om Weert als cultuur- en carnavalsstad op de kaart te zetten. Carnaval kan worden gezien als immaterieel erfgoed en is al jaren een belangrijk onderdeel van de Weerter cultuur. Met de titel Närrische Kulturstadt kan Weert een belangrijke bijdrage leveren aan het uitdragen van het Limburgse carnavalerfgoed aan latere generaties. De wijze waarop we dit gaan doen, dient in 2024 te worden bedacht en voorbereid voor het uitvoeringsjaar 2025. Naast een aantal vanuit de NEG 'verplichte' activiteiten, is Weert vrij in de invulling.

Wat mag het kosten?

Het NEG jaar moet in 2024 worden voorbereid. Hiervoor is een budget nodig van € 45.000 voor de inzet van een projectleider (€ 35.000) en 'handgeld' (€ 10.000). Het handgeld wordt o.a. gebruikt om een medaille te ontwerpen (verplichting vanuit NEG) en overige voorbereidingskosten te dekken.

Programma 2 Iedereen doet mee

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee aan de samenleving. Mensen die dat niet op eigen kracht kunnen, worden geholpen of opgevangen. We bouwen voort op het sterke sociale weefsel.

We gaan voor een inclusieve, solidaire samenleving in een omgeving waar onze inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen naar vermogen. De behoefte en het talent van de inwoner staan centraal. Dit betekent dat mensen iets voor elkaar betekenen, dat er respect is voor elkaars eigenheid en dat er ruimte is voor individuele keuzes. De inwoner kan erop vertrouwen dat de gemeente voorziet in passende ondersteuning als het nodig is. Daarbij kijken we niet naar beperkingen, maar naar kansen en mogelijkheden. Het vitaal houden van onze samenleving is cruciaal voor het bouwen aan een solide toekomst voor onze inwoners.

Wat is het beeld nu?

Verenigingen en professionele instellingen

Weert heeft een sterk, hecht, en gevarieerd sociaal weefsel. Tal van verenigingen en professionele instellingen bieden vanuit wijken en buurten een breed palet aan activiteiten. Van sport tot kunst en cultuur, van vrijwilligerswerk tot professionele ondersteuning. De gemeente investeert in dit onderdeel van de lokale sociale basis, onder meer door ondersteunende exploitatiesubsidies en inzet vanuit de diverse professionele instellingen, maar ook door het realiseren van passende huisvesting van maatschappelijke activiteiten.

Kwetsbare inwoners

Ook met het sterke sociale weefsel kan niet iedereen zonder problemen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Er zijn tal van kwetsbare groepen in onze samenleving die zonder ondersteuning onvoldoende kunnen functioneren. Dat kan het gevolg zijn van een aangeboren of verworven ziekte of gebrek, een problematische opvoedings- of opgroei-situatie of onvoldoende vaardigheden om te voldoen aan de eisen die de maatschappij stelt, bijvoorbeeld door psychische kwetsbaarheid. Voor die groepen kan de basisgedachte om elkaar te helpen onvoldoende effect hebben. Weert kent daarom een uitgebreid ondersteuningsstelsel gericht op alle levensfasen. Voor jeugdigen biedt de gemeente opgroei-, opvoed- en ontwikkelingsondersteuning vanaf de peuterleeftijd tot aan volwassenheid. Er wordt ingezet op het wegnemen van leerachterstanden en het creëren van een grotere variatie aan onderwijsvormen. Voor volwassen inwoners wordt gebouwd aan een basisinfrastructuur ter bestrijding van eenzaamheid en isolatie en ter ondersteuning van de zelfredzaamheid. Inclusie van kwetsbare groepen is daarbij het doel ongeacht beperking, leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Waar nodig zetten we hier extra voorzieningen voor in. We maken psychische kwetsbaarheid bespreekbaar. Ook de bestrijding van armoede en van laaggeletterdheid zijn speerpunten in het beleid van de gemeente. We zetten in op het versterken van de sociale basis, inclusief de gezondheid van onze inwoners. Gezondheid gaat daarbij over veel meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat over geluk, veiligheid, veerkracht, over meedoen in de maatschappij, betekenisvol werk doen of andere activiteiten en over de omgeving waarin je leeft. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid is daarom voor ons een belangrijk vertrekpunt. Inwoners die het op eigen kracht of met inzet van onze basisinfrastructuur niet redden kunnen rekenen op individuele maatwerkondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo. Vergrijzing is een van de grootste uitdagingen in het ondersteuningssysteem. Speciale aandacht gaat daarom uit naar ouderen en met name naar inwoners met dementie. Deze aandoening zal in de komende decennia steeds meer inwoners en hun directe omgeving raken.

Inkomen en arbeidsmarkt

Het hebben van inkomen vormt de basis voor het bestaan. Voor verreweg de meeste inwoners is werk -, in loondienst, als zelfstandige of als ondernemer - de primaire bron van inkomen. Voor inwoners die niet in staat zijn om op eigen kracht een geheel of gedeeltelijk inkomen te verwerven biedt de gemeente inkomensondersteuning in de vorm van bijstand of bijzondere bijstand. Als gevolg van de positieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in combinatie met een op werk gerichte uitstroom uit de Participatiewet, is het aantal uitkeringsgerechtigden de laatste jaren gedaald. Het beter ondersteunen van inwoners die een beroep moeten blijven doen op de Participatiewet via het intergemeentelijke participatiebedrijf blijft een speerpunt. De veranderende arbeidsmarkt brengt echter een nieuwe uitdaging met zich mee. Niet langer is werkloosheid het grootste probleem maar het tekort aan gekwalificeerd personeel en de mismatch tussen vraag en aanbod. Een gezamenlijke aanpak met ondernemers en onderwijs zowel lokaal als in regionaal verband moet bijdragen aan de oplossing van dit probleem.

Sport

Een breed scala aan (sport-)organisaties zorgt voor een ruim en gevarieerd aanbod aan beweegactiviteiten in Weert, voor jong en oud en van laagdrempelig bewegen tot sportief presteren op diverse niveaus. We steunen behoud en ontwikkeling van dit aanbod door de jaarlijkse subsidieverlening aan sportverenigingen en topsportorganisaties op basis van het hiervoor vastgestelde beleid. Samen met onze partners geven we uitvoering aan het Sportakkoord. Voor de inzet van onze combinatiefunctionarissen ontwikkelen we nieuw beleid. Ook verlenen we jaarlijks een bijdrage aan het platform Iedereen Kan Sporten Midden-Limburg. Deze organisatie bevordert de ontwikkeling van en deelname aan specifieke sportactiviteiten voor mensen met een beperking in onze regio. Om toekomstbestendigheid van sportverenigingen te bevorderen, stimuleren en faciliteren we verenigingen die met elkaar willen samenwerken of fuseren. Op dit moment lopen er verschillende samenwerkingstrajecten met voetbal- en tennisverenigingen.

Onderwijs

Door mensen de kansen te bieden om een leven lang te leren, krijgen ze maximaal de ruimte om zich verder te ontplooiën en mee te doen. En dat geldt voor iedere Weertenaar, we streven naar gelijke kansen en goed onderwijs voor iedereen.

We gaan voor goed onderwijs in kwalitatief goede, toekomstbestendige en duurzame gebouwen. Met de beschikbare gemeentelijke middelen voor onderwijshuisvesting wordt continuïteit beoogd ten aanzien van de gebouwen voor onderwijs, zowel door middel van de bestaande als de nog te realiseren gebouwen. De combinatie van bijna energieneutraal bouwen, de stijging van bouwkosten in het algemeen en de stijging van omslagrente vraagt hoogstwaarschijnlijk om aanvullende middelen. In 2024 wordt de nota reserves & voorzieningen geactualiseerd. De reserve onderwijshuisvesting is hier een onderdeel van.

Ambities 2024

Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk

Gezondheid is een breed begrip: het gaat om het vermogen van mensen om veerkrachtig te zijn, om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Het vergroten van de gezondheid vraagt daarmee een brede inzet door veel verschillende partijen, die zich niet alleen richt op een gezonde leefstijl, maar ook op de achterliggende oorzaken van ongezond leven. Denk hierbij aan het verminderen van risicofactoren die stress veroorzaken, zoals psychische problemen, financiële problemen, relatieproblemen, huisvestingsproblemen en hechtingsproblemen. Een gezonde groene leefomgeving, die toegankelijk is en uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, draagt ook bij aan gezondheid. Belangrijke uitgangspunten bij mentale gezondheid zijn de manier waarop iemand zich verhoudt tot zichzelf, de wijze waarop iemand zich tot anderen verhoudt, en de manier waarop iemand handelt en zich gedraagt in het dagelijks leven.

We stellen positieve gezondheid centraal in al ons beleid. En zetten ons in om de doelen zoals landelijk vastgelegd in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) te realiseren.

Ook blijven we ons inzetten om sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar te houden. Zoals vastgelegd in het Sportakkoord stimuleren we samenwerking tussen verenigingen en ondersteunen vrijwilligers en bestuurders van sportaanbieders met kennis en kunde om het sportaanbod te verbeteren, nieuwe leden te werven én behouden en een gezonde(re) sportomgeving te creëren.

- Verkleinen van gezondheidsachterstanden.
- Stimuleren van het aantal zelfregiegroepen.
- Herijken beleid combinatiefunctarissen.
- Vergroten bestaanszekerheid.
- Sport is toekomstbestendig en toegankelijk voor iedereen.
- Campagne Weert positief gezond.

Meer inwoners kunnen hun talent benutten

Iedere inwoner heeft talent. We vinden het belangrijk dat dit talent tot uitdrukking kan komen, zodat ieder een gevoel van geluk, eigenwaarde en zingeving kan ervaren. Om talenten te ontwikkelen faciliteren we inwoners door het bieden van passend onderwijs, goede en bereikbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en onderwijs, de juiste begeleiding bij en naar werk, en het bieden van voorzieningen aan specifieke doelgroepen die dat nodig hebben. Dit aanbod heeft als doel dat meedoen op verschillende manieren wordt gestimuleerd: denk aan betaald werk, scholing (onder andere techniek en zorg), vrijwilligerswerk en vrije tijd.

- Toeleiding onderwijs en arbeidsmarkt.
- Doorgaande leer- en ontwikkellijnen PO-VO-MBO .
- Inzet jongerenwerk.
- Taakstelling inburgering.
- Beleid inclusie en diversiteit.

Sterke lokale sociale basis

Een sterke lokale sociale basis is randvoorwaardelijk voor positieve gezondheid. Inwoners hebben baat bij een breed en laagdrempelig aanbod van activiteiten en ondersteuning in (of goed bereikbaar vanuit) de eigen buurt of wijk. Dat helpt om zelfredzaam te zijn, talenten te ontwikkelen en mee te doen in de leefomgeving. Dat aanbod, of dat nu op initiatief van inwoners, professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties of de gemeente wordt georganiseerd, noemen we de sociale basis. Die basis is er voor alle inwoners: jong en oud, kansarm en kansrijk. Zij vergroot de burgerkracht, zorgt dat inwoners mee kunnen doen en helpt voorkomen dat inwoners met een kleine zorg- of ondersteuningsvraag in een zwaar traject terechtkomen. Het werven en behouden van vrijwilligers is een belangrijke taak, die we bij Punt Welzijn hebben belegd.

- Samenhang tussen voorzieningen verbeteren.
- Vitale verenigingen.
- Uitbreiden samenwerking huisartsen en sociaal domein ('welzijn op recept').

Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijshuisvesting

De maatschappelijke voorzieningen en onderwijshuisvesting zijn onderdeel van de sociale basis. Onder maatschappelijke voorzieningenstructuur verstaan we alle accommodaties met een maatschappelijke functie zoals sportaccommodaties, wijkaccommodaties, (sociaal) culturele accommodaties en jongerenaccommodaties. Aan deze voorzieningen worden andere (financiële) voorwaarden en condities gesteld en er wordt rekening gehouden met het feit dat huurders / gebruikers van deze accommodaties geen commerciële ondernemingen zijn. De herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur geeft inzicht in wat er nodig is om een robuuste maatschappelijke voorzieningenstructuur te realiseren, die de gebruiker in staat stelt

gemeenschappelijke sport-, ontspannings- en sociale activiteiten betaalbaar en toekomstbestendig uit te (kunnen blijven) voeren.

Voor het onderwijs streven we naar kwalitatief goede gebouwen, die voldoen aan de daarvoor gestelde normen. Bij voorkeur combineren we basisonderwijs met kinderopvang en buitenschoolse opvang, zodat vanuit gezamenlijke huisvesting kan worden samengewerkt in het belang van de leerling.

- Uitvoering en investeringsprogramma passende maatschappelijke voorzieningenstructuur.
- Visie op inzet en gebruik bestaande huisvesting VO.
- Definitieve huisvesting VSO Maaskei.
- Open Park Weert.
- MFA Weert-Zuid.
- IKC Boshoven.

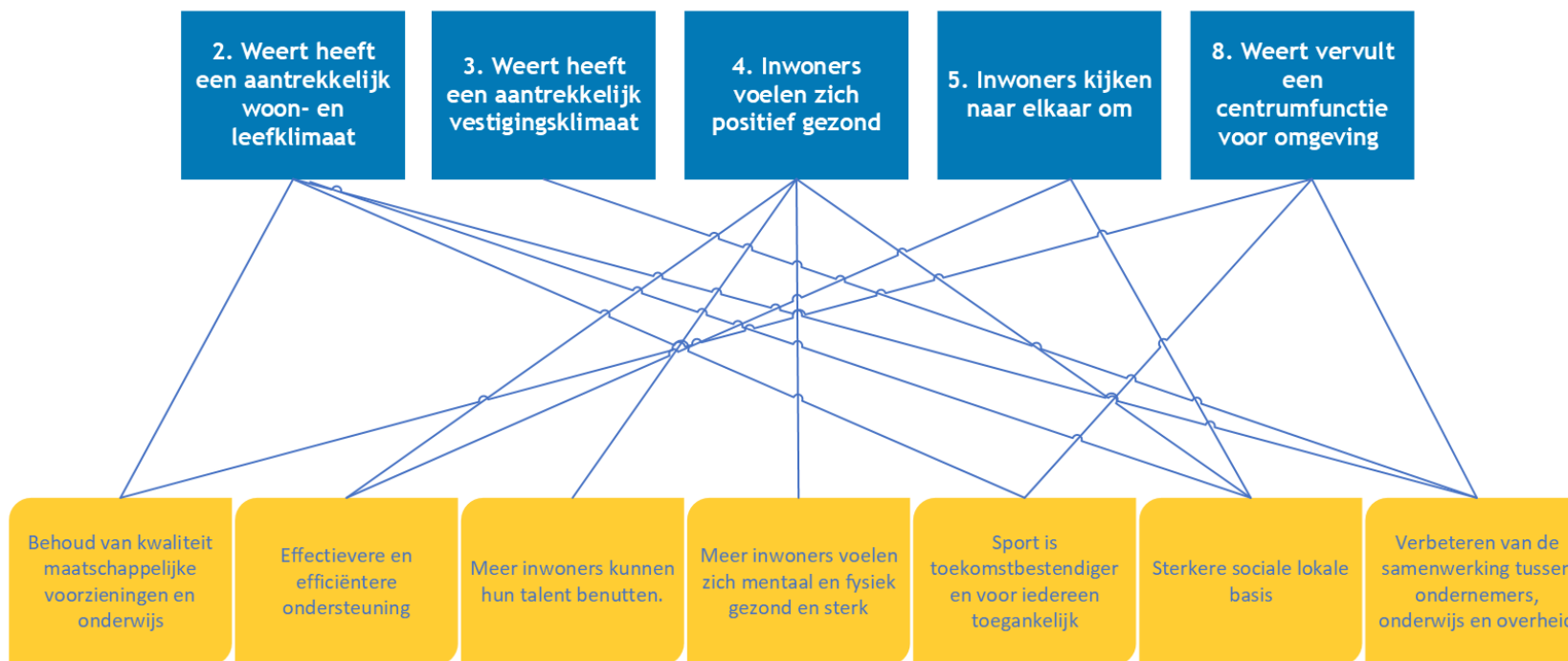
Effectievere en efficiëntere ondersteuning

Het merendeel van de inwoners is goed in staat om zelfstandig mee te doen in de samenleving. Inwoners die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, kunnen rekenen op de gemeente. We zetten daarbij in op zo tijdig mogelijk de juiste ondersteuning bieden, zo kort als mogelijk maar wel zo lang als nodig. De geboden ondersteuning bevindt zich zo dicht mogelijk bij huis. We streven ernaar dat ondersteuning in voldoende aantallen beschikbaar is voor de inwoners. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Wmo, jeugdhulp, armoedebestrijding, schulddienstverlening, participatie, preventie en inburgering. Tegelijkertijd zien we dat bepaalde voorzieningen zoals (huisartsen-)zorg en kinderopvang steeds verder onder druk komen te staan door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. De verwachting is dat we de komende jaren blijven groeien in inwoneraantal. Dat heeft ook gevolgen voor hoe wij samen met onze partners het zorglandschap organiseren. Ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming zullen verder vorm krijgen.

- Beleidskader toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid.
- Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming.

Programma 2

Iedereen doet mee

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijs	
	Besluitvorming omtrent uitbreiding IKC Laar
	Definitieve huisvesting VSO Maaskei
	Inzicht in uitgangspunten voor huisvesting van verenigingen en sport-, ontspannings- en sociale activiteiten
	Visie op inzet en gebruik bestaande huisvesting VO
Effectievere en efficiëntere ondersteuning	
	Alle acties uit het lokale actieplan Aanpak Dakloosheid zijn uitgevoerd
	Vastgesteld beleidskader toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid
Meer inwoners kunnen hun talent benutten	
	De taakstelling inburgering wordt behaald
	Meer inwoners zijn ondersteund bij het vinden van passend werk ten opzichte van 2023
	Succesvol uitgevoerde activiteiten uit het beleidsplan armoede
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk	
	Het aantal actieve zelfregiegroepen in Weert stijgt in 2024 ten opzichte van 2023
	Het aantal leden van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie neemt in 2024 t.o.v. 2023 toe
	Inzet valpreventie ouderen
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk	
	Afronden onderzoek naar haalbaarheid performance center
	Gestart met ontwerpfase binnensportaccommodatie Open Park Weert
	Herijking combifuncties afronden
	Raadsbesluit genomen over de buitensportaccommodatie Open Park Weert
	Raadsbesluit genomen over het definitief ontwerp voor het herinrichtingsplan incl. budgetaanvraag Open Park Weert
	Verhogen van zichtbaarheid binnensportverenigingen t.o.v. 2023
Sterkere sociale lokale basis	
	20 huisartsenpraktijken in de gemeente Weert doen mee aan het project Weert Positief
	Inzet van ervaringsdeskundigen uit de regionale pool
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid	
	Visie op de connectie tussen een doorlopende leerlijn techniekonderwijs PO-VO-MBO, bedrijfsleven en Sparktechlab, met diverse uitvoeringsscenario's

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Behoud van kwaliteit maatschappelijke voorzieningen en onderwijs	
	Doelindicator in ontwikkeling
Effectievere en efficiëntere ondersteuning	
	Doelindicator in ontwikkeling
Meer inwoners kunnen hun talent benutten	
	Doelindicator in ontwikkeling
	In 2024 blijft het aantal uitkeringen (PW, IOAZ, IOAW, BBZ) onder de 860
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk	
	Doelindicator in ontwikkeling
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk	
	Doelindicator in ontwikkeling
Sterkere sociale lokale basis	
	Doelindicator in ontwikkeling
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid	
	Doelindicator in ontwikkeling

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Onderwijshuisvesting	2.391	2.233	2.133
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.035	3.908	3.298
Sportbeleid en activering	450	1.083	583
Samenkracht en burgerparticipatie	9.386	7.533	7.649
Toegangsteams	3.251	3.900	3.737
Inkomensregelingen	23.524	23.718	21.887
Begeleide participatie	8.687	8.419	8.155
Arbeidsparticipatie	2.574	3.690	3.288
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.752	2.375	2.360
Maatwerkdienstverlening 18+	10.888	0	0
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	5.442	6.174
Begeleiding (WMO)	0	5.987	6.652
Maatwerkdienstverlening 18-	11.780	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	4.418	4.592
Jeugdhulp behandeling	0	631	633
Jeugdhulp dagbesteding	0	1.252	1.279

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Pleegzorg	0	719	735
Gezinsgericht	0	96	98
Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.097	1.404
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	3.995	4.090
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	540	637
Gesloten plaatsing	0	440	336
Geëscaleerde zorg 18+	333	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	1.725	656
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	50	50
Geëscaleerde zorg 18-	1.509	0	0
Jeugdbescherming	0	1.077	1.111
Jeugdreclassering	0	94	97
Volksgezondheid	2.361	2.416	2.422
Totaal lasten	81.921	86.838	84.056
Baten			
Onderwijshuisvesting	295	204	215
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.839	2.438	1.667
Sportbeleid en activering	30	27	0
Samenkracht en burgerparticipatie	5.600	887	1.009
Toegangsteams	384	0	0
Inkomensregelingen	13.694	14.228	14.469
Begeleide participatie	0	0	0
Arbeidsparticipatie	514	932	643
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	75	79
Maatwerkdienstverlening 18+	406	0	0
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	405	435
Geëscaleerde zorg 18+	4.613	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	3.769	3.812
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0
Volksgezondheid	18	83	0
Totaal baten	27.393	23.048	22.329
Totaal saldo van baten en lasten	54.528	63.789	61.727
Reservemutaties	0	-1.235	210

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R4200	Reserve decentrale huisvesting onderwijs	Mutatie saldo onderwijshuisvestiging	672
R1000	Algemene reserve	Inzet intermediair sociaal domein de Vraagwijzer	-70
R1000	Algemene reserve	Extra aanvullende bijdrage de Risse	-117
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO19 (groeps)maatwerk trajecten specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	-35
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO20 actie reactie van Solvare	-35
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO04 uitvoering kunnen geven aan wettelijke termijnen WMO	-85
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO05 handhaving dienstverleningsniveau toegang sociaal domein	-45
R4350	Dekkingsreserve welzijn peuterspeelzaal WML	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5
R6150	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Keenterhart	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-52
R6151	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Tungalroy	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-14
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	0
R6500	Reserve inburgering en participatie niet-Westerse allochtonen	Beleids- en actieplan statushouders 2023-2025	-3
TOTAAL			210

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten programma 2						
Nr.	Prioriteit	Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
6	Indexering subsidies vrijwilligersorganisaties		54.000		54.000	S
30	Binnensportaccommodatie Open Park Weert	14.400.000			0	S
31	Herinrichting sportpark Open Park Weert	6.450.000			0	S
32	IKC Boshoven (Onderwijsgedeelte uit reserve onderwijshuisvesting)	pm			pm	S
34	Buitensportaccommodatie Open Park Weert	3.600.000			0	S
35	Passend lokaal- en regionaal zorg- en ondersteuningsaanbod voor inwoners met complexe problematiek (0,67 FTE)		60.000		60.000	S
35	Budgettaire ruimte binnen WIZ (stelpost onvoorzien MO BW)		-60.000		-60.000	S
4	Uitvoering kunnen geven aan wettelijke termijnen vanuit de Wmo			85.000	85.000	I
5	Handhaven dienstverleningsniveau toegang sociaal domein			45.000	45.000	I

6 Indexering subsidies vrijwilligersorganisaties

Wat willen we bereiken?

We willen een sterkere sociale lokale basis. Gezonde en toekomstbestendige vrijwilligersorganisaties horen daarbij. De (financiële) problemen die de laatste jaren bij deze organisaties zijn ontstaan door gestegen kosten en buitengewoon hoge inflatie willen we structureel oplossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan de subsidies aan onze vrijwilligersorganisaties vanaf 2024 structureel verhogen, zonder daarbij de subsidiegrondslagen aan te passen.

Wat mag het kosten?

Het structureel maken van de subsidieverhoging van 10% kost ca. € 54.000.

30 Binnensportaccommodatie Open Park Weert

31 Herinrichting sportpark Open Park Weert

34 Buitensportaccommodatie Open Park Weert

Wat willen we bereiken?

Goede en toekomstbestendige sportvoorzieningen, waarbij een buitensportaccommodatie en een binnensportaccommodatie ontwikkeld worden op het Open Park Weert. Ook zal er een herinrichting plaatsvinden van het Open Park Weert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Open Park Weert wordt heringericht. Hierbij worden zowel de sportvelden als de openbare ruimte aangepakt.

Het sportpark wordt gerevitaliseerd. Het project bestaat uit meerdere deelprojecten:

- Herinrichting van het sportpark: de sportvelden en de openbare ruimte worden aangepakt.
- Sporthal: Realisatie van een sporthal met sportzaal en turnhal (nieuwbouw).
- Buitensportaccommodatie: Realisatie van een accommodatie (nieuwbouw) waarin een clustering van verenigingen mogelijk is. Bijvoorbeeld de voetbal-, scheidsrechters- en honkbalvereniging.
- Urban sportterrein: een uitdagend openbaar sportterrein voor jongeren.

Bij het nog op en vast te stellen herinrichtingsplan worden de diverse actuele ontwikkelingen op het Open Park Weert betrokken. Voorbeelden hiervan zijn de beoogde samenwerking tussen/ clustering van sportverenigingen, de huisvesting van verenigingen en de nieuwbouw van de sporthal. Deze ontwikkelingen hebben allemaal invloed op hoe het definitieve herinrichtingsplan van het sportpark eruit komt te zien.

Wat mag het kosten?

Voor een deel van de kosten zijn al middelen beschikbaar gesteld. Aanvullend wordt een prioriteit aangevraagd van € 23.700.000. Dit is als volgt opgebouwd:

- € 14,4 miljoen voor de sporthal (binnensportaccommodatie).
- € 6,45 miljoen voor de herinrichting van het sportpark.
- € 3,6 miljoen voor de buitensportaccommodatie.

In 2019 en 2022 zijn diverse investeringsbudgetten beschikbaar gesteld voor het herinrichtingsplan. Deze komen gedeeltelijk te vervallen. In deze prioriteit is uitgegaan van bedragen excl. btw. Ook wordt rekening gehouden met het wegvallen van de huurkosten van de huidige turnhal (€ 67.000 incl. nutsvoorzieningen en excl. btw). Er komt een nieuwe accommodatie voor jongerencentrum de HangOut, dat kan in combinatie met de sporthal of de buitensportaccommodatie. De kosten van de HangOut zijn nog niet meegenomen. Ook is nog geen rekening gehouden met de (extra) opbrengsten van de buitensportaccommodatie en de sporthal.

35 Passend lokaal- en regionaal zorg- en ondersteuningsaanbod voor inwoners met complexe problematiek

Wat willen we bereiken?

Uitbreiding van de formatie zodat er beter ingespeeld kan worden op actuele ontwikkelingen, het voorbereiden van nieuwe plannen en de voortgang op (nieuwe) beleidsterreinen te volgen/monitoren.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties
2. Extra inzet op de beleidsterreinen Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoezorg en OGGZ-preventie, waaronder het accounthouderschap van de MGR.
3. Bevorderen mentale gezondheid.
4. Versterken lokale sociale basis.

Daarnaast de beleidsmatige taken rondom BW, MO, B&P in combinatie met de taken als accounthouder MGR en bestuurlijke deelname aan het dagelijks bestuur. Ook het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) vragen om ambtelijke capaciteit.

Wat mag het kosten?

0.67 FTE schaal 10 = € 60.000, met een voorgestelde dekking uit de stelpost bij WIZ onvoorzien (MO, BW) die hier voldoende ruimte voor biedt.

4 Uitvoering geven aan wettelijke termijnen vanuit de WMO

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Weert krijgt de hulp en de ondersteuning die nodig is. Daarbij kijken we samen met de inwoner naar welke hulp en ondersteuning passend is en wat eventueel achterliggende oorzaken zijn. De uitvoering in overeenstemming brengen met de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en het vastgestelde beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan de wachtlijsten WMO terugdringen en zorgen dat de servicetermijnen én wettelijke termijnen gehaald worden.

Daarnaast zal er een uitgebreid formatieonderzoek plaatsvinden om de benodigde structurele capaciteit vast te stellen.

Wat mag het kosten?

Voor 2024 1 fte schaal 9 = € 85.000.

5 Handhaven dienstverleningsniveau toegang sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Weert krijgt de hulp en de ondersteuning die nodig is. Daarbij kijken we samen met de inwoner naar welke hulp en ondersteuning passend is bij hun vraag en wat eventueel achterliggende oorzaken zijn. Het tijdig behandelen van de vragen die telefonisch of per mail worden gesteld en het snel helpen van inwoners. De dienstverlening als positief ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan in 2024 de wacht- en responstijden van de Vraagwijzer verkorten. Daarnaast zal er een uitgebreid formatieonderzoek plaatsvinden om de noodzaak aan structurele capaciteit vast te stellen.

Wat mag het kosten?

Voor 2024 0,67 fte schaal 7 = € 45.000.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Wat is de visie?

We hechten waarde aan de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van onze leefomgeving en de betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit), groen, water, economie, energieverbruik, educatie, gezondheid en de opvang van de gevolgen van de klimaatverandering.

We zien een samenhang tussen deze thema's en werken toe naar een veerkrachtige leefomgeving in balans en zien Weert als een groene thuishaven in 2030.

Groene en blauwe elementen in onze leefomgeving bieden perspectief tegen de hittestress, droogte en wateroverlast en bieden perspectief voor het verlagen van het CO2 gehalte in onze atmosfeer. Straten, gevels en daken worden groener en via lange zichtlijnen beleven we de natuur bijna in de stad.

Wat is het beeld nu?

In de woon- en werkomgeving staat groen voor natuur en landschap, ontmoeting, sport en bewegen, waardecreatie en economie, biodiversiteit en opvang van de gevolgen van klimaatverandering. Kortom, we hebben groen nodig om de invloed van ons menselijk handelen, door (ruimte)gebruik, vervuiling en uitputting van hulpbronnen op te vangen. Tegelijkertijd willen steeds meer mensen gezond leven en bewegen, in balans zijn met de natuur en hechten we meer waarde aan een groene en gezonde leefomgeving.

Klimaatbestendig en waterrobuust

Klimaatverandering heeft nu al op verschillende manieren invloed in onze leefomgeving en de openbare ruimte. Door de toenemende bebouwing en verharding worden de effecten van wateroverlast en hitte duidelijker zichtbaar. Dit manifesteert zich in het verlies van biodiversiteit, verdroging, verslechtering van de waterkwaliteit en een toename aan ziektes en plagen bij bomen en versnelde veroudering van plantsoenen. Dit vraagt om gebiedsgerichte maatregelen.

We hechten veel waarde aan onze leefomgeving. De beleving van groen om je heen en het kunnen beschikken over goed kwalitatief en voldoende schoon water is van belang voor onze (mentale) gezondheid en die van plant en dier, en dus voor het hele natuurlijke systeem. De ruimte is niet overal aanwezig, verbindende schakels ontbreken.

Biodiversiteit

Om de doelen voor natuur en biodiversiteit te bereiken, moet naast de natuurgebieden en bufferzones daaromheen, ook in het gemeentelijk areaal en in de stad worden gewerkt aan biodiversiteitsherstel. Met de biodiversiteitskaart als nulmeting is in 2022 de basis gelegd voor het inzichtelijk maken van biodiversiteit in Weert op hoofdlijnen op gebiedsniveau. Voor de opgave in het stedelijk gebied zal deze kaart als input worden gebruikt om te komen tot de Groen-Blauwe Agenda. De kaart geeft inzicht in de landschappelijke kwaliteit per deelgebied, de soortenrijkdom en kansen en knelpunten voor biodiversiteit.

Groen-Blauwe Agenda

De vele verschillende opgaven/thema's van de stedelijke inrichting die in elkaar grijpen in dit programma, maken het noodzakelijk om gebiedsgericht te gaan werken.

Met de Groen-Blauwe Agenda maken we de ontwikkeling en financiële impact van zowel de inrichting als het beheer van de stad op het gebied van groen en water

concreter. Voor de stedelijke omgeving wordt momenteel op basis hiervan de Groen-Blauwe Agenda opgesteld waarbij er ruimte ontstaat voor de combinatie van ruimere groenvoorzieningen met zichtbare hemelwateropvang, ontstening, vergroting van de soortenrijkdom en tegelijk meer ruimte voor ontmoeting en beleving.

Buitengebied

De water- en klimaatopgaven gaan verder dan alleen het stedelijke gebied. Ook voor het buitengebied moeten maatregelen getroffen worden om de natuur te beschermen, te herstellen en te verbeteren.

In het programma Buitengebied neemt de gemeente de regie in het buitengebied met een gebiedsgerichte aanpak en integrale uitvoeringsmaatregelen. De Landbouwvisie, de natuur- landschapsvisie en het plan recreatie en toerisme zullen samen met de wateropgave, de verbetering van de natuurgebieden en de klimaatopgave, leidend zijn voor het programma Buitengebied. De aanpak om te komen tot deze maatregelen geven uitvoering aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het ontwikkelperspectief NOVEX de Peel. Deze aanpak zal dan ook worden afgestemd met de provincie en de samenwerkende gemeenten. In deze aanpak zal met voorrang worden gekeken naar maatregelen met positieve effecten voor zowel landbouw, natuur en landschap en de kwaliteit van water en bodem.

Genieten van een bijzonder landschap

Er is een toenemende waardering voor het eigen landschap en de cultuurhistorie. De vraag naar routegerichte recreatievormen om van deze landschapskwaliteiten te kunnen genieten neemt toe. Om de toenemende vraag te kunnen faciliteren wordt er gewerkt aan de uitbreiding van het recreatieve wandel- en fietsroutenetwerk.

Vanuit grenspark Kempen~Broek is de procedure opgestart om als Unesco Mens- en Biosfeergebied erkend te worden. De erkenning vertrekt met als basis het natuurlijk en landschappelijk kapitaal binnen het grenspark en wijze waarop de lokale economie, de landbouw en de inwoners dit kapitaal waarderen en gebruiken. Het behalen van deze erkenning geeft het grenspark een sterke impuls op gebied van regiopromotie en draagt bij aan de toeristisch recreatieve economie.

Met de realisatie van het Toeristisch Platform Weert wordt samen met de ondernemers uitvoering gegeven aan het beleidskader toerisme en recreatie.

Omgevingsvisie

Een van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie Weert 2025, en ook de twee partiële herzieningen. De Omgevingsvisie is een doorvertaling van de strategische visie 'Werken aan Weert 2030' voor de fysieke leefomgeving, en vormt daarmee de lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving. Daarmee geeft de Omgevingsvisie richting aan de gewenste ontwikkeling van de gemeente Weert, met aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en behoud en beheer van bestaande kwaliteiten. De ontwikkelingsrichting vanuit gemeentelijke omgevingsvisie wordt vertaald naar het gemeentelijk omgevingsplan.

Ambities 2024

Een klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving

Groen en water dragen bij aan een gezonde duurzame en klimaatbestendige leefomgeving en zijn essentiële elementen voor de biodiversiteit. De afgelopen jaren zien we dat de biodiversiteit terugloopt. Met meer ruimte voor groen zorgen we voor een natuurlijk herstel van de biodiversiteit in de woon- en leefomgeving.

Bij grootschalige rioleringsprojecten richten we deze gebieden klimaatbestendig in, door ruimte te maken voor bomen, planten en voorzieningen voor wateropvang. De combinatie van groen en water leidt ook tot een gezonde leefomgeving. Een gezonde omgeving is aantrekkelijk en prettig

om in te verblijven, nodigt uit tot gezond gedrag, biedt ruimte voor ontmoeting en heeft een positieve invloed op de gezondheid. Dit doen we samen met onze inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners, zoals ook vastgelegd is in het gemeentelijke rioleringsplan. Om het goede voorbeeld te geven, geven we de komende periode een extra impuls aan het vergroenen van schoolpleinen van onze basisscholen en gaan we aan de slag met de verduurzaming van een bedrijventerrein. Daarnaast zetten we het Natuur- en Milieueducatie Centrum in om de bewustwording en kennis bij inwoners en bedrijven te vergroten.

Een versteende leefomgeving levert een groter risico op wateroverlast en zorgt voor meer hittestress in met name de binnenstad en op bedrijventerreinen. We willen enerzijds wateroverlast voorkomen, anderzijds willen we water gebruiken om voor verkoeling te zorgen. De uitdagingen van biodiversiteit en klimaatadaptatie koppelen we aan elkaar in de Groen-Blauwe Agenda.

De kwaliteit van het stedelijk groen staat onder druk als gevolg van klimaatextremen (verdroging, wateroverlast), toenemende ruimtedruk en veroudering van de inrichting. Om het gewenste onderhoudsniveau te behalen gaan we de conditie en het kwaliteitsniveau van de groenvoorzieningen verbeteren. Met het resultaat van de inventarisatie stellen we prioriteit aan het verbeteren van de groenvoorzieningen.

- Vergroening schoolpleinen.
- De Groen-Blauwe Agenda vaststellen en een maatregelenprogramma opstellen.
- Opstellen waterprogramma.
- De conditie en het kwaliteitsniveau van de groenvoorziening verbeteren.

Buitengebied in verbinding

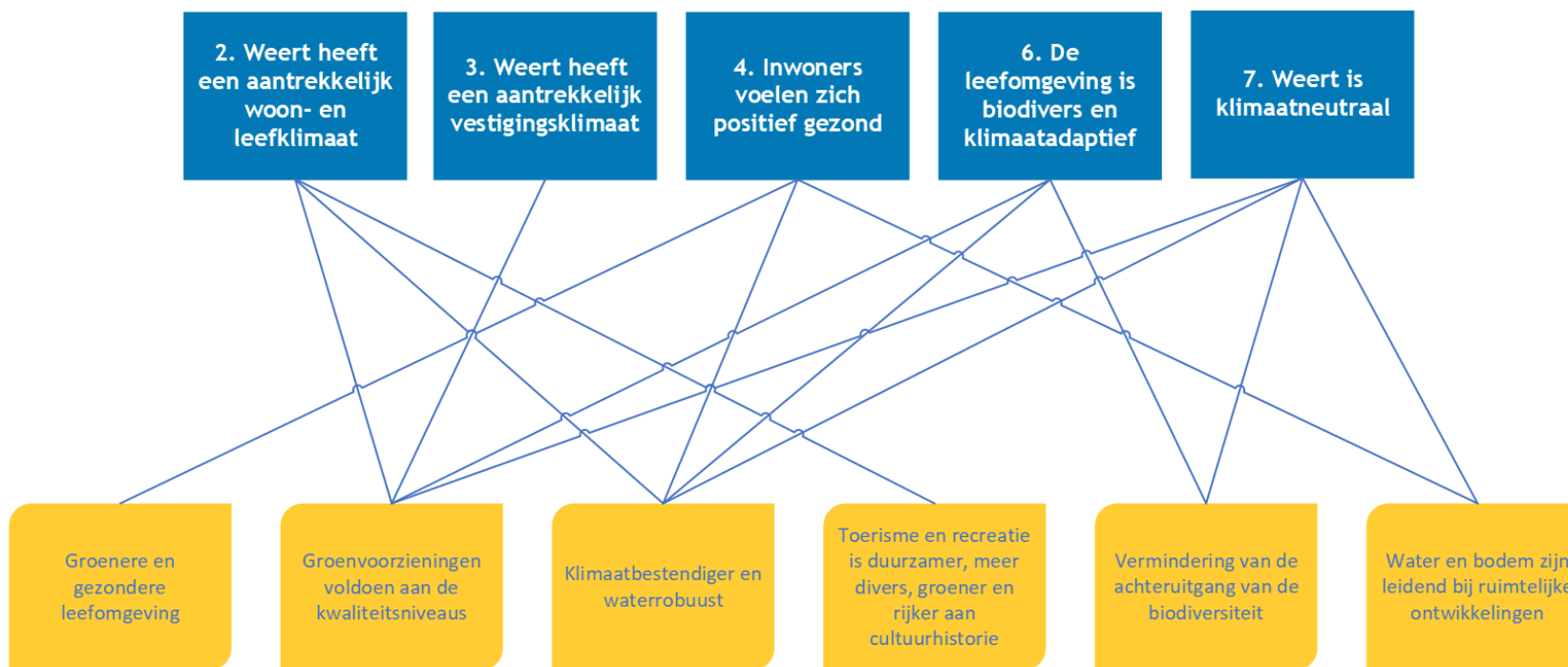
Weert heeft een prachtig buitengebied, met ruimte voor agrarische bedrijven, recreatie en natuur. Het is belangrijk dat deze functies met elkaar in balans blijven. Met landelijke en provinciale ontwikkelingsopgaven op thema's als stikstof, vrijkomende agrarische bebouwingen, energietransitie, klimaatadaptatie en meer aandacht voor goed voedsel, staan we voor grote uitdagingen. Wij gaan in gesprek met hogere overheden, inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie. Pilots als natuurinclusieve landbouw en andere innovaties in de agro/food sector stimuleren wij.

We vinden het belangrijk dat er een betere verbinding tussen bebouwd gebied en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur alsook verbinding tussen consument en agrariër.

- Uitbreiding van het wandelnetwerk.
- Verbetering van recreatieve fietsnetwerk (inclusief verbreding).
- Opstellen programma buitengebied.
- Uitwerking Limburgs Programma Landelijk Gebied in gebiedsplan de Peel.
- Uitwerking regionaal ontwikkelperspectief inclusief investeringsagenda NOVEX De Peel.
- Realisatie stadsrandzone Weert-Zuid.

Programma 3

Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Groenere en gezondere leefomgeving	
	Groen-Blauwe Agenda opgesteld
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus	
	Het vervangen van groenvoorzieningen sluit aan bij de afschrijvingstermijnen, met 5% van de achterstand weggewerkt
Klimaatbestendiger en waterrobuust	
	Planproces voor gebiedsplan de Oude Graaf (koploperproject vanuit LPGL) is opgestart
	Programma Buitengebied opgesteld met verwerking gebiedsplan De Peel en ontwikkelperspectief NOVEX De Peel
	Stadsrandzone omgeving Moeselpeel (voedselbos, feest- en gedenkbos) gereed
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie	
	90km nieuwe wandelroutes gerealiseerd
	Ontsluiting Urneveld Boshoverheide in uitvoering
	Speelruimte en de speelvoorzieningen sluiten aan bij de behoefte
	Uitvoeringsplan Ontwikkelkader toerisme & recreatie opgesteld
	Verbeteren en toegankelijker maken van recreatieve fietsroutes is gereed
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit	
	Er is een soortenmanagementsplan opgesteld voor gebouw bewonende soorten
	Groen uitloopgebied stadsrandzone zuid omgeving Maaseikerweg – Bocholterweg is gerealiseerd
	Plan knelpunt-riooloverstorten opgesteld
	Stedelijk ecologisch groenbeheer is gedifferentieerd
Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen	
	Ontwikkelingen op het vlak water en bodem zijn inzichtelijk

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Groenere en gezondere leefomgeving	
	Tenminste 3 groenblauwe aders zijn verbonden met het buitengebied
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus	
	In 2026 is 10% van de technische achterstand van de groenvoorzieningen ingelopen
Klimaatbestendiger en waterrobuust	
	In 2027 zijn alle overstorten op kwetsbare watergangen gesaneerd

Doel	Doelindicator
	Voldoen aan Kader Richtlijn Water (KRW)
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie	
	Recreatieve routes zijn veiliger en toegankelijker
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit	
	De kwaliteit en connectiviteit van Natuurgebieden in de stad en buitengebied zijn met 5 HA uitgebreid
	Onderdak bieden aan gebouw bewonende soorten
Water en bodem zijn leidend bij ruimtelijke ontwikkelingen	
	100% van de ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met het principe water en bodem sturend

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Openbaar groen en openl.recreatie	3.984	5.103	4.744
Riolering	5.384	4.966	4.763
Milieubeheer	1.822	2.716	1.805
Ruimte en leefomgeving	1.580	1.769	1.022
Totaal lasten	12.770	14.554	12.334
Baten			
Openbaar groen en openl.recreatie	24	8	9
Riolering	5.794	6.182	5.859
Milieubeheer	16	14	14
Ruimte en leefomgeving	922	565	75
Totaal baten	6.756	6.769	5.957
Totaal saldo van baten en lasten	6.015	7.785	6.376
Reservemutaties	0	-1.239	383

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO26 groene schoolpleinen	-75
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO11 bijwerken achterstand bodeminformatiesysteem	-20
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO11 bodeminformatiesysteem kwaliteitsborging informatie	-10

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO36 aanpak schade overlastgevende soorten	-75
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO38 uitvoeren klimaatadaptatiemaatregelen (no regrets)	-100
R1000	Algemene reserve	Omgevingsplannen	-95
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO10 Visie op ondergrond	-25
R5700	Bestemmingsreserve groen	Storting reserve groen	783
TOTAAL			383

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten programma 3						
Nr.	Prioriteit	Investering	Struct.	Last	Incid. Last	Lasten 2024 S/I
41	Mooi en veilig wandelpad voor bewoners wijk Fatima	168.000				0 S
42	Omheind hondenspeelveld ideeënmarkt				25.000	25.000 S
9	Soortenmanagementplan voor gebouwbewonende soorten	PM			PM	PM I
10	Visie op de ondergrond				25.000	25.000 I
11	Bijwerken achterstand Bodeminformatiesysteem				20.000	20.000 I
11	Bodeminformatiesysteem kwaliteitsborging informatie				40.000	10.000 I
36	Aanpak schade overlastgevende soorten				300.000	75.000 I
38	Uitvoeren klimaatadaptatiemaatregelen (no regrets)				200.000	100.000 I

41 Mooi en veilig wandelpad voor bewoners wijk Fatima

Wat willen we bereiken?

We gaan onderzoeken met de wijkraad Fatima, de initiatiefnemers en andere betrokkenen of het wenselijk is het wandelpad aan de Jean Verheggenstraat te realiseren zonder dat dit ten koste van de bomen gaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Als realisatie wenselijk en mogelijk wordt geacht, dan gaan we een ontwerp opstellen i.o.m. voornoemde betrokkenen.

Zodra het ontwerp is vastgesteld door het college, wordt een aannemer gecontracteerd en wordt het wandelpad aangelegd.

Wat mag het kosten?

Er wordt ingeschat dat de kosten voor de realisatie € 168.400 bedragen. Daarnaast is er € 1.915 nodig voor jaarlijks onderhoud. De exploitatielasten bedragen hiermee € 7.459 vanaf 2025.

42 Omheind hondenspeelveld ideeënmarkt

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een omheind hondenspeelveld voor Weert en dit te doen als pilot.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het in overleg met de initiatiefnemer en de wijkraad realiseren van een natuurlijk omheind hondenspeelveld passend bij de sfeer en kwaliteit van de omgeving en dit beschouwen als een pilot en van daaruit evalueren met de initiatiefnemer en wijkraad en buurtbewoners.

Wat mag het kosten?

Er wordt ingeschat dat de kosten voor de realisatie € 25.000 bedragen. Daarnaast is er € 1.800 nodig voor jaarlijks onderhoud.

9 Soortenmanagementplan voor gebouwbewonende soorten

Wat willen we bereiken?

We willen biodiversiteit in de stad bevorderen, natuurinclusief bouwen verder invulling geven en onnodige vertraging bij ruimtelijke ontwikkelingen vermijden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We laten een soortenmanagementplan opstellen om gebiedsgerichte ontheffing aan te kunnen vragen voor de wet natuurbescherming. Deze ontheffing is nodig voor na-isolatie van woningen en herontwikkeling van woongebieden. Het soortenmanagement plan behelst gebouwbewonende soorten die voorkomen in de bebouwde kom van Weert. Met gebiedsgerichte ontheffing kan sneller en kosteneffectiever gehandeld worden bij ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij het soortenmanagementplan de randvoorwaarden stelt voor behoud van soorten.

Wat mag het kosten?

PM post opgenomen.

10 Visie op de ondergrond

Wat willen we bereiken?

De sectorale benadering van de bodem moet transformeren naar een integrale benadering. Inzicht nodig op de ordening van de ondergrond.

Wat gaan we daarvoor doen?

De druk op de ruimte zal door verstedelijking, klimaatverandering en energietransitie nog verder toenemen. De verdichting van bebouwing die hiervan het gevolg is, leidt tot concurrentie van ondergrondse functies en tot een slag om de ruimte zowel boven als ondergronds. De ondergrondse ruimte dreigt zo een knelpunt te worden voor de ambities en de opgaven waar we aan werken. De oplossing voor de beperkte ondergrondse ruimte door aanwezigheid van boomwortels, kabels en leidingen moet in samenhang met het bovengrondse gebruik gezocht worden. We brengen de opgaven voor de ondergrond in beeld en inventariseren de mogelijkheden voor het realiseren van onze ambities in de ondergrond.

Wat mag het kosten?

De totale kosten bedragen voor 2024 € 25.000.

11 Bijwerken achterstand Bodeminformatiesysteem

Wat willen we bereiken?

We willen dat alle bodemrapporten goed gearchiveerd worden en voor iedereen op een gemakkelijke manier te raadplegen zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan alle bodemrapporten invoeren in ons bodeminformatiesysteem. Via een omgevingsmodule is deze informatie dan vrij raadpleegbaar voor medewerkers en inwoners, makelaars en adviesbureaus. Eenmalig is er € 20.000 nodig om de achterstand weg te werken en de bodemdossiers die nog niet zijn ingevoerd in te laten voeren. Hierna zal € 10.000 nodig zijn om het bestand up to date te houden en de dossiers regelmatig in te laten voeren. Het bodeminformatiesysteem hoort bij 'de basis op orde', dit staat los van de invoering van de Omgevingswet.

Wat mag het kosten?

De totale kosten bedragen voor 2024 € 20.000 voor het invoeren van de achterstallige data. Ook is er € 10.000 nodig vanaf 2024 tot en met 2027 om het systeem actueel te houden.

36 Aanpak schade overlastgevende soorten

Wat willen we bereiken?

Een veilige openbare ruimte die niet gedomineerd wordt door invasieve en niet-invasieve soorten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Waar mogelijk voorkomen van dominantie door invasieve en niet-invasieve soorten. Als de aanwezigheid van overlast gevende soorten leidt tot schade in of aan de kwaliteit van de openbare ruimte (voorbeeld: bever in Vrouwenhof of de Japanse Duizendknoop op diverse plaatsen in de gemeente) deze schade herstellen.

Wat mag het kosten?

In 2021 is eenmalig een bedrag van € 40.000 opgenomen voor de bever in Vrouwenhof. Inmiddels is gebleken dat het geen eenmalige kostenpost is maar een post die voor meer overlastgevende soorten ingezet kan worden. Hiervoor wordt jaarlijks € 75.000 geraamd voor de periode 2024-2027. Daarna zal geëvalueerd worden of dit structureel nodig is.

38 Uitvoeren Klimaatadaptatiemaatregelen (no-regret)

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken in overeenstemming met de ambities uit het coalitieprogramma en vanwege het niet beschikken over een Structureel voorbereidingskrediet voor de uitvoering van plannen om te voldoen aan de Rijksopgaven in het kader van water en klimaat dat we plannen van het uitvoeringsprogramma van de Groen-Blauwe Agenda kunnen voorbereiden voor uitvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan plannen voorbereiden voor uitvoering. Dit zijn de zogenaamde "no regret" maatregelen, in overeenstemming met de verplichte Rijksopgaven. In het kader van het treffen van klimaatmaatregelen zoals het tegengaan van bijvoorbeeld hittestress, of voor planontwikkelingen volgens het Rijksprogramma: water en bodem sturend. Het betreft de voorbereiding van projecten die niet uit de GRP (riool)middelen bekostigd mogen worden.

Wat mag het kosten?

De kosten voor 2024 en 2025 bedragen € 100.000.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Wat is de visie?

De noodzaak om duurzamer te produceren en te leven, om energie anders op te wekken en te gebruiken daagt zowel bedrijven, overheden, instellingen (zoals onderwijs) als inwoners uit. De maakindustrie, de kennisrijkdom en veelkleurige economie van de regio en de landbouw vormen een stevige basis voor toekomstige economische ontwikkeling. Weert kent een flink aantal innovatieve bedrijven. Bovendien steken Weertenaren graag de handen uit de mouwen en zit ondernemen bij hen in het bloed. Dat biedt volop kansen voor een economie waarin circulariteit en duurzaamheid voorop staan. De energietransitie heeft betekenis voor onze economie en biedt ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid. Met de klimaatverandering, de toenemende grondstoffenschaarste en het toenemend belang van regionale samenwerking, is er alle aanleiding om daarop in te zetten.

Weert is in 2030 een prachtige plek om te wonen en werken, elkaar te ontmoeten en heeft een centrumfunctie voor de buurgemeenten.

Het intercitystation, het ziekenhuis en culturele instellingen zijn en blijven voor de directe omgeving van belang. Daarnaast is Weert een netwerkstad, dat wil zeggen een flexibel regionaal platform voor experiment en kennisuitwisseling en een uitvalsbasis voor verbinding met de zeer diverse en hoogwaardige kenniseconomie in de regio. Voor jonge mensen is dat een uitstekende plek om hun loopbaan te starten en talenten te ontwikkelen.

De belangrijkste plekken voor ontmoeting veranderen met de ontwikkelingen mee. In de binnenstad komt de nadruk steeds minder te liggen op het winkelen. Dat is onvermijdelijk door ons veranderende koopgedrag. We doen onze aankopen steeds vaker via internet. De betekenis van de binnenstad als ontmoetingsplek blijft echter belangrijk doordat er nieuwe functies verschijnen. Het gaat daarbij meer om beleving in het algemeen, door de aanwezigheid van diverse culturele voorzieningen en andere vormen van ontspanning en ontmoeting.

Wat is het beeld nu?

Binnenstad

Weert beschikt over een historische binnenstad met een breed en compleet palet aan commerciële en niet-commerciële functies zoals winkels, horecazaken, culturele instellingen, maatschappelijke voorzieningen en (persoonlijke) dienstverleners. Het winkelaanbod is de afgelopen jaren afgenomen en hiervoor zijn andere functies in de plaats gekomen, met name wonen. Ondanks deze transformatie staat nog steeds 1 op de 5 winkels leeg. Bezoekers komen niet meer alleen voor het winkelen naar de binnenstad, maar voor de beleving. Tussen de wens voor een levendig centrum met voldoende evenementen en de toename van woonfuncties treedt er spanning op. De samenwerking in de binnenstad is van groot belang; deze heeft met de doorstart van de BIZ-O een belangrijke impuls gekregen.

Bedrijventerreinen

Weert beschikt over een divers palet aan bedrijventerreinen waar zich 45% van de totale werkgelegenheid in de gemeente bevindt. De terreinen zijn alle van voldoende tot goede kwaliteit (zowel ruimtelijk, technisch als economisch). Het is zaak om dit kwaliteitsniveau, in samenwerking met Parkmanagement, op peil te houden. Toekomstbestendigheid (energietransitie, circulaire economie, blauw en groen) is daarbij van belang, evenals voldoende ruimte om te ondernemen. Uitgeefbare kavels zijn voor ons Midden- en Kleinbedrijf nauwelijks meer voorhanden. Het beter benutten van het huidige areaal (intensivering) kan conflicteren met het creëren van meer ruimte voor klimaatadaptatie.

Circulaire economie

Steeds duidelijker wordt dat onze manier van produceren en consumeren een grote impact heeft op de aarde. Zo is het produceren van goederen en gebouwen verantwoordelijk voor 45% van de wereldwijde CO₂-uitstoot. De vraag naar grondstoffen neemt alleen maar toe, terwijl de voorraden afnemen. In een circulaire economie zijn we veel minder afhankelijk van nieuwe grondstoffen. Circulariteit draait allereerst en vooral om het verminderen van materiaalgebruik en om hergebruik. Vanuit het Rijk is het doel gesteld om in 2050 volledig circulair te zijn, met een tussendoel van 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030. In Weert is nog geen beleid, visie of uitvoeringsprogramma circulaire economie uitgewerkt.

Afval

Huishoudelijk afval dient een volwaardige rol te spelen in de circulaire economie. Op dit moment speelt huishoudelijk afval die rol nog (zeker) niet. De huidige contracten en de service die onze inwoners wordt geboden, geven onvoldoende prikkel om te verduurzamen en bij te dragen aan een circulaire economie. De potentie voor een circulaire economie reikt ver. Het koppelen van dit thema aan onderwijs en ondernemers biedt in dit kader kansen. Al twintig jaar wordt slechts 60% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld en verdwijnt per inwoner zo'n 200 kilogram huishoudelijk afval in de eindverwerking (lees: afvalverbranding), waarbij alle materialen vernietigd worden. Uit analyses blijkt dat dit te verbranden afval voor 90% bestaat uit herbruikbaar afval, waarvan ruim 70% (met name GFT en Textiel) ook nu al gescheiden aangeboden kan worden. Van de afvalstromen GFT en Textiel verdwijnt 60% in het restafvaldeel van de duobak. Maar ook van papier en glas gaat 20% dezelfde weg. Voor PMD maken we gebruik van nascheiding.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is ongekend krap. Werkgevers staan te springen om mensen. Er zijn meer vacatures dan werkzoekenden. Voor werkgevers betekent deze krapte dat het lastig is om geschikt personeel te vinden. Daar staat tegenover dat de krapte kansen biedt voor werkzoekenden. Om vraag en aanbod optimaal op elkaar te laten aansluiten, ligt er een rol voor werkzoekenden en werkgevers. Aanvullend daarop sluit Weert met de lokale arbeidsmarktagenda aan bij de behoeften en knelpunten uit de praktijk van onze ondernemers, onderwijsinstellingen en inwoners. Verder heeft ook de vergrijzing en ontgroening in onze regio de komende jaren een grote invloed op het aantal inwoners dat beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Hierop tijdig inspelen door het inzetten van omscholing en een inclusieve arbeidsmarkt is noodzakelijk, net als het inzetten op onbenut arbeidspotentieel. Daartoe geven de acht gemeenten uit de arbeidsmarktregio uitvoering aan een gezamenlijke beleidsagenda.

Weert is energieneutraal

De huidige energievoorziening, gebaseerd op fossiele energiebronnen, moet transformeren naar een klimaat neutrale energievoorziening. Met de Weerter Routekaart Energietransitie wordt hier concreet invulling aan gegeven. De insteek is dat de energietransitie niet een doel op zich is, maar bijdraagt aan een eerlijker, kansrijk en groener Weert. De routekaart houdt rekening met de impact op sociale, ruimtelijke en economische thema's. Het vraagt ook wat van inwoners, ondernemers en de overheid zelf. Ingesleten gewoontes zijn in de toekomst niet meer vanzelfsprekend. Gedragsverandering is een belangrijk aspect voor het slagen van de energietransitie. Om deze transitie tot een succes te maken, zullen we het samen met inwoners, onderwijs en bedrijven moeten doen.

Cultuur

Culturele verenigingen, organisaties en makers werken samen aan het herstel van de sector. Na de corona-epidemie heeft de culturele sector te maken met verschillende knelpunten zoals de terugloop van ledenaantallen en geminimaliseerde financiële reserves bij verenigingen, minder werk (voor jonge makers), uitstroom van professionele makers en medewerkers naar andere beroepsgroepen en een lager consumentenvertrouwen. Door samen te werken worden deze

knelpunten aangepakt. Specifieke aandacht is er daarbij ook voor het beter vindbaar maken van het culturele aanbod. Het aantrekken van nieuwe genres en doelgroepen is een doel uit het huidige cultuurbeleid. Na de corona-epidemie staat dit doel onder druk en behoeft het extra aandacht.

Ambities 2024

Toekomstbestendige slimme maakindustrie

Weert is een gemeente waar het goed werken en ondernemen is. Waar ondernemers oog hebben voor mens en milieu. Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van onze Weerter economie. Samen met onze partners Parkmanagement en Keyport zetten wij in op een actieve samenwerking, faciliteren wij broedplaatsen voor ondernemers en stimuleren wij innovatie. Samenwerking tussen ondernemers en onderwijs is van belang om te kunnen inspelen op de vraag naar arbeidskrachten. Het ruimtelijk faciliteren van toekomstbestendige ondernemersinitiatieven draagt bij aan een goed ondernemersklimaat. In de komende periode gaat extra aandacht uit naar het beter zichtbaar maken van onze eigen mooie en innovatieve bedrijven bij onze inwoners.

Naast woonstad willen we ook werkstad blijven, dat betekent dat we de werkgelegenheid minimaal op het huidige peil willen houden. Voor de realisatie van onze ambities werken we samen met partijen als het onderwijs, Parkmanagement en de Stichting Weert Marketing.

- Bevorderen van actieve samenwerking en het stimuleren van ondernemers.
- Stimuleren van samenwerking tussen ondernemers en onderwijs.
- Beter zichtbaar maken van onze eigen mooie en innovatieve bedrijven.
- Ruimtelijk faciliteren van toekomstbestendige ondernemersinitiatieven.

Aantrekkelijke en goed bereikbare bedrijventerreinen

Weert heeft prachtige bedrijventerreinen op aantrekkelijke en goed en veilig bereikbare locaties met hoogwaardige bedrijven. We willen gevestigde (MKB-)ondernemers graag een plek blijven bieden in Weert. We intensiveren waar passend het ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen en onderzoeken of uitbreiding mogelijk is.

Een aantal bedrijventerreinen verdient de komende jaren aandacht, zoals de Weerter Boulevard. Samen met de hier gevestigde bedrijven en Parkmanagement willen we de Weerter Boulevard toekomstbestendig maken, waarbij we ook oog hebben voor duurzaamheid. Omdat de samenwerking van ondernemers hieraan bijdraagt, stimuleert de gemeente de oprichting en instandhouding van Bedrijven InvesteringsZones (BIZ'en).

- Onderzoeken van mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen.
- Intensiveren waar passend het ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen.
- Verduurzaming van bedrijventerreinen.
- Stimuleren oprichting en instandhouding van Bedrijven InvesteringsZones (BIZ'en).
- Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard.

Binnenstad als ontmoetingsplek en uithangbord

De binnenstad fungeert als ontmoetingsplek én als uithangbord. Voor eigen inwoners, bezoekers en toeristen van verder weg. Beleving en verblijf/ontmoeting spelen een belangrijke rol, waarbij onder meer vergroening van belang is. We streven naar een aaneengesloten winkelfront in het kernwinkelgebied, waartoe we ondernemers en vastgoedeigenaren willen stimuleren hiernaartoe te verplaatsen en te investeren in hun onderneming en/of vastgoed. Samenwerking met en tussen de betrokken binnenstadspartijen is van groot belang.

- Opzetten stimuleringsfonds binnenstad.
- Opstellen Programma binnenstad.

Gezonde arbeidsmarkt

Één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren is de groeiende vraag naar personeel als gevolg van met name de dubbele vergrijzing. Samenwerkingsverbanden tussen overheid, ondernemers en onderwijs ('triple helix') zijn essentieel voor een betere aansluiting tussen opleiding en werk, bijvoorbeeld via het werkgeversloket Midden-Limburg. De lokale arbeidsmarktagenda, Parkmanagement en Keyport spelen hierbij een belangrijke rol om deze verbindingen tot stand te brengen en te behouden. De bijdragen aan deze partners blijven minimaal gelijk.

- Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid.
- Herijking lokale arbeidsmarktagenda.

Naar een circulaire economie

We brengen de circulaire economie actief onder de aandacht bij onze inwoners en bedrijven. Keyport faciliteert al een aantal projecten rondom dit thema. De rol van de overheid is de mogelijkheden en crossovers in beeld brengen en ondernemingen aan elkaar verbinden. Ook het onderwijs speelt hierin een belangrijke rol en kan als verbinder fungeren. Daarom werken we samen met Zuyd Perron Circulair aan de totstandkoming van een circulaire economie. Ook als gemeente zelf gaan we onze ambities en activiteiten verder uitwerken. En we zetten in op het verminderen van restafval ten gunste van hergebruik.

- Opstellen visie en actieprogramma circulaire economie.
- Actief circulaire economie onder de aandacht brengen van inwoners en bedrijven.
- Inzetten op het verminderen van het restafval ten gunste van meer hergebruik.

Weert is energieneutraal

De energietransitie is een ontwikkeling die afhankelijk is van diverse factoren en schaalniveaus. De gemeente heeft hier maar beperkt invloed op en zet daarom in op samenwerking met inwoners en bedrijven. Gemeente Weert hanteert als visie dat de energietransitie bijdraagt aan een samenleving die eerlijker, kansrijk en groener is. Dit betekent dat niet zozeer gestuurd wordt op snelheid, maar veel meer op de kernwaarden. Ook zoeken we naar alternatieve vormen van energieopwekking. De gemeente Weert verwacht in 2040 energieneutraal te zijn en dat alle inwoners hier voordeel van ervaren.

Het brede onderwerp "energietransitie" raakt veel beleidsterreinen van de gemeente. Naast de fysieke aanpassingen van woningen en overige gebouwen (isolatie en overige energiebesparende maatregelen door eigenaren) is energiearmoede een belangrijk onderdeel. Hierdoor krijgen ook welzijnsaspecten van de inwoners steeds meer aandacht. Ook de inpassing van windparken, zonneweides of grootschalige batterijopslag weegt steeds zwaarder in de afweging hoe een en ander is in te vullen in de beperkte ruimte die er is. Dit vergt een integrale aanpak binnen de gemeente, waardoor we voor de uitvoering voor een programmatische aanpak kiezen. Het vervolg van de Weerter Routekaart Energietransitie voor 2024 is volop in voorbereiding.

We volgen de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energieopwekking en onderzoeken de mogelijkheden voor Weert om gebieden energieneutraal in te richten.

- Ruimte geven aan bedrijven ten behoeve van duurzame toekomstbestendige ontwikkelingen.
- Aandacht voor structurele aanpak energiearmoede.
- Beleidsmatig vormgeven van de warmtetransitie.
- Uitvoering klimaatakkoord.

Een sterke centrumgemeente in een sterke regio

We willen een bruisende en aantrekkelijke gemeente blijven in een groene krachtige regio. We zetten in op een betere positionering als centrumgemeente. Daarbij promoten we cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen, sport, toerisme en recreatie en natuur (grenspark Kempen~Broek, IJzeren Man gebied). De binnenstad is vanzelfsprekend in trek als plaats voor evenementen, maar spreiding van evenementen over de stad, de wijken en de dorpen stimuleren wij. Wij geven ruimte voor nieuwe initiatieven op nieuwe locaties en helpen initiatiefnemers waar mogelijk om hun plannen waar te maken. Dit doen we vanuit de één-loket-gedachte, met aandacht voor het verminderen van regeldruk.

- Inzetten op een betere positionering als centrumgemeente.
- Promoten van cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen, sport, toerisme & recreatie en natuur.
- Stimuleren van spreiding van evenementen over de gemeente.
- De erkenning van de status van UNESCO 'Mens en biosfeergebied' voor het Grenspark Kempen~Broek breed uitdragen.
- Het verbeteren en vernieuwen van de ontsluiting van het grafheuvelveld Boshoverheide.

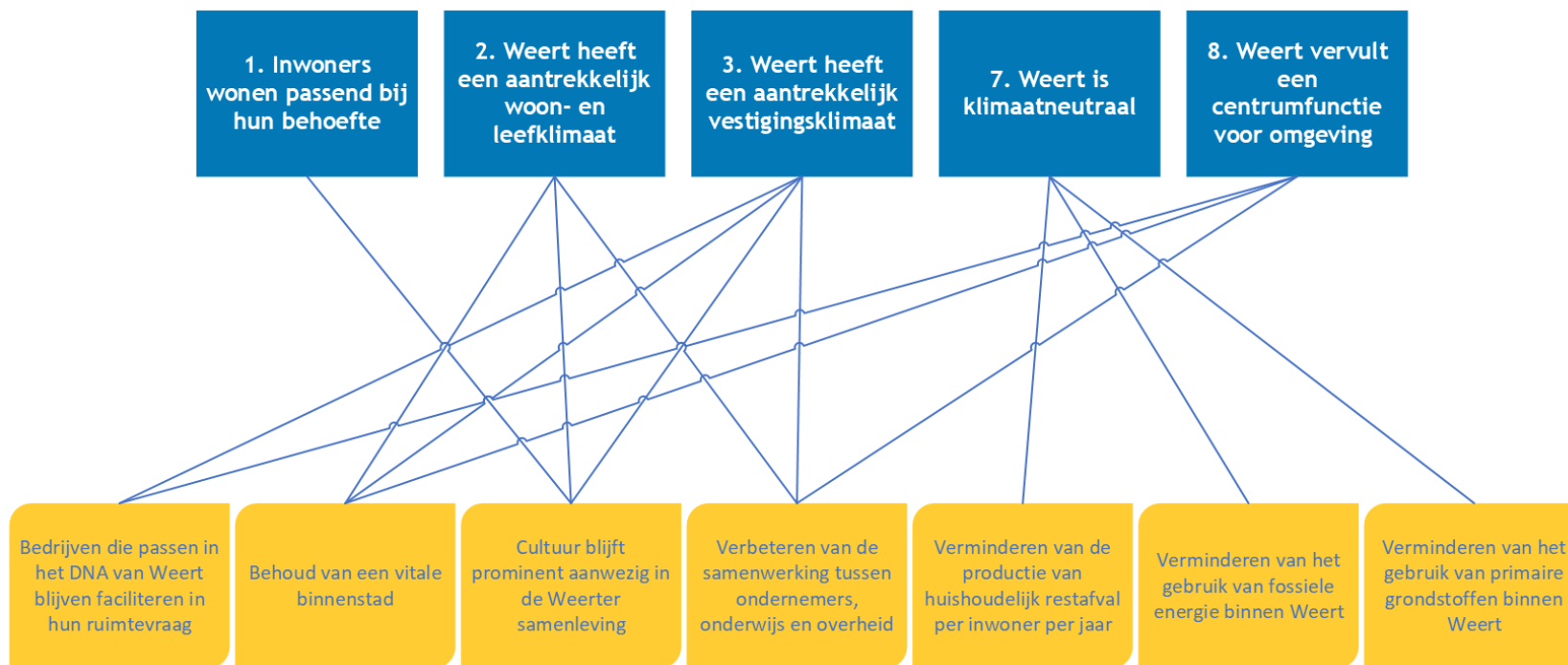
Een veerkrachtige cultuursector

We blijven samen met de sector werken aan een sterke culturele infrastructuur voor Weert. De (professionele) culturele instellingen en het rijke verenigingsleven vormen een stevige basis van de sector. We zetten ons in om dit te behouden. We zorgen er ook voor dat spelers veerkrachtig genoeg zijn om in te kunnen spelen op verandering en actualiteiten. Het is belangrijk dat cultuurmakers en organisaties in Weert hun talent kunnen ontwikkelen en experimenteren met nieuwe vormen van kunst. Cultuur draagt bij aan ontmoeting en is onderdeel van de lokale sociale basis.

- Inzetten op behouden van de (professionele) culturele instellingen en het rijke verenigingsleven.
- Inzetten op drie pijlers: uitvoeren programma impuls voor de cultuursector (n.a.v. coronacompensatie), stimuleren samenwerking en stimuleren ondernemerschap en innovatie.

Programma 4

Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Bedrijven die passen in het DNA van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage	
	Hercertificering KVO-B voor alle bedrijventerreinen
	Kansrijke plekken voor intensivering bedrijventerreinen zijn in beeld gebracht
	Onderzoek haalbaarheid uitbreiding bedrijventerreinen is uitgevoerd
	Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard is uitgevoerd
	Start opzetten programma bedrijventerreinen
	Uitvoeringsplan verduurzaming bedrijventerreinen
Behoud van een vitale binnenstad	
	De leegstand van het aantal verkooppunten is met 1% afgenomen tot 19%
	Het aantal bezoekers per week is met 5% toegenomen tot 57.500
	Stimuleringsfonds binnenstad is vastgesteld
Cultuur blijft prominent aanwezig in de Weerter samenleving	
	Culturele instellingen, verenigingen en makers weten beter de weg te vinden naar de gemeentelijke, regionale en provinciale (onder-)steuningsmogelijkheden t.o.v. 2023
	Cultuurbeleid is vastgesteld
	Het culturele aanbod is beter zichtbaar en vindbaar
	Plan uitvoeringsprogramma impuls cultuursector is volledig uitgevoerd
	Spelers uit het culturele werkveld ontmoeten elkaar minimaal 1 keer op uitnodiging van de cultuur coördinator
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid	
	Een nieuw Routeplan Keyport 2025-2028 met meerjarenbegroting is vastgesteld
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar	
	Deelname aan de pilot 'the happy activist' (doneerringen statiegeldflesjes en blikjes)
	Het aantal kg opgehaald restafval per inwoner per jaar is verminderd t.o.v. 2023
Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert	
	10 verenigingen en stichtingen zijn geholpen om de energiekosten te verlagen
	1000 huishoudens zijn geholpen met het verlagen van hun energieverbruik
	De inkoop elektriciteit lokaal is langjarig geborgd
	De strategie warmtetransitie is op hoofdlijnen bekend
	Een aantal verenigingsgebouwen is aardgasvrij-proof
	Het aantal bestaande koopwoningen aardgasvrij-proof is met 300 gestegen
	Het aantal huurwoningen aardgasvrij-proof is met 100 toegenomen
	Het aantal kantoren met een slechter label dan C is teruggebracht met 150

Doel	Resultaat
	Het beleid lokaal hernieuwbare opwek is geactualiseerd op basis van actuele ontwikkelingen en inzichten
	Minder knelpunten netcongestie door innovaties
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert	
	Visie en actieprogramma circulaire economie zijn opgesteld

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Bedrijven die passen in het DNA van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage	Meer direct beschikbare bedrijfskavels en bedrijfsruimte t.o.v. 2023
Behoud van een vitale binnenstad	Leegstandspercentage teruggebracht naar 15%
Cultuur blijft prominent aanwezig in de Weerter samenleving	Het culturele programma in Weert is zichtbaar gemaakt via een nieuwe centrale website en social media kanalen
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid	Doelindicator in ontwikkeling
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar	Productie huishoudelijk afval per inwoner per jaar is verminderd t.o.v. voorgaande jaar
Verminderen van het gebruik van fossiele energie binnen Weert	Verbruik fossiele energie is verminderd t.o.v. van voorgaande jaar
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert	Verbruik primaire grondstoffen is verminderd t.o.v. voorgaande jaar

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Economische ontwikkeling	848	1.188	1.025
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.049	4.720	8.631
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	124	294	268
Economische promotie	1.176	1.644	1.662
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	5.089	5.266	4.627
Media	1.414	1.485	1.446
Afval	6.080	6.539	6.735

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Totaal lasten	18.780	21.136	24.394
Baten			
Economische ontwikkeling	56	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.600	4.719	8.631
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	171	334	325
Economische promotie	478	436	438
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	1.135	401	411
Media	184	237	193
Afval	7.610	8.033	8.398
Totaal baten	13.234	14.160	18.396
Totaal saldo van baten en lasten	5.546	6.976	6.001
Reservemutaties	0	-537	-573

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO37 inzet Stichting Streetwise	-71
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO38 regie versterking binnenstad	-75
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO39 regionaal evenementenbudget	-150
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO44 subsidie provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	-32
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO07 onderzoek herinrichting Weerter Boulevard	-50
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO13 stimuleringsfonds binnenstad	-50
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO14 uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes	-30
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO15 werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert	-104
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO16 doneerring statiegeldflesjes en -blikjes	-10
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-2
TOTAAL			-573

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Nr.	Prioriteit	Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
7	Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard			50.000	50.000	I
13	Stimuleringsfonds binnenstad			150.000	50.000	I
14	Uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes			30.000	30.000	I
15	Werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert			156.000	104.000	I
16	Doneerring statiegeldflesjes en blikjes			10.000	10.000	I

7 Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard

Wat willen we bereiken?

De Weerter Boulevard als een aantrekkelijke entree van Weert.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het coalitieprogramma wordt de Weerter Boulevard genoemd als bedrijvenlocatie waarvoor we, samen met Parkmanagement en de gevestigde bedrijven, een plan gaan maken om deze toekomstbestendig en aantrekkelijk te maken. Een eerste aanzet wordt in 2023 gemaakt met behulp van een krediet van € 90.000, samen met de Bedrijven Investeringszone (BIZ). Het betreft dan met name maatregelen om de uitstraling te verbeteren (denk aan vlaggenmasten, informatieborden). In het rapport "Herijking beleid perifere en grootschalige detailhandel Weert" (vastgesteld in 2019) is al geconstateerd dat de kwaliteit van de publieke ruimte en openbaar gebied matig is. Het beschikbare krediet is onvoldoende om deze kwaliteit aan te pakken. We gaan daarom onderzoeken welke maatregelen (groen/grijs/verkeerskundig) nodig zijn om de kwaliteit van het gebied op een hoger niveau te brengen.

Wat mag het kosten?

De totale kosten bedragen voor 2024 € 50.000.

13 Stimuleringsfonds binnenstad

Wat willen we bereiken?

We streven naar een aaneengesloten winkelfront in het kernwinkelgebied waartoe we ondernemers verder willen stimuleren om te verplaatsen naar dit gebied. Ook in de aanloopstraten willen we ondernemers en pandeigenaren stimuleren om te investeren in hun onderneming en/of pand. Dit leidt tot een economisch sterkere en aantrekkelijker binnenstad. Hiervoor wordt een regeling uitgewerkt en de € 150.000 is voor de uitvoering van deze regeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan een subsidieregule uitwerken met verschillende subsidieonderdelen. Gedacht wordt aan eerdere succesvolle regelingen als bedrijfsverplaatsing naar het Kernwinkelgebied. De subsidieregule wordt afgestemd met de BIZ en de vastgoedeigenaren in de binnenstad.

Wat mag het kosten?

€ 50.000 per jaar voor een periode van 3 jaar. Totaal € 150.000

14 Uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes

Wat willen we bereiken?

Meer mensen in beweging, ruimte om te recreëren en aansluiten aan het landelijke knooppuntensysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan ontbrekende routes in het buitengebied realiseren aansluitend aan de binnenstad. Hiervoor realiseren we 90km nieuwe bewegwijzerde wandelroutes, met paaltjes, borden en vernieuwde informatieborden en wandelkaarten. Alle routes worden opgenomen in het knooppuntennetwerk. De uitwerking van het plan wordt in overleg met grenspark Kempen~Broek, Wandelnet, routebureau Noord-Brabant en Noord- en Midden-Limburg opgesteld. Voor de uitvoering van dit project is INTERREG VI subsidie ad. € 20.000 aangevraagd.

Wat mag het kosten?

€ 50.000 voor het plaatsen van routebewegwijzering, borden, kaartmateriaal en aanpassingen digitale ontsluiting. Minus € 20.000 INTERREG subsidie maakt een eigen bijdrage in 2024 van € 30.000.

15 Werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert**Wat willen we bereiken?**

Het op peil houden van de werkgelegenheid, het versterken van de binnenstad, een sterk economisch profiel, het verduurzamen en verdichten van de bedrijventerreinen en werken naar een circulaire economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Meer strategische inzet op de economische opgaven van met name de binnenstad en het Programma binnenstad (Omgevingsvisie), het versterken van het economisch profiel, verkenning en rol van de gemeente ten aanzien van circulaire economie, verduurzamingsopgaven bedrijventerreinen en ook inzet op het verdichten van de bedrijventerreinen en de aanhaking met Brainport. Hierdoor komt er spanning op zaken zoals een gezonde arbeidsmarkt, economische advisering in projecten en bij gebiedsontwikkelingen en het omzetten van beleid naar uitvoering. Het "gat" tussen strategie en uitvoering/ accountmanagement wordt hiermee gedicht.

Wat mag het kosten?

Het betreft 1 fte adviseur economie, schaal 11, tijdelijk tot medio 2025.
2024 = € 104.000, 2025 = € 52.000.

16 Doneerring statiegeldflesjes en blikjes**Wat willen we bereiken?**

Door het meedoen aan de actie van The Happy Activist verminderen van zwerfafval, recyclen van flesjes en blikjes en de mogelijkheid bieden aan minder draagkrachtige mensen op een waardige manier deze flesjes en blikjes in te zamelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt een pilot van zes maanden opgezet, waarbij op drie locaties de doneerring wordt aangebracht. Door middel van een 0-meting vooraf en sorteeranalyses tijdens de proef, wordt het effect van de doneerring op de scheiding gemeten. Tijdens het reguliere legen van de afvalbakken wordt opname gedaan van de hoeveelheid zwerfvuil rond de afvalbakken. Na zes maanden wordt verslag gedaan van de pilot.

Wat mag het kosten?

De kosten voor de aanschaf doneerringen en sorteeranalyses bedragen € 10.000. Naast een bedrag voor de realisatie vraagt dit project 120 ambtelijke uren. De uren zijn inclusief evaluatie.

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

Wat is de visie?

Weert is in 2030 een actieve speler in de regio, ook op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid.

Hiervoor is regionale samenwerking de komende jaren belangrijker dan ooit. De mobiliteitsopgaven in de regio's Zuidoost-Brabant, Midden-Limburg en Belgisch Limburg zijn groot. Daarvoor zet ze haar eigen kwaliteiten in en benut ze volop de kwaliteiten van de omgeving. Om te komen tot een goed bereikbare, regionale netwerkstad is toegang tot mobiliteit en goed verbonden zijn met de regio (bereikbaarheid) noodzakelijk. Hiervoor is de Mobiliteitsvisie opgesteld. Deze visie bestaat uit 5 speerpunten: gezond en duurzaam bewegen, mobiliteit voor iedereen, Weert bereikbaar, geen verkeersslachtoffers, een prettige plek vol beleving.

Goed ontsloten en verweven met de regio, tot over de provincie- en landsgrenzen heen.

Niet alleen inzake vervoer, maar ook in samenwerking, trekken we gezamenlijk op in een krachtige regio. Voor de buurgemeenten blijft Weert ook een centrumfunctie vervullen, voor de regio de functie van netwerkstad.

Wat is het beeld nu?

Mobiliteit en bereikbaarheid

In de gemeente Weert wordt de fiets nog te weinig gebruikt voor de korte afstanden. Het is in Nederland steeds meer de trend dat afstanden tot circa 15 kilometer met de fiets worden afgelegd. Om dit te kunnen aanpakken is het wenselijk dat we inzicht hebben in de gereden routes van zowel woon-werk als ook van recreatief fietsverkeer. Daarnaast zien we aan de ongevallencijfers dat de combinatie van recreatieve routes en landbouwroutes het hoogste risico met zich meebrengt.

Het aanbod van deelmobiliteit (auto, fiets) is op dit moment minimaal. Ook het streekvervoer zoals we dat in Weert kennen vraagt aandacht om mensen hetzelfde aanbod te kunnen blijven bieden de komende jaren.

Het meeste verkeer wordt binnen de gemeente Weert afgewikkeld op de Provinciale wegen en op het Ringbanenstelsel. Het verkeersaanbod op de Ringbaan-Noord stijgt het hardst vanwege de ontwikkelingen op Kampershoek 2.0 en bedrijventerrein de Kempen. Op de Ringbaan-Noord zien we beginnende verkeersknelpunten ontstaan. Het Ringbanenstelsel vormt tevens een barrière tussen de woonomgeving en het groene buitengebied.

In de binnenstad vindt meer woningbouw plaats, waardoor parkeerplaatsen steeds vaker gereserveerd worden door onze inwoners. Om de binnenstad ook voor bezoekers aantrekkelijk en toegankelijk te houden zal op een andere manier naar parkeren gekeken moeten worden.

Ten aanzien van de verkeersveiligheid streven we binnen Weert naar 0 verkeersdoden per jaar. Ook het aantal slachtoffers bij ongevallen willen we zoveel mogelijk voorkomen. De grootste risicogroep is de oudere weggebruiker (60+ jaar) vaak in combinatie met het gebruik van de elektrische fiets of een speed pedelec.

Regionale samenwerking

De regio als schaalniveau wordt steeds belangrijker. Weert heeft een uitermate gunstige ligging ten opzichte van Brainport Eindhoven en de Euregio. We gaan deze positie beter benutten en we maken de verbinding met de verstedelijkingsstrategie Brabant.

Daarnaast lopen geldstromen uit Brussel en van het rijk (zoals bij de Regio Deal) steeds vaker via de regio's en biedt samenwerking op regionschaal kansen om dichtbij te realiseren wat dichtbij moet zijn en aanvullende voorzieningen op korte reisafstand te organiseren. Weert zet zich samen met de andere gemeenten van Midden-Limburg in om met deze investeringsagenda tot een Regio Deal te komen. Een Regio Deal is een samenwerking tussen rijk en regio om de kracht van de regio te versterken.

We leggen de focus op samenwerking in de regio met Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische buurgemeenten, Provincie Noord-Brabant en Euregio Rijn-Maas-Noord.

Daarnaast investeren we in het netwerk van middelgrote gemeenten (30.000-80.000 inwoners) die vaak een centrumfunctie in de regio vervullen, stedelijke problematiek kennen en een vergelijkbare schaal hebben. De M50 is een platform dat staat voor kennis delen, elkaar inspireren, samen experimenteren en onszelf op de kaart zetten. Weert heeft de ambitie uitgesproken om zich aan dit platform te verbinden om de doelen voor Weert te kunnen behalen.

Ambities 2024

Goede bereikbaarheid

Bereikbaarheid en duurzame mobiliteit zijn belangrijke voorwaarden voor een leefbare woon- en werkstad. Weert blijft nadrukkelijk inzetten op verbindingen met de fiets. We streven naar de realisatie van de hoogwaardige fietsverbinding tussen Weert en Nederweert en zetten bij nieuwe ontwerpen in op meer ruimte voor fietsers en voetgangers.

De file op de A2 naar Eindhoven heeft een negatieve impact op ons vestigingsklimaat en brengt economische schade aan o.a. de bedrijven in Weert. Weert blijft sturen op de noodzakelijke verbreding van de A2. Oplossingen voor de korte termijn, in de vorm van een HUB, zijn ook nodig. De Ringbaan-Noord ter hoogte van Boshoven zien we steeds drukker worden en heeft prioriteit ten aanzien van de doorstroming en verkeersveiligheid. Binnen Platform A2 - het samenwerkingsverband van Limburgse en Brabantse gemeenten - werken we aan het programma MIRT, waarbij we werken aan een betere doorstroming op de A2.

We zetten ons samen met de Belgische gemeenten, de provincie Limburg en de Rijksoverheid in voor personenvervoer via het spoor Eindhoven-Weert-Hamont-Antwerpen. Goed en betaalbaar parkeren is het uitgangspunt. We zien een toename van de parkeerdruk in de binnenstad, met name aan de noordzijde. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal woningen in de binnenstad. Er volgt een nieuwe parkeernotitie om deze uitdaging op te pakken, waarin we ook het fiets-parkeren opnemen.

- Blijven investeren op bereikbaarheid en duurzame mobiliteit.
- Onderzoeken verbeteren doorstroming en verkeersveiligheid op Ringbaan-Noord.
- De hoogwaardige fietsverbinding Weert - Nederweert (gedeelte Ringbaan-Oost - Helmondseweg) uitwerken naar definitief ontwerp.

Veilige wegen

We zetten in op het verminderen van verkeersslachtoffers en op meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Tevens pakken we onveilige straten aan en lossen we knelpunten op het hoofdwegennet op.

Samenwerking in de regio: de inhoud is altijd leidend

Naast het fysiek goed verbonden zijn met de regio willen we als Weert ook doorgroeien als regionale netwerkgemeente. De regio's worden steeds belangrijker. Bepaalde economische, sociale en ruimtelijke opgaven kunnen we beter oplossen op regionale schaal. Bijvoorbeeld voor thema's

als de energietransitie, het arbeidsmarktbeleid, het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is regionale samenwerking van groot belang.

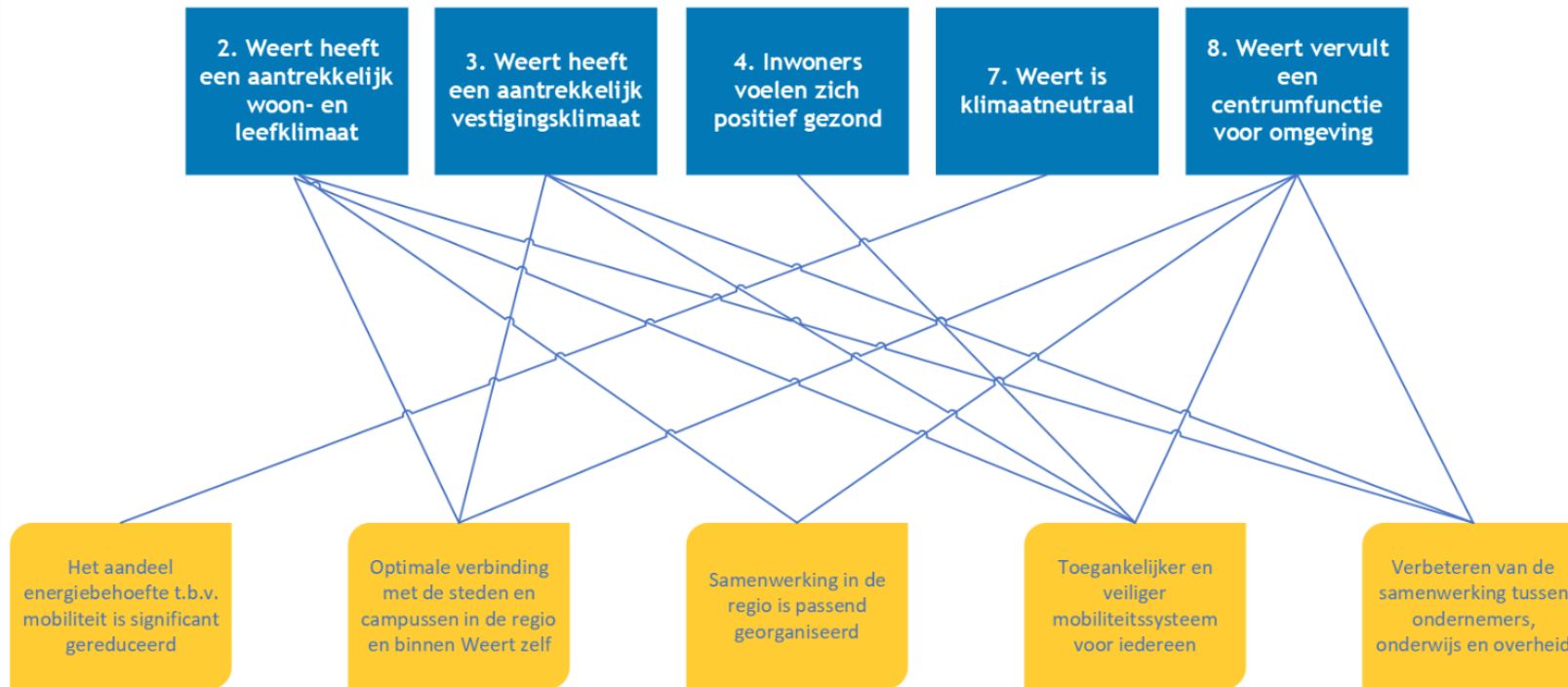
We werken samen met de regio aan op samenwerking gerichte innovatietrajecten, het opzetten van nieuwe business cases, het gezamenlijk voorzien van een sterk regionaal woningaanbod, het gezamenlijk investeren in gedeelde infrastructuur, het gezamenlijk inkopen van zorg en ondersteuning, het uitwisselen van waardevolle kennis, het gezamenlijk verkrijgen van subsidies of het gezamenlijk inzetten van personeel.

We leggen de focus op samenwerking in de regio met Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische en Brabantse buurgemeenten, Provincie Noord-Brabant en Euregio Rijn-Maas-Noord. Sommige samenwerkingsverbanden zijn strategisch, andere juist weer heel praktisch van aard. Per thema kiezen we de juiste schaal en partners. Onze rol in de samenwerkingsverbanden kan verschillen. Het blijft van belang om de samenwerkingsverbanden periodiek tegen het licht te houden en ook stop te zetten als het oorspronkelijke doel niet langer wordt gediend of al is bereikt.

- Het mogelijk uitvoeren van de Regiodeal.
- Regionale samenwerking IZA/GALA.
- Transitie landelijk gebied.

Programma 5

Goed ontsloten en verweven met de regio

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Het aandeel energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd	
	Het aandeel mobiliteit is gereduceerd met 10% t.o.v. 2023
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf	
	Het toekennen van de Regio Deal
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd	
	De governance structuur SML is onderzocht en vastgesteld
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen	
	Besluit over de voorkeursvariant ten aanzien van de verkeersveilige oversteek en verbeterde doorstroming op de Ringbaan-Zuid
	Besluit over de voorkeursvariant ten aanzien van verbeterde doorstroming op de Ringbaan-Noord
	De belangen van Weert ten aanzien van de spoorverbinding Antwerpen-Hamont-Weert zijn opgenomen in het herijkingsonderzoek
	Minimaal 2 bushaltes per jaar inrichten conform norm toegankelijkheid
	Optimalisatie van minimaal 1 knelpunt op de Ringbaan
	Uitwerking landbouwroutes gereed

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Het aandeel energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd	
	10% minder autoritten naar Eindhoven, Roermond en Venlo
	100% van alle nieuw te realiseren parkeervoorzieningen is voorzien van een elektrisch oplaadpunt of is daarop voorbereid
	100% van de gemeentelijke zakelijke kilometers en die van contractpartners is emissieloos
	30% van de voertuigen die door inwoners gebruikt worden is emissieloos, doordat zij die zelf hebben aangeschaft
	Per 40 huishoudens wordt één (emissieloze) deelauto geplaatst bij grootschalige (her-) ontwikkeling van woningbouwlocaties
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf	
	25% maximaal verliestijd tussen de oprit Weert-Noord en knooppunt Leenderheide
	30% meer actieve verplaatsingen binnen de gemeente Weert
	50% maximaal reistijd verlies tussen de A2 en de bedrijventerreinen
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd	
	De opgaves voor Weert zijn smart geformuleerd en geborgd in de governance structuren binnen de regio

Doel	Doelindicator
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen	
	100% bushaltes toegankelijk voor mensen met een fysieke of visuele handicap
	75% van de trottoirs op de hoofdverbindingen voldoet aan onderhoudsniveau A en is obstakelvrij
	Geen ernstige verkeersslachtoffers in 2030 door toedoen van de infrastructuur
	Per 500 huishoudens is minimaal één (emissieloze) deelauto beschikbaar (1/100 in 2030)
Verbeteren van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid	
	Doelindicator in ontwikkeling

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Verkeer en vervoer	8.954	9.551	9.590
Parkeren	2.894	2.531	2.508
Recreatieve havens	15	19	18
Economische havens en waterwegen	4	3	3
Openbaar vervoer	12	11	11
Totaal lasten	11.879	12.115	12.130
Baten			
Verkeer en vervoer	592	480	480
Parkeren	97	28	25
Recreatieve havens	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0
Openbaar vervoer	0	0	0
Totaal baten	689	508	505
Totaal saldo van baten en lasten	11.191	11.608	11.625
Reservemutaties	0	348	-143

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO17 onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties	-75
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO20 public affairs	-25
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Storting reserve civieltechnische kunstwerken	145
R2101	Reserve afkoopsom onderhoud & vervanging Biesterbrug	Storting reserve Biesterbrug	88
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking reserve civieltechnische kunstwerken conform plan	-277
TOTAAL			-143

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten programma 5						
Nr. Prioriteit		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
48	Uitvoering op orde van transitieprojecten mobiliteit en dienstverlening		55.200		55.200	S
17	Onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties			75.000	75.000	I
20	Public affairs			55.000	25.000	I

Vervangingen programma 5						
Nr. Vervanging		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
1	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2024	1.600.000	52.800		52.800	S
2	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2024	269.265	12.925		12.925	S
3	Bomenbeheerplan (9 jaar m.i.v. 2018, 2026 laatste jaar)	50.000	2.400		2.400	S
5	Vervanging evenementkasten	65.000	4.853		4.853	S
6	Vervanging lichtmasten	35.000	980		980	S
7	Vervanging armaturen	-58.000			-58.000	S
10	Uitfaseren PL lampen 2024 (armaturen)	350.000	16.800		16.800	S
12	Verbeteren recreatieve fietsroute	950.000	45.600		45.600	S
13	Kleine vervangingen openbare ruimte			50.000	50.000	I

48 Uitvoering op orde van transitieprojecten mobiliteit en dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Een betere span of control van de going concern werkzaamheden. Meer focus op de transitieopgave ten aanzien van mobiliteit en een stevigere inhoudelijke rol op het gebied van mobiliteit binnen de regio. De beleidsmedewerker vult de bestaande functies aan. Het is nodig om de basis op orde te krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor mobiliteit geldt dat we in een transitie zitten. Het anders kijken naar mobiliteit vergt een andere houding van de medewerkers. De opgaves zijn namelijk groter dan de eigen gemeente. Dit vergt dat we actiever onze positie in de regio innemen om de ambities die we bestuurlijk hebben, te kunnen waarmaken. Daarnaast moeten we grip houden op de projecten en plannen uit het

Mobiliteitsplan Weert 2030 en leveren we input voor projecten. De dagelijkse werkzaamheden van de beleidsadviseur en de verkeerskundige staan te ver van elkaar af, waardoor aspecten niet adequaat opgepakt worden. De klachten en meldingen regulier en de communicatie over, van, voor de aanvraag en plaatsing van laadpalen vergt veel tijd.

Wat mag het kosten?

1 fte functieschaal 10 = € 93.000. Dekking voor 40% opgenomen uit klimaatmiddelen. Hiermee komt de jaarlast op € 55.200.

17 Onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties

Wat willen we bereiken?

Het verbeteren van de leefbaarheid voor de wijk Boshoven en Weert-West en het bevorderen van een goede doorstroming naar Boshoven en bedrijvenlocaties. Het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Ringbanen en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de huidige situatie is sprake van congestie op het wegvak Ringbaan-Noord tussen de Eindhovenseweg en de Basculeweg. Door ruimtelijke ontwikkelingen binnen Weert, maar ook door ruimtelijke ontwikkelingen in de regio, verwachten we een forse toename in het verkeer. De bereikbaarheid van Weert staat onder druk. Met name de Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en onderliggende wegen zoals (niet uitputtend) het gebied rondom Kazernelaan, Suffolkgweg-Zuid (N564), Eindhovenseweg) krijgen meer verkeer te verwerken. We willen daarom de opgave inventariseren, mede in relatie tot toekomstige ontwikkelingen. Dit vertalen we naar scenario's voor een toekomstbestendige oplossing. Uitkomst is een voorkeursalternatief inclusief investeringsopgave.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 75.000 in 2024.

20 Public affairs

Wat willen we bereiken?

Gerichte lobby-aanpak die resultaat oplevert voor de stad en voor de gemeentelijke organisatie. De belangen van Weert inbrengen bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal en landelijk beleid. Externe fondsenwerving op de prioritaire ontwikkelingen binnen de gemeente en in de stad. De benodigde lobby-aanpak wordt in 2023 en 2024 uitgewerkt en geconcretiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Lobby-aanpak uitwerken in een strategisch plan, met daarin processen en projecten die uitgevoerd gaan worden. Hierbij is te denken aan: monitor agenda Tweede Kamer en Provinciale Staten, strategische relatie-evenementen, relatiemanagement voor bestuur, directie en management en uitwerken van proposities/investeringsvoorstellen op de daartoe geschikte 'lobby-momenten'. Een deel van deze activiteiten wordt extern ingekocht, of voorzien van extern ingehuurd expertise. De gemaakte kosten kunnen we zien als investering die op termijn een financiële multiplier oplevert voor de gemeentelijke organisatie.

Wat mag het kosten?

In 2024 bedragen de kosten € 25.000 daarna jaarlijks € 10.000 in 2025, 2026 en 2027.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee. Randvoorwaardelijk voor het bereiken van onze ambities en doelen is een goed functioneren van de gemeentelijke bestuursorganen, eigenstandig én in samenwerking. De strategische visie is daarbij een kader en inspiratiebron voor het maken en uitvoeren van gemeentelijk beleid, maar vooral ook voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving.

Gemeente Weert gaat voor een optimale interne en externe dienstverlening, zowel fysiek als digitaal. Onze dienstverlening zet de Weertenaar centraal, sluit aan bij de behoefte en maakt de inwoners weerbaar tegen criminaliteit.

Wat is het beeld nu?

Dienstverlening

De mate van de algehele dienstverlening richting de inwoners en bedrijven ligt boven het landelijk gemiddelde, aangetoond door een benchmark en een klanttevredenheidsonderzoek. Daarnaast groeit de behoefte aan online dienstverlening. We zijn in staat om steeds meer processen "groen" te organiseren, binnen de grenzen van wet- en regelgeving. We geven de burger steeds meer mogelijkheden om gebruik te maken van de diensten van de gemeente. Digitalisering, keuzevrijheid, snelheid en kwaliteit staan daarbij voorop.

Tijdens de verkiezingen van maart 2023 is gebleken dat we het proces mogelijk anders moeten inrichten. Tevens is er veranderde wetgeving in de maak, waarop wij alert en adequaat moeten reageren.

In de huidige maatschappij willen we aandacht blijven geven aan alle inwoners. We merken dat persoonlijk contact nodig is en dat het belang van aandacht voor bepaalde doelgroepen, complexer en uitdagender zijn dan voorheen en dat maatwerk nodig blijft. Reden hiervoor is de veranderende complexiteit van aanvragen en verwerking van hulpvragen.

Dienstverleningsconcept

Het dienstverleningsconcept is de basis voor de verdere uitwerking van de dienstverlening, waaronder de digitale dienstverlening. Om zo goed mogelijk op toekomstige ontwikkelingen te kunnen inspelen, zetten we meer in op data gedreven werken en digitalisering. We zien de noodzaak om niet "mee te lopen in de ontwikkelingen op digitaliseringsvlak", maar "voorop te lopen en mee te denken in de mogelijkheden". Intern bedden we het "dienstverlenings"-denken en de bijbehorende processen verdergaand in de organisatie in.

Inwoners, bedrijven en organisaties beter betrekken bij beleid en besluitvorming

Het vertrouwen in de politiek is gedaald. Weert wil door te luisteren naar haar inwoners een steentje bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen in de politiek.

Als gemeente willen we enerzijds onze inwoners en organisaties nog beter betrekken bij het beleid van de gemeente (burgerparticipatie, gericht op draagvlak) en anderzijds willen we als gemeente beter meedoen met wat de inwoners samen organiseren (overheidsparticipatie, gericht op beter aansluiten bij wat er leeft).

Communicatie

De kerntaak van de gemeentelijke communicatie is het creëren van verbinding, offline en online. In verbinding met onze inwoners, onze organisaties en onze bezoekers zorgen we voor impact. De identiteit van de gemeente Weert onderscheidt zich steeds meer. We zijn niet alleen dienstverlenend, maar ook een organisatie die focus heeft op het toevoegen van specifieke

waarden aan de samenleving van Weert. We willen maatschappelijke effecten realiseren passend binnen de strategische visie 2030 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. Deze identiteit dragen we uit in alle communicatie, opdat onze doelgroepen zich hierin kunnen herkennen en hierop kunnen aansluiten met hun ideeën en plannen.

Met interne trajecten, zoals 'Klare Taal', sluiten we beter aan op de belevingswereld van onze doelgroepen en wordt onze communicatie duidelijker en transparanter.

Personeel

Grote (maatschappelijke) opgaven zijn van invloed op de gewenste talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. Het hebben van een uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is daarbij een vereiste. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers met concurrerende arbeidsvoorwaarden. Deze elementen hebben op dit moment nadrukkelijk de aandacht.

Participatie

De ambitie op participatie is onderzocht en vastgesteld, wat heeft geresulteerd in een nieuw beleidskader participatie en een uitvoeringsplan in behandeling. Daarnaast hebben we de ambitie op participatie onderzocht en geconstateerd dat we het in Weert graag samen doen. Als gemeente willen we participatie vooral inzetten om betrokkenheid en ideeën uit de samenleving verder te brengen, de kwaliteit en draagvlak van beleid en uitvoering te vergroten en om een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te zijn. We brengen o.a. de basis op orde en investeren in opleiding en kennisdeling voor medewerkers. We gaan experimenteren welke vormen en instrumenten het beste passen bij onze participatiedoelstellingen en maken participatietrajecten inclusiever. Als gemeente zoeken we aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap en we willen ons daarom ook bewuster zijn van onze houding en communicatie. We evalueren participatietrajecten en zetten in op monitoring, om te zien of onze papieren ambitie ook in de samenleving landt. Zo groeit ons beleid en optreden hierin en krijgt participatie een logische en solide plek in ons dagelijks werk voor en met de gemeenschap.

De digitale gemeente

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De digitale ontwikkelingen gaan enorm snel en bieden veel kansen en mogelijkheden om de inwoners te ondersteunen bij hun vragen aan de gemeente Weert. We kijken vooruit en proberen technologische oplossingen in te zetten om de inwoner beter en sneller te kunnen dienen. Daarbij verliezen we niet uit het oog dat er groepen zijn die hier moeite mee hebben. Persoonlijk contact met de gemeente is en blijft mogelijk.

Intern zetten we processen die gedigitaliseerd kunnen worden om, zodat er sneller en efficiënter gewerkt kan worden en hebben we aandacht voor het op een juiste wijze omgaan met de digitale middelen.

Lastendruk voor de inwoners van Weert

De gemeentelijke fiscale woonlastendruk meten we met behulp van de COELO Atlas van de lokale lasten. Wij streven er naar de lasten zo min mogelijk te laten stijgen.

Ambities 2024

Dienstverlening

Gemeente Weert scoort goed op het gebied van het aanbieden van dienstverlening.

De ambitie is om de kwaliteit van dienstverlening te vergroten en de dienstverlening efficiënter te maken door optimaal gebruik te maken van digitalisering. We zetten daarbij ook extra in op de aanbesteding van soft- en hardware (i-Burgerzaken).

Het efficiënt afhandelen en standaardiseren van de (digitale) aanvragen geeft ruimte voor het behandelen van steeds complexer wordende vragen en maatwerk. Deze complexiteit onderstreept het belang van persoonlijk contact. Dit heeft als positief gevolg dat we onze klanten zo snel mogelijk en op een efficiënte en doeltreffende manier kunnen helpen. We houden hierbij oog voor inwoners, die digitaal niet zo sterk zijn. We gaan doorontwikkelen op de uitgangspunten zoals geformuleerd in ons dienstverleningsconcept.

Op basis van het verloop van de verkiezingen van 2023 hebben de Kiesraad en het Ministerie zich voorgenomen het verkiezingsproces te veranderen. Dit houdt in dat we wijzigingen kunnen verwachten, die van toepassing zijn op personele en materiële zaken.

- Vergroten kwaliteit van dienstverlening.
- Meer digitale oplossingen binnen dienstverleningsproces.
- Wijzigingen verkiezingsproces efficiënt implementeren.

Veilige en leefbare gemeente

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De klassieke criminaliteitsvormen laten nog steeds een daling zien, maar verdwijnen niet en er komen nieuwe vormen van criminaliteit en overlast bij (cybercrime, criminele ondermijning). Het opsporen en aanpakken van deze criminaliteit komt in toenemende mate onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te vallen. Hiervoor wordt samengewerkt met verscheidene disciplines en partijen. Onze samenwerkingspartners kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek en de participatie van inwoners versterken.

Daarnaast wordt ingezet op het versterken van weerbaarheid en het voorkomen van slachtofferschap.

Leefbaarheid en sociale veiligheid gaan in toenemende mate samen, maar leefbaarheid kent ook andere aspecten zoals (geluids)overlast, het voorzieningenniveau en afval bijzetproblematiek. Wijk- en dorpsraden kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van leefbaarheidsproblematiek en de participatie van inwoners versterken. We gaan samen met de wijk- en dorpsraden invulling geven aan hun rol.

- Betere voorlichting over digitale criminaliteit samen met ketenpartners.
- Meer aandacht naar aanpak en preventie van ondermijning en mensenhandel.
- Casussen die door het adresonderzoeksteam zijn gecontroleerd moeten worden opgevolgd door handhaving en bestuurlijke boetes moeten kunnen worden opgelegd.
- Verkennen Brede Welvaart.

Communicatie

De ontwikkeling van, met name digitale, communicatiemiddelen staat niet stil en moet voldoen aan wet- en regelgeving vanuit privacy en toegankelijkheid. Ons basispakket van communicatiemiddelen, zoals website(s) en socialemediakanalen, vraagt elk jaar om doorontwikkeling. Ook wordt dit pakket uitgebreid met nieuwe mogelijkheden en kanalen, zoals het buurtnetwerk Hoplr. De communicatiespecialisten hebben kennis van een breed scala aan communicatiemiddelen en -kanalen, om gericht aan te sluiten bij de beleving van de doelgroep en bestuur en medewerkers hierover te adviseren. Ze hebben regie op inhuur van specifieke expertise. De identiteit van gemeente Weert is steeds meer onderscheidend: we zijn niet alleen

een dienstverlenende organisatie, maar ook een organisatie die focus heeft op het toevoegen van specifieke waarden aan de Weerter samenleving (vanuit onze strategische visie). Deze identiteit dragen we in onze externe communicatie uit, zodat deze meer herkenbaar wordt voor onze doelgroepen en zij hierop kunnen aansluiten.

De communicatiespecialisten sturen via hun communicatiekanalen op deze identiteit en adviseren bestuur en medewerkers hoe zij dit ook kunnen doen.

- Krachtige sturing op identiteit van Weert met doorontwikkelde communicatiemiddelen.

Participatie

In Weert doen we het graag samen. We zetten participatie in om betrokkenheid en ideeën uit de samenleving verder te brengen, kwaliteit en draagvlak van beleid en uitvoering te vergroten en om een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te zijn. We laten mensen graag meedenken en op kleinschalig niveau willen we inwoners zeggenschap geven. Als hoeder van het algemeen belang is het gemeentebestuur voornamelijk aan zet om beslissingen te nemen.

De participatieve ruimte bepalen we altijd aan de voorkant en we communiceren eerlijk en helder over verwachtingen en kaders. We kiezen voor een uniforme aanpak bij participatietrajecten, met ruimte voor maatwerk. We experimenteren met vormen en instrumenten die passen bij onze participatiedoelstellingen en zoeken aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap.

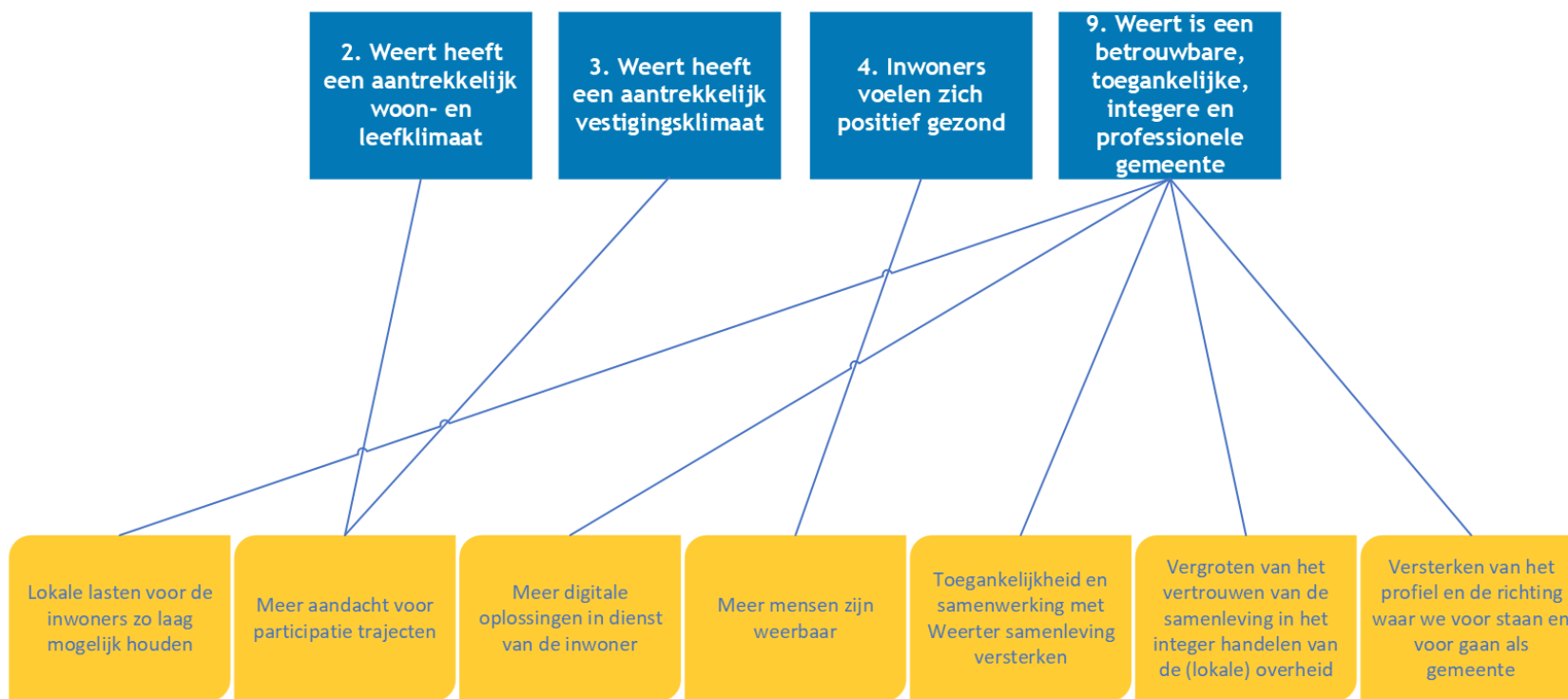
In de komende jaren brengen we de basis op orde en investeren we in opleiding en kennisdeling voor medewerkers. We experimenteren met vormen en instrumenten die het beste passen bij onze participatiedoelstellingen en maken participatietrajecten inclusiever. We evalueren participatietrajecten en zetten in op monitoring. Zo groeit ons beleid rondom participatie met ons optreden hierin en krijgt participatie een logische en solide plek in ons dagelijks werk voor en met de gemeenschap.

- We maken medewerkers vaardig in het uniform inzetten van participatie met oog voor maatwerk.
- We zoeken aansluiting bij initiatieven uit de gemeenschap.

Lokale lastendruk

We streven ernaar de lasten voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden en alleen te verhogen als duidelijk is welk (maatschappelijk) doel daarmee wordt gediend en als dat passend is bij de gemeente die we willen zijn.

Programma 6

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden	De tarieven van de verschillende belastingen en heffingen zijn in principe enkel geïndexeerd dan wel zoveel mogelijk kostendekkend vastgesteld
Meer aandacht voor participatie trajecten	Informatie over participatie is actueel, eenduidig en makkelijk vindbaar
	Medewerkers voelen zich bekwaam en zijn vaardig in het organiseren van participatietrajecten
Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner	Meer diensten voor inwoners en ondernemers digitaal aangeboden en digitaal afgehandeld
	Meer projecten worden ondersteund in de digitale samenwerkingsomgeving dan in 2023
Meer mensen zijn weerbaar	Onderzoek afgerond mogelijke projecten voor bijdrage leveren aan bewustwording gevaren van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
Toegankelijkheid en samenwerking met Weerter samenleving versterken	Beter aansluiten op de ideeën en initiatieven vanuit inwoners en ondernemers
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid	Alle acties in het vastgestelde uitvoeringsplan 'Integriteit' zijn gestart
Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente	Het beeldmerk en vervolgens de huisstijl van de gemeente Weert vernieuwen

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Lokale lasten voor de inwoners zo laag mogelijk houden	Woonlasten stijgen met maximaal de inflatie
Meer aandacht voor participatie trajecten	Scores binnen de jaarlijkse enquête onder inwoners m.b.t. toegankelijkheid en samenwerking bevinden zich binnen het spectrum gemiddeld – heel goed
Meer digitale oplossingen in dienst van de inwoner	Meer digitale oplossingen voor de burger beschikbaar dan het jaar ervoor
Meer mensen zijn weerbaar	Stijging van het aantal aangiften en meldingen totdat er minder mensen slachtoffer worden t.o.v. 2023
Toegankelijkheid en samenwerking met Weerter samenleving versterken	

Doel	Doelindicator
	Gemeente brede jaarlijkse enquête onder inwoners
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid	
	Vermindering percentage klachten over ambtelijke gedragingen
	Vermindering percentage klachten over dienstverlening
Versterken van het profiel en de richting waar we voor staan en voor gaan als gemeente	
	In 2025 kent 35% van de inwoners en andere doelgroepen het profiel van de gemeenten en sluit hierop aan
	In 2025 kent 80% van de medewerkers het gemeentelijk profiel en sluit plannen/activiteiten hierop aan

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Bestuur	2.309	2.490	2.402
Burgerzaken	1.556	1.609	1.816
Crisisbeheersing en brandweer	3.818	4.210	4.408
Openbare orde en veiligheid	1.675	1.933	1.971
Begraafplaatsen en crematoria	29	34	38
Totaal lasten	9.387	10.276	10.635
Baten			
Bestuur	537	0	0
Burgerzaken	671	783	988
Crisisbeheersing en brandweer	35	7	3
Openbare orde en veiligheid	55	97	97
Begraafplaatsen en crematoria	10	12	3
Totaal baten	1.308	899	1.091
Totaal saldo van baten en lasten	8.081	9.377	9.544
Reservemutaties	0	-46	-571

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO21 reisdocumenten worden altijd tijdig, kwalitatief toereikend en naar volle tevredenheid afgehandeld	-16
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO52 Materiële kosten Bekwame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	-30
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO52 bewkame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	-90
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-435
TOTAAL			-571

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten programma 6						
Nr. Prioriteit		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
51	Structurele borging van de kwalitatieve- en kwantitatieve dienstverlening naar burgers		63.500		63.500	S
53	Verbeteren arbeidsvoorwaarden		500.000		500.000	S
54	Elektrische dienstauto`s toezichthouders		10.000		10.000	S
55	Budget Raadscommunicatie		30.000		30.000	S
21	Reisdocumenten worden altijd tijdig, kwalitatief toereikend en naar volle tevredenheid afgehandeld			280.000	85.000	I
21	Dekking uit leges			-263.889	-68.889	I
52	Bekwame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten			270.000	90.000	I
52	Materiële kosten Participatieadviseur			90.000	30.000	I

51 Structurele borging van de kwalitatieve- en kwantitatieve dienstverlening naar burgers

Wat willen we bereiken?

Geen lange wachtrijen, stabiliteit binnen de teams en hoge tevredenheid bij klanten voor balie en telefonie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door de toenemende baliebezoeken en telefoongesprekken betreffende de andere producten dan reisdocumenten (die zijn nl. meegenomen in de paspoortenpiek) kunnen we ternauwernood kwalitatief en kwantitatief de dienstverlening borgen. De bezetting is nu onvoldoende stabiel, zeker bij ziekte/ uitval, vakantie e.d. Om dit op te vangen is structureel, naast piek & ziek, extra inzet nodig voor (service)baliewerkzaamheden en werkzaamheden KCC.

Wat mag het kosten?

0,7 fte in schaal 6 en 0,3 fte in schaal 7 is € 63.500 per jaar.

Dekking voor 2025 en 2026 als aanvulling van niet ingezette extra legesinkomsten van de prioriteit 21.

53 Verbeteren arbeidsvoorwaarden

Wat willen we bereiken?

Weert als aantrekkelijke en vitale werkgever voor huidige en toekomstige medewerkers. Hiermee willen we meer vacatures ingevuld krijgen en tevens voorkomen dat personeel de organisatie verlaat vanwege de arbeidsvoorwaarden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uit een extern benchmark onderzoek is geconcludeerd dat de gemeente Weert zich als werkgever sterker kan profileren op het gebied van woon-werkverkeer. Het blijkt uit ervaring ook dat onderhandelingen met potentiële kandidaten hierop wel eens stuklopen. Daarom wordt voorgesteld om € 500.000 per jaar beschikbaar te stellen om de arbeidsvoorwaarden op dit onderdeel te versterken.

Wat mag het kosten?

Structureel € 500.000 per jaar.

54 Elektrische dienstauto's toezichthouders

Wat willen we bereiken?

Aantrekkelijk werkgeverschap, voorbeeldfunctie verduurzaming. Medewerkers komen nu met eigen (privé) auto bij toezicht- en handavingslocaties. Vanuit het oogpunt van veiligheid is het beter om met een auto van de gemeente te komen. Dit straalt ook uniformiteit en gezag uit. Op basis van het dienstrooster is berekend dat het 2 dienstauto's moeten zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanschaf twee elektrische dienstauto's voor bouw- en milieutoezicht. Deze zullen worden geleased.

Wat mag het kosten?

€ 15.000 per jaar leaseconstructie. Kostenbesparing ingeschat van € 5.000 per jaar vanwege minder kilometervergoeding. Hiermee komt het bedrag per jaar op € 10.000.

55 Budget Raadscommunicatie

Wat willen we bereiken?

Lokale politiek zichtbaarder en laagdrempeliger maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet communicatieadviseur voor de Raad.

Wat mag het kosten?

Kosten bedragen € 30.000 per jaar.

21 Reisdocumenten worden altijd tijdig, kwalitatief toereikend en naar volle tevredenheid afgehandeld

Wat willen we bereiken?

Hoge tevredenheid bij klanten voor balie, telefonie en digitaal loket over publieke dienstverlening ten opzichte van 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op grond van wettelijke wijzigingen in 2014, waarbij paspoorten een geldigheidsduur van 10 jaar kregen (i.p.v. de toen geldige 5 jaar), zullen in 2024 t/m 2027 overeenkomstige verlengingsaanvragen komen. Om deze piek op te vangen is incidenteel extra -inzet nodig voor (Service)baliewerkzaamheden en werkzaamheden Klant Contact Centrum (KCC).

Wat mag het kosten?

In 2024 € 85.000 en in 2025 € 91.000 en in 2026 € 104.000.

Prioriteit kan in 2024 gedeeltelijk (€ 68.889) en in 2025 en 2026 volledig uit de leges gedekt worden.

52 Organiseren van participatietrajecten

Wat willen we bereiken?

Het initiatief en de energie uit de Weerter samenleving versterken; de kwaliteit van het beleid en uitvoering verbeteren; het draagvlak voor beleid en uitvoering vergroten; een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan aan de slag met de actielijnen van basis op orde, opleiden en leren, experimenteren en onze houding en aansluiting op de samenleving (opgenomen in het beleidskader participatie 2023-2026).

Wat mag het kosten?

€ 120.000 (inzet adviseur participatie 1fte € 90.000 + materiële kosten € 30.000) schaal 10 max 11 ingeschat. Daarnaast materiële middelen om participatietools te ontwikkelen, kennisdeling, training en monitoring te financieren. Prioriteit is incidenteel voor de jaren 2024-2026.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 tot en met 6 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan onder andere uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten. Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en het bedrag onvoorzien opgenomen moeten worden. Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Binnen de post van de overige baten en lasten is de post onvoorzien opgenomen voor € 33.500. De post onvoorzien loopt in de jaren ná 2024 op met € 500 per jaar.

Uitkering gemeentefonds

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het Gemeentefonds. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven. Gemeenten bepalen zelf waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Hoeveel geld gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van hun kenmerken en belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen.

De meicirculaire 2023 is d.d. 31 mei jl. verschenen. Deze circulaire bevat informatie over de actualisatie op basis van de Voorjaarsnota 2023 en een structurele rijksbijdrage vanaf 2027. De belangrijkste onderwerpen uit de meicirculaire 2023 zijn:

- De accressen voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO-accres) zijn van 2023 tot en met 2027 bijgewerkt.
- Een structurele rijksbijdrage van € 1 miljard vanaf 2027, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek.
- Diverse taakmutaties, onder andere voor: de tekorten in de Jeugdzorg (2024 en 2025), bijdragen voor energiearmoede en dienstverlening aanpak armoede en het integraal zorgakkoord.
- Algemene bijstellingen: loon- en prijscompensatie participatie, jeugd en voogdij 18+, negatieve bijstelling in relatie tot compensatieregeling voogdij 18+ en werkdrukverlaging jeugdbescherming.
- Nieuwe en gewijzigde decentralisatie-uitkeringen.
- Loon- en prijsbijstelling integratie-uitkering (IU) Participatie (Wsw).
- Procesmededeling over de Energietoelage 2023: Voor 2023 is besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 aan de mensen met een laag inkomen uit te keren om hen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Een deel hiervan kon al in 2022 uitgekeerd worden. Het resterende macrobedrag van € 875 miljoen zal in de septembercirculaire 2023 via een decentralisatie-uitkering worden verdeeld.

Lokale heffingen

Lokale fiscale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels (Gemeentewet en enige bijzondere wetten). In de meeste gevallen zijn dit belastingen (zoals de onroerendezaakbelastingen en de toeristenbelasting) dan wel zijn het zogenaamde retributies (zoals de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges).

Dividenden en winstuitkeringen

Enexis

Op basis van het advies van de provincie Limburg wordt het dividend van de Enexis Holding N.V. bijgesteld op basis van de Lange Termijn Financiële Doorrekening (LTFD) van Enexis.

De verwachte nettowinst zal voor de komende jaren fluctueren en waarschijnlijk lager uitvallen dan de afgelopen jaren. De neerwaartse bijstelling van het dividend over de genoemde jaren is het gevolg van de toegenomen kosten voor Enexis als netbeheerder in de energietransitie.

Op basis van de laatste LTFD bedraagt het dividend voor Weert, met 112.050 aandelen en € 0,23 per aandeel, € 25.772 in 2024. Voor de meerjarenraming 2025-2027 wordt uit gegaan van € 0,40 per aandeel, ofwel € 44.820.

Over 2022 bedroeg het reguliere dividend nog € 69.747.

BNG

In de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 wordt het dividend gebaseerd op het dividend over 2022. Op basis van 41.379 aandelen en € 2,50 per aandeel, komt dit neer op € 103.448. Deze ramingen zijn ook conform advies van de provincie Limburg.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van het taakveld treasury. In de paragraaf financiering wordt dit nader toegelicht.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Treasury	1.762	1.644	1.985
OZB woningen	393	431	389
OZB niet-woningen	0	0	0
Parkeerbelasting	0	0	72
Belastingen overig	1	14	-45
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	0	787	312
Overige baten en lasten	1.146	1.346	5.530
Totaal lasten	3.302	4.222	8.243
Baten			
Treasury	1.697	2.716	2.390
OZB woningen	7.007	6.955	7.796
OZB niet-woningen	4.790	4.861	5.394
Parkeerbelasting	2.605	3.175	3.202

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Belastingen overig	1.742	1.559	1.617
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	106.119	109.738	114.906
Overige baten en lasten	578	645	83
Totaal baten	124.538	129.649	135.388
Totaal saldo van baten en lasten	-121.237	-125.426	-127.145

Overhead

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de overhead van de gemeente Weert. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces. De overheadkosten, die worden toegerekend aan investeringen en grondexploitaties, worden in eerste instantie op overhead verantwoord en van daaruit doorbelast. Daarbij wordt een vaste opslag per formatieplaats gehanteerd, die wordt berekend door alle overhead te verdelen over de direct toerekenbare formatie.

De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de gemeente. De verwachte uitstroom van gepensioneerden en daarmee het verlies van kennis in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, maakt zowel het vinden als het behouden van goed personeel onze grootste uitdaging. Om de grote transitieopgaven aan te kunnen, de ambities te realiseren en een aantrekkelijke werkgever te blijven, is het noodzakelijk dat we investeren in onze huidige en toekomstige medewerkers.

Onderdelen overhead

	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil
Salarissen en sociale lasten	13.487	12.799	-688
Personeel van derden	2.173	1.280	-892
Dekking vanuit grexen/projecten	-602	-856	-254
Saldo personele lasten	15.058	13.224	-1.834
Kapitaallasten	874	748	-126
Vastgoed	1.288	1.021	-267
Gemeentehuis en werf	1.070	900	-169
ICT	4.291	5.127	836
Communicatie	54	47	-7
Post en archief	161	157	-4
Abonnementen en contributies	451	439	-13
Opleiding en vorming	599	669	70
Inhuur specifieke deskundigen	529	507	-22
Verzekeringen (mn WA)	236	312	77
Overige overhead	612	629	17
Totaal	25.222	23.780	-1.442

Salarissen en sociale lasten

Dit betreft de salarissen van de ondersteunende afdelingen en het management. De daling van 2024 ten opzichte van 2023 komt voornamelijk doordat de CAO-stijging van 2023, in de begroting 2023 als stelpost is opgenomen, waar deze in de personele begroting van 2024 grotendeels is doorberekend aan de taakvelden.

Personeel van derden

De daling op personeel van derden komt doordat er in 2023 budgetten zijn overgeheveld vanuit salarissen om inhuur op vacatures te dekken.

Vastgoed

De begroting 2024 voor wat betreft onderhoud is op basis van planning voor het stadhuis in 2024 lager dan in 2023. Dit wordt gedekt uit het MJOP.

Gemeentehuis en Werf (facilitair)

De kosten voor met name gas en elektriciteit zijn na de forse prijsstijging en -aanpassing in 2023, weer teruggebracht naar een lager niveau op basis van inschattingen van ontwikkelingen in de markt.

ICT/Software

De stijging op de post ICT/ Software komt voor het grootste deel doordat de EC GEO taken die tot en met 2023 binnen de Gemeente Weert zijn ingebed, met ingang van 2024 opgenomen worden in de Gemeenschappelijke Regeling ICT NML. Deze activiteiten zijn tot en met 2023 in programma 3 opgenomen en met verschuiving naar de GR zorgt dit voor een stijging op de post overhead. Ook is het budget voor vervanging applicaties in 2024 € 165.000 hoger dan in 2023.

Opleiding en Vorming

Conform de afspraken in het "Opleidingsbudget in balans" sluit ons opleidingsbudget aan bij de landelijke norm van 1,8% van de loonsom (personeelsmonitor A&O). Met het stijgen van de loonsom, stijgt de post Opleiding en Vorming mee.

Verzekeringen

De relatief forse stijging op de post verzekeringen komt voort uit een premieverhoging van 50% voor de aansprakelijkheidsverzekering. Deze verzekering wordt in 2023 opnieuw aanbesteed vanwege deze extreme premiestijging.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Overhead	20.812	25.435	23.942
Totaal lasten	20.812	25.435	23.942
Baten			
Overhead	414	213	161
Totaal baten	414	213	161
Totaal saldo van baten en lasten	20.398	25.222	23.780
Reservemutaties	-420	-1.582	-512

Mutaties reserves

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	Storting knelpuntenbudget	13
R1000	Algemene reserve	Inzet participatie adviseur	-87
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO03 plan verduurzaming maatschappelijk vastgoed	-127

Mutaties reserves		Omschrijving	2024
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO51 implementatie strategische visie	-50
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO53 arbeidsmarktbenadering	-100
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO54 extra capaciteit t.b.v. binnenhalen subsidies	-50
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO55 strategisch adviseur	-111
TOTAAL			-512

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Prioriteiten Overhead						
Nr. Prioriteit		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
56	Optimaliseren wettelijk vereiste data t.b.v. efficiënte beheersing van de openbare ruimte		65.000		65.000	S
57	De gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering is geborgd met de juiste informatiebeveiligingsmaatregelen CISO		45.553		45.553	S
58	Grip op programmatisch werken als uitwerking omgevingsvisie		44.000		44.000	S
59	Professionalisering inkoop- en contractmanagement		61.000		61.000	S

Vervangingen Overhead						
Nr. Vervanging		Investering	Struct. Last	Incid. Last	Lasten 2024	S/I
8	Bedrijfsvoertuig en aanhanger 2024	125.000	13.500		13.500	S

56 Optimaliseren wettelijk vereiste data t.b.v. efficiënte beheersing van de openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Het doel is om de openbare ruimte efficiënt te beheren door het verkrijgen van nauwkeurige en volledige gegevens van alle beheerde objecten, vanwege de druk van ontwikkelingen zoals de omgevingswet, maar ook de koppeling van gegevens aan de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) en basisregistratie ondergrond (BRO).

Wat gaan we daarvoor doen?

Om het beheer en onderhoud van de openbare ruimte goed en efficiënt uit te kunnen voeren is het belangrijk dat de data over alle objecten die wij beheren en onderhouden op orde is.

Ontwikkelingen zoals de omgevingswet maken het steeds dringender dat de gegevens over de openbare ruimte kloppen en volledig zijn. Daarbij zijn er steeds meer basisregistraties die gekoppeld dienen te worden aan onze basisgegevens, onder andere BGT en BRO.

Wat mag het kosten?

1 FTE schaal 8 = € 65.000 per jaar.

57 De gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering is geborgd met de juiste informatiebeveiligingsmaatregelen

Wat willen we bereiken?

Door de digitalisering en een IT-omgeving die steeds meer gebaseerd is op de Cloud, is informatiebeveiliging belangrijker geworden. De dreiging van cyberaanvallen neemt toe en dus gaan we de weerbaarheid van de gemeente verhogen, zowel op technisch gebied als op

bewustwording bij bestuur en de organisatie. Eenzelfde beweging zien we ook bij omliggende gemeenten en partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) wordt aangescherpt en de Europese richtlijn NIB 2 wordt vertaald naar Nederlandse wetgeving. Dit betekent dat de gemeente zich de komende jaren richt op verdere weerbaarheid door:

- De herziening van de informatie beveiligingsmaatregelen.
- Het uitgebreider testen van de ICT.
- De invoering van maatregelen om te kunnen anticiperen op de steeds strengere en uitgebreidere audits.
- De uitvoering van bewustzijns campagnes.

Wat mag het kosten?

0,5 FTE schaal 10 = € 45.553. De functie bestaat al voor 0,5 fte maar zal met 0,5 fte worden uitgebreid naar 1 fte.

58 Grip op programmatisch werken als uitwerking omgevingsvisie

Wat willen we bereiken?

Door middel van programmatische aanpak uitvoering geven aan de omgevingsvisie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de ambities en doelen uit de omgevingsvisie te realiseren worden er diverse programma's opgesteld, zoals voor wonen, het buitengebied en de energietransitie. Ook dienen er diverse voortgangsrapportages etc. te worden bijgehouden. Dit vraagt ondersteunende capaciteit op de beheersmatige aspecten van de programma's en het praktisch regelen van (wijk- en netwerk) bijeenkomsten.

Wat mag het kosten?

Het betreft 0,67 fte programmaondersteuner schaal 7. € 44.000 per jaar.

59 Professionalisering inkoop- en contractmanagement

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van de kwaliteit van het contractmanagement. Borgen van prestaties zoals we die met partijen worden/zijn overeengekomen. Beperken van contractrisico's. Specifieke aandacht vraagt het energiemanagement.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het professionaliseren en samenbrengen van het contractmanagement voor facilitaire zaken (energiemanagement, schoonmaak, onderhoud installaties, repro, catering, leasecontracten, etc.). Het actief aangaan (inkoop- en aanbestedingsprocedures, incl. Europese aanbestedingstrajecten) en beheren van contracten. Dit betreft de aanbesteding, monitoring en evaluatie van het contract en waar nodig het nemen van maatregelen. Het energiemanagement is complexer dan voorheen door een nieuwe manier van inkopen (dagmarkt via OM | Nieuwe Energie) en veranderende energiemarkt.

Wat mag het kosten?

0,67 fte schaal 10 = € 61.000.

Vennootschapsbelasting

Inleiding

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is de gemeente vennootschapsbelastingplichtig. Naar aanleiding van de uitlatingen van de Belastingdienst, van toepassing zijnde ontwikkelingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en handreikingen van de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) is een clustering van activiteiten voor de vennootschapsbelasting opgezet. Per geclusterde activiteit wordt jaarlijks bepaald of er sprake is van vennootschapsbelastingplicht, omdat de activiteit door de ondernemerspoort komt. Deze activiteiten worden in de aangifte opgenomen.

Over de volgende activiteiten betaalt de gemeente vennootschapsbelasting:

- Het ophalen van bedrijfsafval.
- Het verkopen van recyclebaar afval.
- Reclamediensten.

Straatparkeren en marktgelden worden in de aangifte opgenomen maar zijn vrijgesteld op basis van de overheidsvrijstelling. Over deze activiteiten hoeft per saldo dus geen vennootschapsbelasting te worden betaald.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	4	17	17
Totaal lasten	4	17	17
Baten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	4	17	17

Paragrafen

Lokale heffingen

Ontwikkelingen

Omgevingswet 2024 en leges omgevingsrecht

Met ingang van 1 januari 2024 worden de nieuwe Omgevingswet 2024 en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) van kracht.

De Omgevingswet 2024 en de daaraan verbonden Wkb hebben vergaande gevolgen voor de taken in het ruimtelijk domein en de daaraan verbonden financiële dekking door onder meer de legesheffing.

De nieuwe legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt, bij invoering van de Omgevingswet 2024, redactioneel op de VNG-modelverordening gebaseerd, tenzij op onderdelen de huidige Weerter variant de voorkeur geniet.

Verder wordt de kostendekkendheid van de leges omgevingsrecht door herijking onder de loep genomen. Zo worden zoveel als fiscaal mogelijk is de interne directe kosten (incl. 53% overhead), (incl. BTW) van door de gemeente gevraagde externe advisering en de perceptiekosten BsGW (kosten van heffen en innen van leges) in de kostentoerekening van de legestarieven betrokken. Dit zal leiden tot hogere tarieven. Het verhogen en tot welk niveau (impact) is een keuze die bij het vaststellen van de tarieven aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Een novum zal zijn het nu weer (sedert 1998) mogen heffen van leges bij vergunningaanvragen voor milieubelastende activiteiten.

We verwachten in de Tussenrapportage 2024 de eerste zichtbare effecten van de Omgevingswet 2024 financieel te kunnen vertalen. De wet geeft echter op lange termijn nog meer ontwikkelingen (marktwerking) die effect kunnen hebben op de taken en financiën van de gemeente. Dit effect zal in de begroting worden vertaald op het moment dat over de impact van de besluiten meer duidelijkheid ontstaat.

Staffeling tarieven rioolheffing 2024

Om de kwaliteit van de uitvoeringsprocessen en de dienstverlening van BsGW te verbeteren is een harmonisatieproces opgestart. Daarbij zijn door BsGW in overleg met de deelnemers voorkeursvarianten van belastingsoorten (met name de tariefstelsels) bepaald. Waar gemeenten afwijken van de voorkeursvariant wordt maatwerk (tegen kostprijs) aangeboden.

Vanuit dit traject is het voorstel om de huidige gestaffelde tarieven rioolheffing op basis van het waterverbruik te vereenvoudigen.

Om te passen in de voorkeursvariant moeten we de grootte van de staffels aanpassen, zodat de bewerkelijkheid van deze belastingsoort praktischer wordt en de uitvoering ervan minder foutgevoelig. Kleine staffels vergroten de kans op fouten en bezwaren.

De volgende variant (methodiek) voor de rioolheffing op basis van waterverbruik geldt dan voor de gemeente Weert als voorkeursvariant:

- 0 m³ t/m 400 m³.
- Alsmede per eenheid water van 400 m³.
- Boven de 400 m³ t/m 4.800 m³.
- Boven de 4.800 m³ t/m 10.000 m³.
- Boven de 10.000 m³ t/m 20.000 m³.
- Boven de 20.000 m³.

Uiteraard bepaalt de gemeente de tarieven horende bij de verschillende staffels. Deze worden zoals gebruikelijk door de raad vastgesteld bij de verordening in december. Verder wordt bij de nieuwe staffeling ook gewaakt voor noemenswaardige verschuivingen in de belastingdruk.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ) 2024 e.v.

Op voorwaarde dat er sprake is van een succesvolle voorafgaande draagvlakmeting, worden met ingang van belastingjaar 2024 de BIZ bedrijventerrein De Kempen en de BIZ bedrijventerrein Kanaalzone 1 (beide voor de belastingjaren 2024 tot en met 2028) verlengd.

Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor ZZP-ers en kleine ondernemers

Tot op heden kwamen ondernemers niet in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het gaat hier dan uitsluitend om de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De overige gemeentelijke belastingen (OZB, leges enz.) zijn hoe dan ook uitgesloten van enige kwijtschelding.

Bij het vaststellen van de verordening zal, in navolging van andere Limburgse gemeenten, worden voorgesteld om met ingang van belastingjaar 2024 ook voor die kleine ondernemers (geen rechtspersonen) en ZZP-ers die aantoonbaar en geverifieerd (gezien de jaarcijfers) op of onder bijstandsniveau moeten leven, kwijtschelding mogelijk te maken. De verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen wordt daartoe aangepast en wordt ter vaststelling aangeboden tegelijk met de belastingverordeningen in december.

Tarievenbeleid

Toepassing consumentenprijsindex en maximaal 100% kostendekking

Bij belastingen, leges en privaatrechtelijke tarieven wordt een indexering toegepast. Vanaf 2022 wordt hiervoor de meest recente nationale consumentenprijsindex (CPI) conform publicatie door het CPB gehanteerd. In maart 2023 is deze voor 2024 bepaald op 3,6%. De CPI-index kan in beginsel uniform op alle belasting- en legestarieven worden toegepast. Bij indexering dient ervoor gewaakt te worden dat bij rechten waarvoor een maximum kostenverhaal van 100% geldt (afvalstoffenheffing, rioolheffing, kostenopslag naheffingsaanslagen parkeerbelastingen en leges) de geraamde baten de geraamde lasten overstijgen. Tevens stelt het Rijk jaarlijks een maximumtarief vast voor rijbewijzen en reisdocumenten.

De tarieven van de lokale heffingen 2024 zijn aangepast op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2024, zoals opgenomen in de Kadernota. Voor begrotingsjaar 2024 wordt dan ook gerekend met een index van +3,6%. Verder wordt er vanuit gegaan dat alle rechten, voor zover (wettelijk) mogelijk, maximaal 100% kostendekkend zijn.

Belastingen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Onroerendezaakbelastingen	3,60%	2,00%	2,00%	2,00%
Toeristenbelasting	3,60%	2,00%	2,00%	2,00%
Parkeerbelasting	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Precariobelasting	3,60%	2,00%	2,00%	2,00%
Rechten en leges	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bouwleges	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overige leges	3,60%	2,00%	2,00%	2,00%
Rioolheffing	+ € 1,00	+ € 1,00	+ € 1,00	+ € 1,00
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	5,00%	p.m.	p.m.	p.m.
Staangelden, marktgelden en graf- en begrafenisrechten	3,60%	2,00%	2,00%	2,00%

Specificatie belastingopbrengsten

Belastingen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	begroting 2025	Begroting 2026	begroting 2027
Onroerend Zaakbelasting	11.797	11.817	13.189	13.592	14.006	14.286
Parkeerbelasting	2.559	3.075	3.128	3.136	3.143	3.143
Toeristenbelasting	1.732	1.559	1.617	1.649	1.682	1.716
Naheffingsaanslagen parkeerbelasting	46	100	75	75	75	75
Precariobelasting	34	62	62	62	62	62
Totaal	16.168	16.613	18.071	18.514	18.968	19.282

Rechten en leges	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	begroting 2025	Begroting 2026	begroting 2027
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	6.539	7.024	7.475	7.666	7.874	8.063
Rioolheffing	5.402	5.498	5.633	5.746	5.860	5.978
Bouwleges	2.008	1.550	1.550	1.550	1.550	1.550
Overige leges	846	959	1.155	1.170	1.309	1.309
Staan- en marktgeldten, graf- en begraafrechten	80	77	73	74	75	75
Kwijtschelding rioolheffing en afvalstoffenheffing	-636	-625	-660	-674	-687	-701
Totaal	14.239	14.483	15.226	15.532	15.981	16.274

De financiële effecten van de Omgevingswet op de structurele baten (leges) en lasten zijn in de begroting 2024 met een stelpost verwerkt in de lasten van programma 1 onder taakveld 83 wonen en bouwen en zijn in bovenstaand overzicht niet zichtbaar. De reden hiervoor is dat de doorrekening van de effecten van de omgevingswet naar de programma's en de betreffende baten en lasten afhankelijk is van nog door de raad te maken keuzes.

In de stelpost is rekening gehouden met een neerwaartse correctie op bovenstaande baten bouwleges van € 257.000 waardoor de baten bouwleges met ingang van 2024 € 1.293.000 bedragen. Er heeft een opwaartse correctie plaatsgevonden op de milieuleges van € 100.000 waardoor de structurele baten voor de milieuleges met ingang van 2024 € 100.000 bedragen.

Onroerendezaakbelasting

Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen moeten OZB betalen. De hoogte van het belastingbedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak en de daarbij van toepassing zijnde OZB-tarieven voor woningen en niet-woningen.

In deze begroting 2024 is ten aanzien van de OZB-opbrengsten de consumentenprijsindex (3,6%) van toepassing.

Toeristenbelasting

Personen die niet als ingezetene met een adres in de Weerter basisregistratie personen zijn ingeschreven en die tegen vergoeding nachtverblijf houden, betalen toeristenbelasting. Dit kunnen recreanten en arbeidsmigranten zijn. De belasting wordt geheven van degene die de gelegenheid tot overnachting tegen vergoeding aanbiedt.

Toepassing van de index 3,6% betekent voor 2024 voor het algemeen tarief € 2,60 (2023: € 2,50) en voor het campingtarief € 1,65 (2023: € 1,60).

Parkeerbelasting

Onder de naam parkeerbelastingen worden de volgende belastingen geheven:

- Een belasting voor het parkeren van een voertuig op daartoe aangewezen gemeentelijke parkeerplaatsen.
- Een belasting voor door de gemeente uitgegeven parkeerabonnementen.

Het niet voldoen van de parkeerbelasting bij een parkeerplaats levert een naheffingsaanslag parkeerbelastingen met een kostenopslag op.

In deze begroting 2024 blijven ten opzichte van 2023 het uurtarief van € 1,60 en het dagtarief van € 6,40 ongewijzigd.

Indien geen of onvoldoende parkeerbelasting is voldaan bij het innemen van een gemeentelijke parkeerplaats, kan een naheffingsaanslag parkeerbelasting worden opgelegd. Bij het opleggen van een naheffingsaanslag worden naast de alsnog verschuldigde parkeerbelasting ook wettelijk gemaximeerde kosten in rekening gebracht. Voor 2024 bedraagt deze kostenopslag € 76,70 (2023: € 72,90).

Voor het in rekening mogen brengen van deze kostenopslag moet vooraf in de begroting worden aangetoond dat de maximaal 100% kostendekkingsnorm niet wordt overschreden. Daartoe dient onderstaand overzicht:

Parkeerbelasting 2024	Kosten naheffingsaanslagen 2024	Toelichting
Loonkosten 2024	220	Inzet BOA`S toezicht en handhaving parkeerbeheer
Overhead 53%	116	
Perceptiekosten BSGW 2024	44	
Totaal	380	
Raming aantal naheffingsaanslagen	800	
Kosten per naheffingsaanslag 2024	475	

Leges

Voor een dienst of product van de gemeente betaalt men leges. Vraagt iemand bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente hiervoor leges in rekening. Men moet de leges ook betalen als de aanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindproduct, maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

Een aantal tarieven van de legestarieventabel zijn door de Rijksoverheid gemaximeerd:

- Hoofdstuk 1 paragraaf 2: reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK).
- Hoofdstuk 1 paragraaf 3: rijbewijzen.
- Hoofdstuk 1 paragraaf 7: verklaring omtrent gedrag (VOG) en naturalisatietarieven.
- Hoofdstuk 3 paragraaf 24: Wet op de kansspelen en Speelautomatenbesluit 2000.

De overige tarieven stelt de gemeenteraad vast.

De Weerter legestarieventabel ondergaat, zoals hiervoor in paragraaf 1.3.1.1 (ontwikkelingen) is uiteengezet, met ingang van 2024 een aantal vergaande veranderingen. Redactioneel wordt nu zoveel als mogelijk het VNG-model gevolgd. Waar vroeger sprake was van titels wordt nu gesproken van hoofdstukken. En de voormalige hoofdstukken zijn hernoemd naar paragrafen.

Daarnaast is als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet 2024 en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) hoofdstuk (voorheen titel) 2, dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet, inhoudelijk sterk gewijzigd.

Met ingang van belastingjaar 2024 worden weer milieuleges (vergunningen voor milieubelastende activiteiten) geheven.

Voor de overige legestarieven wordt voor het begrotingsjaar 2024 gerekend met de consumentenprijsindex van +3,6%.

Kostendekkendheid leges

HOOFDSTUK 1	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kostendekkingspercentage
Paragraaf 1 Burgerlijke stand	176	62	238	13	93	344	89	26%
Paragraaf 2 Reisdocumenten	139	355	494	75	74	642	601	94%
Paragraaf 3 Rijbewijzen	59	75	133	16	31	180	183	101%
Paragraaf 4 Verstrekkings uit de basisregistratie personen	540	71	610	15	286	911	25	3%
Paragraaf 7 Overige publiekszaken	3	9	12	2	1	15	15	98%
Paragraaf 15 Verkeer en vervoer	57	2	59	0	30	89	13	15%
Paragraaf 17 APV	76	0	76	0	40	117	5	4%
Paragraaf 18 Diversen	141	15	156	3	75	234	6	2%
TOTAAL HOOFDSTUK 1	1.190	589	1.779	124	631	2.533	936	37%
HOOFDSTUK 2	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kostendekkingspercentage
Paragraaf omgevingsvergunning	1.011	106	1.118	15	536	1.669	1.561	94%
Paragraaf 2.5 Milieuleges	152	0	152	0	81	232	0	0
Paragraaf 2.11 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	92	36	129	8	49	185	59	32%
TOTAAL HOOFDSTUK 2	1.256	143	1.398	23	665	2.086	1.620	78%
HOOFDSTUK 3	Loonsom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Over-head	Totaal lasten	Baten	Kostendekkingspercentage
Paragraaf 1 Horeca	107	19	126	4	57	186	53	28%
Paragraaf 2 Prostitutiebedrijven	2	0	2	0	1	3	2	60%
Paragraaf 3 Organiseren evenementen of markten	79	4	83	1	42	125	17	13%
Paragraaf 4 Kinderopvang	21	75	96	16	11	123	6	5%
Paragraaf 5 Kansspelen	27	4	31	1	14	46	4	10%
Paragraaf 6 Winkeltijdenwet	1	0	1	0	0	1	0	6%
Paragraaf 7 Niet benoemde activiteiten	14	4	18	1	8	27	0	0%
TOTAAL HOOFDSTUK 3	250	105	356	22	133	510	81	16%
TOTAAL LEGESVERORDENING	2.696	837	3.533	168	1.429	5.130	2.638	51%

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van gebruikers van woningen en van niet-woningen van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering of op een individuele behandleenheid afvalwater (IBA) wordt afgevoerd. Deze heffing wordt geheven ter bestrijding van:

- De gemeentelijke kosten voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater.
- De inzameling en verwerking van hemelwater.
- Het treffen van maatregelen ter behoud van de gewenste grondwaterstand.

De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel op basis van het aantal m³ afvalwater dat geloosd wordt op het gemeentelijke rioolstelsel.

De tariefstelling is gestaffeld: voor de eerste 400 m³ (voorheen was dat 500 m³) betaalt men op basis van de huidige afspraken in 2024 het basisbedrag € 216,00 (voorheen € 215,04), daarna is er een degressieve tariefstelling van toepassing. De herziening van de staffeling rioolheffing is eerder hiervoor in paragraaf 1.3.1.1 (ontwikkelingen) toegelicht. Gelijktijdig met de begroting is ook een raadsvoorstel Verlenging GRP in voorbereiding. Hierin wordt voorgesteld om de rioolheffing voor 2024 op € 220,00 te stellen. Dit is nog niet cijfermatig in deze begroting verwerkt.

De gemeente Weert kent 23.400 woningen en 2.850 niet-woningen. In totaal vallen 24.060 van deze gebouwen onder het basisbedrag tot 500 m³. Aanpassing van de staffeling naar 400 m³ betekent dat nog steeds 23.960 van deze gebouwen onder het basisbedrag blijven vallen. De heffing van het basisbedrag genereert al 90% van de begrote opbrengst rioolheffing.

De rioolheffing is gebaseerd op het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021) wat tot op heden nog steeds van toepassing is. De tarieven zijn 100% kostendekkend.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing 2024

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.2 incl. (omslag)rente	4.500	
Kosten straatreiniging	245	
Kwijtschelding riolrecht	292	
Inkomsten taakveld 7.2 excl. heffingen	-227	
Netto kosten taakveld 7.2	4.810	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	199	
BTW	623	
Totale kosten	5.633	
Opbrengst heffingen	-5.633	
Dekking		100,00%

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Reinigingsheffingen bestaan uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. De afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (particuliere huishoudens). Bedrijven, winkels e.a. kunnen eveneens de gemeente verzoeken hun bedrijfsafval op te halen. Daar betalen zij dan reinigingsrechten voor.

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en -verwerking van particuliere huishoudens. Deze heffing wordt als bestemmingsheffing aangemerkt, omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit. Het uitgangspunt is dat deze kosten, inclusief de kosten van kwijtscheldingen, volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Er wordt bij de afvalstoffenheffing gedifferentieerd naar drie categorieën, namelijk 1-persoonshuishoudens, 2-persoonshuishoudens en huishoudens van drie personen of meer. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe dat "de vervuiler betaalt".

Reinigingsrechten worden geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval op basis van de Gemeentewet. Alleen wie op verzoek gebruik maakt van deze dienst is belastingplichtig.

De opbrengsten uit deze twee heffingen mogen samen niet hoger zijn dan de kosten van de afvalinzameling en -verwerking. Er wordt gestreefd naar 100% kostendekkendheid.

De tarieven worden ten opzichte van 2023 verhoogd met 5%. Dit resulteert in de navolgende tarieven afvalstoffenheffing voor belastingjaar 2024:

- 1-persoonshuishouden € 279,00
- 2-persoonshuishouden € 305,28
- meerpersoonshuishouden (> 2) € 333,96

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2024

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.3 incl. (omslag)rente	6.595	
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	369	
Inkomsten taakveld 7.3 excl. heffingen	-933	
Netto kosten taakveld 7.3	6.031	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	227	
BTW	1.218	
Totale kosten	7.475	
Opbrengst heffingen	-7.475	
Dekking		100,00%

BIZ

De gemeente Weert kent in 2024 een tweetal lopende BIZ-en (ondernemers binnenstad Weert en het bedrijventerrein Weerter Boulevard). De opbrengst van deze fiscale heffingen komt als subsidie ten goede aan de beide BIZ-stichtingen. Naar verwachting worden met ingang van belastingjaar 2024 de BIZ bedrijventerrein De Kempen en de BIZ bedrijventerrein Kanaalzone 1 verlengd (2024-2028).

Overige belastingen en heffingen

Precariobelasting

Onder precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond (terrassen en uitstallingen).

Staangeld

Onder de naam staangeld wordt een recht geheven voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen, daaronder begrepen de diensten (berging en sanitaire voorzieningen) die met de standplaats verband houden.

Marktgeld

Het marktgeld wordt geheven van een standplaatshouder, aan wie op gemeentegrond tijdens marktdagen een vaste of tijdelijke standplaats dan wel een standwerkersplaats is toegewezen.

Graf- en begraafrechten

Tenslotte kennen wij graf- en begraafrechten voor het gebruik, onderhoud en beheer van de gemeentelijke begraafplaats.

De tarieven van deze overige belastingen en gemeentelijke heffingen worden eveneens voor belastingjaar 2024 met 3,6% geïndexeerd.

Kwijtscheldingen

Als inwoners de aanslag gemeentebelastingen niet kunnen betalen, bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen. Het kwijtscheldingsbeleid is gebonden aan een aantal rijksregels. Binnen de door het Rijk vastgestelde regels voert BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) het kwijtscheldingsbeleid uit.

Niet voor alle belastingsoorten wordt kwijtschelding verleend. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing (het vastrecht op basis van het aantal personen van een huishouden) doch niet voor een op verzoek verstrekte extra duobak of voor rioolheffing voor particuliere huishoudens. Kwijtschelding wordt dikwijls vooraf verleend, maar kan op verzoek ook achteraf worden verleend.

Tot op heden kwamen ondernemers niet in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. In navolging van andere Limburgse gemeenten zal met ingang van belastingjaar 2024 ook voor die kleine ondernemers (geen rechtspersonen) en ZZP-ers die aantoonbaar en geverifieerd (gezien de jaarcijfers) op of onder bijstandsniveau moeten leven, kwijtschelding (afvalstoffenheffing particulier huishouden en rioolheffing particulier huishouden) mogelijk te maken.

De verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen wordt daartoe aangepast en wordt ter vaststelling aangeboden tegelijk met de belastingverordeningen in december.

Kwijtschelding	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	begroting 2025	Begroting 2026	begroting 2027
Afvalstoffenheffing kwijtschelding	355	344	369	376	384	391
Rioolheffing kwijtschelding	281	281	292	297	303	309
Totaal	636	625	661	673	687	700

Woonlasten

Gemeentelijke fiscale woonlasten

De gemeentelijke fiscale woonlasten zijn gedefinieerd in het samenstel van de OZB voor woningen, de rioolheffing voor woningen en de afvalstoffenheffing (particuliere huishoudens).

Uitgangspunt in het coalitieprogramma is dat de Weerter fiscale woonlasten niet meer stijgen dan de inflatie. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2024, zoals opgenomen in de Kadernota.

Voor de OZB woningen geldt verder dat WOZ-waardestijgingen worden gecompenseerd door evenredige verlaging van het OZB tarief woningen. Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing geldt bovendien het wettelijke vereiste van maximaal 100% kostendekking.

Bij het vaststellen van de begroting wordt de gemeentelijke fiscale woonlastendruk gemeten. Wij doen dit met behulp van de COELO Atlas van de lokale lasten. Hierin zijn de gemeentelijke fiscale woonlasten en de daaraan gekoppelde woonlastendruk van alle Nederlandse gemeenten opgenomen. Tevens wordt daarbij een rangorde (laag-hoog) aangegeven. In de (meest recente) COELO atlas 2023 staat de gemeente Weert hierbij op de 100e plaats (waarbij de gemeente op de 1e plaats de laagste- en de gemeente op plaats 352 de hoogste gemeentelijke fiscale woonlasten kent).

Onderstaand de fiscale woonlasten vanaf 2018 in beeld:

Bedragen in € per jaar per huishouden	OZB (eigen woning)	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing meerpersoons huishouden	Totaal
2018	266	246	231	743
2019	273	250	231	754
2020	280	215	265	760
2021	285	215	298	798
2022	289	215	308	812
2023	299	215	318	832
2024	310	216	334	860

Verlenging Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Gelijktijdig met de begroting gaat ook een raadsvoorstel Verlenging GRP in voorbereiding. Hierin wordt voorgesteld om de rioolheffing voor 2024 op € 220,00 te stellen. Om te zorgen dat de woonlasten niet meer stijgen dan de indexering wordt daarbij voorgesteld de OZB met 3,0% te laten stijgen in plaats van 3,6%. Dit leidt tot € 44.000 minder OZB opbrengsten. Dit effect is nog niet in deze begroting verwerkt. Besluitvorming hierover zal plaatsvinden bij het vaststellen van de tarieven OZB in december 2023.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen en risicomanagement vormen, naast het structureel begrotingsevenwicht en een beheersbare schuldenpositie, belangrijke financiële pijlers van onze gemeente. Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van de gemeente en dat zij hierop stuurt.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de weerstandscapaciteit. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien, die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd, omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn. Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor de gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente, bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd.

De gemeente Weert wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen dat aanwezig is om deze risico's op te vangen. Conform het BBV komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

- Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's.
- Inventarisatie van de risico's.
- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen.
- Financiële kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Lokale risico's in relatie tot de algemene trends & ontwikkelingen

Bron: Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten Juni 2023, nummer 25

De Nederlandse economie gaat terug naar een lager groeitempo. De hogere energieprijzen en de doorwerking daarvan in vrijwel alle prijzen zetten een rem op de koopkracht en de bestedingen van huishoudens. Daarnaast scherpen centrale banken wereldwijd hun beleid verder aan. Door de hogere rentes koelt de woningmarkt af en staan de investeringen onder druk. Ook de afkoeling van de buitenlandse economie laat de Nederlandse uitvoer afnemen. De economie, die al enkele jaren boven haar capaciteit draait, ontwikkelt zich hierdoor evenwichtiger, met in de raming een groei van 1,3% in 2024 en 1,1% in 2025.

De werkloosheidsvoet loopt in de raming licht op en komt in 2025 op het nog steeds zeer lage niveau van 3,8%. De geraamde loongroei piekt in 2023 op 5,7%, maar blijft ook daarna hoog. Met 5,4% in 2024 en 3,7% in 2025 is de geraamde loongroei fors hoger dan het gemiddelde van 1,9% over het afgelopen decennium. De hogere loonkosten werken door in de prijzen van de Nederlandse uitvoer, die in de raming minder concurrerend wordt en in groei achterblijft bij de wereldhandel.

De inflatie neemt af, van 4,2% in 2023 naar 3,7% in 2024 en 2,5% in 2025. De prijsstijgingen zijn hardnekkiger dan eerder werd verwacht. De komende jaren zal de afkoeling van de economie enigszins bijdragen aan neerwaartse druk op de kerninflatie. Niettemin bestaat het risico dat de kerninflatie hardnekkiger is dan nu wordt geraamd.

Beleid weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid van de gemeente Weert over de weerstandscapaciteit en de risico's is vastgelegd in de nota "Risicomanagement gemeente Weert" en het daarbij behorende addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

In deze paragraaf wordt kort gememoreerd aan een aantal relevante onderdelen van het beleid dat is vastgelegd in de bovengenoemde nota.

Begrippen

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg, dat een positief of negatief effect (zijnde schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker.

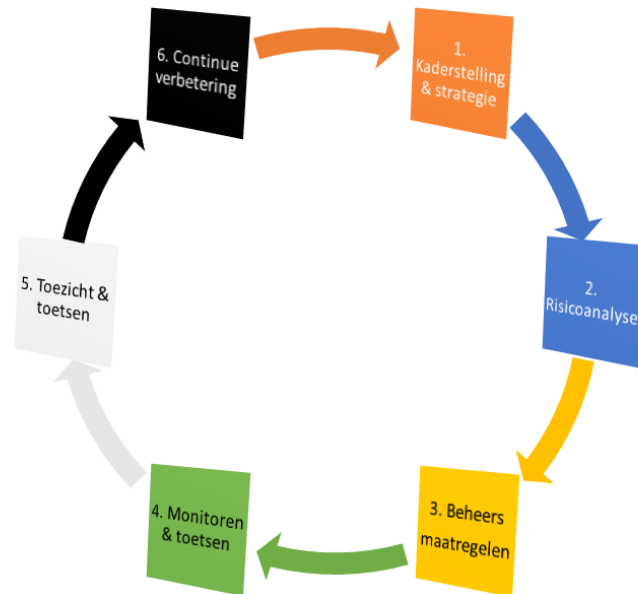
Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen. Op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures, die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen, dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota over risicomanagement worden de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: Kaderstelling en strategie: het vastleggen van de kaders in de nota "Risicomanagement gemeente Weert" en het bijbehorende addendum.

Fase 2: Risicoanalyse: inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en eventueel tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenigvuldigd met (de optelsom van het eventueel tijdgevolg en) het financiële gevolg bepaalt de score.

Fase 3: Beheersmaatregelen: om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's geldt een aantal basisstrategieën: vermijden, verminderen, overdragen of accepteren.

Fase 4: Monitoren en toetsen: in deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: Toezicht en toetsen: risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: Continue verbetering: op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en jaarrekening vast.

- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover.
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement, waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormen.

Risico-identificatie

Het identificeren van risico's is een zorgvuldig proces dat periodiek plaatsvindt door het management en de ambtelijke organisatie. Er vindt periodiek overleg plaats tussen experts uit de verschillende vakgebieden die kennis, data en praktijkervaringen met elkaar delen. Hierop baseren zij hun expertisepoordeel om de risico's al dan niet aan te vullen of bij te stellen.

De periodiciteit van de bijstellingen is afhankelijk van de noodzaak tot bijsturing en ontwikkelingen uit de omgeving en het werkveld van de gemeente. De minimale periodiciteit is echter afgestemd op de wettelijke rapportage-eis ten behoeve van de onderliggende paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de documenten van de planning- & control cyclus van de gemeente.

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft ernaar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie het onderdeel confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Het is verplicht om de risico's te vermelden, die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan.

Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

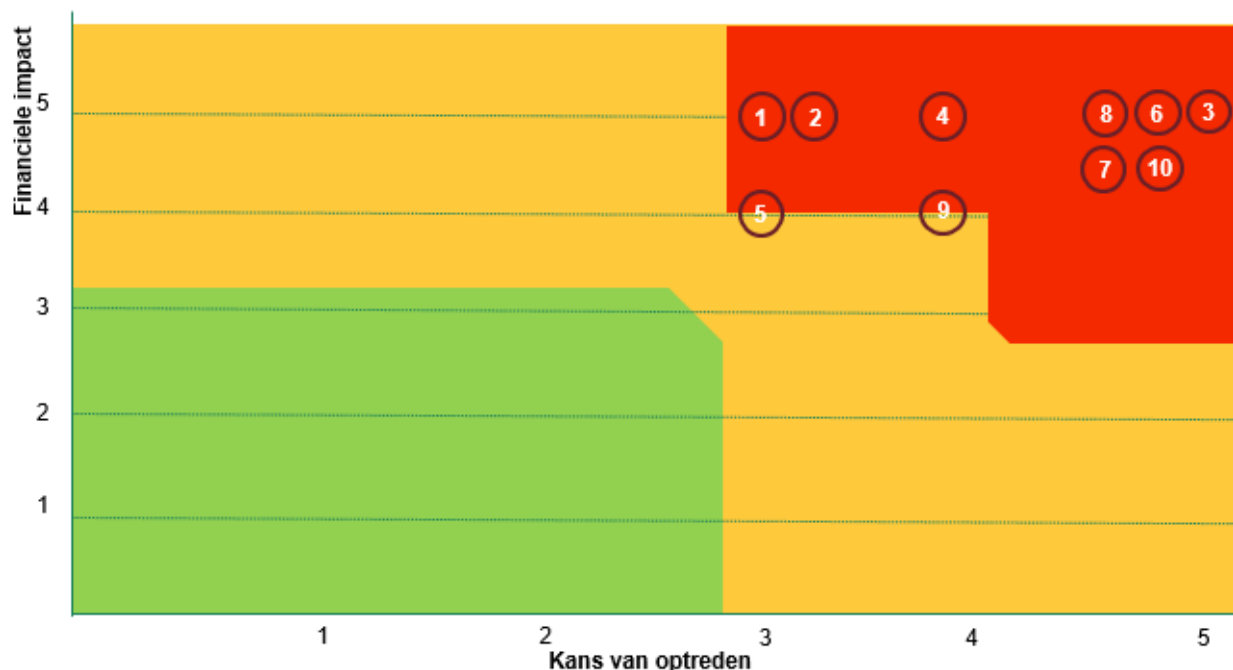
- De grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid). De risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico bestaan.
- (Exploitatie) vastgoed.
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
- Het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand.
- De parkeeropbrengsten.
- De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 203 (begroting 2022: 211; jaarrekening 2022: 212) risico's geïdentificeerd. In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's opgenomen. In de kolom I/S wordt aangegeven of het risico structureel (S) of incidenteel (I) van aard is.

	Ris.nr. Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag	
1	R.R2.8	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van lange doorlooptijd.	Financieel risico	De opleving in de bouw zorgt voor een opstuwend effect in de kosten voor bouwen woonrijp maken van bouwgrond. Tevens zorgt onzekerheid in afzet voor een lange looptijd van grondexploitaties. De markt is echter aangetrokken, alleen door de stikstof blijft het risico bestaan.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 3.200.000
2	R.R2.7	Grondexploitatie woningbouw-projecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties in relatie tot de marktwerking.	Financieel risico	De druk op de woningmarkt zorgt onder meer voor een stijging van de kosten voor bouw- en woonrijp maken en de bouwkosten, mede als gevolg van tekort aan arbeidskrachten. Tevens is de afzetbaarheid van bouwkavels op lange termijn moeilijk voorspelbaar.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 2.500.000
3	R.K5.16	Privacy	Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/persoonsgegevens.	Juridisch/aansprakelijkheids risico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail.	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP) Imagoschade.	S	Autorisaties beperken/ gegevens en toegang beveiligen/ bewustheid organisatie Privacy door PO Privacybeleid opgesteld, hierin zit ook een werkwijze om schade te reduceren na voorval.	€ 1.200.000
4	R.K2.24	Jeugdhulp	Clïëntenaantallen en/of zorgzwaarte stijgen harder dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	Financieel risico	De begroting is gebaseerd op de laatste prognoses. Daadwerkelijke clïëntenaantallen en zorgzwaarte kunnen hiervan afwijken.	Hogere uitgaven Jeugdhulp.	S	* Clïëntenaantallen, gemiddelde kosten en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie, met als doel de groei van de afgelopen jaren te dempen. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden voor kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 1.000.000
5	R.K5.13	ICT	Uitval van systemen en/of netwerk.	IT risico	Systemen of het netwerk zijn niet toegankelijk voor de medewerkers door bijvoorbeeld cyberaanvallen, uitval netwerk etc. We hebben geen cyberverzekering meer vanaf 1-1-2023!	* Medewerkers kunnen hun werk niet verrichten. Efficiencyloss. * Dienstverlening aan burgers kan niet of niet tijdig plaatsvinden. * PRIVACY: Kans op een datalek: als (persoons)gegevens definitief verloren gaan.	I	ICT is uitbesteed via ICT NML. Er is een regionaal Ciso overleg; Er komt een Security Information & Event Management / Security Operations Center (SIEM/SOC) in 2023 bij ICT NML Escalaties landen bij ons ter verbetering dienstverlening.	€ 900.000

6	R.K3.39	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	Onzekerheid ontwikkeling beschikbare middelen.	Financieel risico	Invoering objectief verdeelmodel en/of veranderen van de totale beschikbare middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.	Het regionaal positief saldo wordt lager waardoor er minder wordt verdeeld naar de gemeente Weert.	S	Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd.	€ 500.000
7	R.K3.34	Wmo	Uitgaven clientenaantallen en zorgzwaarte stijgen harder dan waarin de begroting rekening mee is gehouden.	Financieel risico	In de begroting is rekening gehouden met een stabilisatie van het cliëntenaantal/zorgzwaarte. Na een kleine groei bij begeleiding en hulp bij het huishouden (HbH). Deze aannames kennen een ruime mate van onzekerheid. Een van de onzekerheden is een mogelijke vraag naar een meer intensieve begeleiding. (Tussen Wmo begeleiding en Bescherm wonen in). Met hogere kosten per client.	Hogere uitgaven Wmo.	S	* Cliëntenaantallen en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie, met als doel de groei te dempen. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 475.000
8	R.K3.40	Wmo begeleiding	Wijziging bekostigingssystematiek.	Financieel risico	Wijziging van profielen naar inspanningsgerichte bekostiging (indicatie en facturatie in uren/dagdelen) kan ervoor zorgen dat de kosten per client veranderen.	Hogere uitgaven Wmo.	S	Ontwikkeling gemiddelde kosten wordt gevolgd en hierop wordt bijgestuurd. Indicaties worden over 2 jaar verspreid.	€ 350.000
9	R.K1.18	Renterisico	Renteschommelingen.	Financieel risico	Schommelingen op de kapitaalmarkt.	Afwijking van budget (kan positief of negatief zijn). Of moeten bijramen in de begroting.	S	Sturen via de liquiditeitsplanning voor zover mogelijk. Leningen met gespreide looptijden. Voldoen aan renterisiconorm.	€ 300.000
10	R.K3.9	BUIG	Te weinig BUIG middelen om de totale uitkeringen en loonkostensubsidie te betalen.	Financieel risico	Wij hebben geen invloed op de toekenning van het budget en geen invloed op de toestroom in de uitkering en loonkostensubsidie.	Hogere uitkeringslasten.	S	* Poortproces en samenwerking UWV; * Werk.Kom bemiddeling; * Handhaving; * Declaratie overschrijding budget bij het Rijk.	€ 300.000
		Totaal							€ 10.725.000

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek.

Kans van optreden		Financiële impact	
Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0- € 10.000
2	1 keer per 5-10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2-5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1-2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keer per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 3.285.000 (begroting 2023: € 3.658.600; jaarrekening 2022: € 3.793.600). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (dit is het totale bedrag aan financiële risico's) bedraagt daarmee € 14.010.000 (begroting 2023: € 14.158.600; jaarrekening 2022: € 14.668.600).

In vergelijking met de risico-inventarisatie die is weergegeven in de jaarrekening 2022 (dit betreft de laatste meting voorafgaande aan de meting in de begroting 2024) is er per saldo in totaal sprake van een afname van het aantal risico's van 9 en een afname in het bedrag van € 658.600. Van dit totaalbedrag komt een afname van € 150.000 voort uit verschuivingen in de 10 grootste gesignaleerde risico's (top 10) en een afname van € 508.600 uit verschuivingen in de overige risico's.

In de 10 grootste risico's (top10) hebben ten opzichte van de jaarrekening 2022 de volgende mutaties plaatsgevonden:

- 2 nieuwe risico's (RK3.39 'Beschermd wonen' en RK3.40 'WMO Begeleiding-bekostigingssystematiek') zijn onder de nummers 6 en 8 aan de top10 toegevoegd (+ € 850.000);

- 1 bestaand risico (RK3.9 'BUIG') is onder nummer 10 uit de overige risico's naar de top10 verschoven (+ € 300.000);
- 3 risico's (RK2.8 '3D Breed', RK3.27 'WMO Begeleiding-besluiten' en RK3.33 'WMO Abonnementstarief': zie jaarrekening 2022, pp. 92) zijn vervallen (- € 1.650.000);
- 2 risico's (RK2.24 'Jeugdhulp' en RK3.34 'WMO Cliëntenaantallen/zorgzwaarte') zijn in bedrag (+ € 350.000) naar boven bijgesteld.

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en de voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. De reservepositie blijft onder druk staan onder andere door een toename van de risico's van diverse opneemregelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd. De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar.

Aan de bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daaraan door de raad een bestemmingswijziging kan worden gegeven.

In het onderstaande overzicht wordt de stand van zaken gegeven.

Nr.	Reserve	Stand 1-1-2024
1	Algemene reserve (inclusief jaarrekeningresultaat 2022)	22.490
2	Algemene reserve weerstandsvermogen	12.651
3	Reserve risicobuffer Grondbedrijf	5.700
	Totaal weerstandsvermogen	40.841

Toelichting

1. Algemene reserve: deze reserve is in principe vrij besteedbaar en wordt gebruikt voor het opvangen van rekeningtekorten.
2. Algemene reserve weerstandscapaciteit: deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiend uit opkomende verplichtingen en calamiteiten.
3. Reserve risicobuffer grondbedrijf: het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Cyclisch wordt de norm van de risicobuffer bepaald met behulp van de RISMAN-methode. In deze risico-inventarisatie worden zowel algemene als grondexploitatie specifieke risico's meegenomen in de bepaling van de norm.

De inventarisatie van risico's en benodigde weerstandscapaciteit wordt in de planning en control cyclus twee keer per jaar geactualiseerd namelijk bij de jaarrekening en bij de begroting van het volgende jaar. Temeer omdat als gevolg van de vele onzekerheden (voortgang herstel economie, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds) de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Bij de begroting wordt jaarlijks beoordeeld of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer grondexploitatie voldoende is om de risico's op te vangen. Als dit niet het geval is, wordt de algemene reserve weerstandsvermogen aangevuld ten laste van de algemene reserve. Als bij deze beoordeling geconstateerd wordt dat de algemene reserve weerstandsvermogen te hoog is (hoger dan nodig is om aan de maximale score van 1,4 van voldoende te voldoen), dan vloeit deze terug naar de algemene reserve. Hierdoor is duidelijk zichtbaar hoe hoog de vrij besteedbare algemene reserve nog is.

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor onvoorziene lasten moeten opnemen. In de begroting 2024 is een raming opgenomen voor deze lasten van € 33.500.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente te weten: Onroerend Zaak Belasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolrechten, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend zijn. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking, met een opslag van 20%.

Omdat de afvalstoffenheffing en rioolheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken.

De tarieven in onderstaande tabel zijn de tarieven die in 2022 door de gemeente Weert zijn gehanteerd. Het landelijk gemiddelde is gebaseerd op gegevens van COELO uit 2022.

	Geraamde OZB-opbrengst 2024 (x € 1.000)	Rekentarief Weert	Landelijk gem. + 20%	Onbenutte belasting capaciteit
Woningen eigenaren	7.796	0,0917%	0,1174%	2.181
Niet-woningen eigenaren	3.669	0,2597%	0,3394%	1.125
Niet-woningen gebruikers	1.705	0,1447%	0,2488%	1.226
				4.533

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen (exclusief de onbenutte belastingcapaciteit).

Reserves weerstandsvermogen: *	Stand 1-1-2024	Stand 1-1-2025	Stand 1-1-2026	Stand 1-1-2027
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	22.490	13.621	13.269	13.131
Algemene reserve weerstandscapaciteit	12.651	12.651	12.651	12.651
Reserve risicobuffer grondexploitaties	5.700	5.700	5.700	5.700
	40.841	31.971	31.620	31.481
Onvoorzien	34	34	35	35
Weerstandscapaciteit	40.874	32.005	31.654	31.516

Reserves weerstandsvermogen: *	Stand 1-1-2024	Stand 1-1-2025	Stand 1-1-2026	Stand 1-1-2027
Benodigd cf. paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 2024	14.010	14.010	14.010	14.010
Relatieve weerstandsvermogen:	2,92	2,28	2,26	2,25
* Beginsaldi en mutaties o.b.v. begroting 2024				

In de begroting van 2023 (2,68) en de jaarrekening van 2022 (3,21) is het weerstandsvermogen op vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met deze kengetallen is hierdoor mogelijk.

De beoordeling of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer grondexploitatie (dus de vrij besteedbare algemene reserve buiten beschouwing latend) voldoende zijn om de risico's op te vangen geeft voor 2024 een ratio van 1,31.

Deze ratio valt nog binnen de vastgestelde maximale score van 1,4 van voldoende waardoor er geen correctie ten gunste van de vrij besteedbare algemene reserve voorgesteld wordt.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het BBV dienen kengetallen te worden opgenomen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financiële beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

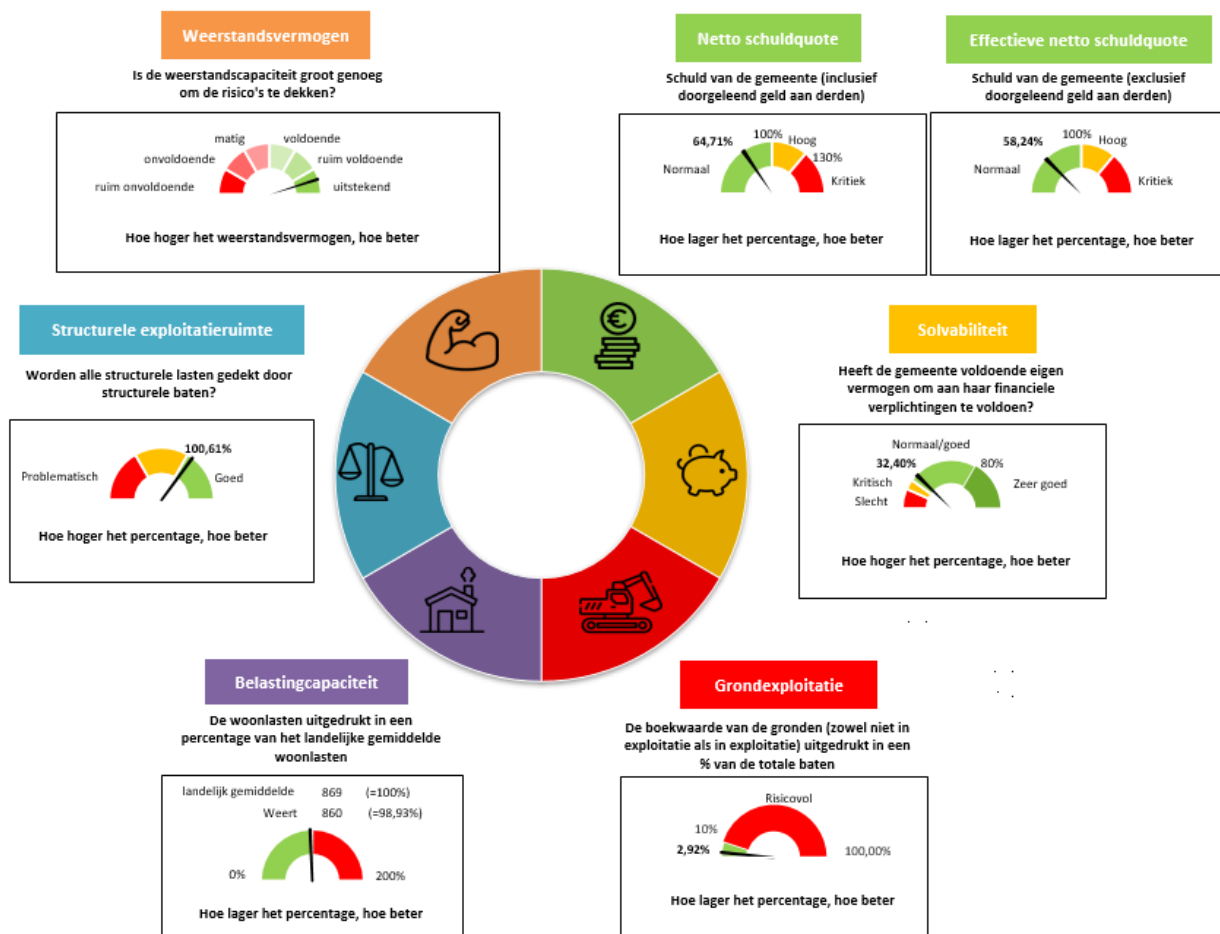
- De reservepositie.
- De schuldbestand.
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit.
- Het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en controlcyclus, de pijlers voor de sturing op onze financiële positie. Deze kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Onderstaande grafiek geeft snel inzicht in de kengetallen. In de daaronder staande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2022, begroting 2023 en begroting 2024-2027 weergegeven.

Kengetallen

Onderstaand grafisch overzicht geeft in één oogopslag weer wat de betekenis is van een kengetal.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	40,15%	64,87%	64,71%	71,21%	74,24%	79,28%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,51%	57,09%	58,24%	65,29%	68,74%	74,19%
solvabiliteitsratio	38,03%	34,28%	32,40%	30,38%	30,23%	29,95%
structurele exploitatieruimte	3,48%	0,20%	0,61%	3,66%	0,23%	0,10%
grondexploitatie	1,10%	6,81%	2,92%	1,76%	1,15%	1,45%
belastingcapaciteit	89,60%	97,77%	98,93%	98,98%	99,00%	99,01%
weerstandsvormogen	3,21	2,68	2,92	2,28	2,26	2,25

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van verschillende factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). De schuldquote van een gemeente bevindt zich normaal tussen de 0% en 100%. Hoe lager het percentage hoe beter.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als normaal wordt een ratio tussen de 30% en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20-30%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan: de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

Weerstandsvermogen

Dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Schuldquote

De netto schuldquote van de gemeente bedraagt in 2024 (64,71%) en is daarmee nagenoeg gelijk aan de quote bij de begroting 2023 (64,87%). In de begroting 2023 werd hierbij nog uitgegaan van het aantrekken van een geldlening in 2023. Inmiddels is duidelijk dat er in 2023 geen lening nodig is. De relatief hoge netto schuldquote wordt veroorzaakt doordat vanaf 2024 rekening wordt gehouden met nieuwe leningen (tot een hoger bedrag dan in 2023) voor investeringen. Tot 2024 hoefde er geen financiering te worden afgesloten door het lage investeringstempo en de verkoopopbrengst van bedrijventerreinen, erfpachtgronden en bouwgrond voor woningbouw. Op jaarrekeningbasis was de schuldquote in 2022 lager omdat er in dat jaar geen nieuwe leningen zijn aangetrokken en enkel aflossingen zijn gedaan.

Gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden bedraagt de quote in 2024 afgerond 58%. Hiermee bevindt de gemeente Weert zich op het gemiddelde van de gemeenteklasse (45.000-60.000 inwoners). De doorgeleende gelden betreffen met name leningen aan een woningcorporatie. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat garant voor deze leningen. Het kredietrisico wordt daarmee beperkt. De schuldquote van de gemeente is als normaal te bestempelen. De ontwikkeling van de schuldquote is afhankelijk van toekomstige keuzes op het gebied van investeringen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio bedraagt in 2024 32% en is daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde van 30% in de gemeenteklasse (45.000-60.000 inwoners). De solvabiliteitsratio zit boven de kritische bandbreedte van 20-30% en is als normaal te beschouwen. Het feitelijke verloop van de ratio wordt beïnvloed door het werkelijke investeringstempo en de behoefte om hiervoor geld aan te trekken en de ontwikkeling van het eigen vermogen of wel de reserves. Een hoge schuldquote en een lage solvabiliteitsratio gaan vaak hand in hand. Tegenover de schulden van de gemeente staat een behoorlijk eigen vermogen. Vandaar dat het solvabiliteitsratio niet tot verontrusting leidt. Het meerjarenbeeld laat een licht dalende solvabiliteitsratio zien.

Structurele exploitatieruimte

Op basis van het kengetal (0,61%) blijkt dat er in 2024 ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de begroting op te vangen. Volgens de huidige berekeningen neemt deze structurele ruimte in 2025 toe tot 3,66%, waarna het kengetal vanaf 2026 daalt naar 0,23% en in 2027 naar 0,10%. Deze daling houdt verband met de verwachting dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds aanzienlijk zal dalen. (In de grafiek wordt dit op een andere manier weergegeven: hier wordt aangegeven of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Dit is voor 2024 voor 100,61% het geval).

Grondexploitatie

De waarde van de grondexploitaties in relatie tot de totale baten van de gemeente is in 2022 laag (jaarrekening 1,10%). Vanaf 2023 stijgt de ratio tot 6,81% en neemt vervolgens vanaf 2024 weer af. Deze stijging houdt met name verband met de toename van de boekwaarden van Laarveld en Kampershoek. Voorafgaand aan de verkoopopbrengsten moeten de uitgaven voor verwerving en infrastructurele werken worden gedaan. Door de verkopen in de loop van de tijd daalt de grondexploitatiequote in de jaren daarna. De quote blijft daarmee gedurende de begrotingsperiode binnen de veilige zone van 0-10%, die als niet risicovol wordt aangemerkt.

Belastingcapaciteit

Qua belastingcapaciteit is er in 2024 (98,93%) ten opzichte van 2023 (97,77%) iets minder ruimte ontstaan om structurele tegenvallers op te vangen. De woonlasten van de gemeente voor 2024 zijn lager dan het landelijk gemiddelde. In 2023 was de stijging van het landelijk gemiddelde tarief lager dan de stijging van de tarieven in de gemeente Weert.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is gestegen, van 2,68 in begroting 2023 naar 2,92 in 2024. Dit wordt veroorzaakt doordat de beschikbare reserves in die periode zijn toegenomen met ongeveer € 3 miljoen en de risico's qua omvang nagenoeg gelijk zijn gebleven. De ratio is in 2022 fors hoger omdat de beschikbare reserves door het jaarrekeningsaldo toenamen.

Conclusie

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020). Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de 12 provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2020 geldt. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in de begroting en het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

Conclusie:

- Het weerstandsvermogen van de gemeente is met een ratio van 2,92 volgens de 'GTK 2020 norm' uitstekend. Ten opzichte van de begroting 2023 stijgt de ratio, maar daalt ten opzichte van de jaarrekening 2022. In de jaren 2025 t/m 2027 blijft de ratio met 2,2 ruim binnen de klasse uitstekend.
- Solvabiliteit: De solvabiliteitsratio ligt tussen de 20%-50% grens en valt volgens de GTK 2020 norm in de categorie "neutraal".
- Netto-schuldquote: dit kengetal valt volgens de GTK 2020 in de categorie "minst risicovol".
- Ratio grondexploitatie: De ratio Grondexploitatie $< 20\%$ is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.
- Uitgaande van de signaleringswaarden zoals deze door de toezichthouder worden gehanteerd vallen in 2024 alle ratio's in de GTK 2020 categorie "neutraal" en "minst risicovol".
- De weerstandratio is uitstekend. De financiële positie van de gemeente Weert is daarmee goed.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudskosten komen op de diverse programma's voor. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

Het beleid voor het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Voor nadere toelichting inzake onderhoud gemeentelijke gebouwen inclusief sportaccommodaties wordt verwezen naar de paragraaf vastgoed.

Wat mag het kosten?

Onderdeel	Beleids- en beheersplan	Looptijd	Financieel vertaald in begroting	Bedrag begroting 2023
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	2017 - 2023	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	3.620
Riolering	Onderhoud		Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	2.486
Water	Waterketenplan Limburgse Peelen	2017 - 2021	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	Onderhoud GRP
	Beheerplan Waterlichamen Weert	2017 - 2021	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	Onderhoud GRP
Wegen	Beheerplan wegen	2019 - 2028	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	2.871
Kunstwerken/bruggen	Meerjaren onderhoudsplan	2029 (planning)	Ja, o.b.v. vigerend plan. Geactualiseerd in 2020	123
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting	2029 (planning)	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	493
Groen	Bomenbeleid	2018 - 2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	797
Bermen	Beleidsnotitie Ecologisch Bermbeheer	2019	Ja, o.b.v. vigerend plan met geactualiseerde cijfers	275
Speelvoorzieningen	Speelruimteplan	2018 - 2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	305

Wegen

Wegen omvat de gemeentelijke verhardingen die worden aangetroffen binnen het wegprofiel: rijbaan, trottoir, voetpad. Daarnaast vallen de halfverharde en onverharde wegen ook onder dit areaal. Hoe de verhardingen worden onderhouden is opgenomen in het beheer- en onderhoudsplan 2020-2029.

Het groot- en vervangingsonderhoud wordt uitgevoerd wanneer dit technisch noodzakelijk is op basis van de in het beheerplan vastgestelde normen. De planning wordt begin 2024 opgesteld op basis van de eind 2023 uitgevoerde weginspecties. Tijdens de onderhoudswerkzaamheden worden waar mogelijk (kleine) verkeerskundige verbeteringen uitgevoerd.

De planning van de onderhoudsvervangingswerkzaamheden wordt afgestemd met de werkzaamheden vanuit projecten en het uitvoeringsprogramma knelpunten Ringbanenvisie 2017.

Civiltechnische kunstwerken

Civiele kunstwerken zijn onder andere verkeers-, fiets- en voetgangersbruggen. De uitgangspunten voor het beheer zijn vastgelegd in het beheer- en onderhoudsplan 2020-2030 en de gegevens in het beheerssysteem. Het beheerplan geeft op korte en middellange termijn aan welke onderhouds- en vervangingsmaatregelen genomen moeten worden om het areaal in stand te houden. Vanaf 2021 tot en met 2023 is achterstallig onderhoud uitgevoerd voor de grote kunstwerken. In 2024 werken wij aan achterstallig onderhoud aan de kleine kunstwerken.

Openbare verlichting

Doordat vanaf maart 2023 er geen PL-lampen meer verkocht mogen worden vanwege Europese regelgeving, zal er vanaf 2024 worden gestart met het uitfasen van deze lampen. Op basis van de resterende levensduur van het armatuur wordt er gekeken naar een gepaste oplossing om kapitaalvernietiging zo veel mogelijk tegen te gaan. Ook wordt er vanaf 2024 gewerkt met vervangingsinvesteringen. Hierdoor is er budget vrij om alle masten en armaturen die de levensduur van respectievelijk 50 en 25 jaar behaald hebben, te vervangen.

Verkeersregelinstallaties

In 2024 zal de VRI aan de Maaseikerweg worden vervangen. Dit is een onderdeel van de Ringbanenvisie die in 2017 is opgesteld. Er zal gekeken worden of een VRI nog nodig wordt geacht of dat een rotonde ook de verkeersstromen kan afhandelen. De VRI op de Luciastraat is ook onder de aandacht gebracht. Deze is verzadigd en is met de huidige VRI en asfalt oppervlakte niet verder te optimaliseren.

Parkeren

2024 staat in het teken van het opstellen van nieuw parkeerbeleid. In het beleid wordt ook de keuze gemaakt of de laatste stap in de digitalisering van de parkeerketen wordt afgerond. Op dit moment zijn alleen de parkeertickets op straat nog niet gekoppeld aan kentekens. Dit is pas mogelijk als de parkeerautomaten worden vernieuwd. Door een volledig gedigitaliseerde parkeerketen is efficiëntere handhaving (alleen nog scannen van kentekens) mogelijk. Of er wordt geïnvesteerd in nieuwe parkeerautomaten op straat hangt af van het nieuwe parkeerbeleid. In 2024 worden, conform het meerjarenonderhoudsplan, verschillende betaalautomaten in parkeergarages (onder andere in de Walburgpassage) vervangen. Het beheer- en onderhoudsplan voor het on-off-street parkeren is opgenomen in het MJOP van vastgoed.

Straatbomen

In 2024 zal er een plan worden opgesteld voor het vervangen en onderhouden van de bomen. Het reguliere snoeiwerk bestaat uit planmatig boombeheer waarbij in een cyclus van 3 jaar bomen geïnspecteerd en gesnoeid worden. Ook zal er steeds meer aandacht zijn welke soorten bomen in een veranderend klimaat in Weert kunnen groeien. Ook ziekten en plagen uit omliggende landen kunnen meer voorkomen in Nederland door het veranderend klimaat.

Groenvoorzieningen

Binnen de begroting zijn geen structurele vervangingen van plantsoenen opgenomen. Het gevolg is dat beplantingen verouderen en meer onderhoudsmaatregelen vragen om aan de vereiste beeldkwaliteit te voldoen. In 2024 zal, indien er financiële middelen beschikbaar zijn voor het omvormen of renoveren van het groen, gestart worden met het opstellen van een uitvoeringsplan en zullen de eerste omvormingen/renovaties in het najaar van 2024 kunnen plaatsvinden.

Onkruidbestrijding verhardingen

Door aangepaste wetgeving mogen er geen chemische middelen meer toegepast worden in het openbaar gebied. De kosten zijn hierdoor hoger dan bij toepassing van chemische middelen. De middelen voor chemie vrij onderhoud zijn opgenomen in de begroting. Aannemers voeren het werk voor de gemeente uit.

Bermbeheer

De bermen, waterpartijen en -gangen in Weert zijn afgelopen jaren ontwikkeld tot biotopen voor tal van plant- en diersoorten. In 2021 is een aanbesteding gehouden met als inzet de bermen nog soortenrijker te maken en meer biodiversiteit te ontwikkelen. De maaiwerkzaamheden zijn in 2022 gestart en er is in pilots gewerkt aan de uitvoering om de aanpak in praktijk bij te stellen. Hieruit zijn richtlijnen en indicatoren (waardemeters) opgesteld aan de hand waarvan de ontwikkelingen op vlak van ecologie worden gevolgd en bijgesteld.

Speelruimte

In 2023 is er onderzoek gedaan naar de inrichting van de speelvoorzieningen. Voldeed de inrichting aan de huidige normen, was er voldoende speelgelegenheid voor de aanwezige doelgroepen van het speelruimteplan. Ook is onderzocht of de speelvoorzieningen klimaatbestendig waren en of er maatregelen genomen moesten worden om speelvoorzieningen geschikt te maken voor de doelgroep mindervaliden. Vanuit deze inspectie zijn een aantal scenario's uitgewerkt welke worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Na het vaststellen van een scenario zal er een uitvoeringsplan volgen. Hiermee zal dan in 2024 gestart gaan worden. Op basis hiervan lopen de volgende trajecten:

- Primaire speelvoorzieningen worden in stand gehouden. Gemeente, bewoners en wijkraden beoordelen of de speelvoorzieningen nog passen bij de leeftijdsdoelgroepen. Secundaire voorzieningen en speeltoestellen worden in principe verwijderd. Als uit het gesprek met de omgeving aantoonbaar is gemaakt dat er voldoende kinderen van de betreffende doelgroep aanwezig zijn, dan kunnen er alsnog aanpassingen plaats vinden. Participatie door middel van een financiële bijdrage of het uitvoeren van werkzaamheden zijn daar dan onderdeel van.
- In de nieuwe wijken zijn ook plekken opgenomen om speelgelegenheid te ontwikkelen. Hierdoor is het aantal speelplekken dat onderhouden moet worden gegroeid.

In 2024 zal op basis van het gekozen scenario en het uitvoeringsplan gestart worden met het afbouwen van het aantal speelvoorzieningen en er worden een aantal speelvoorzieningen heringericht. Ook komen er gesprekken over de inrichting van de speelvoorzieningen die ontruimd zijn.

Rollend materieel

Een groot deel van het bewegende materieel valt onder de verantwoordelijkheid van de Concessie Reinigingsdienst Weert. Het is de taak van de concessiehouder om het bewegende materieel regelmatig te onderhouden. Wat betreft het beperkt aantal voertuigen waarvoor de gemeente zelf verantwoordelijk is, zijn er investeringen voor vervanging opgenomen. In 2020 is er een aanvang gemaakt met het verduurzamen van het bewegende materieel door over te schakelen op elektrificatie. Zodra vervanging van voertuigen aan de orde is, zal elektrificatie worden voortgezet.

Gemeentelijk rioleringsplan

In de Wet Milieubeheer en de Waterwet zijn de zorgplichten opgenomen met betrekking tot grondwater, inzameling en transport van stedelijk hemelwater en afvalwater. Met het GRP voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet. De rioleringsinvesteringen worden geactiveerd en de lasten worden doorberekend in de rioolheffing. Eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering.

Op basis van het GRP wordt voor 2024 rekening gehouden met de volgende investeringen:

- Gebiedsgerichte aanpak riolering Noorderlaan e.o. € 5.575.000.
- Relinen (een rioolrenovatietechniek zonder openbreken) € 621.000.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt het financieringsbeleid voor 2024 en verder toegelicht. De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en in de financiële verordening en het Treasurystatuut gemeente Weert 2021. In de vastgelegde kaders staan transparantie en risicobeheersing centraal.

Belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering:

- Zowel de kortlopende (ECB 3,75%) als de langlopende rente (20 jaar, 3,25%) zijn sedert jaren niet zo hoog geweest (stand begin augustus 2023).
- Voor de uitvoering van de investeringen zal naar verwachting in 2024 30 miljoen en in 2025 20 miljoen aangetrokken worden.
- De kasgeldlimiet en de renterisiconorm blijven binnen de wettelijke normen hiervoor.
- Het renteresultaat blijft binnen de bandbreedte die het BBV hiervoor stelt.

Risicobeheer

Een van de belangrijkste aspecten van treasury is het beheersen van risico's. Risicomanagement in relatie tot treasurybeheer heeft betrekking op het beheersen van financiële risico's (renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's). Hieronder worden de belangrijkste aandachtspunten per deelgebied toegelicht.

Algemeen risicobeheer

De instellingen waar de gemeente geld opneemt of uitzet voldoen aan de ratingvereisten van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Renterisicobeheer

Dit vindt plaats door:

- De gemiddelde netto vlottende schuld per kalenderkwartaal te toetsen aan de kasgeldlimiet.
- De hoogte van de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen te toetsen aan de renterisiconorm.
- De liquiditeitsplanning als basis te gebruiken voor het indekken van renterisico's.

Op de hierboven genoemde begrippen wordt in de paragraaf renterisico's nader ingegaan.

Kredietrisicobeheer

Er is inzicht in de leningen en garanties die verstrekt zijn en daarmee inzicht in de omvang van de risicopositie.

Liquiditeitsrisicobeheer

Kan de gemeente tijdig voldoen aan haar verplichtingen? Via de liquiditeitsprognose wordt dit bewaakt.

Koersrisicobeheer

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn de koersrisico's nihil. Waar in het verleden structurele overtollige geldmiddelen konden worden belegd in bijvoorbeeld aandelen (met het bijbehorende koersrisico) is dat nu niet meer mogelijk. Geld kan alleen uitgezet worden bij de Rijkschatkist of bij andere decentrale overheden.

Renterisico's

Kasgeldlimiet

Om het renterisico op schulden met een looptijd van minder dan één jaar te beheersen is de kasgeldlimiet in het leven geroepen. De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente maximaal mag financieren met kortlopende schulden. Als de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen achtereenvolgend wordt overschreden, dient de gemeente de provincie hiervan op de hoogte te stellen en een plan voor te leggen om binnen de kasgeldlimiet te blijven. In de praktijk betekent dit vaak dat kortlopende financiering omgezet wordt naar langlopende financiering. Het beleid is erop gericht om binnen de norm van de kasgeldlimiet te blijven.

In de tabel hieronder wordt weergegeven hoeveel de kasgeldlimiet voor de gemeente bedraagt. De tabel werkt met gemiddelden per kwartaal.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2024	2025	2026	2027
Omvang begrotingstotaal (lasten) 2024	168.555	179.479	178.736	187.746
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	14.327	15.256	15.193	15.958

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico op langlopende leningen (looptijd langer dan 1 jaar) te beperken. Door toepassing van de norm wordt spreiding verkregen in de looptijden van de leningenportefeuille. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en renteherziening van leningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het beleid is erop gericht om binnen de norm te blijven.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel de jaarlijkse aflossingen op de vaste schuld nog mogen toenemen:

Renterisiconorm (bedragen x 1.000)	2024	2025	2026	2027
Omvang begrotingstotaal (lasten) 2024	168.555	179.479	178.736	187.746
- in procenten van de grondslag	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
- in bedrag	33.711	35.896	35.747	37.549
Renteherziening op vaste schuld o/g		0	0	0
Aflossingen	7.257	8.780	9.803	9.828
Ruimte (+), overschrijding (-) van renterisiconorm	26.454	27.116	25.944	27.722

Financierings- en beleggingspositie

Hieronder is het overzicht van de langlopende leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2024	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2024	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026	Restantbedrag 31-12-2027
Overige langlopende leningen O/G	80.476	1,99%	104.224	116.472	107.719	98.967
Leningen voor woningbouwverenigingen	11.342	2,38%	10.337	9.309	8.258	7.183
Totaal	91.817		114.561	125.781	115.978	106.150

De leningen voor woningbouwverenigingen zijn door de gemeente doorgezet naar de Stichting Wonen Limburg. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor deze leningen. De gemeente dient als achtervang van het WSW. Het risico voor de achtervang is overigens beperkt, tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

In het overzicht hieronder zijn alle uitgezette leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2024	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2024	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026	Restantbedrag 31-12-2027
Leningen aan deelnemingen	374	2,15%	374	374	374	374
Overige leningen U/G	1.994	1,99%	2.085	2.175	2.266	2.357
Leningen aan woningbouwverenigingen	11.342	2,38%	10.337	9.309	8.258	7.183
Totaal	13.710		12.796	11.859	10.899	9.914

De lening aan deelnemingen betreft de hybride converteerbare lening die in 2020 aan Enexis is verstrekt. De overige leningen u/g bestaan uit startersleningen en duurzaamheidsleningen. De starterslening is bedoeld om het verschil tussen de prijs van een huis en de maximale hypotheek die een bank wil verstrekken, te overbruggen voor starters op de woningmarkt. Startersleningen worden verstrekt onder Nationale Hypotheekgarantie. Het risico van deze leningen is daarmee beperkt. De duurzaamheidslening is een lening voor bekostiging van energiebesparende maatregelen door particulieren. De duurzaamheidslening is verstrekt als een consumptief krediet en de aanvragers moeten voldoen aan de Gedragscode Consumptief Krediet. De gemeente Weert verstrekt overigens geen duurzaamheidsleningen meer, de verstrekking is overgegaan naar de provincie.

Rentevisie

Algemeen

De rentevisie is één van de instrumenten bij beslissingen over het aantrekken van langlopende leningen. Bij een normale rentestructuur (rentepercentage langlopende leningen is hoger dan dat van kortlopende leningen) is het beleid dat zoveel mogelijk (tot de kasgeldlimiet) met kort geld gefinancierd wordt. Afhankelijk van de liquiditeitsprognose, de rentevisie en de renterisiconorm in meerjarig perspectief bepalen we wanneer er langlopende leningen worden aangetrokken. De ontwikkelingen op de financiële markten worden hiervoor nauwlettend gevolgd.

Ontwikkelingen

Inflatie

De inflatie is omhooggeschoten door sterk gestegen energieprijzen en verstoringen in de levering van producten. De oorzaken hiervan zijn:

- Verstoringen in de levering van producten na de coronacrisis.
- Achterblijvend aanbod van energie én andere producten, door de oorlog in Oekraïne.
- De verkrapping van de arbeidsmarkt.

Maatregelen Europese Centrale bank (ECB)

Het belangrijkste doel van de ECB is de prijzen stabiel houden en daardoor zorgen voor economische groei en werkgelegenheid.

Om de inflatie tegen te gaan verhoogt de ECB nog steeds de beleidsrente (en daarmee de rente voor de commerciële banken). De renteverhoging heeft geleid tot hogere rentes op kortlopende leningen, maar ook op leningen met een lange rentevaste periode.

De Fed (het stelsel van Amerikaanse centrale banken) heeft, na een korte pauze in juni 2023, aangekondigd in juli 2023 de rente te gaan verhogen in strijd tegen de nog steeds hoge inflatie.

Rente-ontwikkelingen

Over het algemeen is de rente voor langer lopende leningen hoger dan die voor kortlopende leningen. Maar momenteel is dat omgekeerd. In die situatie spreekt men van een omgekeerde rentecurve. Een omgekeerde rentecurve geeft doorgaans aan dat de markt een vertraging van de economische groei verwacht. Door de omgekeerde rentecurve zal een structurele financieringsbehoefte eerder worden ingevuld door het aantrekken van langlopende leningen. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente in augustus 2023 weer verhoogd met 0,25%. Het belangrijkste rentetarief in de eurozone staat op 3,75% procent (augustus 2023), het hoogste niveau in 22 jaar. De rente voor kortlopende leningen op de geldmarkt stijgt hierdoor. De rente voor langlopende geldleningen op de kapitaalmarkt is ook gestegen. Bij een hoge inflatie is geld uitlenen minder aantrekkelijk. Door beperkt aanbod op de kapitaalmarkt stijgt dan de kapitaalmarktrente. In 2023 is de gemeente Weert voldoende liquide en profiteert ze nog van de rente die ontvangen wordt voor de middelen die uitgezet worden bij de schatkist of aan andere overheden worden uitgeleend. Het overschot aan liquide middelen wordt veroorzaakt door het lagere investeringstempo. De benodigde omvang van de bancaire financiering wordt, naarmate verder in de toekomst wordt gekeken, steeds minder betrouwbaar om in te schatten. Nu verwachte ontwikkelingen in het investeringsprogramma worden later bijgesteld waardoor het beeld permanent wijzigt. Op basis van de huidige planning zal naar verwachting in de jaren 2024 en 2025, 30 en 20 miljoen euro aan langlopende financiering worden aangetrokken, tegen een rente van 3,25%. Rentevooruitzichten blijven echter onzeker, omdat niet duidelijk is hoe de inflatie zich gaat ontwikkelen en hoe de centrale banken hierop reageren. Bij risicomanagement is daarom een renterisico opgenomen (verwezen wordt naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De gemeente past het principe van totaalfinanciering toe. Dat houdt in dat er geen verband is tussen de financieringsmiddelen en de activa die daarmee zijn verkregen. Alle rentebaten en -lasten met betrekking tot de financiering worden vastgelegd binnen het taakveld treasury, waarna het saldo wordt toegerekend aan de aanwezige vaste activa via de omslagrente (0,8%).

Vervolgens worden de kapitaallasten (rente plus afschrijving), zoals die zijn berekend in de staat van activa, toegedeeld aan de taakvelden. Door de rentekosten aan de desbetreffende programma's en taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente)omslag, is de wijze van verantwoorden van de rente in de begroting en jaarrekening in principe gelijk.

De toegerekende rente aan de grondexploitaties en de exploitatieplannen bedraagt 1,26% (2023: 1,14%).

Saldo van de financieringsfunctie

In het overzicht hieronder is het saldo van de totale rentelasten per jaar opgenomen. Deze rentelasten worden toegerekend aan de boekwaarde van de grondexploitaties en aan de taakvelden (naar rato van de boekwaarde van de activa). Het saldo van de totale rentelasten en de toegerekende rente is het renteresultaat. In 2024 is het renteresultaat negatief. Dat betekent dat er meer rente doorberekend wordt naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat er een reëel rentepercentage toegerekend wordt aan de activa. In de jaren 2025-2027 is er sprake van een positief renteresultaat en wordt er minder rente toegerekend aan de activa dan de betaalde rente.

Rekening is gehouden met de rente voor de financieringsbehoefte voor de prioriteiten van voorgaande jaren die de gemeenteraad nog niet geaccordeerd heeft. Voor deze investeringen moet nog een raadsbesluit genomen worden en zijn daarmee nog niet verwerkt in de activa. De renteresultaten van 2025-2027 bevinden zich ook binnen de gestelde bandbreedte.

Exploitatie	2024	2025	2026	2027
Betaalde rente kort geld	0	0	0	0
Betaalde rente langlopende leningen O/G	1.985	2.636	2.759	2.541
Totaal betaalde rente	1.985	2.636	2.759	2.541
Ontvangen rente op kort geld	0	0	0	0
Ontvangen rente op langlopende leningen U/G	317	294	271	246
Totaal ontvangen rente	317	294	271	246
Saldo	1.667	2.342	2.488	2.294
Rente doorberekend aan grondexploitaties	337	231	205	141
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.330	2.111	2.283	2.153
Rente eigen vermogen				
Rente voorzieningen				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.330	2.111	2.283	2.153
Werkelijk aan taakvelden toegerekend (omslagrente)	1.601	1.709	1.805	1.755
Renteresultaat	-271	402	478	398

Bedrijfsvoering

Wat is de visie?

De organisatie gemeente Weert maakt deel uit van de Weerter samenleving. Zij is medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van leven en de leefomgeving van inwoners, bedrijven en organisaties. We zijn een professionele organisatie waarop onze inwoners graag een beroep doen, die partnerschap aangaat en bouwt aan een toekomstbestendig en duurzaam Weert. We spelen adequaat in op ontwikkelingen in de samenleving en verbeteren voortdurend. Weert heeft bevlogen medewerkers die er met plezier werken.

We hebben te maken met grote (maatschappelijke) opgaven, zoals de Omgevingswet, digitalisering, hybride werken, energietransitie en de participatiemaatschappij. Deze opgaven vragen om meer interdisciplinaire samenwerking, zowel met de inhoudelijke vakafdelingen als tussen bedrijfsvoeringsafdelingen onderling. Elke opgave vraagt om één of meerdere rollen van de lokale overheid: initiatiefnemer, facilitator, deelnemer of wetgever. Dit vraagt nieuwe vaardigheden van medewerkers en een wendbare organisatie. Tijd en middelen staan echter onder druk door een steeds breder wordend takenpakket.

De organisatievisie 'Met hoofd en hart voor Weert' geeft richting aan de ontwikkeling van de organisatie met als belangrijkste factor de ontwikkeling van de medewerkers. Stip op de horizon is de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. De organisatievisie geeft antwoord op de vraag 'welke organisatie is nodig om deze visie te verwezenlijken?'. Uitgangspunt van de organisatievisie is dat organisatieontwikkeling geen traject of programma is, maar een continu proces, dat aansluit op zijn omgeving, die altijd in beweging is.

Wat is het beeld nu?

Personeel

Het vinden en behouden van kwalitatief goed personeel blijft onverminderd een uitdaging. Het is mede daarom extra belangrijk om te investeren in een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers. Dit doen we door blijvende aandacht te geven aan het thema vitaliteit waarin 4 pijlers centraal staan: in gesprek zijn en blijven, fysiek en mentaal fit zijn en blijven, geschikt zijn en blijven voor het werk, balans tussen werk en privé.

Financiën

Bij het voeren van een gezonde financiële huishouding hoort ook dat we regelmatig de reserves en voorzieningen tegen het licht houden. Vragen als "Zijn de achterliggende doelen nog geldig?" en "Past de hoogte van de reserve of voorziening nog bij het doel waarvoor deze is ingesteld" zijn legitiem om te onderzoeken. De resultaten van het onderzoek worden in 2024 vastgelegd in een vernieuwde nota reserves en voorzieningen.

Informatie

Digitale informatievoorziening en dienstverlening

Digitale informatie komt steeds meer beschikbaar. Inwoners, ondernemers en onze ketenpartners moeten van de betrouwbaarheid van deze informatie kunnen uitgaan. In de gemeentelijke bedrijfsvoering worden de nodige maatregelen genomen om grip te houden op de kwaliteit van deze informatie met de inzet van de juiste systemen en het maken van goede afspraken en procedures. Hiermee wordt werken onder architectuur geïntroduceerd, waarvan de belangrijkste basisprincipes worden ingevoerd. De organisatie wordt hierdoor in staat gesteld om op een juiste wijze om te gaan met (digitale) informatie, ook in samenwerking met (keten)partners. Dit vormt de basis voor het ontwikkelen van vormen van digitale dienstverlening, waarbij op toegankelijke wijze voor onze inwoners meer diensten digitaal worden aangeboden en afgehandeld.

Digitale vaardigheden

Bij de ontwikkeling van digitale dienstverlening worden digitale vaardigheden in de organisatie steeds belangrijker. Vanuit de organisatie moet immers de juiste kwaliteit geleverd worden. De introductie van digitale systemen en het omgaan met digitale informatie vergen andere vaardigheden. In 2024 wordt extra nadruk gelegd op een uitgebreide, laagdrempelige instructie van medewerkers bij nieuwe digitale werkwijzen. Ook is er aandacht voor de vaardigheden die nodig zijn om te kunnen blijven aansluiten bij de digitale ontwikkelingen.

Informatiebeveiliging

Gemeenten worden steeds meer geconfronteerd met kwesties rondom digitale veiligheid. Naast de verantwoordelijkheden rondom openbare orde en veiligheid bij de gevolgen van digitale ontwrichting nemen gemeenten, samen met de partners in het veiligheidsdomein, ook een verantwoordelijkheid ten aanzien van cybercrime en digitale criminaliteit. Bovendien dient de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering geborgd te zijn met de juiste maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Al deze elementen komen terug in de uitvoering van de VNG agenda "Digitale veiligheid 2022-2026", waarbij voor de bedrijfsvoering samen met partner ICT NML maatregelen en systemen worden ingevoerd. Deze zorgen voor een verbeterde bewaking en beveiliging van de ICT infrastructuur. Bovendien moet de organisatie de komende jaren voldoen aan nieuwe Europese wetgeving (NIS2). Met de genoemde maatregelen en het uitvoeren van activiteiten gericht op het creëren van bewustzijn op het gebied van informatiebeveiliging, wordt in 2024 verder gewerkt aan de cyberweerbaarheid van de gemeente Weert.

Overig

Sturen op effecten

In de begroting 2023 waren al belangrijke stappen gezet naar een cyclus waarin we meer gericht sturen op de langdurige effecten die in de samenleving zichtbaar zijn. We maakten zichtbaar welke resultaten en doelen aan het realiseren van deze langdurige maatschappelijke effecten bijdragen. We gaven daarbij wel aan dat op onderdelen de resultaten, doelen en effecten nog beter en scherper geformuleerd konden worden. En dat niet alle resultaten, doelen en effecten van (meet)indicatoren waren voorzien. Ook was nog niet altijd de relatie tussen visie, beeld, ambities, effecten, doelen en resultaten bij alle thema's even goed zichtbaar.

In het groeiproces dat we als organisatie doorlopen, is richting de begroting 2024 een behoorlijk aantal vorderingen gemaakt. In de voorliggende begroting hebben we de effecten en doelen opnieuw tegen het licht gehouden en geclusterd. Op basis van de strategische visie en het coalitieprogramma 'Samen Doen: Eerlijk, Sociaal en Ambitueus' zijn we organisatiebreed tot negen maatschappelijke effecten gekomen. Deze zijn in de Kadernota 2024 gepresenteerd. De effecten gaan over een toekomstig gewenste situatie in de maatschappij en bestrijken vaak een lange periode (van circa 5-10 jaar). De effecten zijn integraal geformuleerd. Dit betekent dat meerdere aspecten die aan het effect bijdragen samengebracht zijn. Hierdoor zijn deze ook aan meerdere programma's te koppelen.

Van de effecten zijn doelen afgeleid. Deze gaan over een beweging (toename, vermindering, meer, minder etc.) en beschrijven, in welke mate, we wat op middellange termijn (circa 2-3 jaar) willen bereiken. Op basis van de in de Kadernota vastgestelde effecten en doelen zijn in de begroting de resultaten uitgewerkt die we in 2024 willen behalen. Resultaten zijn zaken die we binnen 1 jaar wensen te bereiken, die vervolgens bijdragen aan de realisatie van de doelen.

Naast de betere en scherpere formulering van effecten, doelen en resultaten en de samenhang hiertussen, is ook gewerkt aan het opstellen van meetindicatoren om zo de voortgang bij te houden. De grootste stappen zijn gezet in het SMART formuleren van resultaten en het opstellen van doelindicatoren. De effectindicatoren ontbreken voor deze begroting nog.

De focus van het traject sturen op effecten richt zich in 2024 voornamelijk op de check- en act-fase van de PDCA (lees: stuur)-cyclus. Nu medewerkers meegenomen zijn in het werken met een

doelenboom, de methodiek verwerkt is in de raads- en collegevoorstellen en organisatiebrede effecten zijn opgesteld, verschuift de aandacht naar het meten, monitoren en bijsturen van beleid. Door de voortgang te monitoren weten we namelijk beter of de activiteiten ook leiden tot gewenste veranderingen. Op basis hiervan is het vervolgens mogelijk om (tijdig) de koers bij te stellen. Medewerkers worden hierin opnieuw meegenomen en opgeleid. Daarnaast wensen we in 2024 organisatiebreed tot effectindicatoren te komen. Tot slot verwerken we de methodiek van sturen op effecten ook voor de eerste keer in de jaarrekening. Want na de kadernota, tussenrapportage en begroting is dit het 'laatste' planning & control document dat aangepast wordt aan de nieuwe manier van werken.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid betreft het zichtbaar voldoen aan interne en externe wet- en regelgeving. Een onderdeel van rechtmatigheid betreft de financiële rechtmatigheid, dit betreft de wet- en regelgeving die betrekking heeft op de baten, lasten en balansmutaties.

De accountant stelt tot en met boekjaar 2022 vast dat de jaarstukken van de gemeente rechtmatig zijn. Hierbij toetst de accountant de financiële rechtmatigheid. Vanaf boekjaar 2023 maakt de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit van de jaarstukken. Hiermee verklaart het college expliciet aan de raad dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig zijn. Tot het moment van invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording controleert de accountant de jaarstukken op zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Na de invoering enkel op getrouwheid. De kaders en verantwoordings- en tolerantiegrens voor de rechtmatigheidsverantwoording worden door de Raad vastgesteld in het controleprotocol 2023. De gemeente Weert is, voor wat betreft de financiële rechtmatigheid, in control en klaar voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Via de halfjaarlijkse interne controlerapportages wordt het college geïnformeerd over de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en rechtmatigheidsbevindingen. Deze rapportages bieden voldoende basis ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.

Ambities

Personeel

Grote (maatschappelijke) opgaven zijn van invloed op de gewenste talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. Het hebben van een uniform, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is daarbij een vereiste.

Daarnaast is het belangrijk om te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers met concurrerende arbeidsvoorwaarden. We zetten om deze reden volop in om een aantrekkelijke en vitale organisatie te zijn.

- Stevige positionering op de arbeidsmarkt met concurrerende arbeidsvoorwaarden.
- We hebben vitale medewerkers binnen een aantrekkelijke organisatie.

Informatie

We zetten in op de invoering van de nieuwe Europese en landelijke richtlijnen ten aanzien van informatiebeveiliging. Daarnaast wordt de digitale dienstverlening doorontwikkeld met het oog om diensten efficiënter te kunnen aanbieden. Speciale aandacht is er voor de digitale vaardigheden in de organisatie om met de digitale tooling te kunnen werken.

De maatregelen in het kader van informatiekwaliteit zullen worden afgerond en de resultaten worden geborgd in de P&C cyclus.

- We voldoen aan onze wettelijke verplichtingen bij informatiebeveiliging.
- We zijn digitaal vaardig.

Financiën

Een gezonde financiële huishouding is een primaire voorwaarde om de gestelde doelen en maatschappelijke effecten te kunnen realiseren. De kaders hiervoor worden jaarlijks verwoord in de Kadernota. We blijven daarnaast investeren in het binnenhalen van externe financieringen, zoals Europese- en rijkssubsidies.

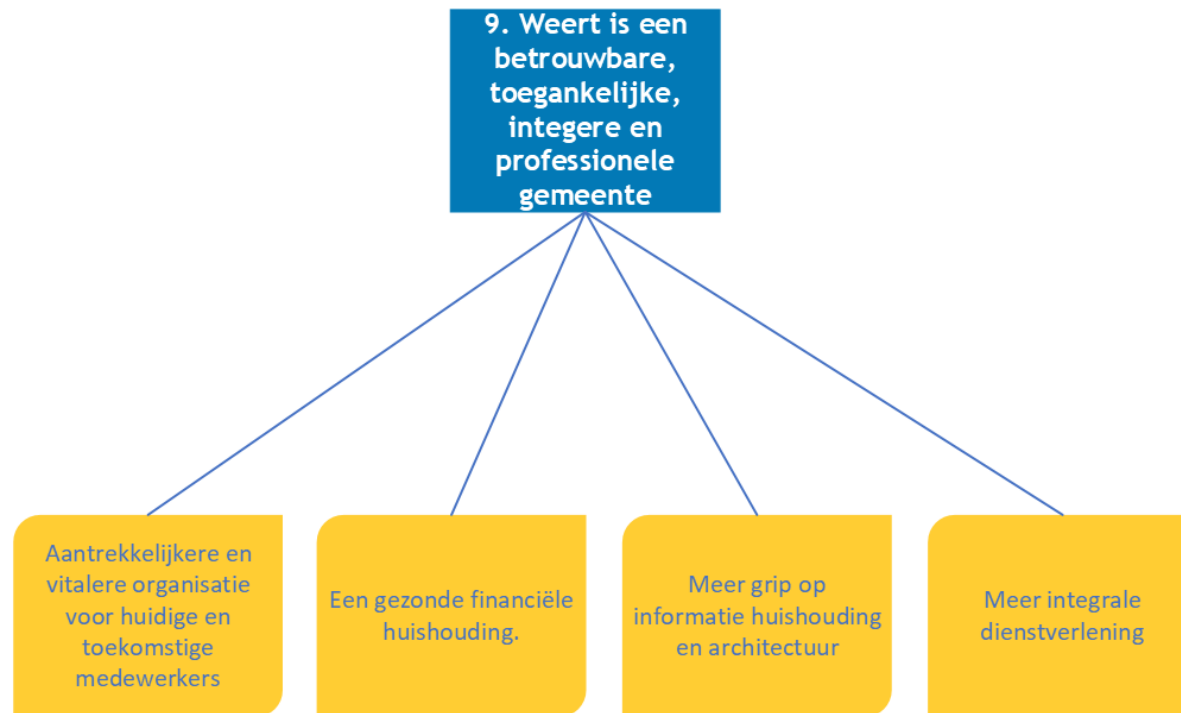
Het blijft een uitdaging om financieel gezond te blijven, gelet op de omvang van de opgaven waar gemeenten voor staan. Denk hierbij aan de woningbouwopgave, gezondheid, de energietransitie, bestaanszekerheid, duurzaamheid, digitalisering en migratie. De uitwerkingen van de verschillende transities hebben financiële gevolgen, die nu nog niet duidelijk zijn.

Ook de inflatie/prijsontwikkeling volgen we op de voet, maar deze is moeilijk voorspelbaar.

De krapte op de arbeidsmarkt en de financiële kaders maken dat we focus hebben en houden, richting geven én inzicht houden. De planning- en controlcyclus faciliteert dit.

- We blijven financieel gezond en investeren in binnenhalen van externe financieringen.
- We brengen focus aan, geven richting en behouden inzicht in onze financiën met de planning- en controlcyclus.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2024 op weg naar 2030?

Doel	Resultaat
Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers	
	Uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt.
	Verbeteren van de arbeidsvoorwaarden waar we afwijken van de benchmark
Een gezonde financiële huishouding	
	Vastgestelde nota reserves en voorzieningen
Meer grip op informatie huishouding en architectuur	
	Medewerkers zijn in staat informatie te gebruiken volgens de procedures, richtlijnen en afspraken
	Meer systemen zijn geoptimaliseerd t.o.v. 2023
	Vastgestelde procedures, richtlijnen en afspraken m.b.t. het gebruik van informatie
Meer integrale dienstverlening	
	Bij alle nieuwe projecten en opdrachten wordt de methode planmatig werken toegepast
	Meer digitale dienstverleningsprocessen worden ondersteund in de digitale samenwerkingsomgeving dan in 2023

Doelindicatoren

Doel	Doelindicator
Aantrekkelijkere en vitalere organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers	
	Minimaal een gemiddelde eNPS score van 13,0
Een gezonde financiële huishouding	
	Financiële kengetallen met een waardering van minst risicovol tot neutraal
	Rapportcijfer BDO minimaal 7
Meer grip op informatie huishouding en architectuur	
	Verbetering van het rapportcijfer op de meting informatiehuishouding
Meer integrale dienstverlening	
	Meer digitale oplossingen voor de medewerker beschikbaar dan het jaar ervoor

Taakstellingen, bezuinigingen en stelposten

Taakstellingen

In de begroting zit nog een taakstelling doelmatigheid uit de begroting 2022 (die bij de tussenrapportage 2022 bijgesteld is). Deze doelmatigheidseffecten zijn het gevolg van beter ingerichte processen en verdergaande automatisering die vanaf 2024 worden gerealiseerd.

	2024	2025	2026	2027
Taakstelling doelmatig te behalen	300	375	425	425

Bezuinigingen

In de begroting 2024-2027 zijn geen bezuinigingen opgenomen.

Stelposten

In voorliggende begroting is een aantal stelposten opgenomen:

Stelposten baten	2024	2025	2026	2027
Extra middelen jeugd (baten gemeentefonds)			2.842	2.842
Opvolger SPUK onderdeel combinatiefuncties				224
Stelposten lasten				
Lagere lasten voor jeugd o.b.v. rijksbeleid		-1.490	-1.490	-1.490
Extra kosten jeugdzorg (reservering uit GF)	312	312	274	274
Loonontwikkeling	1.806	2.536	3.281	4.042
Stelpost effect omgevingswet	293	293	293	293
Onvoorzien	34	34	35	35
Prioriteiten (zie overzicht prioriteiten)	2.493	2.234	2.044	2.650
Vervangingsinvesteringen	468	452	466	623

Extra middelen jeugd in het Gemeentefonds (meer baten)

De provincie heeft aangegeven dat gemeenten een aanvullende post mogen opnemen bij de berekening van het Gemeentefonds op basis van de uitspraak van de arbitragecommissie van wijzen aangaande de jeugdmiddelen. In de begroting 2024-2027 is deze voor 100% opgenomen.

Opvolger SPUK onderdeel combinatiefuncties

De regeling brede SPUK, onderdeel combinatiefuncties loopt af in 2026, maar we gaan ervan uit dat er hiervoor een nieuwe regeling zal komen vanaf 2027.

Lagere lasten voor jeugd o.b.v. rijksbeleid

De toezichthouder (provincie) heeft aangegeven dat gemeenten in hun begroting rekening mogen houden met een besparing op de uitgaven van jeugd als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken.

Extra kosten jeugdzorg (last)

In de meicirculaire 2022 Gemeentefonds zijn extra middelen toegekend voor jeugdzorg. Er is een inschatting gemaakt van de kosten die gemaakt moeten worden, maar omdat dit nog verder uitgewerkt moet worden zijn deze middelen geparkeerd.

Loonontwikkeling

In de budgetten zijn de lonen opgenomen tegen de nu bekende CAO. Vanuit het dynamisch begroten wordt onder de lasten een stelpost opgenomen voor loonontwikkeling na het aflopen van de CAO (1-1-2024) van 5,2%. Consistent met voorgaande jaren wordt voor de jaren 2025-2027 rekening gehouden met een trendmatig opslagpercentage van 2%

Onvoorzien (last)

Conform voorschriften BBV is er een post onvoorzien opgenomen in de begroting (zie toelichting bij algemene dekkingsmiddelen).

Prioriteiten (last)

De prioriteiten worden toegelicht in een bijlage. De dekking van de hierin opgenomen prioriteiten komt vanuit deze stelpost. Na besluitvorming door de Raad worden deze aan de budgethouders ter beschikking gesteld.

Vervangingsinvesteringen (last)

De vervangingsinvesteringen worden toegelicht in een bijlage. De dekking van de hierin opgenomen bedragen komt vanuit deze stelpost. Na besluitvorming door de Raad worden deze aan de budgethouders ter beschikking gesteld.

Het budget vervangingsinvesteringen wordt gevuld vanuit de vrijval kapitaallasten (zie beschrijving in de bijlage vervangingsinvesteringen).

Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens

Inleiding

De gemeente Weert werkt samen met diverse organisaties zoals verenigingen en stichtingen. Zodra deze samenwerking een combinatie is van een bestuurlijk en een financieel belang spreekt men van een verbonden partij. Er is sprake van een financieel belang als er aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking is gesteld, dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap. Dit kan zijn via vertegenwoordiging in het bestuur of via het hebben van stemrecht. Partijen waarbij alleen een financieel belang bestaat, bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling of een lidmaatschap zoals de VNG, vallen hier niet onder en worden in deze paragraaf ook niet opgenomen.

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het kunnen zowel publiek- als privaatrechtelijke organisaties zijn.

In de raadsvergadering van 22 maart 2023 is de nota Verbonden Partijen vastgesteld waarbij het sleutelbegrip 'sturing' een centrale rol speelt. De nota geeft kaders en uitgangspunten mee bij keuzeprocessen over samenwerking. De nota geeft tevens meer handen en voeten aan de controlerende rol van de Raad om meer grip te krijgen op verbonden partijen. De methodiek en het gedachtegoed van Sturen op Effecten en het werken met doelenbomen helpt bij het verduidelijken van de controlerende rol van de Raad. Deze methodiek is gebaseerd op de sturingsinstrumenten voortvloeiend uit de strategische visie en het coalitieprogramma. De kernwaarde uit de strategische visie die samenwerking voornamelijk raakt, is die van het goed ontsloten en verweven zijn met de regio.

Onderstaande doelenboom ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen (GR-en) is opgenomen in de nota Verbonden Partijen.

Deze paragraaf gaat in op de actuele ontwikkelingen bij de verbonden partijen. Het betreft dan de huidige gemeenschappelijke regelingen en de vennootschappen en coöperaties. Indien van toepassing, worden ook het financieel resultaat en de verwachte omvang van het eigen- en vreemd vermogen opgenomen. Bij de GR-en is de informatie over het financieel belang en de risico's niet meer opgenomen. Deze onderwerpen zijn verwerkt in de subparagrafen 'Risico's en weerstandsvermogen' en 'Ontwikkeling van de bijdragen'. Het maatschappelijk belang van de verbonden partijen (i.c. de bedrijfsactiviteiten) is opgenomen in de nota. De lijst van verbonden partijen is opgenomen bij de onderdelen "Gemeenschappelijke regelingen" en "Vennootschappen".

Risico's en weerstandsvermogen

De GR-en hebben én geven steeds meer inzicht in hun risico's en weerstandsvermogen. De aandacht voor dit onderwerp leidt in enkele gevallen tot een behoefte aan groei van de algemene reserve (weerstandscapaciteit). In de nota Verbonden Partijen wordt het sturen op risico's toegelicht en is over het vormen van eigen vermogen door de GR het volgende uitgangspunt opgenomen:

Als gemeente blijven wij kritisch op het vormen van "eigen vermogen" door de GR en gaan daarbij niet direct op de rem staan bij het doorberekenen van hogere lasten dan wel het opbouwen of verhogen van het eigen vermogen. Dit moet dan wel goed onderbouwd en strikt noodzakelijk zijn. Ook moet een en ander niet zelf op te vangen zijn binnen de budgetten van de GR of het al bestaande eigen vermogen.

Wij achten het dus niet zonder meer noodzakelijk dat GR-en zelf een (toereikend) weerstandsvermogen erop na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn, geven wij er de voorkeur aan om risico's in de gemeentebegrotingen op te nemen. Voor zover sprake is van (overige) significante risico's bij verbonden partijen, zijn deze opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Ook het opnemen van financiële kengetallen door de GR-en in hun paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is voor hen een verplichting volgens de BBV.

In de begrotingen 2024 van de GR-en waarvan de gemeente Weert onderdeel uitmaakt, zijn onderstaande kengetallen opgenomen:

Kengetal	BsGW	ICT NML	Omnibuzz	Risse	RUD	MGR	VRLN
Netto schuldquote	13,4%	0	-3%	12%	-11,34%	0	57,3%
Solvabiliteitsratio	13,3%	0	19%	10%	21,18%	0	7,1%
Structurele exploitatieruimte	0	0	-0,02%	0,7%	0	0	0,4%
Weerstandsratio	n.v.t.	1,0	0,69	0,85	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Netto schuldquote: geeft het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen weer. Wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dan wordt dit bestempeld als voldoende. Een score boven de 130% is onvoldoende.
- Solvabiliteitsratio: geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is om aan haar eigen financiële verplichtingen te voldoen. Een score tussen 20 - 50% of hoger is neutraal/ gezond. Een score lager dan 20% is risicovol. Omdat bij de GR-en sprake is van geen of lage schuldenlast, is een score lager dan 20% geen zwaarwegend risico.
- Weerstandsratio: geeft aan in hoeverre de GR in staat is haar risico's op te vangen. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Bij de meeste GR-en wordt deze ratio alleen bij de jaarrekening bepaald.

Ontwikkeling van de bijdragen

Bij alle verbonden partijen speelt dezelfde financiële onzekerheid waar de gemeente ook mee te maken heeft. Ook zij hebben met hoge prijsstijgingen te maken op het vlak van energie, huren, brandstof, materialen en lonen. Deze prijsstijgingen werken al snel door naar de gemeente. Bij de verbonden partijen in een GR-regeling vertaalt zich dit meestal naar een hogere gemeentelijke bijdrage.

Onderstaand is een actueel overzicht opgenomen waarin zichtbaar wordt hoe de gemeentelijke bijdragen van de diverse GR-en zich voor de jaren 2024-2027 ontwikkelen:

Gemeenschappelijke regeling	2024	2025	2026	2027
BsGW	908	940	968	1.000
ICT Noord- en Midden Limburg	2.589	2.589	2.589	2.589
MGR Sociaal Domein Limburg-Noord	133	136	138	141
Omnibuzz	673	709	742	765
Risse	8.033	7.649	7.249	7.172
RUD	134	136	142	148
Veiligheidsregio	6.488	6.658	6.806	6.931
Totaal GR's	18.958	18.817	18.634	18.746

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningsschap Risse Groep

Programma 2

Vestigingsplaats Weert

Bestuurlijk belang De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten (Cranendonck en Nederweert), met 2 collegeleden in het bestuur vertegenwoordigd.

Begroting:

Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	737	622
Vreemd vermogen	5.080	4.829

Ontwikkelingen

- Risse Groep is volop bezig met de transitie van sociaal werkbedrijf naar een ontwikkelbedrijf, conform de 4 ontwikkellijnen die in de Toekomstvisie Risse Groep 2021-2030 "Samen maken we werk van talent" zijn vastgesteld.
- Externe ontwikkelingen zorgen de komende jaren structureel voor extra kosten, zoals de bovenmatige loonstijging in de cao-WSW en hoge prijsstijgingen van gas en elektriciteit.
- Intern zijn er extra investeringen nodig voor inzet op het gebied van P&O, applicatiebeheer en verzuimcoördinatie. Deze investeringen zijn noodzakelijk om een robuuste en flexibele uitvoeringsorganisatie te realiseren.

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)		
Programma 2 en 6		
Vestigingsplaats	Venlo	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit: de voorzitter; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie GGD; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie Veiligheid. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	5.141	4.696
Vreemd vermogen	52.736	61.823

Ontwikkelingen

- De maatschappelijke thema's gezondheid en veiligheid zijn aan verandering onderhevig. Dit heeft te maken met nieuwe of veranderde wet- en regelgeving, verschuiving in taken tussen lokale en landelijke overheid, veranderende samenstelling van de bevolking, veranderende waarden en normen, verschuiving van risico's en verdergaande digitalisering.
- Aangaande de brandweer is de conclusie dat de (voornamelijk wettelijke) taken van de VRLN met de visie Brandweer 2030 goed zijn belegd. De veranderingen zijn in gang gezet en vragen de komende periode de nodige aandacht, ook in de interactie tussen gemeenten en VRLN.
- De visie op crisisbeheersing in 2030 is vastgesteld waarin de samenwerking met buurregio's (in Nederland, België en Duitsland) en informatie-gestuurd werken in samenwerking met gemeenten een belangrijke plaats innemen. In 2024 wordt er een stap gezet naar een meer dynamische methodiek voor het regionale risicoprofiel.
- Een efficiënte uitvoering van het huidige takenpakket kan ruimte geven voor de inzet van de GGD in de uitvoering van het manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid'. Verder is de visie Publieke Gezondheid voor 2030 vastgesteld waarin 5 ambities zijn opgenomen. Daarnaast wordt binnen de GGD ingezet op versterking van medische milieukunde.

RUD Limburg Noord

Programma 1

Vestigingsplaats	Venlo/Roermond	
Bestuurlijk belang	De GR RUD LN heeft een algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een kleine ambtelijke organisatie. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	309	309
Vreemd vermogen	1.150	1.150

Ontwikkelingen

- Het rapport van de commissie van Aartsen concludeerde dat het stelsel van Omgevingsdiensten beter moet functioneren om ongewenste gevolgen voor het leefmilieu te voorkomen. Het stelsel van Omgevingsdiensten is hierdoor in beweging gekomen. Alle betrokken partijen ontwikkelen samen plannen voor een versterking van het stelsel in de vorm van het Interbestuurlijk Programma (IBP).
- Daarnaast is de RUD LN zelf proactief aan de slag om "in de geest van het IBP" verbeteringen in de eigen netwerkdienst door te voeren. Hiervoor is het "Plan van aanpak ontwikkeling Omgevingsdienst Noord-Limburg (ODNL)" gemaakt.
- Het landelijk programma voor de versterking van het VTH-stelsel is inmiddels van start gegaan (6 deelplannen (pijlerplannen)). Voor de Omgevingsdiensten is met name pijler 1 spannend. Pijler 1 gaat over de criteria waaraan Omgevingsdiensten moeten voldoen: de zogenaamde robuustheidscriteria. Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en het kan zijn dat ze consequenties hebben voor de begroting.

Omnibuzz

Programma 2

Vestigingsplaats	Sittard-Geleen	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn 30 Limburgse gemeenten vertegenwoordigd. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Begroting:		
Financieel resultaat	673	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	1017	1011
Vreemd vermogen	5407	4690

Ontwikkelingen

- De door de coronapandemie ontstane daling van het vervoer is nog niet terug op het oude niveau van vóór Corona.
- Er is bij de taxibedrijven sprake van een chauffeurstekort en ze worden geconfronteerd met een forse stijging van de brandstofprijzen en een stijging van de loonkosten.
- Het behalen van verduurzaming van het wagenpark is een probleem.
- Er wordt door Omnibuzz een groeiende zorgbehoefte bij klanten gezien. De toename van personen met verward gedrag (onder andere dementie) binnen de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon bij Omnibuzz. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kosten hierdoor gemiddeld meer tijd.

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Programma 4 en 5 en algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Roermond
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en 1 waterschap vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 5 leden, te benoemen door het algemeen bestuur. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Begroting:

Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	1.190	1.190
Vreemd vermogen	878	590

Ontwikkelingen

Majeure ontwikkelingen bij BsGW zijn:

- Het project harmonisatie en herijking kostenverdeelmethodiek (KVM). BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van zijn medewerkers. Dit wordt aangetoond via een presentatie van bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsnormering.
- Proceskosten: BsGW heeft nog steeds te maken met ncnp-bedrijven, die een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende uitvoerings- en proceskosten veroorzaken. Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer. Dit maakt het voor BsGW lastig om vooraf te begroten wat de omvang exact zal zijn.
- Implementatie gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen: deze wetswijziging brengt met zich mee dat alle GR-en en dus ook de BsGW moeten worden aangepast om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie.

BVO ICT Noord- en Midden Limburg

Overhead

Vestigingsplaats	Roermond
Bestuurlijk belang	De GR betreft een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Van iedere deelnemende gemeente zit één lid van het college in het bestuur.

Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	470	470
Vreemd vermogen	1.173	1.173

Ontwikkelingen

- In 2023 is een stevige basis gelegd op het gebied van procesgerichtheid en uniforme manier van werken. Dit zal in 2024 verder worden uitgewerkt en bestendig.
- ECGeo vormt in de begroting 2024 een separaat programma. In 2024 zal doorontwikkeling van de organisatie en integratie van de ECGeo taken plaatsvinden.
- In 2023 is er op basis van een in 2022 gelopen aanbesteding gestart met de implementatie van een Security Information & Event Management (SIEM), Security Operations Center (SOC). De combinatie van die twee draagt er aan bij dat computerdreigingen, zoals hackpogingen of malware, beter worden gemonitord en in kaart worden gebracht. Het helpt de deelnemers om digitaal weerbaarder te worden. In 2024 wordt gestart met de verdere implementatie en doorontwikkeling van SIEM-SOC.

MGR Sociaal Domein Limburg-Noord		
Programma 2		
Vestigingsplaats	Venray	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de wethouders zorg/sociaal domein van de 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 5 leden uit het algemeen bestuur. De gemeente Weert wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	0	0

Ontwikkelingen

- Werkwijzen en processen worden bestendig c.q. verder gestandaardiseerd.
- MGR oriënteert zich op mogelijkheden als schaalvergroting en nieuwe activiteiten in het sociaal domein om daarmee efficiencywinst (kostenbesparingen voor de regio) te bereiken.
- De toegevoegde waarde van de MGR voor de gemeenten wordt verder uitgewerkt in prestatie-indicatoren zoals bespaarde zorgkosten, terugvordering & verhaal.

Vennootschappen en coöperaties

In dit onderdeel van de paragraaf wordt informatie gegeven over de verbonden partijen die niet in een GR-regeling zijn opgenomen. Het betreft de vennootschappen Enexis, WML, BNG en de coöperatie Inkoopcentrum Zuid.

Daarnaast is Weert ook aandeelhouder van Nazorg Limburg BV / Bodemzorg Limburg. Het betreft een vennootschap met aandelen. Weert heeft 1.010 aandelen à € 0,45 per aandeel (dus ca. €

500): dit is ongeveer 2% van het geplaatste aandelenkapitaal. Alle Limburgse gemeenten zijn aandeelhouder van deze BV.

Het totale geplaatste aandelenkapitaal bedraagt € 24.876.

De taak van Bodemzorg Limburg is: beheren en beheersen van afgewerkte stortplaatsen in Limburg. Het betreft de stortlocaties die gesloten zijn vóór 1 september 1996. Hier is géén stortplaats uit de gemeente Weert bij.

Gelet op het geringe maatschappelijke en financiële belang van Bodemzorg Limburg voor Weert, zal deze BV -zolang deze belangen gering blijven- géén onderdeel uitmaken van de paragraaf Verbonden partijen.

Enexis Holding NV		
Algemene dekkingsmiddelen (treasury)		
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 112.050 aandelen van nominaal € 1 in haar bezit, waarvan ze dividend ontvangt.	
Begroting:		
Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	5.441.000 (31-12-2022)	5.441.000 (31-12-2022)
Vreemd vermogen	4.907.000 (31-12-2022)	4.907.000 (31-12-2022)

Ontwikkelingen

De rol van Enexis is essentieel voor versnelling van de energietransitie. Enexis is een strategische partner voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwekking. Om de transitie te realiseren moet er worden overgegaan van een centraal gestuurd, fossiel energiesysteem naar een decentraal, duurzaam energiesysteem. Steeds meer klanten willen duurzame elektriciteit opwekken en terugleveren. Om de structurele toename van vraag en aanbod van energie mogelijk te maken is er anderhalf tot tweemaal meer netcapaciteit nodig. Daarvoor moet Enexis de netten op veel plaatsen verzwaren en uitbreiden of efficiënter gebruiken.

Om kosten te beperken zet Enexis extra stappen in efficiënt werken. Daarnaast is het van belang dat de inkomsten van Enexis toenemen. Ze blijven in gesprek met de Autoriteit Consument en Markt om de vergoedingen beter aan te laten sluiten bij de investeringsopgave.

Enexis en de andere netwerkbeheerders Stedin en Alliander hebben met het Rijk het zogenaamde Afsprakenkader afgesloten. Het afsprakenkader gaat uit van een kapitaalstorting door het Rijk op het moment dat de kapitaalpositie van een van de netwerkbedrijven moet worden versterkt en er geen andere mogelijkheden zijn. Door de verstrekking van de converteerbare geldlening van € 500 miljoen in 2020 door de aandeelhouders en de verkoop van de dochteronderneming Fudura in 2022 is de financiële positie van de Enexis versterkt. De komende jaren hoeft Enexis geen aanspraak te maken op basis van het Afsprakenkader. Bovendien is de kredietwaardigheid van de netwerkbeheerders door het Afsprakenkader verhoogd.

Risico's

Financieel risico: Vooral nog kan Enexis de stijgende uitgaven opvangen door haar solide financiële positie.

De oorlog in de Oekraïne zorgt voor een extra versnelling van de energietransitie. In het afgelopen jaar heeft Enexis, net als andere netwerkbeheerders, te maken gekregen met zoveel vraag en aanbod van elektriciteit dat de netten het op diverse plekken niet meer aankonden. Het gevolg is dat veel klanten voor (verzwaring van) hun elektriciteitsaansluiting terecht zijn gekomen in een wachtrij.

Het gebrek aan technici en ICT'ers vormt hierbij nog een extra bottleneck.

Door de toegenomen kosten voor Enexis wordt een neerwaartse bijstelling van het dividend verwacht van circa € 35.000 in 2024 en in 2025-2027 van € 13.000

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Algemene dekkingsmiddelen (treasury)

Vestigingsplaats	Maastricht
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 18 van de 500 aandelen van € 4.538 nominaal in haar bezit.

Begroting:

Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	201.413.000 (31-12-2022)	201.413.000 (31-12-2022)
Vreemd vermogen	390.100.000 (31-12-2022)	390.100.000 (31-12-2022)

Ontwikkelingen

WML heeft haar financieel beleid herijkt, waardoor ze weer betere toegang heeft tot de kapitaalmarkt. Bovendien financiert de BNG inmiddels ook weer drinkwaterbedrijven.

WML keert geen dividend uit, maar voegt de winst, in 2022 6,3 miljoen, toe aan het eigen vermogen.

Vanuit de visie werkt WML aan de hand van 3 speerpunten: Robuust, Samen en Duurzaam. Dit heeft o.a. geleid tot de volgende activiteiten en initiatieven:

- De drinkwatersector heeft de zogenaamde Loper uitgerold en de landelijke campagne "Toekomst van ons drinkwater" gelanceerd.
- Regionaal heeft WML zich onder andere ingezet bij Maas Cleanup.
- Intern gezamenlijk het bewustzijn en handelen ten aanzien van veiligheid vergroot.

Risico's

WML heeft met de volgende strategische risico's te maken:

- Beschikbaarheid kwalitatief goed personeel.
Door het ontwikkelen en uitvoeren van een strategische personeelsplanning (SPP) en competentie management blijft WML investeren in haar medewerkers en de bedrijfsprocessen. Daarnaast heeft WML een nauwe samenwerking met collega-partijen in de drinkwatersector om specifieke vakdisciplines te delen. Hiermee tracht WML haar ongewenste uitstroom zo laag mogelijk te houden en mede door middel van nauwe samenwerking binnen de drinkwatersector over goed opgeleide medewerkers te kunnen blijven beschikken.

- Beschikbaarheid kwalitatieve drinkwaterbronnen.
Blijvende aandacht is noodzakelijk voor het tijdig acteren bij nieuwe of wijzigende bestemmings- / omgevingsplannen. Ook stimuleert WML agrariërs om de nitraatuitspoeling (uit mest) te verminderen teneinde de kwaliteit van het grondwater te verbeteren. Maaswater wordt tijdelijk opgeslagen in de Lange Vlieter, waarin een aantal natuurlijke zuiveringsprocessen plaatsvindt. De kwaliteit van het Maaswater verdient veel aandacht en wordt 24 uur per dag gemonitord. Bij mogelijke verontreinigingen wordt de inname van Maaswater direct gestopt.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		
Algemene dekkingsmiddelen (treasury)		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	De gemeente Weert heeft 41.379 aandelen van nominaal € 2,50 in haar bezit, waarvan ze dividend ontvangt. De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2024 kan de bank daarom niet maken.	
Begroting:		
Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	4.615 miljoen (31-12-2022)	4.615 miljoen (31-12-2022)
Vreemd vermogen	107.459 miljoen (31-12-2022)	107.459 miljoen (31-12-2022)

Ontwikkelingen

Ondanks de turbulente tijden is de BNG nog steeds marktleider in het publieke domein. Door haar sterke kapitaalpositie kon ze gunstige financiering aantrekken en leningen tegen gunstige condities aan haar klanten geven.

BNG Bank heeft 12,3 miljard euro aan nieuwe langlopende leningen gerealiseerd. Het renteresultaat bedroeg 481 miljoen euro, 73 miljoen euro meer dan het resultaat van 2021. De stijging is voor een deel toe te schrijven aan eenmalige omstandigheden en aan de gestegen rente. Over het verslagjaar 2022 is een nettowinst gerealiseerd van 300 miljoen euro, 64 miljoen meer dan in 2022.

Eind 2022 is het Klimaatplan - Going Green - gepresenteerd. Samen met haar klanten wil de bank Nederland duurzamer, toekomstbestendiger en groener maken.

In het belang van de klanten optimaliseert de bank haar bedrijfsvoering. Daartoe investeert de bank in systemen en mensen.

Risico's

Het risico bestaat dat de strategische beslissingen leiden tot winstderving en verlies van kapitaal door veranderingen buiten haar macht, met betrekking tot het politieke klimaat, ontwikkelingen op het gebied van regelgeving, de reputatie, het ondernemingsklimaat en ESG (Environmental, Social en Governance) ofwel Milieu, maatschappij en governance.

Een belangrijk actiepunt is het opnemen van toezichtlijnen op het gebied van ESG in het Risk Management Framework.

Inkoopcentrum Zuid		
Overhead		
Vestigingsplaats	Echt	
Bestuurlijk belang	Deelname aan een coöperatie.	
Financieel belang	De gemeente Weert is lid van de coöperatieve vereniging. Daarvoor betalen we een jaarlijkse bijdrage (€ 7.500,--).	
Begroting:		
Financieel resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.

Ontwikkelingen

De huidige directeur gaat een andere rol vervullen binnen Inkoopcentrum Zuid. Medio 2022 is gestart met de werving van een nieuwe directeur/strategisch inkoper. De vacature is tot op heden niet ingevuld. Er zal daarom worden gezocht naar een interim-directeur en een inkoopadviseur. De interim-directeur krijgt de opdracht de doorontwikkeling voortvarend ter hand te nemen.

Risico's

-

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de resultaten van de grondexploitatieberekeningen (geraamde opbrengsten en investeringen), de winstnemingen en de uitgangspunten omtrent de reserves in relatie tot de risico's die zich voordoen binnen de grondexploitatieprojecten. Voor de prognose van de opbrengsten en de investeringen en de informatie over de boekwaarde wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2022-2023 (MPGV 2022-2023, vastgesteld door de Raad d.d. 6 juli 2023). Hierin zijn de opbrengsten, investeringen en resultaten van de grondexploitaties uitvoerig toegelicht.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

Op 11 maart 2021 is de Strategische Visie 'Werken aan Weert 2030' vastgesteld. Met deze visie geven wij betekenis en richting aan wie we willen zijn, nu en in 2030. De strategische visie is het streefbeeld en referentiekader voor de ontwikkeling van beleid en initiatieven. De visie prioriteert de ambities en nodigt de samenleving uit tot concretisering. In de huidige raadsperiode is het van belang dat de strategische visie tot uitvoering wordt gebracht. De concept-Omgevingsvisie is een verdere uitwerking van deze visie in het fysieke domein en helpt ons naar die toekomst toe te werken met een doorkijk naar 2040. De Omgevingsvisie Weert biedt een inhoudelijk, procesmatig en samenhangend kader voor de ontwikkeling van onze gemeente. In de Omgevingsvisie zijn diverse opgaven met een ruimtelijke impact op een evenwichtige manier afgewogen en samengebracht.

De Omgevingsvisie beschrijft een aantal ambities en doelen waar we de komende jaren aan gaan werken. Om de ambities waar te kunnen maken, is de beschikbaarheid van grond in de gemeente Weert en een duidelijke afweging over de rol die de gemeente wil, kan en/of moet spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen van groot belang. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten ook vanuit maatschappelijk perspectief goed afgewogen zijn, goed doordacht zijn en rationeel afgewogen vanuit financieel en maatschappelijk rendement. Het grondbeleid wordt zodanig ingezet, dat we de komende jaren stevig vooruit komen op een aantal thema's: leefbaarheid, duurzaamheid, economie en wonen. Wij hanteren een situationeel grondbeleid om beter te kunnen inspelen op ontwikkelingen en veranderingen in de markt. En we hanteren daarbij een helder afwegingskader.

Voor meer informatie over het grondbeleid wordt verwezen naar de Nota Grondbeleid 2020. In 2024 wordt de Nota Grondbeleid geactualiseerd en aan de Raad aangeboden ter vaststelling.

Aankomende grondexploitaties

Momenteel zijn er op verschillende locaties in de gemeente Weert ontwikkelingen die kunnen leiden tot een toekomstige grondexploitatie. De Raad heeft ingestemd met het onderzoeken van de haalbaarheid van de stadsbruglocatie als woningbouwlocatie. De grondexploitatie hiervoor dient nog geopend te worden. Op een locatie aan de Dr. Schaepmanstraat in Weert wordt onderzocht of woningbouw gerealiseerd kan worden. Dit kan tot een grondexploitatie leiden in 2024. Daarnaast ontstaan er in het kader van de Gebiedsvisie Keent & Moesel enkele grondexploitaties. Over de locaties Zevensprong en J.W. Frisolaan heeft de Raad in oktober 2022 een besluit genomen. De Microhallocatie wordt, in verband met mogelijke woningbouw, een grondexploitatie.

Ten slotte worden er in de bestuursopdracht Beekstraatkwartier verschillende scenario's voor het plangebied Beekstraatkwartier onderzocht. Eén van de scenario's is volledige sloop en nieuwbouw en dit zou kunnen leiden tot een of meerdere nieuwe grondexploitaties, afhankelijk van de verwachte doorlooptijd/fases.

Prognose te verwachten resultaten

Het eindresultaat van de lopende grondexploitaties wordt bepaald door de reeds gemaakte kosten (boekwaarde) plus het saldo van toekomstige kosten en opbrengsten in die projecten. De langstlopende grondexploitatie Kampershoek 2.0 loopt tot en met 2031.

De boekwaarde per 1 januari 2023 van alle lopende grondexploitaties bedraagt € 19,4 miljoen. De boekwaarde wordt de komende jaren geleidelijk teruggebracht naar een verwacht tekort op eindwaarde van € 8 miljoen. Een uitgebreide analyse van de verwachte toekomstige investeringen en opbrengsten per project treft u aan in het MPG 2022-2023.

Winstneming

Binnen de grondexploitatie worden de volgende winstnemingsprincipes gehanteerd:

- er wordt winst c.q. verlies genomen bij beëindiging van een project;
- er dient tussentijds winst te worden genomen als deze met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

De gemeente Weert hanteert voor het berekenen van de winstneming, in navolging van de voorschriften van de commissie BBV, de methode van 'Percentage of completion' (Poc-methode).

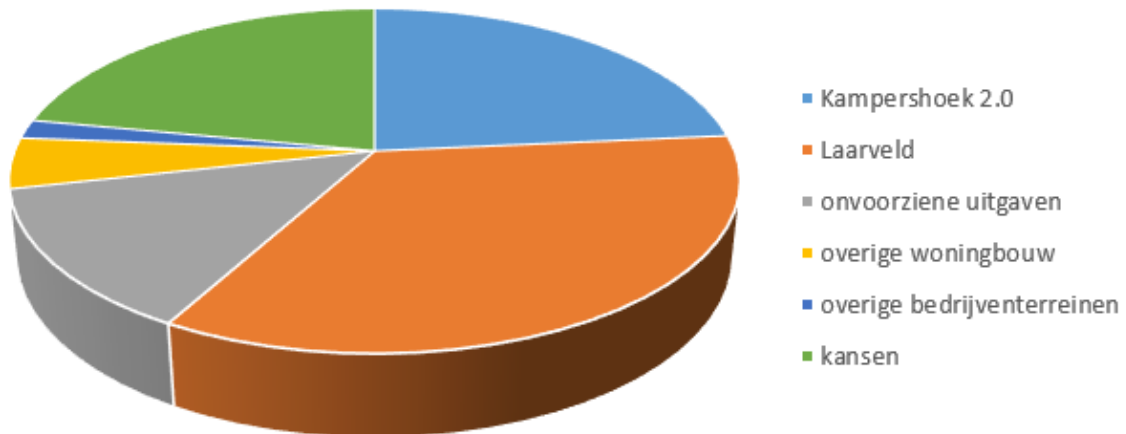
De berekening van deze verwachte winstnemingen is op basis van een inschatting (best estimate) van geprognosticeerde kosten en opbrengsten en uitgangspunten van fasering. Deze kunnen sterk afwijken als gevolg van vertragingen of juist versnellingen in de voortgang van de grondexploitaties. Om die reden wordt het resultaat pas bij de jaarrekening verwerkt aangezien de cijfers dan definitief zijn.

Reserves in relatie tot risico's

In 2023 zijn er twee bestemmingsreserves gekoppeld aan de grondexploitatie. Dit betreft de reserve Risicobuffer bouwgrondexploitaties en de bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0. Per 1 januari 2023 bedraagt de Risicobuffer bouwgrondexploitaties € 5,7 miljoen. De bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0 is ook ongewijzigd en blijft op een bedrag van € 0,55 miljoen.

De risico's in de grondexploitaties worden geïnventariseerd met behulp van de RISMAN-methode. In deze werkwijze is meer aandacht voor het benoemen en opvolgen van beheersmaatregelen en de wijze van het berekenen van de benodigde risicobuffer. De norm voor de risicobuffer is berekend op € 5,7 miljoen; de reserve is voor 100% gevuld.

Risicobuffer (€ 5,7 miljoen)

Berekening norm Risicobuffer bouwgrondexploitaties

Voorziening verliesgevende grondexploitaties

Om meerwaarde te creëren en maatschappelijk effect te behalen wordt er soms meer geïnvesteerd dan opbrengst gegenereerd. De BBV schrijft voor dat er een voorziening gevormd moet worden zodra er een verlies verwacht wordt. Verwachte verliezen in projecten moeten hierdoor genomen worden zodra ze worden verwacht. De voorzieningen worden getroffen op eindwaarde.

Ten opzichte van het MPG 2022-2023 zijn er geen mutaties die aanleiding geven om de grondexploitaties bij te stellen voor de begroting 2024. Hierdoor blijven de voorzieningen ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 op een bedrag van € 18,9 miljoen.

Vastgoed

Inleiding

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de begroting vastgoedbudgetten 2024. Bij het opstellen van de begroting vastgoed is uitgegaan van een volledige toedeling van kosten naar vastgoedobjecten en -objectgroepen. Zoals aangegeven in het vastgoedhoofdstuk van het Meerjaren Perspectief op Grondexploitaties en Vastgoed (MPGV) is de begroting afgestemd op de informatiebehoefte en de mogelijkheid tot periodieke rapportages van de vastgoedbudgetten. Transparantie en eenduidigheid zijn de kernwaarden op basis waarvan de begroting is opgesteld.

Ontwikkelingen

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

De gemeente Weert heeft de ambitie uitgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor staan in de Weerter Routekaart Energietransitie acties beschreven. Voor de eigen vastgoedportefeuille wordt ingezet op het aardgasvrij/-proof maken van de vastgoedobjecten in 2030 en energieneutraliteit in 2040. Voor de uitvoering van de maatregelen om de isolatiewaarde van gebouwen te verhogen wordt waar mogelijk aangesloten bij de natuurlijke onderhoudsmomenten.

Op basis van de Energie Maatwerkadviezen (EMA's) die in 2023 zijn opgesteld voor alle gemeentelijke panden, wordt in 2024 het duurzaam meerjarig investeringsplan (DMJIP) opgesteld. Dit DMJIP geeft meerjarig de investeringsbehoefte aan om de vastgoedportefeuille volledig te verduurzamen. Daarnaast wordt het meerjaren onderhoudsplan omgebouwd naar een duurzaam meerjarig onderhoudsplan (DMJOP). Het DMJIP en DMJOP worden in 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad, waarbij ook de inzet van middelen meerjarig wordt vastgesteld.

Naast de planmatige verduurzaming in de periode tot 2040, worden ook nu al natuurlijke onderhoudsmomenten aangegrepen om verduurzamingsmaatregelen toe te passen. Vanuit de Weerter Routekaart Energietransitie is € 500.000 beschikbaar gesteld die hiervoor worden ingezet.

Voorzieningenstructuur

Bij het vormgeven van het DMJIP worden keuzes gemaakt welke panden wel, en welke niet worden verduurzaamd. Enkel de panden die nog langjarig in eigendom van de gemeente blijven, worden verduurzaamd. In het bepalen van het toekomstig eigendom en gebruik, ligt een belangrijke relatie met de herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur.

De herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur heeft als doel te komen tot een toekomstbestendige inrichting van de maatschappelijke voorzieningenstructuur binnen de gemeente. Centrale uitgangspunten hierbij zijn een efficiënt gebruik en hoge bezetting, waarbij publieke beleidsdoelstellingen en activiteiten in stand gehouden zouden worden. Binnen de opdracht van de herijking is de afweging ook opgenomen of, en zo ja en waar, mogelijk vastgoedobjecten afgestoten zouden kunnen worden en daarmee dus het bepalen van de maatschappelijke kernportefeuille.

Oneigenlijk grondgebruik

Als gemeente hebben we de taak ons bezit veilig te stellen. In juli 2020 is het college gestart met de aanpak van oneigenlijk grondgebruik. In april 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beschikbaar stellen van extra middelen, waarmee in een tijdsbestek van 2 jaar 200 prioritair gevallen worden aangepakt. In 2024 wordt uitvoering gegeven aan deze aanpak. Daarbij zal de gemeenteraad ook halfjaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang van deze aanpak.

Erfpachtovereenkomst

Op de bedrijventerreinen zijn bij meerdere erfpachtovereenkomsten afspraken gemaakt waarin de erfpachter vanuit de erfpacht na een vastgestelde periode de mogelijkheid heeft de grond te verwerven tegen een al bij afsluiting van de erfpacht vastgestelde grondprijs. Geraamde canoninkomsten komen te vervallen, wanneer de grond tussentijds wordt verkocht.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In 2024 wordt verder vorm gegeven aan de herontwikkeling van een aantal locaties waar de gemeente vastgoedposities in eigendom heeft. Het gaat onder andere om de locaties aan de Dr. Schaezmanstraat, waar wordt onderzocht of woningbouw gerealiseerd kan worden, de gebiedsvisie Keent & Moesel, Beekstraatkwartier en Open Park Weert.

Financiële samenvatting

De financiële analyse is gemaakt op programmaniveau. Hiervoor is een vergelijking gemaakt met de begroting 2023 (inclusief de aanpassingen verwerkt tot en met de tussenrapportage 2023), de mutaties zijn per taakveld weergegeven.

Het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed en overige bezittingen 2021-2025 is ongewijzigd. Het totaal van de onttrekkingen van de reserve onderhoud gemeentelijk vastgoed voor de jaren 2021-2025 blijft gelijk aan het door de Raad beschikbaar gestelde bedrag. De mutaties hebben daarom geen effect op de gemeentelijke begroting (budgettair neutraal).

In onderstaande analyse worden de MJOP-mutaties verder niet meer toegelicht.

Onderaan deze paragraaf zijn twee samenvattende tabellen opgenomen. De eerste tabel heeft betrekking op de cijfermatige analyse van vastgoed exclusief MJOP, de tweede tabel heeft betrekking op uitsluitend de mutaties van het MJOP. Hoewel de mutaties van het MJOP per saldo een toename tonen van € 331.000 heeft dit geen effect op het begrotingssaldo doordat deze onderdeel zijn van de reserve gemeentelijk vastgoed.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

De lasten zijn € 994.000 lager en de baten zijn € 132.000 hoger begroot dan in 2023.

Taakveld Beheer overige gebouwen en gronden

Lasten: Na een periode van uitzonderlijk hoge energietarieven zijn de energiekosten in 2024 begroot op een niveau dat past bij de huidige prijsontwikkeling en dat is geïndexeerd conform de informatie in de kadernota 2024. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag afgeraamd met € 151.700.

Baten: In 2023 heeft een wijziging plaatsgevonden van de erfpachtcanon aan de Peelterbaan in bedrijventerrein de Kempen, waardoor de opbrengst is bijgeraamd met een bedrag van € 110.000.

Taakveld Sportaccommodaties

Lasten: Na een periode van uitzonderlijk hoge energietarieven zijn de energiekosten in 2024 begroot op een niveau dat past bij de huidige prijsontwikkeling en dat is geïndexeerd conform de informatie in de kadernota 2024. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag afgeraamd met € 853.000.

Taakveld cultureel erfgoed

Lasten: Na een periode van uitzonderlijk hoge energietarieven zijn de energiekosten in 2024 begroot op een niveau dat past bij de huidige prijsontwikkeling en dat is geïndexeerd conform de informatie in de kadernota 2024. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag afgeraamd met € 25.000.

Programma 2 Iedereen doet mee

De lasten zijn € 18.000 lager en de baten zijn € 18.000 hoger dan begroot in 2023.

Taakveld Onderwijshuisvesting

Lasten: Per saldo zijn de zakelijke lasten en de verzekeringen afgeraamd met een bedrag van € 14.000.

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Baten: Als gevolg van indexeringen zijn huur- en pachttopbrengsten bijgeraamd met een bedrag van € 18.000.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

De lasten zijn € 22.000 lager dan begroot in 2023.

Taakveld Openbaar groen en openluchtrecreatie

Lasten: Per saldo zijn de zakelijke lasten en de verzekeringen afgeraamd met een bedrag van € 22.000.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

De lasten zijn € 26.000 lager en de baten zijn € 14.000 hoger dan begroot in 2023.

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Baten: Als gevolg van indexeringen zijn huuropbrengsten bijgeraamd met een bedrag van € 9.600.

Taakveld Media

Lasten: Na een periode van uitzonderlijk hoge energietarieven zijn de energiekosten in 2024 begroot op een niveau dat past bij de huidige prijsontwikkeling en dat is geïndexeerd conform de informatie in de kadernota 2024. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag afgeraamd met € 29.100.

Baten: Als gevolg van indexeringen zijn huuropbrengsten bijgeraamd met een bedrag van € 4.500.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

De baten zijn € 8.000 lager dan begroot in 2023.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Baten: In eerdere jaren was een overige opbrengst voorzien van € 7.900 die niet wordt gerealiseerd. Daarom is het bedrag afgeraamd.

Overhead

De lasten zijn € 4.000 hoger dan begroot in 2023.

Taakveld Overhead

Lasten: Per saldo zijn de zakelijke lasten en de verzekeringen bijgeraamd met een bedrag van € 3.600.

Algemene Dekkingsmiddelen

De lasten zijn € 150.000 lager en de baten zijn € 546.000 lager dan begroot in 2023.

Taakveld Overige baten en Lasten

Lasten: Bij de aanvang van de aanpak oneigenlijk grondgebruik in 2020 was de oorspronkelijke aanname dat dit in 4 jaar tijd zou worden afgerond. De laatste jaren is gebleken dat met de beperkte ambtelijke inzet op deze aanpak het oorspronkelijke voornemen niet realistisch was. Inmiddels is via een prioriteit in de begroting 2023 (en aanvullend raadsbesluit) bepaald dat de komende jaren circa 200 prioritaire gevallen worden aangepakt. De daaropvolgende jaren worden de resterende 650 gevallen aangepakt.

Als gevolg hiervan is de oorspronkelijke raming 2020-2023 met ingang van 2024 niet meer actueel, hierdoor zijn de lasten afgeraamd met een bedrag van € 150.000.

Baten: Als gevolg van de hierboven genoemde aanpak oneigenlijk grondgebruik 2020-2023 zijn de baten afgeraamd met een bedrag van € 223.200.

Daarnaast was er een Specifieke Uitkering Stimulering Sport 2023 geraamd. Deze regeling is in 2024 niet meer beschikbaar, waardoor de baten zijn afgeraamd met een bedrag van € 322.900.

Onderstaand een cijfermatige opstelling van de mutaties vastgoed exclusief MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden	117	-161		herbeoordeling pachtopbrengst; aframen energie
P01	Sportaccommodaties	23	-806		aframen energie
P01	Musea		-4		
P01	Cultureel erfgoed		-24		aframen energie
P01	Wonen en bouwen	-8			
Totaal P1		132	-994	1.127	
P02	Onderwijshuisvesting		-14		aframen zakelijke lasten
P02	Samenkracht en burgerparticipatie	18	-3		indexering huuropbrengst
Totaal P2		18	-18	36	
P03	Openbaar groen en openluchtrecreatie		-22		aframen zakelijke lasten
Totaal P3		0	-22	22	
P04	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	10	3		indexering huuropbrengst
P04	Media	5	-29		aframen energie
Totaal P4		14	-26	40	
P05	Parkeren		8		indexering zakelijke lasten
Totaal P5		0	8	-8	
P06	Begraafplaatsen en crematoria	-8			aframen opbrengsten
Totaal P6		-8	0	-8	
Overhead	Overhead		4		indexering zakelijke lasten
Totaal overhead		0	4	-4	
algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	-323			SPUK sport (2023 laatste jaar)
algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	-223	-150		project oneigenlijk grondgebruik (2023 laatste jaar)
Totaal alg.dekking		-546	-150	-396	
TOTAAL GENERAAL		-389	-1.198	809	

Onderstaand een cijfermatige opstelling van de mutaties MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden		141		MJOP
P01	Sportaccommodaties		556		MJOP
P01	Musea		5		MJOP
P01	Cultureel erfgoed		12		MJOP
P01	Wonen en bouwen		-86		MJOP
Totaal P1		0	627	-627	
P02	Samenkracht en burgerparticipatie		27		MJOP
Totaal P2		0	27	-27	
P03	Openbaar groen en openluchtrecreatie		-2		MJOP
Totaal P3		0	-2	2	
P04	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie		-229		MJOP
P04	Media		-16		MJOP
P04	Afval		-83		MJOP
Totaal P4		0	-328	328	
P05	Parkeren		271		MJOP
Totaal P5		0	271	-271	
Overhead	Overhead		-264		MJOP gemeentehuis
Totaal overhead		0	-264	264	
TOTAAL GENERAAL		0	331	-331	

Wet open overheid

Passieve openbaarmaking

De bepalingen over openbaarmakingen op verzoek ('passieve openbaarmaking') in de Wet open overheid (Woo) zijn op 1 mei 2022 in werking getreden. De gemeente Weert is in april 2022 aan de slag gegaan met de implementatie van deze bepalingen. Er is een instructie opgesteld ten behoeve van de afwikkeling van verzoeken tot openbaarmaking die actief met behandelaars van dergelijke verzoeken is gedeeld. De behandeling van Woo-verzoeken is decentraal belegd bij de vakafdelingen. Echter zijn per afdeling ook ambassadeurs (zoveel mogelijk met een juridische achtergrond) benoemd, die behandelaars bij de afhandeling van Woo-verzoeken ondersteunen. De afhandeling van Woo-verzoeken is niet gemandateerd; het college is bevoegd.

De Woo-instructie is in 2023 geactualiseerd en uitgebreid, inmiddels is een Persoonlijke Internet Pagina (PIP) ingericht voor dergelijke verzoeken. Het indienen en volgen van een Woo-verzoek wordt daarmee nog laagdrempeliger gemaakt. Het proces in het zaakstelsel is geëvalueerd en - voor zover mogelijk - geoptimaliseerd.

Actieve openbaarmaking

De onderdelen van de Woo die toezien op actieve openbaarmaking van informatie door gemeenten zijn nog niet in werking getreden. Met betrekking tot de actieve openbaarmaking zijn binnen de gemeente Weert echter wel al diverse activiteiten ontplooid: het project 'Weert: beter en actiever digitaal' is gestart, waarin zowel de implementatie van (de actieve openbaarmaking van) de Woo, als ook de (verdere) implementatie van de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) wordt meegenomen. Het project bevindt zich in de verkennings- en inventarisatiefase.

Begin 2024 moeten de eerste 4 informaticategorieën zoals genoemd in de Woo actief openbaar worden gemaakt. Een eerste inventarisatie duidt erop dat de gemeente Weert deze categorieën al actief openbaar maakt. Het onderzoek hiernaar wordt in de tweede helft van 2023 opgemaakt in de vorm van een nulmeting.

Overige acties

Op 20 december 2022 heeft het College van B&W een contactpersoon Woo aangewezen, conform artikel 4.7 Woo. Voor de Raad zal dit in de tweede helft van 2023 gebeuren in het kader van de actualisering van het algemene delegatiebesluit. Met het delegatiebesluit draagt de Raad namelijk onder meer de bevoegdheid over aan het college tot afhandeling van Woo-verzoeken (zoals voorheen ook voor Wob-verzoeken).

Verder is in juni 2023 een ambitieniveau voor de actieve openbaarmaking ('bescheiden ambitieus') vastgesteld en heeft iedere afdeling een Woo-ambassadeur aangewezen. Woo-ambassadeurs fungeren in de eerste plaats als vraagbaak voor de afdeling in het kader van de afhandeling van Woo-verzoeken. De ambassadeurs worden ten behoeve daarvan gevoed door de Woo-coördinator van de gemeente Weert. De ambassadeurs en de juristen van de gemeente Weert zijn in maart 2023 getraind op het gebied van de passieve en met name de actieve openbaarmaking; er heeft een Woo-challenge plaatsgevonden. Op deze manier is bewustwording gecreëerd binnen de groep van ambassadeurs en juristen. Deze groep zal ook worden ingezet bij de verdere implementatie die volgt uit de uitvoering van het eerder genoemde project.

In de zomer van 2023 is tevens een digitale anonimiseringstool aangeschaft om het anonimiseren van documenten makkelijker, sneller en minder foutgevoelig te maken. De tool is in augustus/september 2023 binnen één afdeling uitgerold en getest. Nadien kan de applicatie organisatiebreed worden ingezet.

2 FINANCIËLE BEGROTING

Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2024-2027

Overzicht diverse indexeringen voor begroting 2024 en meerjarenramingen 2025-2027	2023	2024	2025	2026	2027
salarissen	€ 240 + 2%	5,2%	2,0%	2,0%	2,0%
prijsindex goederen en diensten (imoc, %)	5,9%	3,9%	2,0%	2,0%	2,0%
omslagrente	0,7%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
rente grondexploitatie	1,16%	1,26%	1,26%	1,26%	1,26%
consumentenprijsindex (cpi, %)	1,8%	3,6%	2,0%	2,0%	2,0%
overheadpercentage	52%	53%	53%	53%	53%

Baten en lasten 2024

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	22.482	13.726	8.756
2	Iedereen doet mee	84.056	22.329	61.726
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	12.334	5.957	6.376
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	24.395	18.395	6.000
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	12.130	505	11.625
6	Bestuur en burgerzaken	10.635	1.091	9.544
	Totaal	166.032	62.003	104.027

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		-127.145
Totaal		-127.145

Overhead	23.780
Vennootschapsbelasting	17
Totaal	23.797

Geraamd totaal saldo van baten en lasten		
Totaal programma's (saldo)		104.027
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		-127.145
Totaal overhead/vennootschapsbelasting		23.797
Totaal		679

Mutaties reserves per programma	Toevoeging	Onttrekking
PR01 Goed wonen iedere doelgr.	10.829	-11.432
PR02 Iedereen doet mee	672	-462
PR03 Natuurlijke en landsch. kwalite	783	-400
PR04 Duurz. en innov. ondern./leven	0	-573
PR05 Goed ontsl. en verw. met regio	233	-377
PR06 Bestuur en burgerzaken	0	-571
PR10 overhead	13	-525
PR11 Algemene dekkingsmidd en onv.	0	0
Totaal	12.530	-14.340

Geraamd resultaat		Saldo
Totaal saldo van baten en lasten		679
Toevoeging aan reserves		12.530
Onttrekking aan reserves		-14.340
Geraamd resultaat		1.131

Specificatie Toevoeging aan reserve		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	Storting knelpuntenbudget	12.650	0	0	0	Ov.	I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Toevoeging res. gemeentelijk vastgoed MJOP	4.378.860	4.503.917	4.503.917	4.503.917	PR01	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Storting reserve civieltechnische kunstwerken	145.100	145.100	145.100	145.100	PR05	S
R2101	Reserve afkoopsom onderhoud & vervanging Biesterbrug	Storting reserve Biesterbrug	88.367	88.367	88.367	88.367	PR05	S
R4200	Reserve decentrale huisvesting onderwijs	Mutatie saldo onderwijshuisvestiging	671.904	688.068	764.034	804.506	PR02	S
R5255	Dekkingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	Toevoeging aan reserve	6.450.000	0	0	0	PR01	I
R5700	Bestemmingsreserve groen	Storting reserve groen	783.114	888.871	888.871	522.414	PR03	S
	Totaal toevoegingen		12.529.995	6.314.323	6.390.289	6.064.304		
Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	Inzet participatie adviseur	-87.000	-87.000	-43.500	0	Ov.	I
R1000	Algemene reserve	Inzet intermediair sociaal domein de Vraagwijzer	-70.147	0	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	Extra aanvullende bijdrage de Risse	-117.086	-169.529	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	Instellen bestemmingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	-6.450.000				PR01	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO11 aanpak oneigenlijk grondgebruik	-267.090				PR01	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO19 (groeps)maatwerk trajecten specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	-35.000				PR02	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO20 actie reactie van Solvare	-35.000				PR02	I
R1000	Algemene reserve	Omgevingsplannen	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000	PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO26 groene schoolpleinen	-75.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO10 Visie op ondergrond	-25.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO37 inzet Stichting Streetwise	-71.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO38 regie versterking binnenstad	-75.000				PR04	I

Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO39 regionaal evenementenbudget	-150.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO44 subsidie provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	-31.500				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO07 onderzoek herinrichting Weerter Boulevard	-50.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO03 plan verduurzaming maatschappelijk vastgoed	-127.000				Ov.	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO51 implementatie strategische visie	-50.000				Ov.	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO53 arbeidsmarktbenadering	-100.000				Ov.	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO54 extra capaciteit t.b.v. binnenhalen subsidies	-50.000				Ov.	I
R1000	Algemene reserve	B2023 PRIO55 strategisch adviseur	-111.000				Ov.	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO03 voorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)	-45.000				PR01	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO04 uitvoering kunnen geven aan wettelijke termijnen WMO	-85.000				PR02	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO05 handhaving dienstverleningsniveau toegang sociaal domein	-45.000				PR02	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO11 bijwerken achterstand bodeminformatiesysteem	-20.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO11 bodeminformatiesysteem kwaliteitsborging informatie	-10.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO36 aanpak schade overlastgevende soorten	-75.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO38 uitvoeren klimaatadaptatiemaatregelen (no regrets)	-100.000				PR03	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO13 stimuleringsfonds binnenstad	-50.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO14 uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes	-30.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO15 werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert	-104.000				PR04	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO16 doneerring statiegeldflesjes en -blikjes	-10.000				PR04	I

Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO17 onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties	-75.000				PR05	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO20 public affairs	-25.000				PR05	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO21 reisdocumenten worden altijd tijdig, kwalitatief toereikend en naar volle tevredenheid afgehandeld	-16.111				PR06	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO52 Materiële kosten Bekwame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	-30.000				PR06	I
R1000	Algemene reserve	B2024 PRIO52 bewkame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	-90.000				PR06	I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Onttrekking res. gemeentelijk vastgoed MJOP	-4.338.817	-3.775.722	-3.775.722	-3.775.722	PR01	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking reserve civieltechnische kunstwerken conform plan	-276.535	-121.966	-162.958	-162.958	PR05	S
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-435.106	-435.106	-435.106	-435.106	PR06	S
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-1.900	-1.900	-1.900	-1.900	PR04	S
R4350	Dekkingsreserve welzijn peuterspeelzaal WML	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5.356	-5.356	-5.356	-5.356	PR02	S
R5250	Dekkingsreserve sporthal a.d. Bron	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-175.879	-175.879	-175.879	-175.879	PR01	S
R5252	Dekkingsreserve atletiekaccommodatie fase 1	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-40.558	-40.558	-40.558	-40.558	PR01	S
R5253	Dekkingsreserve turnhal	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	PR01	S
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Onttrekking 1/15 deel SPUK	-98.234	-98.234	-98.234	-98.234	PR01	S
R5255	Dekkingsreserve kapitaallasten Open Park Weert	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten				-258.000	PR01	I
R5550	Dekkingsreserve restauratie Martinustoren	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600	PR01	S
R5551	Dekkingsreserve aankoop St. Annamolen	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-180	-180	-180	-180	PR01	S
R6150	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Keenterhart	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-52.111	-52.111	-52.111	-52.111	PR02	S

Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Pr.	S/I
R6151	Dekkingsreserve wijkaccommodatie Tungelroy	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-14.300	-14.300	-14.300	-14.300	PR02	S
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-122	-122	-122	-122	PR02	S
R6500	Reserve inburgering en participatie niet-Westerse allochtonen	Beleids- en actieplan statushouders 2023-2025	-2.680	-100.000	0	0	PR02	I
Totaal onttrekking			-14.340.312	-5.189.563	-4.917.526	-5.132.026		

Meerjarenperspectief

	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Goed wonen voor iedere doelgroep	22.482	13.726	8.756	20.835	12.402	8.433	20.757	12.405	8.352	16.900	8.519	8.380
Iedereen doet mee	84.056	22.329	61.726	86.162	22.398	63.764	87.547	22.755	64.793	89.619	23.100	66.520
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	12.334	5.957	6.376	12.937	6.599	6.338	13.067	6.683	6.385	13.090	6.717	6.373
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	24.395	18.395	6.000	19.444	13.238	6.206	20.612	14.368	6.244	18.293	12.016	6.278
Goed ontsloten en verweven met de regio	12.130	505	11.625	12.406	476	11.930	12.796	448	12.348	12.902	448	12.454
Bestuur en burgerzaken	10.635	1.091	9.544	10.667	1.106	9.561	10.797	1.245	9.552	10.812	1.245	9.567
Totaal programma's	166.032	62.003	104.027	162.451	56.219	106.232	165.576	57.904	107.674	161.616	52.045	109.572
Alg. dekkingsmiddelen en onvoorzien	8.242	135.387	-127.145	7.604	143.839	-136.236	8.247	139.975	-131.728	9.484	142.613	-133.129
Overhead	23.942	161	23.780	22.689	155	22.534	22.686	157	22.529	22.639	159	22.480
Vennootschapsbelasting	17	0	17	17	0	17	17	0	17	17	0	17
Geraamd saldo van baten en lasten	198.233	197.551	-679	192.761	200.213	7.453	196.526	198.036	1.508	193.756	194.817	1.060
Reserve mutaties	12.530	14.340	1.810	6.314	5.190	-1.125	6.390	4.918	-1.473	6.064	5.132	-932
Geraamd resultaat	210.763	211.891	1.131	199.075	205.403	6.328	202.916	202.954	35	199.820	199.949	128

Financiële analyse programma's

In dit hoofdstuk volgt per programma een toelichting op de belangrijkste financiële mutaties. Daarnaast wordt hieronder een algemene toelichting gegeven op kapitaallasten en salariskosten. Bij de afzonderlijke programma's komen deze in de toelichting niet terug.

Kapitaallasten (concernbreed, over alle programma's)

De kapitaallasten zijn € 965.000 hoger dan in de begroting 2023. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door het gereedkomen van de zogenoemde activa in uitvoering, waardoor afschrijvingen starten vanaf boekjaar 2024. In 2023 is een aantal grote projecten gereed gekomen waardoor er een stijging is van de afschrijvingslasten. Dit is onder andere Museum W, het KEC en investeringen in het riool. Conform de financiële verordening wordt er pas gestart met afschrijven in het jaar nadat een actief gereed is gekomen. Hierdoor zijn de afschrijvingslasten in de begroting 2024 € 595.000 hoger dan in de begroting 2023.

Het rente omslagpercentage is verhoogd naar 0,8%, waardoor de toegerekende rente verhoogd wordt met € 370.000 in de begroting 2024.

Personele lasten (concernbreed over alle programma's)

Autorisatie

In de begroting 2024 zijn de salarislasten verwerkt per programma (en op overhead). De Raad autoriseert de totale baten en lasten per programma, op basis van artikel 5 lid 1 van de financiële verordening (vastgesteld in uw vergadering van 2 juni 2021). Impliciet geldt daarmee dat het college de bevoegdheid heeft voor de uitvoering én besteding van deze totale lasten (inclusief mutaties en verschuivingen binnen de programma's). Om praktische redenen kunnen, op basis van artikel 5 lid 7 van de financiële verordening, budgetneutrale begrotingswijzigingen van personele budgetten over de programma's heen zonder goedkeuring van de Raad verwerkt worden.

Procesmatig

De salarislasten worden daar waar dit mogelijk is, globaal toegerekend aan de diverse taakvelden binnen een programma. Ze zijn daar dus per programma onderdeel van de totale lasten. De overblijvende salarislasten vallen binnen het onderdeel Overhead. Er is gekozen om de salarislasten exclusief inhuur centraal toe te lichten om veel dubbele teksten in de programma's te voorkomen.

Financieel

Voor 2024 is bij de opmaak van de begroting nog geen nieuwe CAO vastgesteld. Er is bij de algemene dekkingsmiddelen een stelpost opgenomen voor een verhoging van de salarislasten met 5,2% (€ 1,8 miljoen). Dit percentage is conform de tabel met de uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2024-2027. Dit was vorig jaar 3,6%.

De huidige CAO Gemeenten loopt tot 1 januari 2024. Onderhandelingen voor de nieuwe CAO moeten nog opgestart worden. Daarom maken we gebruik van de geschatte ontwikkeling loonvoet sector overheid volgens het CPB van maart 2023: 5,2%. Consistent met voorgaande jaren wordt voor de jaren 2025-2027 rekening gehouden met een trendmatig opslagpercentage van 2%. De totale personele lasten zijn op basis van de nu geldende CAO en rekening houdend met de toegestane formatie-uitbreidingen gestegen met € 1,7 miljoen.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

PR01 Goed wonen voor iedere doelgroep		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil 2024 - 2023
Lasten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	1.377	1.200	1.139	-61
T52	Sportaccommodaties	5.375	6.477	6.662	185
T54	Musea	1.274	920	1.102	182
T55	Cultureel erfgoed	723	770	661	-109
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	13.446	6.393	9.565	3.172
T83	Wonen en bouwen	2.445	2.159	3.354	1.195
Totaal lasten		24.640	17.919	22.483	4.564
Baten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	1.611	519	636	117
T52	Sportaccommodaties	1.039	915	938	23
T54	Musea	31	0	30	30
T55	Cultureel erfgoed	72	23	23	0
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	11.923	6.393	9.565	3.172
T83	Wonen en bouwen	2.269	1.640	2.533	893
Totaal baten		16.945	9.490	13.725	4.235
Totaal saldo van baten en lasten		7.696	8.428	8.755	327

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T54	In 2023 is een budget voor afronding van opgravingen tussengracht Nijenborgh beschikbaar ten laste van de algemene reserve (mutatie tussenrapportage 2023).	81	
T55	In 2022 is ten laste van de algemene reserve een budget van € 280.000 beschikbaar gesteld voor de consolidatie van de poort van de voorburcht Kasteel Nijenborgh. Dit budget is in de slotwijziging 2022 deels overgeheveld naar 2023 en komt daarna te vervallen. De werkzaamheden worden volledig afgerond in 2023.	118	
T82	De lasten en baten voor de grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2023. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	3.172	3.172
T83	Een extern bureau heeft onderzoek gedaan naar de structurele financiële effecten van de nieuwe Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Er is inzicht verkregen in de effecten en beleidskeuzes van de gemeente. Zoals beschreven in de kadernota is gekozen voor het scenario "Stand gemeente" waarbij het huidige beleid en reeds gemaakte keuzes hierin wordt voortgezet.		293

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T83	Voor de inhuurkosten van vergunningverlener bouw, casemanager WABO, toezichthouder omgevingsrecht is in 2023 dekking verkregen vanuit de budgetten voor de omgevingswet en WKB. Deze inhuurkosten zijn incidenteel geraamd waardoor dit leidt tot een budgettair neutraal verschil van ruim € 81.000 ten opzichte van de begroting 2024.	81	
T83	Bij de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid spelen gemeenten een belangrijke rol. De regering heeft hiervoor een tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) beschikbaar gesteld. Op basis van berichtgeving vanuit de provincies mag het bedrag dat in 2023 wordt ontvangen als structurele baat voor de jaren 2024 tot en met 2027 opgenomen worden. Voor de structurele uitvoeringskosten is een gelijk bedrag opgenomen in de begroting 2024-2027.	916	916
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		699
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		287
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	500	
	Overige	171	
	Totaal	5.039	5.367
	Saldo		328

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 2 Iedereen doet mee

PR02 Iedereen doet mee		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten					
T42	Onderwijshuisvesting	2.391	2.233	2.133	-100
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.035	3.908	3.298	-610
T51	Sportbeleid en activering	450	1.083	583	-500
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	9.386	7.533	7.649	116
T62	Toegangsteams	3.251	3.900	3.737	-163
T63	Inkomensregelingen	23.524	23.718	21.887	-1.831
T637A	Pleegzorg	0	719	735	16
T64	Begeleide participatie	8.687	8.419	8.155	-264
T65	Arbeidsparticipatie	2.574	3.690	3.288	-402
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.752	2.375	2.360	-15
T671	Maatwerkdienstverlening 18+	10.888	0	0	0
T671A	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	5.442	6.174	732
T671B	Begeleiding (WMO)	0	5.987	6.652	665
T672	Maatwerkdienstverlening 18-	11.780	0	0	0
T672A	Jeugdhulp begeleiding	0	4.418	4.592	174
T672B	Jeugdhulp behandeling	0	631	633	2
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	0	1.252	1.279	27

PR02 Iedereen doet mee		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
T673B	Gezinsgericht	0	96	98	2
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.097	1.404	307
T674A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	3.995	4.090	95
T674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	540	637	97
T674C	Gesloten plaatsing	0	440	336	-104
T681	Geëscaleerde zorg 18+	333	0	0	0
T681A	Beschermde wonen (WMO)	0	1.725	656	-1.069
T681B	Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	50	50	0
T682	Geëscaleerde zorg 18-	1.509	0	0	0
T682A	Jeugdbescherming	0	1.077	1.111	34
T682B	Jeugdreclassering	0	94	97	3
T71	Volksgezondheid	2.361	2.416	2.422	6
Totaal lasten		81.921	86.838	84.056	-2.782
Baten					
T42	Onderwijshuisvesting	295	204	215	11
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.839	2.438	1.667	-771
T51	Sportbeleid en activering	30	27	0	-27
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	5.600	887	1.009	122
T62	Toegangsteams	384	0	0	0
T63	Inkomensregelingen	13.694	14.228	14.469	241
T65	Arbeidsparticipatie	514	932	643	-289
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	75	79	4
T671	Maatwerkdienstverlening 18+	406	0	0	0
T671A	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	405	435	30
T681	Geëscaleerde zorg 18+	4.613	0	0	0
T681A	Beschermde wonen (WMO)	0	3.769	3.812	43
T71	Volksgezondheid	18	83	0	-83
Totaal baten		27.393	23.048	22.329	-719
Totaal saldo van baten en lasten		54.528	63.789	61.727	-2.062

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T43	De in de begroting 2022 opgenomen meerjarige heroverweging onderwijsachterbestandenbeleid loopt met ingang van 2024 terug met € 90.000 (lagere vrijval ten gunste van de algemene middelen). Verder zijn in 2023 reguliere personeelskosten (€ 60.000) eenmalig ten laste van het onderwijsachterstandenbudget gebracht.		150

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T43	Via de meicirculaire 2023 heeft gemeente Weert een incidenteel bedrag van afgerond € 86.000 ontvangen ten behoeve van het leerlingenvervoer voor leerlingen uit Oekraïne. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.	86	
T51	Ten laste van de middelen uit de meicirculaire 2023 is invulling gegeven aan de motie Snelle subsidieverhoging verenigingen (eenmalig budget in 2023).	500	
T61	Via de meicirculaire 2023 heeft gemeente Weert eenmalig circa € 49.000 ontvangen ten behoeve van de ontwikkeling van de Nederlandse Taal voor ontheemden uit Oekraïne. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.	49	
T61	Door loon- en prijsindexering van subsidies aan professionele instellingen (AMW, Punt Welzijn) stijgen de lasten.		167
T61	Via de slotwijziging 2022 is € 93.000 overgeheveld naar 2023 voor afronding van de bestuursopdracht maatschappelijke voorzieningenstructuur (verrekening met de bestemmingsreserve slotwijziging).	93	
T61	In 2023 zijn incidentele uitgaven voor innovatie en transformatie sociaal domein gedaan ten laste van de daarvoor beschikbare reserve.	94	
T61	In 2023 is een prioriteit beschikbaar gesteld voor sociale pijler gebiedsontwikkeling Keent-Moesel (structureel € 175.680). Van dit bedrag was € 102.960 bestemd voor projectleiding. Dit bedrag is in 2024 geraamd als personele kosten (neutrale verschuiving).	103	
T62	In de raadsvergadering van juni 2022 is afgerond € 419.000 ten behoeve van Hulp bij het Huishouden incidenteel beschikbaar gesteld voor 2023 ten laste van de algemene reserve. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.	419	
T62	Het subsidiebedrag aan het CJG stijgt door indexering (betreft het aandeel dat aan dit taakveld is toegerekend).		88
T63	In 2022 heeft de gemeente Weert € 5.555.000 via circulaire ontvangen voor het verstrekken van de energietoeslag. Van deze middelen is nog € 2.149.000 beschikbaar voor 2023. In 2024 is voor de energietoeslag geen raming opgenomen, waardoor dit leidt tot een budgettair neutraal verschil.	2.149	
T63	Via de slotwijziging 2022 is € 87.000 overgeheveld naar het budget voor armoedebeleid 2023 (verrekening met bestemmingsreserve slotwijziging).	87	
T63	Via het Gemeentefonds is in de meicirculaire 2023 incidenteel aan gemeente Weert afgerond € 222.000 beschikbaar gesteld voor de aanpak van armoede en schulden. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.	222	
T63	Als gevolg van een ruime arbeidsmarkt stijgt de instroom in de bijstand minder hard dan verwacht. Ultimo december 2022 bedroeg het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering 795. Ultimo juni 2023 zijn dat er 812. Naar verwachting zullen de aantallen de komende periode iets verder toenemen. Door de stroom van Oekraïense vluchtelingen zal een aantal gezinnen wellicht in de toekomst een beroep gaan doen op een bijstandsuitkering. Momenteel maken zij gebruik van een landelijke leefgeld regeling. Daarnaast is de taakstelling statushouders voor de gemeente Weert toegenomen van 88 naar 97. Op basis van het bovenstaande stijgt de raming in 2024 met € 187.000.		187

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T63	Loonkostensubsidie (LKS) wordt verstrekt aan werkgevers die mensen met verminderde loonwaarde in dienst nemen. Wegens hogere instroom en hogere LKS-bedragen voor mensen met beschermt werk (100% van de loonkosten), nemen de lasten in 2024 met € 190.000 toe.		190
T63	Het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) voor de bekostiging van de uitkeringen wordt vastgesteld door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Op basis van het nadere voorlopige budget 2023 (meest actuele informatie) stijgen de inkomsten met € 269.000.	269	
T63	In de slotwijziging 2022 is € 100.000 voor uitvoeringskosten Tozo overgeheveld naar 2023. In 2024 is hiervoor geen raming opgenomen, wat een voordeel van € 100.000 veroorzaakt. Dit is budgettair neutraal omdat het bedrag in 2023 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve slotwijziging.	100	
T64	De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Risse neemt af met € 274.000 op basis van de conceptbegroting Risse Groep 2024. Deze bijstelling is budgettair neutraal omdat er lagere inkomsten vanuit de algemene uitkering tegenover staan. Daarnaast is er een hogere aanwending van de algemene reserve met betrekking tot de aanvullende bijdrage aan de Risse Groep.		274
T65	In 2023 is ten laste van de reserve innovatie en transformatie sociaal domein eenmalig een bedrag van afgerond € 47.000 beschikbaar gesteld voor het pilot project individuele plaatsing en steun. Door de aanwending van de reserve betreft dit een budgettair neutraal verschil.	47	
T65	De uitvoering van de Wet kinderopvang voor gemeentelijke doelgroepen wordt vanaf 2024 uitgevoerd door Kindermediair. In 2023 was hier geen raming voor opgenomen, waardoor dit leidt tot een budgettair verschil van afgerond € 24.000.		24
T65	Via het Gemeentefonds zijn in 2023 middelen beschikbaar gesteld voor inburgering. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.	58	
T65	Het structureel inhuurbudget van de afdeling WIZ is in de begroting 2024 verschoven van taakveld 65 naar overhead. Daarnaast is in 2023 budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.	205	
T65	Om elke inwoner te laten participeren op een betekenisvolle wijze worden kosten gemaakt onder de noemer arbeidsinschakeling. Voor 2024 wordt een hogere inzet verwacht.		128
T671B T672A T672B T672C T673C T674A T674B	Algemeen In de begroting 2023 was met ingang van 2024 expliciet rekening gehouden met positieve financiële effecten van transformatie en inkoop Wmo begeleiding en gespecialiseerde jeugdhulp vanaf 2024. In de praktijk blijkt dat het precieze financiële effect van transformatie en/of een nieuwe wijze van inkoop niet in kaart gebracht kan worden, het is namelijk niet of nauwelijks te isoleren van andere ontwikkelingen. Daarnaast worden potentiële positieve effecten op basis van nieuwe inkopen niet altijd meteen geëffectueerd, bijvoorbeeld doordat er gedurende een aantal jaren regionale afspraken zijn gemaakt over een vaste lumpsumfinanciering. De (meerjaren)ramingen in de begroting 2024 zijn op basis van actuele informatie zo reëel mogelijk en weerspiegelen daarmee impliciet ook de effecten van transformatie en inkoop.	n.v.t.	n.v.t.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T672 t/m T682B	Voor zover de ramingen op deze taakvelden jeugdhulp betreffen worden ze vanwege de samenhang gezamenlijk toegelicht. De ramingen zijn gebaseerd op prognoses voor 2023 en indexatie voor 2024. In de begroting is bij de meeste budgetten uitgegaan van een gelijkblijvend aantal cliënten en zorgzwaarte ten opzichte van de prognoses 2023. De uitgaven voor verblijf en behandeling stijgen. Dit zorgsegment is met ingang van 2023 gezamenlijk door Noord- en Midden Limburg ingekocht. De overige stijging van de uitgaven wordt vooral veroorzaakt door indexatie. Voor het grootste deel van de jeugdhulp is rekening gehouden met een indexatie van 4,94% (voorlopige OVA-index). Op de overige budgetten varieert de indexatie van 0% (crisis) tot 10% (subsidie CJG, gedeeltelijk op dit taakveld). In het algemeen is de indexatie hoger dan eerdere jaren. Dit is het gevolg van stijgende loonkosten in de CAO's als gevolg van inflatiecompensatie. Alleen bij (dure) jeugdzorg, waarvan de uitgaven jaarlijks fluctueren, is uitgegaan van de gemiddelde uitgaven van de afgelopen jaren. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot een bijstelling naar beneden (-/- € 104.000) van de verwachte uitgaven voor JeugdZorgplus (gesloten jeugdzorg). De ontwikkeling van het aantal cliënten en zorgzwaarte vanaf 2024 is lastig te ramen en daarom als risico opgenomen. Voor jeugdhulp wordt op deze taakvelden per saldo ongeveer 4,5% meer begroot dan in 2023.		654
T671A	De lasten voor Hulp bij het Huishouden zijn in 2024 € 722.000 hoger geraamd dan in 2023. Dit wordt verklaard door de indexatie van de CAO Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (9,1%) en een verwachte stijging van het aantal cliënten in 2024.		722
T671B	De lasten voor Wmo begeleiding zijn afgerond € 665.000 hoger dan de begroting 2023. Dit wordt veroorzaakt door hoge indexatie op basis van CAO-ontwikkelingen en een stijging van het aantal cliënten.		665
T681A	In de begroting is een stelpost onvoorzien opgenomen met betrekking tot de regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek. Deze wordt voor 2024 en verder enkel aangehouden om de financiële gevolgen voor de nieuwe verdeelsleutel en toegangskosten op te kunnen vangen. Met betrekking tot de nieuwe verdeelsleutel is rekening gehouden met een ingroeimodel vanaf 2025, waardoor in 2024 een groot gedeelte van de stelpost onvoorzien kan vrijvallen. Ten opzichte van de begroting 2023 leidt dit tot een voordeel van afgerond € 1.091.000. Er resteert hierdoor in 2024 voor de post onvoorzien een bedrag van € 417.000. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar het raadsvoorstel.	1.091	
T71	Op basis van de definitieve begroting 2024 van de Veiligheids Regio Limburg Noord (VRLN) stijgt de gemeentelijke bijdrage. Dit komt vooral door loon- en prijsindexering en structurele dekking van hogere kapitaallasten brandweermaterieel.		124
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	79	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		641
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	49	
	Overige	379	
	Totaal	6.076	4.013
	Saldo	2.063	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

PR03 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten					
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	3.984	5.103	4.744	-359
T72	Riolering	5.384	4.966	4.763	-203
T74	Milieubeheer	1.822	2.716	1.805	-911
T81	Ruimte en leefomgeving	1.580	1.769	1.022	-747
Totaal lasten		12.770	14.554	12.334	-2.220
Baten					
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	24	8	9	1
T72	Riolering	5.794	6.182	5.859	-323
T74	Milieubeheer	16	14	14	0
T81	Ruimte en leefomgeving	922	565	75	-490
Totaal baten		6.756	6.769	5.957	-812
Totaal saldo van baten en lasten		6.015	7.785	6.376	-1.409

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T57	Bijdrage in kosten groen GRP Biest Minderbroederslaan in 2023. Deze kosten werden door aanwending van de reserve groen gecompenseerd waardoor dit een budgettair neutrale mutatie is.	360	
T57	Via de prioriteiten is in 2023 ten laste van de algemene reserve een eenmalig bedrag beschikbaar gesteld voor de uitvoering van beleid op kunst in de openbare ruimte.	50	
T57	Vanwege de prijsschommelingen is voor de begroting 2023 onderhoud plantsoenen gekozen voor een incidentele indexering. Voor de begroting 2024 is dit budget geïndexeerd conform percentages uit de kadernota (3,9%, imoc) en is een areaaluitbreiding van €164.000 meegenomen.		228
T72	Het taakveld Riolering maakt onderdeel uit van het product riolering. Het product riolering is echter taakveldoverschrijdend en betreft een gesloten systeem. De lasten en de baten worden verrekend met de voorziening riolering, waardoor lagere lasten en hogere baten budgetneutraal zijn verwerkt in de begroting. Binnen dit saldo betreft €125.000 hogere lasten op het onderdeel inhuur.		119
T74	In 2023 zijn kosten begroot voor bodemsanering in verband met GRP Biest/Minderbroederslaan, welke gedekt worden door een onttrekking uit de Algemene Reserve.	825	
T74	In 2022 is via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds (meicirculaire) een bedrag ontvangen van € 323.312 bestemd voor klimaatmiddelen. De bestedingen hiervan hebben niet volledig in 2022 plaatsgevonden, waardoor een deel van het budget in de slotwijziging 2022 is overgeheveld naar 2023. In 2024 is dit budget dus komen te vervallen.	238	

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T74	Onderdeel van het Convenant Publieke Ontzorging is een pilot publieke ontzorging energiebesparing, waarvoor een bedrag van € 300.000 beschikbaar is gesteld verdeeld over de jaren 2021 tot en met 2023. De mutatie is budgetneutraal vanwege een onttrekking aan de reserve Pilot Publieke ontzorging energiebesparing, welke gevoed werd door de eerder verleende subsidie.	100	
T81	De ECGeo activiteiten worden per 1 januari 2024 overgedragen naar ICT NML. De budgetten worden verplaatst van programma 3 naar overhead.		300
T81	De ECGeo activiteiten worden per 1 januari 2024 overgedragen naar ICT NML. De budgetten worden verplaatst van programma 3 naar overhead.	658	
T81	Als gevolg van het ingaan van de omgevingswet per 1 januari 2024 is er in de kadernota extra inhuurcapaciteit voorzien ten laste van de Algemene reserve.		95
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		263
	Personele lasten (zie algemene toelichting)	217	
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	24	
	Overige		59
	Totaal	2.472	1.064
	Saldo	1.408	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

PR04 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten					
T31	Economische ontwikkeling	848	1.188	1.025	-163
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.049	4.720	8.631	3.911
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	124	294	268	-26
T34	Economische promotie	1.176	1.644	1.662	18
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	5.089	5.266	4.627	-639
T56	Media	1.414	1.485	1.446	-39
T73	Afval	6.080	6.539	6.735	196
Totaal lasten		18.780	21.136	24.394	3.258
Baten					
T31	Economische ontwikkeling	56	0	0	0
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.600	4.719	8.631	3.912

PR04 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	171	334	325	-9
T34	Economische promotie	478	436	438	2
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	1.135	401	411	10
T56	Media	184	237	193	-44
T73	Afval	7.610	8.033	8.398	365
Totaal baten		13.234	14.160	18.396	4.236
Totaal saldo van baten en lasten		5.546	6.976	6.001	-975

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T31	In 2023 is ten laste van de Algemene reserve een prioriteit opgenomen voor de investeringsagenda Midden-Limburg. Dit budget is in 2024 vervallen.	101	
T31	In de slotwijziging 2022 is budget overgeheveld ten behoeve van activiteiten voor de binnenstad die zorgen voor reuring en ontmoeting en sfeervolle aankleding van de binnenstad.	49	
T32	De lasten en de baten voor de grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2023. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	3.911	3.911
T33	Het budget voor energiekosten op de weekmarkt is in 2023 fors verhoogd vanwege de toenmalige onzekerheid over de tarieven. Voor 2024 is het budget neerwaarts bijgesteld op basis van de huidige gecontracteerde tarieven.	44	
T34	Het budget voor energiekosten voor de kermessen is in 2023 fors verhoogd vanwege de toenmalige onzekerheid over de tarieven. Voor 2024 is het budget neerwaarts bijgesteld op basis van de huidige gecontracteerde tarieven.	174	
T34	Via de prioriteiten begroting 2023 is budget beschikbaar gesteld voor bovenregionale evenementen: € 75.000 in 2023 en 2026, € 150.000 in 2024 en 2025. Het budget van 2023 en 2024 is eenmalig ten laste van de algemene reserve gebracht.		75
T53	Voor uitvoering van specifieke subsidieregelingen, subsidie cultuurcoördinator en gemeentelijke uitvoeringskosten is op basis van het raadsbesluit compensatiegelden lokale culturele infrastructuur in 2023 € 615.000 geraamd (verrekening met algemene reserve). Niet bestede middelen in 2023 zijn in 2024 voor hetzelfde doel beschikbaar.	615	
T53	Door loon- en prijsindexering van subsidies aan professionele instellingen (RICK, Munttheater en de Bosuil) stijgen de lasten.		167
T56	Door loon- en prijsindexering van subsidie aan een professionele instelling (Bibliocenter) stijgen de lasten.		56
T73	Met het nieuwe contract voor de verwerking van afval, vervalt vooralsnog de verevening. Mogelijk komt er in het huidige contract een andere verevening maar deze informatie is nog niet beschikbaar.		70

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T73	De budgetten inzameling en verwerking afval zijn voor 2024 geïndexeerd met de in de kadernota gehanteerde percentages. De opbrengsten van afvalstoffenheffing en reinigingsrecht nemen toe met €420.068 uitgaande van 100% kostendekkendheid, waarbij taakveldoverschrijdende aspecten zoals kwijtschelding en overhead meegenomen worden. Het taakveld Afval maakt onderdeel uit van het product afval. Het product afval is echter taakveldoverschrijdend.	420	206
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		78
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		103
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	360	
	Overige		32
	Totaal	5.673	4.698
	Saldo	975	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

PR05 Goed ontsloten en verweven met de regio		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten					
T21	Verkeer en vervoer	8.954	9.551	9.590	39
T22	Parkeren	2.894	2.531	2.508	-23
T23	Recreatieve havens	15	19	18	-1
T24	Economische havens en waterwegen	4	3	3	0
T25	Openbaar vervoer	12	11	11	0
Totaal lasten		11.879	12.115	12.130	15
Baten					
T21	Verkeer en vervoer	592	480	480	0
T22	Parkeren	97	28	25	-3
T23	Recreatieve havens	0	0	0	0
T24	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
T25	Openbaar vervoer	0	0	0	0
Totaal baten		689	508	505	-3
Totaal saldo van baten en lasten		11.191	11.608	11.625	17

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
----	--------------	----------	--------

T21	Mobiliteitsplan 2023, onttrekking uit Reserve Energietransitie	80	
T21	Bijstelling van het budget bestrating asfaltverhardingen op basis van beheer- en onderhoudsplan asfalt, inclusief € 40.000 areaaluitbreiding.		88
T21	Onderhoud bestrating geïndexeerd met 5,9 %, conform 'GWW indexering elementenverharding', daarnaast is er een verhoging van € 50.000 in verband met toenemende schade aan trottoirs door worteldruk, vermoedelijk ontstaan door droogte van de laatste 2 jaren.		158
T21	Bijstelling op basis van beheer- en onderhoudsplan Civieltechnische Kunstwerken inclusief areaaluitbreiding, deze is echter budgettair neutraal want het saldo wordt verrekend met de reserve Civieltechnische Kunstwerken		153
T21	5% Indexering van het budget voor straatreiniging op basis van contract.		136
T21	Aframing van de post onderhoudskosten technische installaties op de exploitatie vanwege de vervanging van de armaturen naar het nieuwe led-systeem en het opnemen hiervan in de vervangingsinvesteringen.	70	
T21	Het budget voor energiekosten technische installaties (onder andere VRI's en straatverlichting) is in 2023 fors verhoogd vanwege de toenmalige onzekerheid over de tarieven. Voor 2024 is het budget neerwaarts bijgesteld op basis van de huidige gecontracteerde tarieven.	505	
T22	Het budget voor energiekosten op parkeren is in 2023 fors verhoogd vanwege de toenmalige onzekerheid over de tarieven. Voor 2024 is het budget neerwaarts bijgesteld op basis van de huidige gecontracteerde tarieven.	98	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		113
	Personele lasten (zie algemene toelichting)	11	
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)		273
	Overige	140	
	Totaal	904	922
	Saldo		17

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

PR06 Bestuur en burgerzaken		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten					
T01	Bestuur	2.309	2.490	2.402	-88
T02	Burgerzaken	1.556	1.609	1.816	207
T11	Crisisbeheersing en brandweer	3.818	4.210	4.408	198
T12	Openbare orde en veiligheid	1.675	1.933	1.971	38
T75	Begraafplaatsen en crematoria	29	34	38	4
Totaal lasten		9.387	10.276	10.635	359
Baten					
T01	Bestuur	537	0	0	0
T02	Burgerzaken	671	783	988	205
T11	Crisisbeheersing en brandweer	35	7	3	-4
T12	Openbare orde en veiligheid	55	97	97	0
T75	Begraafplaatsen en crematoria	10	12	3	-9
Totaal baten		1.308	899	1.091	192
Totaal saldo van baten en lasten		8.081	9.377	9.544	167

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T02	Op grond van wettelijke wijzigingen in 2024, waarbij paspoorten een geldigheidsduur van 10 jaar kregen (in plaats van de toen geldige 5 jaar), zullen in 2024 tot en met 2027 overeenkomstige verlengingsaanvragen komen, een 'paspoortenpiek'. Hierdoor stijgen zowel de kosten als de baten.	180	104
T11	Op basis van de definitieve begroting 2024 van de VRLN stijgt de gemeentelijke bijdrage. Dit komt vooral door loon- en prijsindexering en structurele dekking van hogere kapitaallasten brandweermaterieel.		198
T12	Ten behoeve van de werkzaamheden voor de vergunningen bijzondere wetten is in 2023 budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.	104	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)		17
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		159
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)		8
	Overige	36	
	Totaal	319	487
	Saldo		167

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Overhead

Overhead		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil 2024 - 2023
Lasten					
T04	Overhead	20.812	25.435	23.942	-1.493
Totaal lasten		20.812	25.435	23.942	-1.493
Baten					
T04	Overhead	414	213	161	-52
Totaal baten		414	213	161	-52
Totaal saldo van baten en lasten		20.398	25.222	23.780	-1.442

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T04	In 2023 is wegens langdurige ziekte het wendbaarheidsbudget voor inhuur aangesproken. Daarnaast is in 2023 budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.	283	
T04	Bij de werkzaamheden voor vergunningen, toezicht en handhaving is door verschillende oorzaken veel gebruik gemaakt van inhuurkrachten. In 2023 is daarvoor budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.	171	
T04	Bij de werkzaamheden van de afdeling Informatie is gebruik gemaakt van inhuurkrachten. In 2023 is daarvoor budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.	436	
T04	Het structurele inhuurbudget van de afdeling WIZ is in de begroting 2024 verschoven van taakvelden 63 en 65 naar overhead. Daarnaast is in 2023 budget verschoven naar inhuur vanuit de onderuitputting salarissen.		220
T04	In de begroting 2023 is een prioriteit opgenomen voor het opstellen van een plan voor de verduurzaming maatschappelijk vastgoed. In 2023 is hiervoor een bedrag geraamd van € 87.000 en in 2024 bedraagt het budget € 127.000 (beide bedragen zijn budgetneutraal en worden ten laste van de algemene reserve gebracht).		50
T04	Het budget software 2023 was incidenteel geïndexeerd. Deze bijstelling betreft de meerjarige indexering voor 2024-2027.		225
T04	De ECGeo activiteiten worden per 1 januari 2024 overgedragen naar ICT NML. De budgetten worden verplaatst van programma 3 naar overhead.		358
T04	De bijdrage voor ICT NML wordt bijgesteld met € 272.000. € 93.000 betreft de kosten voor de overdracht van ECGeo naar ICT NML.		365
T04	Het budget voor energiekosten op de Gemeentewerf is in 2023 fors verhoogd vanwege de toenmalige onzekerheid over de tarieven. Voor 2024 is het budget neerwaarts bijgesteld op basis van de huidige gecontracteerde tarieven.	201	
T04	Voor de digitale innovatie werd met de slotwijziging 2022 een budget ter hoogte van € 110.000 overgeheveld naar 2023.	110	
T04	Vanuit de slotwijziging zijn er Rijksgelden voor systeemleren om dienstverlening te verbeteren, incidenteel overgeheveld naar 2023 (verrekening met de bestemmingsreserve slotwijziging).	29	

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	126	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)	1.002	
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)	267	
	Overige	36	
	Totaal	2.660	1.219
	Saldo	1.442	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten	3.302	4.222	8.243	4.021
Baten	124.538	129.649	135.388	5.739
Saldo	-121.237	-125.426	-127.145	-1.719

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 toegelicht. De kapitaallasten, personele lasten en vastgoedmutaties worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T05	Treasury De verwachting is dat medio 2024 een geldlening wordt aangetrokken van circa 30 miljoen voor de investeringen die op de rol staan. Hierdoor stijgen de rentelasten met €363.000 in 2024. In 2023 is een incidentele renteopbrengst geraamd van € 400.000 van de middelen die via schatkistbankieren zijn uitgezet. Tegenover de hogere rentelasten staat een hogere doorbelasting van rente aan de exploitatie voor investeringen van € 129.000 en aan de grondexploitatie van € 80.000.		554
T05	De daling van de dividendopbrengst van Enexis van € 114.000 houdt verband met de daling van het reguliere dividend in 2024 met € 35.000 en het extra dividend van € 79.000 in 2023 door de verkoop van Fudura. De daling van het reguliere dividend houdt verband met de toegenomen kosten voor Enexis als netbeheerder in de energietransitie.		113
T06	Lagere bijdrage BsGW op basis van verdeling via aanslagregels en begroting 2024 BsGW.	100	

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T08	Oneigenlijk grondgebruik: Bij de aanvang van de aanpak oneigenlijk grondgebruik in 2020 was de oorspronkelijke aanname dat dit in 4 jaar tijd zou worden afgerond. De laatste jaren is gebleken dat met de beperkte ambtelijke inzet op deze aanpak, het oorspronkelijke voornemen niet realistisch was. Inmiddels is via de begroting 2023 en aanvullend raadsbesluit bepaald dat de komende jaren circa 200 prioritaire gevallen worden aangepakt. De daaropvolgende jaren worden de resterende 650 gevallen aangepakt. Gezien deze verlengde aanpak, zullen de komende jaren ook de kosten voor inzet ECGeo blijven drukken op de aanpak oneigenlijk grondgebruik. Hiervoor is in de begroting nu een bijgesteld budget van € 20.000 per jaar opgenomen. Dit wordt verder verhoogd met personele budgetten voor de procesbegeleider en enkele interne medewerkers.	150	223
T08	In 2023 was de Regeling Specifieke Uitkering Stimulering Sport beschikbaar. Deze regeling vervalt per 1-1-2024 en daarom zijn er in 2024 geen opbrengsten meer geraamd.		323
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2023: Hoger accres - loon/prijsontwikkeling. De loon- en prijsontwikkeling in het accres is bijgesteld met een gecombineerde index op basis van CPB-gegevens.	935	
T07	Meicirculaire 2023: Hogere uitkeringsbasis, lokale ontwikkelingen	206	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2023: Jeugdzorg inclusief loon/prijsbijstelling jeugd + voogdij 18+. Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. In totaal wordt € 1,36 miljard in 2024 voor jeugdzorg beschikbaar gesteld, gebaseerd op het advies van de Commissie van Wijzen. De bijdrage voor Weert is verrekend met de reeds geraamde stelpost. Hiernaast vindt er loon- en prijscompensatie plaats.	948	
T07	Meicirculaire 2023: In 2022 vindt een incidentele uitkering plaats voor flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening aanpak armoede.		222
T07	Meicirculaire 2023: Incidentele decentralisatie-uitkeringen in 2022.		195
T07	Meicirculaire 2023: Decentralisatie-uitkering inkomstenderving in 2022.		138
T07	Meicirculaire 2023: Hoger integratie-uitkering Participatie Wsw.	28	
T07	Gevolgen herijking Gemeentefonds (negatieve suppletie-uitkering voordeelgemeente).	750	
T07	Decentralisatie-uitkering Wet kwaliteitsborging bouw.	30	
T07	Gemeentefonds: Hogere accres, uitkeringsbasis en aantallen bij de maatstaven (stand vóór meicirculaire 2023).	2.815	
T07	Gemeentefonds - stelposten (lasten): Stelposten jeugdzorg en behoedzaamheidsbedrag (de laatste vervalt in 2024)	476	
T08	Budgetten Prioriteiten structureel		1.448
T08	Budgetten Prioriteiten incidenteel		885
T08	Budget vervangingsinvesteringen		379

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T061	De OZB opbrengsten woningen stijgen met de indexering conform de uitgangspunten voor de begroting 2024. Daarnaast wordt uitgegaan van een areaaluitbreiding van 250 woningen.	840	
T062	De OZB opbrengsten niet-woningen stijgen met de indexering conform de uitgangspunten voor de begroting 2024. Daarnaast wordt uitgegaan van een areaaluitbreiding van 1%.	532	
T064	Hogere baten toeristenbelasting op basis van de meest recente prognoses.	58	
	Kapitaallasten (zie algemene toelichting)	211	
	Personele lasten (zie algemene toelichting)		1.729
	Vastgoed (zie paragraaf vastgoed)		357
	Overig	204	
	Totaal	8.284	6.565
	Saldo	1.718	

De geel gemarkeerde bedragen betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Vennootschapsbelasting

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten	4	17	17	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	4	17	17	0

Reserves

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil 2024 - 2023
Lasten	8.246	6.695	12.530	5.835
Baten	10.558	14.590	14.340	-250
Saldo	-2.313	-7.894	-1.810	6.084

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Onttrekkingen		
Primaire begroting 2023-2026 (na raadsbehandeling)		3.576
Wijzigingen als gevolg van tussenrapportage 2023		72
Wijzigingen als gevolg van raadsbesluiten t/m april 2023		5.307
Primaire begroting 2024-2027	8.706	
Stortingen		
Primaire begroting 2023-2026 (na raadsbehandeling)		706
Wijzigingen als gevolg van tussenrapportage 2023	191	
Wijzigingen als gevolg van raadsbesluiten t/m april 2023	1.215	
Primaire begroting 2024-2027		6.535
Totaal	10.112	16.196
Saldo		6.084

Prioriteiten

Inleiding

Nieuwe initiatieven of nieuw beleid worden via het budget prioriteiten gedekt. Het voorstel tot invulling van de prioriteiten 2024 en de richtinggevende invulling voor de jaren 2025 tot en met 2027 is opgenomen in de bijlage "Overzicht prioriteiten 2024-2027".

In tegenstelling tot de overige tabellen in deze begroting worden de bedragen in het overzicht niet afgerond op duizenden.

Het overzicht is na vaststelling van de begroting door de Raad de basis om de lasten administratief te verwerken op de diverse taakvelden en investeringsbudgetten indien van toepassing. Vanuit het budgetrecht van de Raad zijn de financiële gevolgen van de vaststelling helder en eenduidig als daarbij geen afronding in de presentatie is toegepast.

Besteding van de middelen van "vetgedrukte" prioriteiten vindt pas plaats nadat de Raad over het betreffende onderwerp via een afzonderlijk raadsvoorstel hierover een definitief besluit heeft genomen.

Voor zover er prioriteiten worden aangevraagd die resulteren in een exploitatiebudget voor één of meerdere jaren: het beschikbare exploitatiebudget is, ongeacht de dekking, jaar gebonden. Mocht het bedrag in enig jaar niet (volledig) besteed worden, dan is het restantbudget niet in het volgende jaar beschikbaar. Mocht dit toch nodig zijn, dan verloopt dat via het reguliere proces van overheveling via de slotwijziging.

Overzicht Structurele prioriteiten 2024-2027

Nr.	Omschrijving	Investering/incid. last	afsch. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2024	2025	2026	2027	Pr.
6	Indexering subsidies vrijwilligersorganisaties				54.000	54.000	54.000	54.000	54.000	2
22	Voorzieningenstructuur 2024-2027					300.000	450.000	369.500	369.500	1
23	Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid	2.875.000	50		80.500			80.500	80.500	1
24	Takenuitbreiding toezicht en handhaving				268.000	268.000	268.000	268.000	268.000	1
24	Dekking takenuitbreiding toezicht en handhaving deels uit klimaatakkoord				-87.500	-87.500	-87.500	-87.500	-87.500	1
28	Regie op een gezonde woningmarkt met een divers en kwalitatief aanbod				92.000	92.000	92.000	92.000	92.000	1
29	Ophogen exploitatiebudget gemeentearchief				49.000	49.000	49.000	49.000	49.000	1
29	Dekking uit bijdrage Maasgouw				-49.000	-49.000	-49.000	-49.000	-49.000	1
30	Binnensportaccommodatie Open Park Weert	14.400.000	50		403.200	0	0	0	403.200	2
31	Herinrichting sportpark Open Park Weert	6.450.000	25		309.600	0	0	0	309.600	2
32	IKC Boshoven (Onderwijsgedeelte uit reserve onderwijshuisvesting)	pm			pm	pm	pm	pm	pm	2
34	Buitensportaccommodatie Open Park Weert	3.600.000	25/50		124.800	0	0	124.800	124.800	2
35	Passend lokaal- en regionaal zorg- en ondersteuningsaanbod voor inwoners met complexe problematiek				60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	2
35	Budgettaire ruimte binnen WIZ (stelpost onvoorzien MO BW)				-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	2
41	Mooi en veilig wandelpad voor bewoners wijk Fatima	168.000	40	1.915	7.459	0	7.459	7.459	7.459	3
42	Omheind hondenspeelveld ideeënmarkt	25.000			1.800	25.000	1.800	1.800	1.800	3
48	Uitvoering op orde van transitieprojecten mobiliteit en dienstverlening				92.000	92.000	92.000	92.000	92.000	5

Nr.	Omschrijving	Investering/ last	incid. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2024	2025	2026	2027	Pr.	
48	Dekking uitvoering op orde van transitieprojecten mobiliteit uit klimaatmiddelen					-36.800	-36.800	-36.800	-36.800	-36.800	5
51	Structurele borging van de kwalitatieve- en kwantitatieve dienstverlening naar burgers					63.500	63.500	63.500	63.500	63.500	6
51	Dekking structurele borging van kwalitatieve- en kwantitatieve dienstverlening naar burgers uit rest paspoortpiek					0	-50.617	-63.500	0	0	6
53	Verbeteren arbeidsvoorwaarden					500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	6
54	Elektrische dienstauto`s toezichthouders					15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	6
54	Dekking elektrische dienstauto`s toezichthouders					-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	6
55	Budget Raadscommunicatie					30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	6
56	Optimaliseren wettelijk vereiste data t.b.v. efficiënte beheersing van de openbare ruimte					65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	OH
57	De gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering is geborgd met de juiste informatiebeveiligingsmaatregelen CISO					45.553	45.553	45.553	45.553	45.553	OH
58	Grip op programmatisch werken als uitwerking omgevingsvisie					44.000	44.000	44.000	44.000	44.000	OH
59	Professionalisering inkoop- en contractmanagement					61.000	61.000	61.000	61.000	61.000	OH
Totaal structurele prioriteiten						1.525.753	1.609.395	1.721.312	2.497.612		

Overzicht Incidentele prioriteiten 2024-2027										
Nr.	Omschrijving	Investering/incid. last	afschr. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2024	2025	2026	2027	Pr.
1	Opstellen wijkontwikkelingsvisie Groenewoud	150.000					150.000			1
3	Voorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)	45.000				45.000				1
4	Uitvoering kunnen geven aan wettelijke termijnen vanuit de Wmo	85.000				85.000				2
5	Handhaven dienstverleningsniveau toegang sociaal domein	45.000				45.000				2
9	Soortenmanagementplan voor gebouwbewonende soorten	PM				PM				3
10	Visie op ondergrond	25.000				25.000				3
11	Bijwerken achterstand Bodeminformatiesysteem	20.000				20.000				3
11	Bodeminformatiesysteem kwaliteitsborging informatie	40.000				10.000	10.000	10.000	10.000	3
7	Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard	50.000				50.000				4
13	Stimuleringsfonds binnenstad	150.000				50.000	50.000	50.000		4
14	Uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes	30.000				30.000				4
15	Werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert	156.000				104.000	52.000			4
16	Doneerring statiegeldflesjes en blikjes	10.000				10.000				4
17	Onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties	75.000				75.000				5
20	Public affairs	55.000				25.000	10.000	10.000	10.000	5
21	Reisdocumenten worden altijd tijdig, kwalitatief toereikend en naar volle tevredenheid afgehandeld	280.000				85.000	91.000	104.000		6
21	Dekking uit leges	-263.889				-68.889	-91.000	-104.000		6
36	Aanpak schade overlastgevende soorten	300.000				75.000	75.000	75.000	75.000	3
38	Uitvoeren klimaatadaptatiemaatregelen (no regrets)	200.000				100.000	100.000			3

Nr.	Omschrijving	Investering/incid. last	afsch. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2024	2025	2026	2027	Pr.
52	Bekwame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	270.000				90.000	90.000	90.000		6
52	Materiële kosten Bekwame en vaardige medewerker in het organiseren van participatietrajecten	90.000				30.000	30.000	30.000		6
Totaal incidentele prioriteiten						885.111	567.000	265.000	95.000	
De incidentele prioriteiten worden in 2024 ten laste van de algemene reserve gebracht en vanaf 2025 van het begrotingssaldo.										

Vervangingsinvesteringen

Inleiding

Met betrekking tot het budget van de vervangingsinvesteringen wordt rekening gehouden met een stelpost ter grootte van de vrijval afschrijvingen van activa die zijn afgeschreven. De redenatie hierbij is dat de vrijval ontstaat doordat investeringen helemaal zijn afgeschreven en aan vervanging toe zijn. Het is dan logisch om de vrijgevallen kapitaallasten in te zetten voor vervanging (redenatie conform het zogenaamde ideaalcomplex).

Met deze werkwijze ten aanzien van de vervangingsinvesteringen wordt een betere aansluiting gemaakt tussen de vrijval van de afschrijvingen en de uiteindelijke vervanging van het actief.

In deze werkwijze (vanaf 2022) wordt de benodigde dekking gereserveerd in een stelpost "Ruimte toekomstige vervangingsinvesteringen". In het MJOP en de gesloten exploitaties (GRP, afval en huisvesting onderwijs) wordt al rekening gehouden met de financiering van toekomstige investeringen. Voor de stelpost zijn deze onderdelen daarom uitgesloten. De toekenning van de vervangingsinvesteringen loopt als vanouds via de begroting (met instemming van de Raad).

In het overzicht is dit budget en de structurele doorwerking van de inzet ervan verwerkt. Ook de voor de meerjarenraming 2024-2027 beschikbaar komende middelen zijn opgenomen in het overzicht.

Van de vervangingsinvesteringen voor 2024 is een korte toelichting opgenomen.

Overzicht vervangingsinvesteringen 2024 - 2027

Nr.	Omschrijving	Investering	Afschr. termijn	Expl. kosten	Jaarlast 2024	Jaarlast 2025	Jaarlast 2026	Jaarlast 2027	Pr.
	Rentepercentage 2024 is:	0,8%							
1	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2024	1.600.000	40		52.800	52.800	52.800	52.800	5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2025	PM	40						5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2026	PM	40						5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2027	PM	40						5
2	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2024	269.265	25		12.925	12.925	12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2025	269.265	25			12.925	12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2026	269.265	25				12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2027	269.265	25					12.925	5
3	Bomenbeheerplan (9 jaar m.i.v. 2018, 2026 laatste jaar)	50.000	25		2.400	2.400	2.400		5
4	Computerapparatuur raadsleden, commissieleden en griffie	75.000	4				19.350	19.350	6
5	Vervanging evenementkasten	65.000	15		4.853	4.853	4.853	4.853	5
6	Vervanging lichtmasten	35.000	50		980	980	980	980	5
7	Vervanging armaturen	250.000	25		12.000	12.000	12.000	12.000	5
	Dekking: Lager onderhoudsbudget prio lichtmasten 6 en armaturen 7 samen				-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	5
8	Bedrijfsvoertuig en aanhanger 2024	125.000	10		13.500	13.500	13.500	13.500	OH
	Bedrijfsvoertuig en autolaadkraan 2025	125.000	10			13.500	13.500	13.500	OH
	Bedrijfsvoertuig en aanhanger 2026	100.000	10				10.800	10.800	OH
9	Uitfaseren PL lampen 2024 (armaturen)	350.000	25		16.800	16.800	16.800	16.800	5
	Uitfaseren PL lampen 2025 (LED lampen)	280.000	12			25.573	25.573	25.573	5
	Uitfaseren PL lampen 2026 (retrofit kit)	270.000	25				12.960	12.960	5
10	Vervanging Openbaar Groen 2024	PM	20		PM	PM	PM	PM	3
	Vervanging Openbaar Groen 2025	PM	20			PM	PM	PM	3
	Vervanging Openbaar Groen 2026	PM	20				PM	PM	3

Nr.	Omschrijving	Investering	Afschr. termijn	Expl. kosten	Jaarlast 2024	Jaarlast 2025	Jaarlast 2026	Jaarlast 2027	Pr.
	Vervanging Openbaar Groen 2027	PM	20					PM	3
11	Verbeteren recreatieve fietsroute	950.000	25		45.600	45.600	45.600	45.600	5
12	Kleine vervangingen openbare ruimte				50.000	50.000	50.000	0	5
13	Vervanging speelvoorzieningen	391.000	15		29.195	29.195	29.195	29.195	1
	Telling				171.053	223.051	279.085	239.611	
	Beschikbare budget				468.480	451.895	466.335	622.577	
	Resterend budget (- = tekort)				297.427	228.844	187.250	382.966	
	Meerjarige investerings-/onderhoudsplannen - niet ten laste van budget:								
14	Meerjareninvesteringsprogramma Water & Riolering (GRP):								
	Gebiedsgerichte aanpak riolering Noorderlaan e.o. (GRP)	3.345.000	60		82.510	82.510	82.510	82.510	3
	Gebiedsgerichte aanpak riolering Noorderlaan e.o. (Groen)	557.500	0		557.500	0	0	0	3
	Gebiedsgerichte aanpak riolering Noorderlaan e.o. (Weginfra)	1.672.500	40		55.193	55.193	55.193	55.193	3
	Vervangen div. oeverbeschoeiingen	250.000	25		12.000	12.000	12.000	12.000	3
	Groot onderhoud riolering (relinen)	621.000	60		15.318	15.318	15.318	15.318	3
15	Ondergrondse inzamelstations - 2024	75.000	10		8.100	8.100	8.100	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2025	75.000	10			8.100	8.100	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2026	75.000	10				8.100	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2027	75.000	10					8.100	
16	Glasbakken - 2024	50.000	10		5.400	5.400	5.400	5.350	
	Glasbakken - 2025	50.000	10			5.400	5.400	5.350	
	Glasbakken - 2026	50.000	10				5.400	5.350	
	Glasbakken - 2027	50.000	10					5.400	
	Totale structurele lasten				736.021	192.021	205.521	218.646	

Toelichting vervangingsinvesteringen

1. Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

De Raad neemt een besluit over de grotere projecten ten laste van deze stelpost. Op basis van de "Inventarisatie knelpunten Ringbanenstelsel 2017" worden de aan te pakken knelpunten uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

De Raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 een motie aangenomen over knelpunten in de weginfrastructuur. Naar aanleiding van het document "Inventarisatie knelpunten Ringbanenstelsel 2017" in deze motie zijn tot en met 2024 budgetten opgevoerd ten behoeve van het oplossen van de grotere knelpunten in de weginfrastructuur. Het budget voor 2024 (voor dekking van kapitaallasten van investeringsbudgetten) wordt geraamd op € 52.800.

2. Stelpost kleine verkeersknelpunten 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van inventarisatie worden de kleine knelpunten aangepakt.

Wat mag het kosten?

De Raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 de motie IM9 aangenomen over knelpunten in de weginfrastructuur. Naar aanleiding van deze motie en het gevoerde debat wordt een jaarlijks terugkerende prioriteit van € 12.925 als dekking voor kapitaallasten opgevoerd om kleine verkeersknelpunten op te lossen.

3. Bomenbeheerplan

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de uitvoering van het bomenbeheerplan wordt met ingang van 2018 gedurende 9 jaar rekening gehouden met de kosten van dit plan.

Wat mag het kosten?

Jaarlijks tot en met 2026 een investeringsbudget van € 50.000. In de begroting van 2023 is het structureel onderhoudsbudget van € 70.000 verwerkt.

5. Vervanging evenementkasten

Wat gaan we daarvoor doen?

In het areaal staan op diverse locaties in de binnenstad, dorps- en wijkkernen markt- evenementkasten. Deze kasten worden ingezet om ondernemers te voorzien van stroompunten die hier veelal met eetkramen staan. Zeven van deze kasten zijn verouderd en dienen vervangen te worden. Mede ook omdat vanuit de netbeheerder slimme meters geplaatst dienen te worden en deze kasten niet voldoen aan de eisen van de netbeheerder.

Wat mag het kosten?

De kosten van de vervanging bedragen € 65.000. Deze worden afgeschreven over een periode van 15 jaar.

6. Vervanging lichtmasten

Wat gaan we daarvoor doen?

In het verleden werden er vanuit het onderhoudsbudget ook lichtmasten vervangen. Vanaf 2024 gaan we dit vanuit een vervangingsinvestering doen. Het onderhoudsbudget valt hierdoor vanaf 2024 lager uit.

Wat mag het kosten?

De kosten van de vervanging bedragen € 35.000. Deze worden afgeschreven over een periode van 50 jaar.

7. Vervanging armaturen

Wat gaan we daarvoor doen?

In het verleden werden er vanuit het onderhoudsbudget ook armaturen vervangen. Vanaf 2024 gaan we dit vanuit een vervangings investering doen. Het onderhoudsbudget valt hierdoor vanaf 2024 lager uit.

Wat mag het kosten?

De kosten van de vervanging bedragen € 250.000. Deze worden afgeschreven over een periode van 25 jaar.

8. Bedrijfsvoertuig en aanhanger 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

Vervanging bedrijfsvoertuig inclusief aanhangwagen. Er wordt een bestaand voertuig ingeruild. Voertuig is noodzakelijk voor vervoer en werkzaamheden binnen de gemeente grenzen.

Wat mag het kosten?

De kosten van de vervanging bedragen € 125.000. Deze worden afgeschreven over een periode van 10 jaar.

9. Uitsfaseren PL-lampen 2024 (armaturen)

Wat gaan we daarvoor doen?

Het vervangen van alle PL-lampen binnen 3 jaar. Dit n.a.v. wetgeving vanuit de Europese Unie die vanaf 31-3-2023 verbiedt PL-lampen te produceren en in te kopen. Dit omdat dit type lamp kwik bevat. Armaturen worden in 25 jaar afgeschreven. Binnen 3 jaar worden alle PL-armaturen die we nu hebben voorzien van led verlichting. Dit draagt bij aan de Weerter routekaart energie transitie om zo energie zuinig mogelijke vervangingen toe te passen.

Wat mag het kosten?

In 2024 is een investering nodig van € 350.000,- met een afschrijvingstermijn van 25 jaar. In 2025 is een investering nodig van € 280.000,- met een afschrijvingstermijn van 12 jaar. In 2026 is een investering nodig van € 270.000,- met een afschrijvingstermijn van 25 jaar.

10. Vervanging Open Groen 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moeten gemeenten afschrijven op kapitaalgoederen. In notities van de commissie BBV is vastgelegd dat openbaar groen tot de kapitaalgoederen behoort. Momenteel wordt het openbaar groen geïnventariseerd en de omvang van de vervangingsinvestering bepaald. Eind 2023 wordt dit inzichtelijk gemaakt.

Wat mag het kosten?

PM post opgenomen omdat kosten pas later in het jaar 2023 inzichtelijk worden.

11. Verbeteren recreatieve fietsroute

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 wordt het plan opgesteld voor verbetering en uitbreiding recreatieve fietsroutes (o.a. verbreding fietsroutes). De te smalle fietspaden zijn in beeld. We gaan de te smalle fietspaden zoals in de Laurabossen, Voorhoeveweg, Lozerweg, Grensweg en in De Krang verbreden. In totaal gaat het over 11km fietspad. De uitvoering kan gefaseerd opgepakt worden. De fietspaden worden verbreed en gebruiksklaar gemaakt voor zowel stadsfietsen (recreatief) als gravelbike.

Wat mag het kosten?

Totale kosten bedragen € 950.000. Afschrijvingstermijn van 25 jaar. Jaarlast is € 45.600 vanaf 2025.

12. Kleine vervanging Openbare Ruimte

Wat gaan we daarvoor doen?

Het budget is bedoeld voor aanpassingen aan de openbare ruimte die niet goed functioneren en voor kleine functionele aanpassingen op verzoek van bewoners of vanuit de jaarlijkse schouwen. Voorbeelden hiervan zijn het vervangen van een inrit die herhaaldelijk kapot wordt gereden en hoge onderhoudskosten met zich meebrengt, of het aanleggen van extra trottoirs, banken, prullenbakken en groenstroken. Dergelijke verzoeken worden vaak ten onrechte uit de onderhoudsbudgetten betaald. Daarom stellen wij voor om een exploitatiebudget van 3 jaar beschikbaar te stellen, waarna we na evaluatie besluiten of dit budget structureel moet worden.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen € 50.000 per jaar voor 3 jaar = € 150.000.

13. Vervanging speelvoorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

In opdracht van de Raad is de situatie van de speelvoorzieningen in beeld gebracht. Naast het demografisch onderzoek is er een participatietraject uitgevoerd met kinderen en jongeren. Ook zijn alle toestellen en speelplekken fysiek gecontroleerd. Daarbij is gebleken dat 40% van de toestellen is afgeschreven en op korte termijn vervangen moet worden. De bevindingen zijn uitgewerkt in verschillende scenario's en gepresenteerd aan College en Raad. Indien de prioriteit wordt goedgekeurd, zal het college vanuit de scenario's een voorstel presenteren aan de Raad. De kosten voor de prioriteit zijn afhankelijk van dit nog te presenteren voorstel. De visie op inclusiviteit van de speelplekken zal onderdeel uitmaken van het voorstel. Op dit moment zijn er weinig tot geen inclusieve speelplekken en/of toestellen in de gemeente. Tevens worden speelplekken bij scholen meegenomen in het voorstel

Wat mag het kosten?

PM. Een Raadsvoorstel is in voorbereiding. Het streven is om dit in het laatste kwartaal van 2023 te agenderen.

Reserves en voorzieningen meerjarig

Naam Reserve of Voorziening		Saldo 1-1-23	Saldo 1-1-24	Stort. 2024	Onttr. 2024	Saldo 1-1-25	Stort. 2025	Onttr. 2025	Saldo 1-1-26	Stort. 2026	Onttr. 2026	Saldo 1-1-27	Stort. 2027	Onttr. 2027	Saldo 1-1-28
Algemene reserve															
R1000	Algemene reserve	31.552	22.490	13	-8.882	13.621	0	-352	13.269	0	-139	13.131	0	-95	13.036
Bestemmingsreserves															
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	5.356	5.621	4.379	-4.339	5.661	4.504	-3.776	6.389	4.504	-3.776	7.117	4.504	-3.776	7.846
R1050	Reserve slotwijziging	1.395	160	0	0	160	0	0	160	0	0	160	0	0	160
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	819	830	145	-277	698	145	-122	721	145	-163	703	145	-163	686
R2101	Res.afkoopsom ond & verv biesterbrug	2.526	2.615	88	0	2.703	88	0	2.791	88	0	2.880	88	0	2.968
R3100	Reserve parkfac. en parkbeh. KH2.0	550	550	0	0	550	0	0	550	0	0	550	0	0	550
R4200	Reserve dec. huisvesting onderwijs	7.458	8.065	672	0	8.737	688	0	9.425	764	0	10.189	805	0	10.994
R5400	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	100	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100
R5700	Reserve groen	1.507	2.452	783	0	3.236	889	0	4.124	889	0	5.013	522	0	5.536
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	1.674	1.526	0	0	1.526	0	0	1.526	0	0	1.526	0	0	1.526
R6500	Res. Inburg.Particip. Niet-west. all	798	798	0	-3	795	0	-100	695	0	0	695	0	0	695
R7000	Reserve energietransitie	1.250	1.170	0	0	1.170	0	0	1.170	0	0	1.170	0	0	1.170
R7400	Reserve bodemsanering	306	306	0	0	306	0	0	306	0	0	306	0	0	306
R7403	Pilot publ. Ontzorg. Energiebesp.	151	51	0	0	51	0	0	51	0	0	51	0	0	51
Bestemmingsreserves economisch nut															
R0450	Dekk.res. kap.lasten stadhuis	15.729	15.090	0	-435	14.654	0	-435	14.219	0	-435	13.784	0	-435	13.349
R3350	Dekk.res. Warenmarkt	15	13	0	-2	11	0	-2	9	0	-2	7	0	-2	5
R4350	Dekk.res. welzijn peuterspeelzaal WML	82	76	0	-5	71	0	-5	66	0	-5	60	0	-5	55
R5250	Dekk.res. sporthal aan de Bron	3.356	3.171	0	-176	2.995	0	-176	2.819	0	-176	2.643	0	-176	2.467
R5252	Dekk.res. atletiekaccommodatie fase 1	895	855	0	-41	814	0	-41	774	0	-41	733	0	-41	693
R5253	Dekk.res. turnhal	163	153	0	-10	143	0	-10	133	0	-10	123	0	-10	113
R5255	Dekk.res. Open Park Boshoven	0	0	6.450	0	6.450	0	0	6.450	0	0	6.450	0	-258	6.192
R5450	Dekk.res. kapitaallasten museum JvH	107	107	0	0	107	0	0	107	0	0	107	0	0	107

Naam Reserve of Voorziening		Saldo 1-1-23	Saldo 1-1-24	Stort. 2024	Onttr. 2024	Saldo 1-1-25	Stort. 2025	Onttr. 2025	Saldo 1-1-26	Stort. 2026	Onttr. 2026	Saldo 1-1-27	Stort. 2027	Onttr. 2027	Saldo 1-1-28
R5550	Dekk.res. restaur. Martinustoren	34	27	0	-7	21	0	-7	14	0	-7	7	0	-7	1
R5551	Dekk.res. aankoop St. Annamolen	3	3	0	0	3	0	0	2	0	0	2	0	0	2
R6150	Dekk.res. wijkacc.Keenterhart	1.142	1.089	0	-52	1.037	0	-52	985	0	-52	933	0	-52	881
R6151	Dekk.res. wijkaccom. Tungelroy	73	58	0	-14	44	0	-14	30	0	-14	15	0	-14	1
R6152	Dekk.res. JOP graswinkel	4	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3
R7450	Dekk.res. kapitaallasten NMC	42	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42
R8150	Dekk.res. kiosk	10	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10
R8300	Dekk.res. pand Beemdenstraat 38	24	24	0	0	24	0	0	24	0	0	24	0	0	24
Bestemmingsreserves maatschappelijk nut															
R2150	Dekk.res.verlichting binnenstad	40	40	0	0	40	0	0	40	0	0	40	0	0	40
R5254	Egalisatiereserve SPUK	1.043	1.137	0	-98	1.038	0	-98	940	0	-98	842	0	-98	744
R5750	Dekking Gebiedsvisie Kempenbroek/IJzeren Man	8	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8
Reserves weerstandsvermogen															
R1001	Algemene res. Weerstandsvermogen	12.651	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651	0	0	12.651
R1002	Risicobuffer bouwgrondexploitaties	5.700	5.700	0	0	5.700	0	0	5.700	0	0	5.700	0	0	5.700
	Subtotaal	96.561	86.992	12.530	-14.340	85.182	6.314	-5.190	86.306	6.390	-4.918	87.779	6.064	-5.132	88.711
Voorzieningen van de algemene dienst															
Voorz.midd.v.derden met bested.doel															
V7200	Voorz. vervangingsinv.riolering	18.948	20.259	0	-105	20.154	0	-646	19.508	0	-614	18.894	0	-529	18.366
V7205	Voorz. oude verv.invest.rioleringen	7.089	6.565	0	-262	6.303	0	-262	6.040	0	-262	5.778	0	-262	5.516
V8100	Voorz. Stedelijk Groenfonds	0	105	0	0	105	0	0	105	0	0	105	0	0	105
V8101	Voorz. Kwaliteitsfonds Buitengebied	241	366	0	0	366	0	0	366	0	0	366	0	0	366
V8102	Voorz. Natuur- en landschapsvisie	200	200	0	0	200	0	0	200	0	0	200	0	0	200
Voorziening handelsgoederen															
V1000	Voorziening Poort van Limburg	4.856	4.856	0	0	4.856	0	0	4.856	0	0	4.856	0	0	4.856
Voorziening risico's en verliezen															
V0100	Voorz. Pensioen zittende wethouders	838	838	0	0	838	0	0	838	0	0	838	0	0	838

Naam Reserve of Voorziening		Saldo 1-1-23	Saldo 1-1-24	Stort. 2024	Onttr. 2024	Saldo 1-1-25	Stort. 2025	Onttr. 2025	Saldo 1-1-26	Stort. 2026	Onttr. 2026	Saldo 1-1-27	Stort. 2027	Onttr. 2027	Saldo 1-1-28
V0401	Voorz.bovenwettelijk verlof	981	981	0	0	981	0	0	981	0	0	981	0	0	981
V0402	Voorziening verlofsparen	92	92	0	0	92	0	0	92	0	0	92	0	0	92
V8200	Nog te maken kosten afgesloten grex	14	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14
Voorziening woonruimten economisch nut															
V0900	Voorziening woonruimte	921	921	0	0	921	0	0	921	0	0	921	0	0	921
Voorzieningen dubieuze debiteuren															
V001	Civiel	282	282	0	0	282	0	0	282	0	0	282	0	0	282
V002	Belastingen	2	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2
V003	BSGW	194	280	87	0	367	87	0	454	87	0	541	45	0	586
V004	WIZ	1.144	1.344	200	0	1.544	200	0	1.744	200	0	1.944	200	0	2.144
	Subtotaal	35.802	37.106	287	-367	37.026	287	-909	36.404	287	-876	35.816	245	-791	35.269
	Totaal	132.363	124.098	12.817	-14.707	122.207	6.601	-6.098	122.711	6.677	-5.793	123.595	6.309	-5.923	123.981

Incidentele baten en lasten

Recapitulatie	Jaarschijf 2024			Jaarschijf 2025			Jaarschijf 2026			Jaarschijf 2027		
	begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel
Lasten programma 1	22.482	9.565	12.917	20.835	8.211	12.624	20.757	8.211	12.546	16.900	4.318	12.582
Lasten programma 2	84.056	357	83.699	86.162	440	85.722	87.547	70	87.477	89.619	0	89.619
Lasten programma 3	12.334	170	12.164	12.937	170	12.767	13.067	120	12.947	13.090	95	12.995
Lasten programma 4	24.395	8.959	15.436	19.444	3.449	15.995	20.612	4.308	16.304	18.293	1.692	16.601
Lasten programma 5	12.130	0	12.130	12.406	0	12.406	12.796	0	12.796	12.902	0	12.902
Lasten programma 6	10.635	0	10.635	10.667	0	10.667	10.797	0	10.797	10.812	0	10.812
Totaal lasten programma's	166.032	19.051	146.981	162.451	12.270	150.181	165.576	12.710	152.866	161.616	6.105	155.511
Baten programma 1	13.726	9.565	4.161	12.402	8.211	4.191	12.405	8.211	4.194	8.519	4.318	4.201
Baten programma 2	22.329	0	22.329	22.398	0	22.398	22.755	0	22.755	23.100	0	23.100
Baten programma 3	5.957	0	5.957	6.599	0	6.599	6.683	0	6.683	6.717	0	6.717
Baten programma 4	18.395	8.631	9.764	13.238	3.299	9.939	14.368	4.233	10.135	12.016	1.692	10.324
Baten programma 5	505	0	505	476	0	476	448	0	448	448	0	448
Baten programma 6	1.091	0	1.091	1.106	0	1.106	1.245	0	1.245	1.245	0	1.245
Totaal baten programma's	62.003	18.196	43.807	56.219	11.510	44.709	57.904	12.445	45.459	52.045	6.010	46.035
Saldo van baten en lasten programma's	104.029	855	103.174	106.232	760	105.472	107.672	265	107.407	109.571	95	109.476

Recapitulatie	Jaarschijf 2024			Jaarschijf 2025			Jaarschijf 2026			Jaarschijf 2027		
	begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel
Lasten alg. dekkingsmiddelen	8.208	1.126	7.082	7.570	547	7.023	8.213	245	7.968	9.450	75	9.375
Lasten overhead	23.942	525	23.417	22.689	137	22.552	22.686	44	22.643	22.639	0	22.639
Lasten vennootschapsbel.	17	0	17	17	0	17	17	0	17	17	0	17
Lasten onvoorzien	34	0	34	34	0	34	34	0	34	34	0	34
Totaal lasten diversen	32.201	1.651	30.550	30.310	684	29.626	30.950	289	30.662	32.140	75	32.065
Baten alg. dekkingsmiddelen	135.387	0	135.387	143.839	0	143.839	139.975	0	139.975	142.613	0	142.613
Baten overhead	161	0	161	155	0	155	157	0	157	159	0	159
Totaal baten diversen	135.548	0	135.548	143.994	0	143.994	140.132	0	140.132	142.772	0	142.772
Saldo van diversen	103.347	-1.651	104.998	113.684	-684	114.368	109.182	-289	109.471	110.632	-75	110.707
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diversen	682	2.506	-1.824	-7.452	1.444	-8.896	-1.510	554	-2.064	-1.059	170	-1.231
Stortingen in reserves	12.530	6.463	6.067	6.314	0	6.314	6.390	0	6.390	6.064	0	6.064
Onttrekkingen aan reserves	14.340	8.884	5.456	5.190	452	4.738	4.918	139	4.779	5.132	95	5.037
Afronding	2	2					-2	-2				
Geraamd resultaat	1.130	-82	1.212	6.328	-991	7.319	36	-414	452	127	-75	204
Totaal structurele lasten			183.598			186.121			189.918			193.640
Totaal structurele baten			184.811			193.441			190.370			193.844
Structureel saldo baten en lasten (x € 1.000)	0	0	1.212	0	0	7.319	0	0	452	0	0	204

Toelichting incidentele baten en lasten

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn de bedragen uit de begroting 2024 opgenomen die een incidenteel karakter hebben en daardoor het begrotingsaldo incidenteel beïnvloeden.

Reservemutaties

Het BBV heeft als uitgangspunt dat in principe alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Als belangrijke uitgangspunten gelden echter ook:

- Omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering.
- Voor het bepalen of er sprake is van de uitzondering, wordt de aard van de raming beoordeeld.

Op basis van het bovenstaande is er een uitzondering op het incidentele karakter van reservemutaties. Daar waar structureel onttrekken aan een reserve niet mogelijk is vanwege de eindigheid van een reserve, is structureel muteren wel mogelijk vanwege de oneindigheid van de exploitatie. Dit gebeurt dan voor onbepaalde tijd en op basis van structureel vastgesteld beleid door de raad. Anders gezegd, er is geen einddatum bepaald voor deze mutaties. Deze zijn structureel van aard (dominant criterium) en worden daarom aangemerkt als structurele last en baat.

Voor de gemeente Weert is dit van toepassing op de mutaties in de volgende reserves:

- Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs.
- Reserve civieltechnische kunstwerken.
- Reserve afkoopsom en onderhoud en vervanging Biesterbrug.
- Reserve gemeentelijk vastgoed.
- Reserve groen.

Daarnaast heeft de gemeente Weert een aantal bestemmingsreserves voor dekking van kapitaallasten. De jaarlijkse onttrekkingen uit deze reserves zijn afgestemd op de looptijd en boekwaarde van de betreffende activa. Deze onttrekkingen zijn ook aangemerkt als structurele baat. Het betreft:

Dekkingsreserve kapitaallasten	2024	2025	2026	2027
stadhuis	435.106	435.106	435.106	435.106
warenmarkt	1.900	1.900	1.900	1.900
welzijn peuterspeelzaal WML	5.356	5.356	5.356	5.356
sporthal Aan de Bron	175.879	175.879	175.879	175.879
atletiekaccommodatie fase 1	40.558	40.558	40.558	40.558
turnhal	10.000	10.000	10.000	10.000
SPUK (sport)	98.234	98.234	98.234	98.234
restaurantie Martinustoren	6.600	6.600	6.600	6.600
aankoop St. Annamolen	180	180	180	180
wijkaccommodatie Keenterhart	52.111	52.111	52.111	52.111
wijkaccommodatie Tungelroy	14.300	14.300	14.300	14.300
JOP Graswinkel	122	122	122	122
Open Park	0	0	0	258.000

Incidentele lasten met dekking uit reserve (≥ € 25.000,--)

In de begroting 2024 zijn diverse bestedingen op basis van eerdere besluitvorming en in de begroting 2024 opgenomen voorstellen aangemerkt als incidenteel. De tegenhanger in de vorm van de inzet van een reserve is een incidentele baat. Per saldo is er geen sprake van beïnvloeding van het saldo, daarom worden deze bestedingen niet afzonderlijk toegelicht. Deze incidentele lasten zijn in het overzicht incidentele baten en lasten verwerkt. Het betreft:

Pro-gramma	Omschrijving incidentele last, gedekt uit reserve	2024	2025	2026	2027
P1*	Prio 2024 nr. 3 Voorbereiding Närrische Kulturstadt (NEG)	45.000	0	0	0
P2	Aanvullende bijdrage Risse	117.086	169.529	0	0
P2	Beleids- en actieplan statushouders	0	100.000	0	0
P2	Prio 2023 nr. 19 (Groeps-)maatwerk trajecten specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	35.000	0	0	0
P2	Prio 2023 nr. 20 Actie Reactie van Solvare	35.000	0	0	0
P2*	Prio 2024 nr. 4 Uitvoering geven aan wettelijke termijnen Wmo	85.000	0	0	0
P2*	Prio 2024 nr. 5 Handhaven dienstverleningsniveau toegang sociaal domein	45.000	0	0	0
P2	Intermediair sociaal domein De Vraagwijzer	70.147	0	0	0
P1	Omgevingsplannen (kadernota, t/m 2028)	95.000	95.000	95.000	95.000
P3	Prio 2023 nr. 26 Groene schoolpleinen	75.000	0	0	0
P3*	Prio 2024 nr. 10 Visie op de ondergrond	25.000	0	0	0
P3*	Prio 2024 nr. 11 Bijwerken achterstand/kwaliteitsborging informatie Bodeminformatiesysteem	30.000	0	0	0
P3*	Prio 2024 nr. 36 Aanpak schade overlastgevende soorten	75.000	0	0	0
P3*	Prio 2024 nr. 38 Uitvoeren klimaatadaptatiemaatregelen (no regrets)	100.000	0	0	0
P4	Prio 2023 nr. 37 Inzet Stichting Streetwise	71.000	0	0	0
P4	Prio 2023 nr. 38 Regie versterking binnenstad	75.000	0	0	0
P4	Prio 2023 nr. 39 Regionaal evenementenbudget	150.000	0	0	0
P4	Prio 2023 nr. 44 Subs. provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	31.500	0	0	0
P4*	Prio 2024 nr. 7 Onderzoek herinrichting Weerter Boulevard	50.000	0	0	0
P4*	Prio 2024 nr. 13 Stimuleringsfonds binnenstad	50.000	0	0	0
P4*	Prio 2024 nr. 14 Uitvoering uitbreiding recreatieve wandelroutes	30.000	0	0	0
P4*	Prio 2024 nr. 15 Werken aan een goed vestigingsklimaat en profilering van Weert	104.000	0	0	0
P5*	Prio 2024 nr. 17 Onderzoek congestie Ringbaan-Noord, Ringbaan-West en bedrijvenlocaties	75.000	0	0	0
P5*	Prio 2024 nr. 20 Public Affairs	25.000	0	0	0
P6*	Prio 2024 nr. 52 Bekwame en vaardige medewerker organiseren participatietrajecten	90.000	0	0	0
P6*	Prio 2024 nr. 52 Materiële kosten bekwame en vaardige medewerker organiseren participatietrajecten	30.000	0	0	0
Overh.	Beleidskader participatie	87.000	87.000	43.500	0
Overh.	Prio 2023 nr. 3 Plan verduurzaming maatsch. vastgoed	127.000	0	0	0
Overh.	Prio 2023 nr. 51 Implementatie Strategische visie	50.000	0	0	0
Overh.	Prio 2023 nr. 53 Arbeidsmarktbenadering	100.000	0	0	0
Overh.	Prio 2023 nr. 54 Extra capaciteit binnenhalen subsidies	50.000	0	0	0
Overh.	Prio 2023 nr. 55 Strategisch adviseur (tijdelijk)	111.000	0	0	0
Alg.dek.	Prio 2023 nr. 11 Aanpak oneigenlijk grondgebruik	267.090	0	0	0

* de ramingen prioriteiten 2024 staan nog centraal op het prioriteitenbudget onder "Algemene dekkingsmiddelen"

Overige incidentele baten en lasten (\geq € 25.000,--)

Grondexploitaties:

Deze mutaties zijn naar de aard van de raming incidenteel. Ze hebben dus geen invloed op het structureel begrotingssaldo. In de begroting wordt géén winstneming geraamd.

- Baten grondexploitatie:
 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur (programma 4) € 8.631.242,--.
 - Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (programma 1) € 9.564.879,--.
- Lasten grondexploitatie:
 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur (programma 4) € 8.631.242,--.
 - Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (programma 1) € 9.564.879,--.

Ondersteuning Weerter sportverenigingen:

Via de prioriteiten begroting 2023 is tot en met 2025 € 100.000,-- per jaar beschikbaar gesteld voor actieve ondersteuning van Weerter sportverenigingen bij bestuurlijke vraagstukken, exploitatievraagstukken en het aangaan van samenwerking (programma 2). Het doel is om verenigingen vitaal, betaalbaar en toegankelijk te houden. Dit geldt voor de samenwerking van alle verenigingen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op basis van artikel 20 van het BBV dient in de begroting aandacht besteed te worden aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen tijdens of na het dienstverband. Het gaat hierbij dus om normale jaarlijkse arbeidskosten zoals vakantiedagen, premies en pensioenen.

De jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume zijn verwerkt in de baten en lasten van de begroting 2024 en de meerjarenraming. Voor deze kosten mag op basis van de bepalingen in het BBV geen voorziening worden gevormd.

Bij alle uren die conform de CAO-gemeenten als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskostengerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Door instelling van de voorzieningen Bovenwettelijk verlof en Verlofsparen bij de jaarrekening 2022 is hier uitwerking aan gegeven.

Balansprognose en EMU-saldo

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
(im)-Materiële vaste activa	183.618	183.608	222.005	240.133	247.396	255.383
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	293	293	293	293	293	293
Financiële vaste activa: Leningen	14.603	13.710	12.796	11.859	10.899	9.914
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	198.514	197.611	235.095	252.285	258.587	265.590
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	2.108	10.254	5.769	3.526	2.274	2.834
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	1.212	1.212	1.212	1.212	1.212	1.212
Uitzettingen <1 jaar	29.994	24.994	12.910	12.910	12.910	12.910
Liquide middelen	864	500	500	500	500	500
Overlopende activa	21.737	13.000	13.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Vlottende Activa	55.915	49.960	33.391	28.148	26.896	27.456
Totaal Activa	254.429	247.571	268.485	280.433	285.483	293.046

Passiva

Eigen vermogen	96.563	86.992	85.182	86.306	87.779	88.711
Voorzieningen	28.403	29.421	29.054	28.145	27.270	26.479
Vaste schuld	102.082	91.817	114.561	125.781	115.978	106.150
Totaal Vaste Passiva	227.048	208.230	228.796	240.232	231.026	221.340
Vlottende schuld	6.993	18.953	19.302	19.812	34.069	51.318
Overlopende passiva	20.388	20.388	20.388	20.388	20.388	20.388
Totaal Vlottende Passiva	27.381	39.341	39.690	40.200	54.457	71.706
Totaal Passiva	254.429	247.571	268.485	280.433	285.483	293.046

EMU-saldo via mutaties in financiële activa en financiële passiva				2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa	Financiële activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen		-870	-893	-914	-937	-961	-985
		Uitzettingen		0	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen		3.722	-5.000	-12.084	0	0	0
		Liquide middelen		-5.364	-364	0	0	0	0
		Overlopende activa		948	-8.737	0	-3.000	0	0
Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld		-10.210	-10.265	22.743	11.220	-9.803	-9.828
	Vlottende passiva	Vlottende schuld		-7.238	11.960	349	511	14.256	17.249
		Overlopende passiva		-496	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa									
EMU SALDO				16.380	-16.689	-36.090	-15.668	-5.414	-8.406
EMU SALDO referentiewaarde				-6.293	-6.751				

In tabel hierboven is het verloop van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) gedurende een aantal jaren te zien. Positieve EMU-saldi geven aan dat de gemeente via reële transacties meer geld binnen krijgt dan ze uitgeeft. Hierdoor ontstaat er ruimte voor aflossing van schulden en kan de reservepositie worden verbeterd. Een negatief saldo geeft het tegenovergestelde weer, er gaat meer geld uit dan er binnenkomt.

Indien het EMU-saldo meer jaren achtereen positief is, dan kan er sprake zijn van oppotten van gelden. Andersom geldt dat een meerjarig negatief saldo kan duiden op een structureel teveel spenderende gemeente. Beide scenario's zijn onwenselijk. Afwisseling tussen jaren van sparen en investeren is het wenselijke scenario.

3 BIJLAGEN

Taakveldenoverzicht meerjarenraming

Lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Goed wonen voor iedere doelgroep	22.483	20.834	20.757	16.899
Beheer overige gebouwen en gronden	1.139	841	817	807
Sportaccommodaties	6.662	6.599	6.532	6.563
Musea	1.102	1.095	1.101	1.107
Cultureel erfgoed	661	710	712	713
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	9.565	8.211	8.211	4.319
Wonen en bouwen	3.354	3.378	3.384	3.390
Iedereen doet mee	84.056	86.163	87.545	89.618
Onderwijshuisvesting	2.133	2.169	2.184	2.241
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.298	3.322	3.347	3.353
Sportbeleid en activering	583	613	525	526
Samenkracht en burgerparticipatie	7.649	7.846	8.119	8.262
Toegangsteams	3.737	3.768	3.834	3.877
Inkomensregelingen	21.887	22.213	22.541	22.864
Begeleide participatie	8.155	7.772	7.371	7.294
Arbeidsparticipatie	3.288	3.327	3.267	3.231
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.360	2.430	2.497	2.555
Huishoudelijke hulp (WMO)	6.174	6.685	6.879	7.078
Begeleiding (WMO)	6.652	7.155	7.427	7.654
Jeugdhulp begeleiding	4.592	4.776	4.999	5.163
Jeugdhulp behandeling	633	652	683	703
Jeugdhulp dagbesteding	1.279	1.321	1.388	1.434
Pleegzorg	735	759	784	810
Gezinsgericht	98	101	104	107
Jeugdhulp met verblijf overig	1.404	1.451	1.190	1.229
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	4.090	4.224	4.424	4.570
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	637	617	541	551
Gesloten plaatsing	336	347	358	370
Beschermde wonen (WMO)	656	1.003	1.393	1.750
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	50	51	51	52
Jeugdbescherming	1.111	976	1.008	1.041
Jeugdreclassering	97	85	88	91
Volksgesondheid	2.422	2.500	2.543	2.812
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	12.334	12.937	13.067	13.090
Openbaar groen en openl.recreatie	4.744	4.779	4.845	4.881
Riolering	4.763	5.343	5.455	5.465
Milieubeheer	1.805	1.791	1.741	1.715
Ruimte en leefomgeving	1.022	1.024	1.026	1.029

Lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	24.394	19.444	20.611	18.295
Economische ontwikkeling	1.025	913	915	930
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.631	3.299	4.233	1.692
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	268	269	269	270
Economische promotie	1.662	1.656	1.588	1.509
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.627	4.913	5.035	5.137
Media	1.446	1.534	1.568	1.603
Afval	6.735	6.860	7.003	7.154
Goed ontsloten en verweven met de regio	12.130	12.405	12.796	12.902
Verkeer en vervoer	9.590	9.905	10.277	10.412
Parkeren	2.508	2.468	2.487	2.458
Recreatieve havens	18	18	18	18
Economische havens en waterwegen	3	3	3	3
Openbaar vervoer	11	11	11	11
Bestuur en burgerzaken	10.635	10.667	10.796	10.811
Bestuur	2.402	2.301	2.229	2.153
Burgerzaken	1.816	1.836	1.921	1.923
Crisisbeheersing en brandweer	4.408	4.512	4.617	4.699
Openbare orde en veiligheid	1.971	1.980	1.989	1.996
Begraafplaatsen en crematoria	38	38	40	40
Overhead	23.942	22.689	22.686	22.639
Overhead	23.942	22.689	22.686	22.639
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	8.243	7.604	8.247	9.484
Treasury	1.985	2.636	2.759	2.541
OZB woningen	389	402	414	423
OZB niet-woningen				
Parkeerbelasting	72	72	72	72
Belastingen overig	-45	-44	-44	-44
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	312	-1.178	-1.216	-1.216
Overige baten en lasten	5.530	5.716	6.262	7.708
Vennootschapsbelasting	17	17	17	17
Vennootschapsbelasting (VpB)	17	17	17	17
Reserves	12.530	6.314	6.390	6.064
Mutaties reserves	12.530	6.314	6.390	6.064
Totaal lasten	210.764	199.074	202.912	199.819

Baten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Goed wonen voor iedere doelgroep	13.725	12.401	12.406	8.520
Beheer overige gebouwen en gronden	636	648	640	646
Sportaccommodaties	938	961	984	984
Musea	30	30	30	30
Cultureel erfgoed	23	17	6	6
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	9.565	8.211	8.211	4.319
Wonen en bouwen	2.533	2.534	2.535	2.535
Iedereen doet mee	22.329	22.399	22.754	23.099
Onderwijshuisvesting	215	222	225	229
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.667	1.635	1.637	1.639
Samenkracht en burgerparticipatie	1.009	1.006	1.030	1.051
Inkomensregelingen	14.469	14.553	14.866	15.178
Arbeidsparticipatie	643	648	653	655
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	79	84	88	90
Huishoudelijke hulp (WMO)	435	435	435	435
Beschermd wonen (WMO)	3.812	3.816	3.820	3.822
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	5.957	6.599	6.683	6.717
Openbaar groen en openl.recreatie	9	9	9	9
Riolering	5.859	6.515	6.599	6.633
Milieubeheer	14			
Ruimte en leefomgeving	75	75	75	75
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	18.396	13.239	14.368	12.017
Economische ontwikkeling				
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.631	3.299	4.233	1.692
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	325	325	325	325
Economische promotie	438	438	438	438
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	411	421	431	431
Media	193	197	202	202
Afval	8.398	8.559	8.739	8.929
Goed ontsloten en verweven met de regio	505	476	448	448
Verkeer en vervoer	480	451	423	423
Parkeren	25	25	25	25
Recreatieve havens				
Economische havens en waterwegen				
Openbaar vervoer				
Bestuur en burgerzaken	1.091	1.107	1.246	1.246
Bestuur				
Burgerzaken	988	1.003	1.142	1.142

Baten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Crisisbeheersing en brandweer	3	3	3	3
Openbare orde en veiligheid	97	97	97	97
Begraafplaatsen en crematoria	3	4	4	4
Overhead	161	155	157	159
Overhead	161	155	157	159
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	135.388	143.838	139.974	142.613
Treasury	2.390	2.391	2.437	2.299
OZB woningen	7.796	8.033	8.278	8.444
OZB niet-woningen	5.394	5.558	5.728	5.842
Parkeerbelasting	3.202	3.210	3.218	3.218
Belastingen overig	1.617	1.649	1.682	1.716
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	114.906	122.914	118.567	121.094
Overige baten en lasten	83	83	64	
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting (VpB)				
Reserves	14.340	5.190	4.918	5.132
Mutaties reserves	14.340	5.190	4.918	5.132
Totaal baten	211.892	205.404	202.954	199.951
Saldo	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal saldo	-1.130	-6.326	-39	-129

BBV Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Meetwaarde	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2023	Weert	8,1	Motion, begroting 2024
		2022	Weert	7,9	Motion, begroting 2023
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2023	Weert	8,1	Motion, begroting 2024
		2022	Weert	7,9	Motion, begroting 2023
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2023	Weert	935	Begroting 2024
		2022	Weert	830	Begroting 2023
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	Weert	7,4	Begroting 2024
		2022	Weert	6,2	Begroting 2023
Overhead	% van de totale lasten	2023	Weert	11,9	Begroting 2024
		2022	Weert	11,3	Begroting 2023
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022	Weert	6	Stichting Halt
			Limburg	8	
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2022	Weert	2	CBS - Diefstallen
			Limburg	2	
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2022	Weert	4,1	CBS - Criminaliteit
			Limburg	4,3	
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2022	Weert	1,5	CBS - Diefstallen
			Limburg	1,2	
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2022	Weert	4,6	CBS - Criminaliteit
			Limburg	5,9	
Functiemenging	%	2022	Weert	52,9	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
			Limburg	50,7	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2022	Weert	162,5	LISA
			Limburg	154,2	
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Weert	7,7	DUO/Ingrado
			Limburg	3,2	
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Weert	9	DUO/Ingrado
			Limburg	22	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	Weert	1,6	DUO/Ingrado
			Limburg	2	
Niet-sporters	%	2020	Weert	48,6	Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM
			Limburg	53,5	

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Meetwaarde	Bron
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Weert	833	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA
			Limburg	793,5	
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2021	Weert	1	CBS Jeugd
			Limburg	1	
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	Weert	6	CBS Jeugd
			Limburg	6	
Netto arbeidsparticipatie	%	2021	Weert	70,1	CBS - Arbeidsdeelname
			Limburg	68,1	
Werkloze jongeren	%	2021	Weert	2	CBS Jeugd
			Limburg	2	
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	Weert	319,3	CBS - Participatiewet
			Limburg	381,7	
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Weert	301,6	CBS - Participatiewet
			Limburg	171,6	
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Weert	14,7	CBS Jeugd
			Limburg	15,2	
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	Weert	1,2	CBS Jeugd
			Limburg	1,5	
Jongeren met jeugdreclassering	%	2022	Weert	0,2	CBS Jeugd
			Limburg	0,4	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2022	Weert	710	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
			Limburg	Geen data	
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Weert	207	CBS - statistiek Huishoudelijk afval
			Limburg	123	
Hernieuwbare elektriciteit	%	2021	Weert	19,1	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat
			Limburg	13,3	
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2023	Weert	330	CBS - Statistiek WOZ
			Limburg	289	
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	Weert	8,6	BAG/ABF
			Limburg	6,3	
Demografische druk	%	2023	Weert	74,2	CBS - Bevolkingsstatistiek
			Limburg	75	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2022	Weert	834	COELO, Groningen
			Limburg	877	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2022	Weert	884	COELO, Groningen
			Limburg	952	

Lijst subsidies

Naam subsidieontvanger	subsidiebedrag maximaal
Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt in dit overzicht aangegeven tot welke bedragen subsidie wordt verstrekt op basis van een in de begroting, en niet op basis van de subsidieverordening, beschikbaar budget.	
BNMO afdeling Limburg	500
Bond van Wapenbroeders Weert	528
Dorpsbelangen Laar (t.b.v. maatschappelijk gebruik Beej-Bertje)	17.636
Grenspark Kempen~Broek	5.000
Hengelsportvereniging St. Petrus Weert e.o.	2.500
Meerderweert, Stichting Primair Onderwijs Weert/Nederweert (t.b.v. Weerter Scholen Toernooi)	700
Nationale Vereniging De Zonnebloem, afdeling Stramproy-Tungelroy	500
Nationale Vereniging De Zonnebloem,afdeling Weert	500
Organisatie Bevrijdingen en Herdenkingen	8.000
Organisatie Jeugdpreensetrefte	900
Routebureau Noord- en Midden Limburg	23.421
Stadsvastelaovendjvereniging 'De Rogstaekers'	25.000
Stichting Accommodatie Swartbroek (t.b.v. gymonderwijs St. Laurentius)	7.500
Stichting Behoud van Beleving (t.b.v. Bantopa Party)	2.500
Stichting BIZ bedrijventerrein De Kempen	11.000
Stichting BIZ bedrijventerrein Kanaalzone I	30.350
Stichting BIZ bedrijventerrein Weerter Boulevard	15.000
Stichting BIZ ondernemers binnenstad Weert	110.000
Stichting Bospop	8.500
Stichting Cultureel Lint Weert	25.000
Stichting Dagopvang Weert	80.345
Stichting Door Sport Ontspanning (D.S.O.)	650
Stichting Dorpsraad Stramproy (t.b.v. Doden- en Bevrijdingsherdenking)	500
Stichting Dorpsraad Stramproy (t.b.v. Sociaal Platform Stramproy)	2.500
Stichting Filmhuis Weert	1.000
Stichting Gemeenschapscentrum Stramproy (t.b.v. groot onderhoud De Zaal Stramproy)	11.964
Stichting IVN natuureducatie Weert e.o.	1.827
Stichting Jeugdfonds Cultuur Limburg	40.000
Stichting Jeugdfonds Sport Limburg	40.000
Stichting Leergeld Weert e.o.	40.000
Stichting Limburg Marketing	98.107
Stichting Mega Dance Company	600
Stichting Natuur- en Milieueducatie	212.242
Stichting Parkmanagement Weert	100.000

Naam subsidieontvanger	subsidiebedrag maximaal
Stichting RICK / Beiaardcomité St. Martinus Weert	6.000
Stichting Sint Nicolaas Weert	850
Stichting Slachtofferhulp Nederland	12.750
Stichting Spark Tech Lab	25.000
Stichting Tafeltje-Dek-Je	25.071
Stichting Toon Hermans Huis Weert	6.700
Stichting Truckrun Weert	750
Stg. Turks Cultureel Centrum Weert (t.b.v. Internationaal Kinderfestival)	2.500
Stichting voor Verpleeg-, Verzorgings- en Woonfaciliteiten Land van Horne (t.b.v. Huishoudelijke hulp Franciscus Hospice)	22.800
Stichting Weert Marketing	305.000
Stichting Wijkraad Boshoven (t.b.v. Huiskamer voor Ouderen Boshoven)	2.750
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Afdeling Weert	500
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Stramproy-Tungelroy	500
Weerter Minima Groep	6.000
Werkgroep 08 maart	450
Zwem- en Vriendenclub 'De IJsberen'	400

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
ABF Research	onderzoeksbureau
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AOW	Algemene Ouderdomswet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstand voor Zelfstandigen
BDO	Accountantsbureau
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BIZ-O	Bedrijven Investerings Zone voor Ondernemers
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BNMO	Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRO	Basis Registratie Ondergrond
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BVO	BedrijfsVoeringsOrganisatie
bvo	bruto vloeroppervlak
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	(tijdelijke regeling) Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
CISO	chief information security officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus Disease
CPB	Centraal PlanBureau
CPI	Consumentenprijsindex
DMJIP	Duurzaam MeerJaren InvesteringsPlan
DMJOP	Duurzaam MeerJaren OnderhoudsPlan

Afkorting	Uitgeschreven
DNA	desoxyribonucleïnezuur (dit bevat alle erfelijke informatie van een organisme en wordt ook wel het genetisch materiaal genoemd)
DNB	De Nederlandsche Bank
DSO	Stichting Door Sport Ontspanning
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
ECGeo	Expertise Centrum Geografisch (Geo)
EMA	Energie Maatwerk Advies
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESG	Environmental, Social and Governance
Etil	onderzoeksbureau dat veel voor overheden werkt, gevestigd in Sittard
Fed	Federal Reserve System (= centrale bank van de VS)
Fido wet	Wet Financiering decentrale overheden
Fte	Fulltime-equivalent
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GF	Gemeentefonds
GFT	Groene-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke Regelingen
GreX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GTK 2020	Gemeenschappelijk financieel toezichtkader
GWW	Grond-, Weg- en Waterbouw
HBH	Hulp Bij Huishouden
I/S	Incidenteel/Structureel
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IBP	InterBestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
ICT NML	ICT Noord- en Midden Limburg
IKC	Integraal Kind Centrum
imoc	ontwikkeling van de netto materiële overheidsconsumptie
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IU	Integratie-Uitkering

Afkorting	Uitgeschreven
IZA	Integraal ZorgAkkoord
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	KlantContactCentrum
KVM	Kostenverdeelmethode
Lening o/g	Opgenomen gelden
Lening u/g	Uitgeleende gelden
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LKS	Loonkostensubsidie
LTA	Landelijk Transitie Arrangement (binnen de jeugd-GGZ)
LTFD	Lange Termijn Financiële Doorrekening
M50	Middelgrote gemeenten (voorheen PMG)
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MJOP	Meerjaren onderhouds planning
MJOP	Meerjaren OnderhoudsPlan
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MO BW	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
MPGV	Meerjaren Perspectief Grondexploitatie en Vastgoed
NEG	Nährische Europäische Gemeinschaft
NIB	(doorvertaling van NIS2 naar nationale wetgeving)
NIK	Nederlandse Identiteitskaart
NIS2	Network and Information Security directive (richtlijn vastgesteld door de Europese Unie, bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren)
NMC	Natuur- en milieucentrum
NML	Noord- en Midden-Limburg
NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
O/G	opgenomen geld (lening)
ODNL	OmgevingsDienst Noord-Limburg
OVA-index	Overheidsbijdrage in de ArbeidskostenOntwikkeling
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel & Organisatie
PDCA	Plan Do Check Act
PL	een verouderd soort spaarlamp (compacte fluorescentielampen)

Afkorting	Uitgeschreven
PMD	Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drinkpakken
PO	Primair Onderwijs
PoC	Percentage of Completion
PRG	Programma
Prio	Prioriteit
PW	Participatiewet
Q4	4e kwartaal van een jaar
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RISMAN	Risicomangement
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SMART	Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch, Tijdgebonden
SML	Samenwerking Midden-Limburg
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPUK	Specifieke Uitkering
SVLO	Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
U/G	Uitgeleend geld (lening)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
UWV	Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring omtrent het gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallaties
VRLN	Veiligheidsregio Limburg Noord
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Voortijdige schoolverlaters
WA	Wettelijke Aansprakelijkheid
Wep	Wet elektronische publicaties
Wevim	Weerter Verordening Instandhouding Monumenten
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WIZ	Afdeling Werk, Inkomen en Zorg
WKB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WML	Waterleidingmaatschappij Limburg

Afkorting	Uitgeschreven
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Postbus 950
6000 AZ Weert
www.weert.nl